

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG4776	ImageGroup:	I1KG4828
LCCN:	94902342	ISBN:	n/a

Title:	མེར་སྐད་ཕུར་བཀོལ ser smad zur bkol
Author:	བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ blo bzang grags pa'i dpal
Descriptor:	computerized printed text
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	bylakuppe, karnataka
Publisher:	computer center of sera mey tibetan monastic university
Date:	1990
Volume:	1
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 04/2010

༄༅། །ཐེང་སྒྲུང་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་སྒྲིང་གི་ཡིག་ཆ།

ཟུར་བཞེད། ༥

།དེབ་དང་པོ།

**Supplementary Texts for the Study of
the Perfection of Wisdom
at Sera Mey Tibetan Monastic University**

Volume I

༄༅། །མེས་སྐད་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་གི་ཡིག་ཆ།

ཟུར་བཞོལ། །

།རིབ་དང་པོ།

**Supplementary Texts for the Study of
the Perfection of Wisdom
at Sera Mey Tibetan Monastic University**

Volume I

including works by

*rJe Tzong-kha-pa bLo-bzang grags-pa
Ser-smad mKhas-grub bsTan-pa dar-rgyas
rGyal-dbang 'Phrin-las rnam-rgyal
sPang-lung bLo-bzang thugs-rje
Glang-ri thang-pa rDo-rje Seng-ge
dGyer-sgom-pa*

published by

*the Computer Center of
Sera Mey Tibetan Monastic University
Bylakuppe, South India*

*Western Year 1990
Tibetan Royal Year 2117*

©1990 by Sera Mey Tibetan Monastic University

All rights reserved.

Except for non-profit charitable purposes, none of the contents of this publication, nor any parts thereof, may be reproduced in any form without prior permission from the publisher.

Published by:

The Computer Center
Sera Mey Tibetan Monastic University
Bylakuppe 571-104
Mysore District, Karnataka State
India

Printed and bound by:

Classics India Publications
MU-55D Peetam Pura
Delhi-110-034
India

༄༅། །དེབ་དང་པོའི་དཀར་ཆག །།

Table of Contents
Volume I

བྲང་ངེས་སྦྱི་དོན།	༡
བྲང་ངེས་མཐའ་དཔྱོད།	༢༡
བྲང་སྒྲུལ་ས།	༡༢༣
དག་ཉིའི་སྦྱི་དོན།	༡༢༣
དག་ཉིའི་མཐའ་དཔྱོད།	༡༢༤
བསམ་གཟུགས་སྦྱི་དོན།	༣༣༡
བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱོད།	༤༠༡

Notes on the Edition of
Supplementary Texts for the Study of
the Perfection of Wisdom
at Sera Mey Tibetan Monastic University

Tradition of the monastic textbook

Sera Mey Monastic University is part of the Sera monastic complex of Lhasa, Tibet. Sera was founded in 1419, and by the time of the Chinese invasion of 1959 housed some 8,000 monk-scholars engaged in deep studies of the classical texts of Buddhism. Only a hundred monks from Sera Mey were able to escape the bombardment of their monastery and find refuge in India, where after many years of labor they have rebuilt a bustling center of 500 teachers and students following the traditional monastic curriculum.

The course of study at Sera Mey and the other great Tibetan monastic universities is long and rigorous. Nearly two decades are required to cover what are known as the "five major treatises" and qualify for examinations leading to the degree of "geshe," or master of Buddhist knowledge. Students are expected to memorize the relevant ancient texts, study a string of commentaries written over the last fifteen or so centuries, and clarify their understanding in daily public debates.

The key to these debates is philosophical dialogue, a method used throughout history, around the world, to arrive at the truth of a problem. Within the general outline of any of the five major treatises, one debater begins to explore a difficult point with

another, simply by posing questions and following his partner's replies with the next logical question until they arrive together at the true, clear, and necessary conclusion.

It is natural then that the textbooks written by their teachers to help the monk students at Sera Mey over the centuries should have been composed in this same dialectical method. These manuals, called *yig-cha*, feature a brilliant educational method known as *dgag-gzhag-spong-gsum*. Here in the book a philosophical opponent approaches and suggests, for example, a plausible but subtly incorrect definition for a concept such as nirvana. Following a line of reasoning based on this opponent's own beliefs, a proponent of the school represented by the original treatise demonstrates to him an inconsistency in his thinking, thereby managing to refute (*dgag*) him.

Another opponent appears, and suggests and alternate but still faulty definition. He too is led to understand his error, and the process continues for each element of the true description of nirvana until the student reading the textbook could nearly posit the correct definition of nirvana himself, without ever having heard it. At this point he is ready for the formal presentation (*gzhag*) of this definition, which is accompanied by a brief treatise on the various divisions and features of the item under discussion: in this case, the types and particular characteristics of nirvana.

Very significantly, the opponents are given an opportunity to return and give a final defense of their own positions, in light of the presentation of the proponent. Again they are led, by a simple train of logical questions, to an inconsistency in their beliefs, whereby their attempted rebuttal is overthrown (*spong*). By the end of this three-part (*gsum*) process, our monk student has a clear intellectual understanding of what nirvana really is and, just as importantly, of what it is not.

Normally, a pair of these dialectic textbooks is written in explanation of each of the five major treatises. One, known as the "general import" (*spyi-don*), gives an overview of the subject, usually stressing the structure of the original treatise and presenting straightforward the formal definitions of concepts discussed, at some expense to finer logical analysis. Conversely, the second

textbook is a "resolution" (*mtha'-dpyod*) of the more difficult questions that arise. Here the author, following the tradition of the great Tibetan Buddhist thinker Je Tsongkapa, shows a delight for the more thorny philosophical problems: he skips easier parts to reach the trouble spots, at some expense to continuity of structure. Studied under the guidance of a qualified instructor, the combination of these two textbooks for each subject is a powerful key to unlock the Buddha's thought.

A monk student at Sera Mey spends his early years learning to read, and next masters the basic concepts of formal logic. He is then prepared to undertake public philosophical debate, and begins his study of the first of the five major treatises: the *Jewel of Realizations* (*Abhisamayālaṃkāra*, *mNgon-rtogs rgyan*) of Maitreya. This is an explanation given to Master Asaṅga of the Perfection of Wisdom, according to the Svatantrika tradition of the Middle-Way school of Buddhism, and dates from the 4th Century.

The student immerses himself for some six years in the pair of massive monastic textbooks needed to elucidate the relatively few pages of the original work. Completing the eighth and final chapter, devoted to the qualities of a fully enlightened being, marks a milestone in his education. On the verge of moving up to his study of the highest Middle-Way school, the Prāsaṅgika, he pauses for two full years and returns to the *zur-bkol*, or supplementary texts on the Perfection of Wisdom.

Introduction to the supplementary texts

Zur-bkol in Tibetan means "extracted," or "set aside". A number of vital Buddhist concepts are presented in the *Ornament of Realizations* with but a brief verse or two, since like any "root text" it was originally meant only as a code-book to be memorized by the student, and later elucidated by his teacher orally. The function of the *zur-bkol* or supplementary text series in the monastic curriculum is to extract these succinct references and expand on them in the full detail required for some of the greatest ideas of Buddhism.

Here in this two-volume set we have collected together all the

Supplementary Texts of Sera Mey

supplementary texts covered at this point in the curriculum of Sera Mey. There are again a pair of treatises for each subject: the general overview and the resolution of difficult points, with additional material in several cases.

The first pair are devoted to *drang-nges*, or the art of interpreting the Buddha. Every religion must grapple with the question of what teachings its founder meant to be taken literally, and which he meant only figuratively; in Buddhism, the different presentations by the Buddha and their varied interpretation have led to the four great schools of thought, two in the Mahayana tradition and two in the Hinayana, each with its invaluable place in leading along students of varying capacities.

The two treatises here were written by Kedrup Tenpa Dargye (*mKhas-grub bsTan-pa dar-rgyas*), and are based on the *Essence of Eloquence* (*Legs-bshad snying-po*)--one of the highest masterworks of Tibetan Buddhist literature--composed by Je Tsongkapa (1357-1419). Kedrup Tenpa Dargye was a scholar from Sera Mey who lived 1493-1568, and is responsible for many of the textbooks currently used at the monastery.

Traditionally, brief mnemonic texts are composed in verse for especially important subjects. These are called *sdom-tsig* and are memorized by the student, so that during a debate or meditation (where books cannot be used) he may have at his fingertips the basic important information he needs. Here in the section on interpretation we have included the traditional mnemonic summary, penned by Gyalwang Trinley Namgyal (*rGyal-dbang 'Phrin-las rnam-rgyal*, aka *bLo-bzang 'phrin-las rnam-rgyal* or *bLo-bzang 'phrin-las ye-shes*). This savant dates from the mid-1800's; he authored the standard dialectic textbook for the study of Abhidharma at Sera Mey, and is renowned for his extensive biography of the great Tsongkapa.

Next in the first volume is the pair of textbooks for a subject known as the "Twenty Practitioners" (*dge-'dun nyi-shu*), a detailed treatment of the "stream-enterer", "once-returner", "enemy destroyer", and other high levels of Buddhist realization. Both were again written by Kedrup Tenpa Dargye, and a number of valuable works have been appended to the latter treatise. The first is

seminal discussion of difficult points on this subject by Je Tsongkapa himself. Then come two brief jewels of the "mental training" tradition, by Gyer Gompa (*dGyer-sgom-pa*) and Langri Tangpa Dorje Sengge (*gLang-ri thang-pa rDo-rje Seng-ge*).

These were wise men of the Kadampa tradition of early Tibetan Buddhists, who some nine centuries ago wrote short powerful pieces on right attitude for the Buddhist path: simply, that the living beings around us are our ticket to Buddhahood, since it is our concern for their welfare and our forbearance of the wrongs they do us that will lead us to enlightenment.

The last two supplementary texts in the first volume are devoted to the study of *bsam-gzugs*, or levels of concentration that can lead to a birth in the higher planes known as the form or formless realms, and which can also serve as a platform for the realizations that free us from rebirth altogether. Again, Kedrúp Tenpa Dargye is responsible for each treatise.

The second volume opens with the two textbooks (once more by Kedrúp Tenpa Dargye) for the all-important study of dependent origination, or *rten-'brel*. This concept is discussed from various viewpoints throughout the literature of the Buddhist schools; here, as in the relevant line from the fifth chapter of the *Ornament of Realizations*, the emphasis is on examining the twelve links of the wheel of life: how each triggers the next, and how thus by destroying the first we can prevent all the rest.

Included finally are the pair of expositions on *kun-gzhi*, or "basis consciousness". This is the presentation of the Mind-Only school of Buddhism on the theory of mental seeds: how it is that the power of good or bad deeds from our past can stay with us until ripening into the karmic consequence of present pleasure or pain. Both works have been composed by Panglung Lobsang Tukje (*sPang-lung bLo-bzang thugs-rje*, aka *Dad-pa mkhan-po*). This master dates from the 18th Century and served as the 55th abbot of Sera Mey; he is noted as well for his writings on the secret topics of Buddhism. The presentation here follows a root text by Je Tsongkapa, which is itself included in full at the beginning of the former of the two treatises.

Supplementary Texts of Sera Mey

Editorial information

The library of the original Sera Mey Monastic University in Lhasa suffered complete destruction at the hands of the invading Chinese army and subsequent "Cultural Revolution". Copies of the monastery textbooks were pieced together by the refugee monks in the years following their flight to India, and a valiant effort was made to republish sufficient quantities to continue the study tradition. During a 12-year ordeal at the Buxa Dur refugee camp in northern India, teams of monks from Sera Mey rewrote the entire textbook series out by hand. Desperately poor, they obtained flimsy Indian paper and printed the early volumes on flat stones (a genuine lithograph), using cow's urine and charcoal for ink. These issues were for the most part carefully edited and are still often seen in the hands of older scholars.

During the admirable PL480 program of the US Library of Congress for collecting classical Tibetan literature, a series of the monastic textbooks was reprinted by offset press under the patronage of Sermey Geshe Lobsang Tharchin. By the mid-1980's there were insufficient copies at Sera Mey and another publication of the series was initiated at the monastery's fledgling letter press. A number of the supplementary texts in the collection here were reprinted at the Buxa Dur camp, and where we used these editions we have retained the original colophons, both to identify the source copy and as a tribute to the efforts of these survivors of the Tibetan holocaust. Whenever an original version from Tibet could be obtained, it was used first, and again the colophon retained to indicate the source. The original editions available are presently housed at the residence of the third Pabongka Rinpoche at Sera Mey, and we would like to express our gratitude to the Rinpoche for his permission to utilize them.

It should be noted that, despite the efforts of many persons inside and outside Tibet, we were unable to locate any copy of parts of the material destroyed at Sera. These are two pages from the "Overview of Basis Consciousness" by Panglung Lobsang Tukje in the second volume, and their location is marked in the text.

Perhaps we can consider the omission a kind of tribute to the brave monks left behind in Tibet, struggling to keep Buddhism alive under the Chinese occupation.

The galleys for the present collection were printed out using the "Tibetan!" computer program from the Tibetan Computer Company of Colorado, USA. The texts were entered onto computer disk by a team of monks at the computer center of the new Sera Mey in south India, under the supervision of the center manager, Ven. Thupten Pelgye. The computer center itself was built and equipped, and the monk operators trained, through the Asian Classics Input Project at Sera Mey, directed by the monastery's present abbot, Geshe Lobsang Tharchin. Funding for the project has been provided by Geshe Tharchin's Mahayana Sutra and Tantra Centers of New Jersey and Washington DC, USA, as well as by the Andin International Diamond Corporation and the Packard Humanities Institute of the David and Lucile Packard Foundation of California, USA.

Each text was typed in twice, by two different operators, and then compared by computer using the Active Comparator program designed for the project by John Malpas of New York, USA. This comparison was then repeated by a second editor, and the two comparisons compared by a third editor. Computerized checks of this data were performed by Dr. Robert Taylor, assistant director of the ACIP from Maryland, USA, and the texts were additionally run through the ACIP-customized Multilingua spelling checker program for Tibetan. Every text was then edited manually in its entirety, twice, by Michael Roach under the direction of Geshe Lobsang Tharchin at the Rashi Gempil Ling Kalmyk Mongolian Temple of New Jersey, USA.

In keeping with strict Tibetan tradition, corrections of the Tibetan texts were limited to obvious errors. In a number of cases, alternate spellings which have come in later literature to be the norm were retained; this applies as well to grammatical anomalies which have attained the status of standard usage, such as the application of the genitive before the phrase *rab-tu phye-ba*.

Sanskrit words in Tibetan transliteration, even those apparently misspelled or appearing in several differing forms, were for the

Supplementary Texts of Sera Mey

most part left as is; many have by now become allowable Tibetanizations, similar to the English "Moscow" for "Moskva". The original texts in their uncorrected form, with suggested emendations made in brackets following each suspected error, are available to interested scholars on disk. These furthermore retain the page and line formats of the master originals.

In one instance, we have had the advantage of alternate originals for computer comparison. This was with the root text on basis consciousness (*Kun-gzhi'i rtza-ba*) by Je Tsongkapa found at the beginning of the *Overview of Basis Consciousness* by Panglung Lobsang Tukje in the second volume. Interestingly, we found that the version in the monastic textbook was more accurate than that found in the 1897 Lhasa Shol edition of Je Tsongkapa's collected works; and in fact Lobsang Tukje himself notes some of these discrepancies in his treatise.

This offset printing from the computer-generated galleys has been directed by Mr. Praveen Sareen of the Classics of India publishers of New Delhi, India. The printing costs have been borne by the Venerable Lobsang Gyatso, a devoted elder monk from Sera Mey, who is offering a thousand books (500 copies of each volume) to the monk students of the monastery on the occasion of his attaining the geshe degree of Buddhist studies. Geshe Gyatso wishes to dedicate the virtue of this act to the temporal and ultimate goals of his teachers, parents, and the other important people of his life, both living and deceased.

༡༡། འདྲེན་ལྷན་པ་ལྟེན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོ་
པད་མ་དཀར་པོའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
ལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་། གཟུངས་བྱུང་གི་མདོ་ནས་བཤད་ཚུལ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་དང་། དབྱུང་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་
པོ་ལ། མདོ་སྤེལ་འགལ་སྤྱོད་གི་དྲི་བ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་འཛིན་པའི་
བར་ནམས་ནི། རྒྱས་པར་དྲང་ངེས་ལྷན་པ་ལྟེན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱུང་དོན་ལྷན་
ཚུལ་ལ། བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་ར་ཅ་སེར་དྲང་སྤྱོད་
སྤྱོད་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སྤྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ནམ་པ་བསྟན་པས། རོ་མཚར་མཉེན་དྲུག་བའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སྤྱོད་ལྷ་ར་གྱུར་པའམ་མེར་གྱུར་པ་སྤྱོད་ཀྱང་མཐུན་པར་འཛིན་ཉན་ན་མ་
བསྟོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྟོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་
བསྟོར་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་མཆིས་པ། སྤྱོད་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན་ཅོད་པའི་གཞིའི་

མེར་སྐྱད་ཟུར་བཀོལ།

གནས་སྤྱུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བཅུམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་
གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སྤྱུ་ཐུང་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་
བཅུམས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྒྲོས་
པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྤྲོ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་
མཆིས་པ། གྲུང་བའི་དོན་ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སྤྱུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་བཅུམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་
དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་
སྤྱུ་ཐུང་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བཅུམས་ཏེ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྤྲོ་
ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་པའི་དོན། ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སྤྱུ་མ་
གྱུར་པ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ། མདོ་དོན་
ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་ཆོན་དང་པོས་བཙུན་བྱ་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ།
བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྐྱར་པས་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུང་བ་པོ་

དང་ངེས་སྤྱོད་ན།

དུས་ཡུལ་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་བཅོམ་དང་། ཆེས་ངོ་མཚར་ནས་རབ་དུ་
བསྐྱོར་ཏེ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་
ལོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་
པས་སྒྲ་ན་མཆིས་པ། ཆོལ་བ་གཞན་གྱིས་ལྷན་ཀའི་སྐབས་མཆིས་པ། སྤྱི་བཞིན་
དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་དང་བའི་དོན་དོན་གསལ་པོར་མ་བསྟན་པས་དགོངས་པ་གང་
ཡིན་མི་མཐུན་པའི་ཚོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་དོན་གཉིས་
པས་བཅོམ་དུ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་
འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུང་བ་པོ་བཅོམ་དུ་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ། བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་
དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནམས་བསྟན། དེ་ཡང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྤར་ལྟར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བྱལ་དོན་གསུམ་པས་བཅོམ་དུ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུང་བ་པོ་ནས་དུས་ཀྱི་
བར་སྤར་ལྟར་དང་། འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འདིའི་གོང་དུ་
ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་མེད་པས་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་གྱི་ལྷན་ཀའི་
སྐབས་མ་མཆིས་པ། སྤྱི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་རུང་བས་ངེས་པའི་དོན་དང་། དོན་
གང་ཡིན་གསལ་པོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པས་མཁས་པས་བདགས་ན་ཚོད་པའི་གནས་མེད་
པས་ཚོད་པའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
དང་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་བྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། བྱལ་དོན་གྱི་མདོས་འཁོར་ལོ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་པོལ།

དང་པོ་གཉིས་རྒྱུ་དོན་དང་པོ་མ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་ན། གསུམ་པོ་དེའི་མཚན་གཞི་
དང་། དང་པོ་གཉིས་རྒྱུ་དོན་དང་། བ་མ་ངེས་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན།
སྒྲིར་བྱུང་དོན་དང་པོའི་སྐྱབས་ནས་བསྐྱུན་པའི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ལ་འགལ་
སྤོང་གི་བྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕུང་ཁམས་སྒྲི་མཆེད་བདེན་བདེན་འབྲེལ་ཟས་བཞི་
ལས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རྣམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་པ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པར་སྐྱོན་པའི་བདེན་བཞིའི་
ཚོས་འཁོར་ཡོད་པར་མངོན་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བཞེད་བྱ་བདེན་བཞི་ལས་
བརྩམས་ནས་སྐྱོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་སྦྱོང་དག་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་
པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་
འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་
ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།
སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐར་ཡང་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་
བྱ་སྟེ། སྐར་ཡང་སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་སྟེ། སྐར་ཡང་མངོན་དུ་
བྱར་མེད། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྐར་ཡང་བསྐྱོམ་པར་བྱར་མེད། ཅེས་པ་ལྟ་
བུའི་མདོ་རྣམས་དེའི་མཚན་གཞི། རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱེལ་གསུམ་བར་པའི་མཚན་གཞི།
དགོངས་འབྲེལ་གྱི་འགལ་སྤོང་གི་བྱི་བ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་གྱི་
བར་གསུམ་པའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་ །ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་ཡོད་པོ་རྒྱུ་དོན་དུ་

ཡང་ངེས་ཤིང་།

འབྲེལ་ཚུལ། བར་པ་བྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ། རེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་
 མདོར་བྱུང་པར་བསྟན་པ། བྲང་ངེས་ཕྱི་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་སློ་ནས་ལུགས་
 འདིའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བདག་མེད་གཉིས་འཛིག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དེ། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞི་
 བྱེད་གསུམ་དང་བཅས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དོན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་སྟོང་སྟེ་
 གཉིས་ཇེས་སུ་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞི་བྱེད་ཡོད་དེ། ཕྱི་
 དོན་འགོག་པའི་ལུང་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་བའི་ཕྱིར། རེ་ལྟར་བསྟན་པས་དོན་སྟོང་
 གཉིས་ཇེས་སུ་འཛིན་རྒྱས་དེ། དཔེར་ན། རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་
 འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དུ། དགོ་སྟོང་དག་འབྲུར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སུ། རྣམ་
 རིག་སྤང་བ་གང་འབྱུང་བ། རེ་དང་དེ་ཡི་སྟེ་མཆེད་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་པས་
 གསུངས། ཞེས་དང་། གཟུགས་སོགས་སྟེ་མཆེད་ཡོད་པ་ནི། རེས་འདུལ་བ་ཡི་སྟེ་
 པོ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
 པས་ཀྱང་ཇེས་སུ་འཛིན་རྒྱས་དེ། ཕྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དང་ནང་མིག་གི་སྟེ་མཆེད་
 གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་

སེར་སྒྲུང་རྩུང་བཀོལ།

ནག་པ་སོགས་བཀག་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་དགོངས་པ་
ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་དོན་སྤང་གི་བག་
ཆགས་བཞག་པ་སྒྲིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྤང་གི་ནམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་གཞི་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བསྟན་དོན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ལྷན་ཏེ། དོན་སྤྲོ་གཉིས་ལ་དེ་སྟོན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་འདོད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་ཀུན་
བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་
དགོངས་ནས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་
ཏེ། དེས་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་འགོག་བདེན་རང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་
གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་
སྤྲོད་གི་རྒྱུ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔ་ནས་འགོག་བདེན་གྱི་བར་ལ་
སྤྲོད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་
སྤྲོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བཞེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྤྲོ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་

དང་ངས་སྤྱོད་ན།

ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་བསྐྱན་པའི་ཆ་ནས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་
ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེས་མ་
བྱལ་སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག །རང་རྒྱལ་ལ་ཉན་ཐོས་ལས་སྡེ་སྡོད་ཟུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་
ཐལ། ཐུབ་བའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་
པར་བྱེད་པའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་གྱི་མདོ་
ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་བཅས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ།
གཞན་དབང་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དགོངས་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ།
།དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྐྱན་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བའི་རིགས་ཅན་ཇེས་སུ་བརྒྱུང་

མེར་སྐྱོད་རྩེ་བོ་ལ།

བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེས་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་
དུ་བསྐྱབ་པའི་ལུང་རིགས་ལྡམས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལྟོང་ལོ་བར་པའི་
སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་ན་དེའི་བསྟན་དོན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ན། ལས་མཁའ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་
སྐྱས་ཟིན་ལ་ལས་མཁའ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱས་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་དེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་བདག་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་པ་དེའི་བསྟན་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གྱིས་འབྲིང་བསྐྱས་
གསུམ་གྱིས་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པ་མ་བསྟན་ཟེར་ན། དེ་བསྟན་པར་ཐལ།
དེས་སྐྱས་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་
བའི་རིགས་ཅན་ཇེས་སུ་འཛིན་ནས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་ལྟ་བུ་དེ་
གྱིས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་བསྟན་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་དོན་
བསྟན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟོང་ལོ་དང་པོ་ལས་བསྟན་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
།གྱིས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་མདོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
དེ། དེ་སེམས་ཅམ་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་
སེམས་ཅམ་པ་གང་ཞིག །ཐིག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྤྲོད་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་
ནས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ལྟོང་ལོ་བར་པའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་

དང་ངེས་སྤྱོད་ན།

བའི་རིགས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཆད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དོ་བའི་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་
རིགས་ཅན་མེད་ཅེ། དེའི་ཆད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ།
དེ་འདྲ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱན་བདགས་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་པ་ཙ་འབྲེལ་གྱིས་
འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། སྤུམ་ཙུ་པ་ཙ་འབྲེལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་
བར་པ་དང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་གཉིས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་
འབྲེལ་ཚུལ་མི་མཚུངས་དེ། དང་པོས་དགོངས་གཞི་མཐར་ཐུག་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་
བོར་མ་བྱས་པར་འབྲེལ། གཉིས་པས་དགོངས་གཞི་མཐར་ཐུག་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་དང་མཚན་གཞི་སོགས་
སྟོན་པའི་སྤྱོད་ཆེད་སྟོན་སྤྲད་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་འཛོག་པ་སོགས་ནི་མི་འཐད་དེ། དུས་
དང་པོར་གསུངས་ཀྱང་དགེ་སློང་དག་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པར་
བྱའོ་ཞེས་སོགས་དང་། དུས་བར་པར་གསུངས་ཀྱང་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་གསུམ་པོ་
གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་མདོ་དང་། དུས་ཐ་མར་གསུངས་ཀྱང་འདུལ་བ་རུང་
མཐུན་དུ་བྲགས་པ་ནམས་དགོངས་འབྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། བཛྲིད་བྱ་བདག་མེད་གསུམ་པོ་གང་ཡང་སྟོན་ཚུལ་དང་མི་
ཐུན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ནམས་དགོངས་འབྲེལ་ནས་བཤད་པའི་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་
གཞིར་མི་རུང་ཡང་སྤྱིར་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞིར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་དེ། གཟུངས་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཀོལ།

ཕྱི་ཁྱིམ་དང་ངེས་ཕྱི་བ་ལྟར་ན་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་དང་
ངེས་ཕྱི་བ་ལྟར་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་
བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་
བཞེན་ནས་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་སྒྲིབ་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་
དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ལ་བཞེན་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་བྱལ་མ་
བྱལ་བྱེ་ནས་བསྟན་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱི་བའི་ཆོས་འཁོར་སྒྲིབ་བཞིན་པར་
བསྒྱུབ་པ་གང་ཞིག །བྱལ་དོན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་
དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་ལ་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བྱལ་དོན་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་བཞིན་
དུ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་རུང་བའི་མདོ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤར་ཕྱིན་མན་
ངག་ལས། མདོ་གང་དག་གི་དོན་སྒྲིབ་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་མི་འབྱེད་ཀྱང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་
གསུམ་འབྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་འབྱེད་
དོ་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དགོངས་འབྲེལ་ནས་
བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བའི་
འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་དུས་ཁོ་ན་དང་བཅོལ་བྱ་ཁོ་ནའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་མི་འཛོག་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཟུངས་ཕྱི་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་གོ་

དང་ངེས་སྒྲི་དོན།

མི་ཚད་པའི་ཕྱིར། ལའོར་ཡོ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྒྲི་ཆི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་རུང་མི་རུང་
སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། བཟོད་བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། མདོ་ཡིན་ན་
དགོས་སོགས་ཚེས་བཞི་ལྷན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་
ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཟོད་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིས་བྱ་ལ་ཉེར་མཁའི་དོན་མ་བསྟན་ན་བཙམས་པ་དགོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལའོར་ཡོ་དང་པོར་བྱེད་ན་བསྟན་པའི་བཟོད་བྱ་མེད་
དེ། དེ་ལ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞུགས་
ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ རྟེན་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་
དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྲ་མ་ལས་དབང་པོ་དམན་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལའོར་ཡོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བའི་
གདུལ་བྱ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དང་པོ་ཉིད་
ནས་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེའི་
ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ རྟེན་ཐེག་
ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་མྱོང་གིས་བྱབ་པ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཞུགས།

ལྷགས་ལ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་
བར་པའི་དགོངས་པ་བཟུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་གོ་བའི་ལྷགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་
པོས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དུ་གོ་བྱས་ཤིང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་
སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བ་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་འགལ་
སྟོང་གི་བྱི་བ་ལྷན་པ་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོན་དུ་ཡང་བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། བྱང་པོ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྔ་
མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
བའི་སྟོན་མེད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་
རུང་ལ་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་འཁོར་ལོ་
བར་པའི་དགོངས་པ་ཐ་མས་བཟུལ་བ་ལ་མ་བསྟེན་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས།
ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་ཐ་མས་བཟུལ་
བ་ལ་མ་བསྟེན་པར་རྟོགས་མི་ནས། བཟུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ནས་པའི་རྒྱ་

དང་ངེས་ལྷོ་དོན།

མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་
ལ་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐུལ། ལྷ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་
ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ན་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ཡོད་
དགོས་པ་གང་ཞིག །འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དུས་དང་པོར་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་བདེན་བཞི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་
པའི་མདོ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་དུས་བར་པར་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་
འི་དུ་རྩོན་པོ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལྷ་མོ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ།
།བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་དུས་མཚན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དགོངས་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་
ནས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་པ་མཐུན་ཕྱག་རྟོགས་དགོས་པའི་
གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལྷ་མོ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། །བཀའ་མ་
མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་གོང་དུ་
བཤད་ཅེན་པ་ལྟར་ཡིན་ན། །བཞི་པ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་
ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་ཆ་དུ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུལ། འཁོར་ལོ་

མེས་སྐད་ཟུར་བཀོལ།

དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་བཀྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་མཐའ་སྟོང་། བར་པ་བྱང་དོན་དུ་
བཀྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མཐའ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇོ་བོ་དང་བྱད་པར་
ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་རྟག་
པའི་མཐར་འཛིན་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུབ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཆད་
པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྟོ་སྐྱར་གྱི་མཐར་ལྟ་ཚུལ་དང་། དེ་འགོག་
བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱིར་སྐྱར་འདེབས་ལ་གཞན་སྡེ་ཁ་ཅིག་གིས་
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྡེ་ཕྱི་མེད་པར་
འཛིན་པ་དང་། ནང་སྡེ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱིད་པ་བར་དོ་མེད་པར་འཛིན་པ་སོགས་དུ་མ་
ཡོད་ཀྱང་འདིའི་སྐྱར་འདེབས་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ནང་སྡེས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་
གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུབ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྟོང་བའི་ཚུལ་
ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་བྱང་
དོན་དུ་བཀྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། སྟོ་འདོགས་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་
གནས་ཚུལ་ལ་སྟོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་དང་། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་སྟོ་འདོགས་
པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་
པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།
ཁྱི་མ་ལ་ཡང་གཞུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་དང་།
གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་དང་། གཞུགས་

དང་ངེས་སྤྱི་དོན།

ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་
རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀུན་ལྡན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ལྟན་སྐྱེས་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་
ཏེ། ཀུན་བདགས་བཀའ་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟན་སྐྱེས་འགོག་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ཁེགས་པ་ལ་རག་ལས་པས།
གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་ཇུས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པ་ཡོད་དེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རིགས་པ་ནམས་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་དང་ཇུས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་པ་དང་དེ་ལྟར་བྱུང་པར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཉགས་ཀྱི་དགག་བུ་ཡིན་ཏེ། དང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ལས།
རིགས་པའི་དགག་བུ་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་གཉིས་ལས། སྐྱར་
འདེབས་ནི་བྱུང་མཐས་བདགས་པ་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
།གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤྲོང་བའི་སྤྲོད་ཉིད་དེ་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་ལུགས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་དང་། གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་རང་ཉིད་རང་ཉིད་
ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པས་སྤྲོད་བ་
དེ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མི་
འཐད་དེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། དེ་ལ་ཀུན་བདགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་དམ་བཅས་ནས་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ས་
བཅུ་པའི་མདོ་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་། ཡི་དུགས་དྲུང་འགྲོ་
མི་ནམས་དང་། ཞེས་སོགས་རིགས་པའི་ནམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་
པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དཔེར་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་སོགས་དུ་མ་
བཀོད་ནས་རྒྱས་པར་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟར།
མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆོག་གིས། །བདགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ། ཞེས་
སོགས་ནམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་ཀུན་བདགས་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཐེག་
བསྟར་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་རང་
ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པའི་དོག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྟོང་འདོགས་པའི་སྟོང་འདོགས་དང་།
གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་ཚུལ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལས།
དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ངེས་དཀའ་བས། དེ་བཟོད་ན། དབྱ་མ་རང་གྱུད་པ་ནམས་
དབང་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབག་བྱ་མི་སྒྲུང་བར་འདོད་ཀྱང་།
ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་དབང་ཤེས་ལ་དེ་སྒྲུང་བར་འདོད་པས་དེ་
བཤད་ན། བརྟ་སྒྲུང་གི་སྐྱེས་བྱས་ཡིད་གདད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་ཆོ་

དང་ངེས་སྤྱོད་ན།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་སྤང་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་
པོར་སྤང་ཚུལ་གཅིག། སྔོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ།
ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་སྔོན་པོར་སྤང་
བའི་སྤང་ཚུལ་གཅིག་དང་འདུག་གཞི་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་སྤང་
བའི་སྤང་ཚུལ་གཅིག་དང་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་སྤང་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་
སྤང་ཚུལ་དོན་མཐུན་དང་། བྱི་མ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤང་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་
ཡང་ཡིན། སྔོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཐ་
སྙད་འདུག་པའི་འདུག་གཞི་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤང་ཚུལ་
ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛོན་གྱིས་བསྐྱད་པའི་སྤང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤང་
ཚུལ་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྔོན་འཛོན་མིག་ཤེས་དེ་ལ། སྔོན་པོ་དེ་འདི་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་སྔོན་པོ་སྤང་
སྤང་བ་དེ་ལ་ཞེན་ནས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྔོན་པོ་འདིའི་ངོ་བོ་གང་
ཡིན་ཟེས་པ་ན་འདིའི་ངོ་བོ་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པའི་ཀུན་སྐོང་གི་ཉོག་
པ་ཚད་མ་གཞན་ལ་མ་བཟླས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། སྤང་ཚུལ་བྱི་མ་
ཡོད་དེ། འདུག་གཞི་དེར་སྔོན་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པར་སྤང་
བའི་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུག་གཞི་དེར་སྔོན་པོར་སྤང་བའི་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྤང་ཚུལ་གྱི་དོན་དེ་ནམས་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤང་ཚུལ་དང་

སེར་སྒྲོན་རྒྱུ་བཀོལ།

པོའི་དོན་དངོས་པོ་དང་། གཉིས་པའི་དོན་དང་། གསུམ་པའི་སྤང་ཆ་ཙམ་རང་གི་
མིང་བདས་བཞག་པའི་ནམ་གངས་པའི་ཀུན་བདགས་དང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བ་
མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བདགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་
འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་
མིང་བདས་བཞག་ཙམ་ཡིན་དེ། དེ་ནི་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྔོན་པོ་ལྟར་སྔོན་པོར་
སྤང་གི་བག་ཆགས་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྔོན་པོ་དེའི་གནས་ཚད་
ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་བདའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་སྤང་བ་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དེ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་འཛོག་པའི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་སྔོན་
འཛོན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་དེ་གཟུགས་སུ་འཛོན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཙམ་མ་
ཡིན་པར་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་བའོ། སྤྲུལ་དུ་འཛོན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་། དེ་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འཛོན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཞེན་
པ་དང་། འཇུག་གཞི་དེར་བྱུང་བར་འཛོན་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་
ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ནས་དེ་འབྲེལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས། བྱིས་ཀྱི་བག་ཆགས་
འཛོག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤྱི་པ་ནི་སྤང་
ཚུལ་གསུམ་གའི་དོན་དངོས་པོ་རང་མཚན་པར་འདོད་དེ། དབང་ཤེས་མ་འཁུལ་

དང་ངེས་སྤྱོད་ན།

བའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གུར་པའི་སྤྱི་མཚན་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སྤོན་པོ་དེ་སྤོན་འཛིན་རྟོག་
པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ། སྤོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ། སྤོན་པོ་སྤོན་པོ་ཞེས་པའི་
སྤྱིའི་བཅོམ་བྱ་ཡིན་པ། སྤྱི་དེའི་བཅོམ་བྱ་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་།
རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གུར་པའི་སྤོན་པོ་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་དེའི་བཅོམ་བྱར་གུར་
པའི་སྤོན་པོ་རང་མཚན་ཡིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་གཞི་ལྡོག་སྤོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་སྤོན་པོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་
པར་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་
སྤངས་འཐད་ལྡན་དུ་འདོད་པ་སོགས་ལུགས་དེ་ལ་མི་འགལ་བར་འདོད་དེ། དང་
ངེས་ནམ་འབྱེད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཆེ་སྤོན་པོ་
གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་བལྟས་པ་ན་མིང་དང་
བནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པ་བཞིན་དུ་
སྤང་ངོ་། སྤོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ནི་སྤོན་པོ་ལ་གཟུགས་
སོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོ་
འདོགས་ཡིན་ལ་བྱེས་པ་ནམས་ལ་ཡོད་པ་སྤར་བཤད་པ་དེས་བྱུང་ཅིང་དེ་འདྲའི་
འཛིན་སྤངས་འཐད་ལྡན་དུ་དོན་སྦྱི་ལྟེ་གཉིས་ཀྱང་འདོད་པས་སྤྱིའི་བཅོམ་བྱའི་རང་
ལྡོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་ལྡོག་དུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་

སེར་སྒྲིང་རྩུང་བཀོལ།

མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མཛད་སྤྱི་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱི་མཚན་སྤྱི་
མཚན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་
འདོད་པར་ཐོབ། དེས་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་སྤྱི་མཚན་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཞུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བདེའ་འདོགས་
པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་ཁོགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཏེ།
ཚད་མ་པ་ལ་བྱགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འོ་ན། མཛད་སྤྱི་པས་སྤྱི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད་པར་ཐོབ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་སྒྲིང་དང་ཁས་སྒྲངས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ། ཁ་
ཅིག་ཐོབ་འགྱུར་སྤྱི་མ་ལ་མ་བྱུང་བེད་ན། འོ་ན། དེས་སྤྱི་མཚན་སྤྱི་མཚན་ཞེས་པའི་
ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད་པར་
ཐོབ། མ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་རང་མཚན་དུ་འདོད་པར་ཐོབ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་དུ་ཐོབ་བ་ལྟོག་དུ་མེད་དོ། ཁ་
ཅིག ཁགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་སྤྱི་པའི་ལུགས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་
སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད་
བེད་ན། དེའི་ལུགས་ལ་གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དང་།
གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ལ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཅམ་ཡིན་མིན་གྱི་
བྱུང་བར་མེད་པར་ཐོབ། དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་བྱུང་གྱི་བྱུང་

དང་ངེས་སྒྲིལ་ནི།

པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས་ཀྱི། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། དང་ངེས་ནམས་འབྱེད་ལས།
སྒྲིལ་བཅོམ་བྱའི་རང་སྒྲིལ་ཉམས་བཅུགས་ཡིན་ཡང་གཞི་ལྷན་དུ་རང་མཚན་འོང་བའི་
ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ལ་རང་
སྒྲིལ་གཉིས་ཀྱི་དང་ངེས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་ལུགས་ལ་གཞི་གྲུབ་ན་ཚེས་བདག་
ཡིན་པས་བྱུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གཞིར་
བཞག་ལ་དེས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་ཀུན་བཅུགས་པའི་ཀུན་བཅུགས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་དེས་དེ་ཚེས་བདག་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་བྱུབ་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིལ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་
ཀྱང་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་ཀུན་བཅུགས་པའི་ཀུན་བཅུགས་ཚེས་བདག་དུ་ཁས་སྒྲུངས་
པར་ཐལ། དེས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་གང་ཞིག
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། དེས་དེ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཚེས་བདག་ཁས་སྒྲུངས་ན་དབུ་སེམས་ཀྱི་རྩི་མི་བྱོལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྒྲེ་
པའི་ལུགས་གཞིར་གཞོག། ཁང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚེས་ཅན། བྱོད་གཞི་ཚེས་ཅན་
གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་བཀག་པ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཚེས་
བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་གསུང་དེ་དག་གི་དོན་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
ཉན་ཐོས་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་མ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་
ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་མིན་པ་གཅིག་
བསྟན་ཞིང་། སེམས་ཅམ་པས་གཞལ་བ་ན་དེ་དག་འཇུག་གཞི་དེར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པར་སོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདིའི་སྐབས་སུ་བཅོལ་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་སྟེ་རེ་ཞིག་མ་
བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདེའ་སྤྱང་གི་སྐྱེས་བུས་ཡིད་གདད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པོ་
མཐོང་བའི་བག་ཆགས་བཟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་
ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་
བ་ལྟར་བྱ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛོན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་འདིའི་
ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་སྟོན་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་ལྟར་འཛོན་
པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛོན་སྒྲ་མོ་ཡིན་དེ། དགག་བྱ་དེ་དག་ལུང་རིགས་ནམ་
དག་གིས་བཀག་པའི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ཉན་རང་ནམས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཟབ་
མའི་དོན་དང་། ནམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལུང་གིས་
སྤྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་དེ། དགོངས་འབྲེལ། ལང་ག་ཤེགས། རྒྱན་སྒྱུག་པོ་སོགས་
དང་། དེར་མ་ཟད་སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་དང་། དོན་གྱི་སྟེ་ཚན་པའི་མདོ། །སྤྱུམ་བྱེད་
ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གང་གིས་
ཁྱེགས་ན་རིགས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་

དང་ངེས་སྒྲི་དོན།

འཛོག་པ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བདེའ་ལ་གཏན་མི་བཟོས་པར་ཐལ། དེ་དེར་ལྟོ་ལྟོར་
བ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་
ལྟོར་བ་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་བ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བདེའ་ལ་མི་བཟོས་པར་
ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་ཐོགས་
པའི་སྒྲིས་བུས་ཀྱང་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་བ་ན་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་དེའི་གོང་དུ་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི་སྒྲིས་བྱ་གཅིག་ལ་
བརྒྱ་བྱིན་དང་། དབང་པོ། སྒྲོང་འཛོམས་སོགས་ཀྱི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པའི་ཆོ་མིང་དེ་
དག་སྒྲིས་བྱ་དེ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲིས་བྱ་དེ་མིང་དེ་དག་འཇུག་
པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིས་
བྱ་གཅིག་པོ་དེ་མིང་དུ་མ་ལྟར་དོན་ཡང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་
ལྟར་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་ནོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི་སྒྲིས་བྱ་གཉིས་ལ་ལྟས་བྱིན་
ཞེས་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཆོའང་དེ་གཉིས་ལ་མིང་གཅིག་པོ་དེ་དངོས་དབང་གིས་
འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་པོ་དེ་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་
དུ་དོན་ཡང་གཅིག་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲིས་བྱ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྐྱས་ལས། མིང་གི་སྤྱོད་ལ་སྒྲོ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་

མེར་སྐྱོད་བྱུང་བཀོལ།

འབྲེས་ཕྱིར། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འབྲས་འགལ་བས་འགྲུབ་
པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་
བདགས་གོང་གི་ལྟ་ལྡན་བ་བྱུང་པ་ཡིན་མིན་ཙམ་པ་སོགས་ནི་དོན་མི་ཆེ་སྟུང་མོ།
དོན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་ལྡན་བ་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བཅོལ་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་ན་བདེ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་བལྟས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་ལྡན་བ་བྱུང་པ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
སྒྲིའི་དེར་མི་འགྱུར། ཞེས་ཟེར་ཡང་ནམ་པ་ཀུན་དུ་མཚུངས་སོ། དོན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱིས་
གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་
གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས། སེམས་
ཅམ་པས་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་ཤེས་ཀྱང་གསུམ་གསུམ་མིང་
བདུན་བཞག་ཅམ་ཡིན་ཕྱིན་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་བར་འདོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱེད་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་ཁ་ཅིག གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐོལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
ནམས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་
ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ན་ཉན་ཐོས་ལྡེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་དེ་དག་
འཇོག་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེ། དེར་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ན།
དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ནམ་པ་གཅིག་དུ་མ་བྱུང་། དེར་

དང་ངེས་སྤྱི་དོན།

ཐལ། དེར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན་མ་བྲལ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེར་མེད་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་
ཕྱིར། གཞུགས་སོགས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ན་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཞུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་
དང་བནས་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་གནས་དང་། རང་འཛོན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁྲིགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་
འབྲེལ་བ་གྲུབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་མིང་དེ་ལ་མ་བཟོས་པར་བཟོད་
བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་དོན་དེ་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་
བུར་སྒྲུང་ནས་ཞེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་སུ་གྲུབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་
འཛོན་བཀག་པའི་ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་
རོལ་དོན་ལ་བཟོས་པའི་གཞུགས་འཛོན་རྣམས་གཞན་ཁྲིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
གཞུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་
དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཁྲིགས་པས་དབང་ཤེས་སྣ་མ་འགག་པའི་ཆོ་ཕྱི་
མའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྤྱིན་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་མའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་སུ་གྲུར་

སེར་སྒྲོན་རྒྱུ་བཀོལ།

པའི་གཟུགས་སུ་སྒྲོན་བ་མིན་པར་བྱ་རེལ་ནས་རང་འབྲེལ་ནས་པ་གཏད་པའི་སྒྲོན་ནས་
སྒྲོན་བས་བྱ་རེལ་གྱི་སྒྲོབས་ལས་སྒྲིམ་པ་ཁྲིགས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཟུགས་
ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤྲེང་དུ་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་གཞིའི་གཞན་དབང་དང་། དེའི་སྤྲེང་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་
བདགས་པ་ཀུན་བདགས་དང་། བདགས་པ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་
སྤྲོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གི་རྩ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས།
གཞན་དབང་གི་མཆོན་ཉིད། རང་འཛིན་རྟོག་པས་བདགས་ཅམ་གང་ཞིག །རང་
འཛིན་པའི་སྒྲོ་འབྲུལ་པའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། ཀུན་བདགས་གྱི་མཆོན་ཉིད། ནམ་དག་
ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག །ཡོངས་གྲུབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། འོ་ན་གཟུགས་
གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར། རང་གིས་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་
གྲུབ་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཐ་མོ་ཡིན་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདུག་
པའི་འདུག་གཞི་དེར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་ན། དེར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་
གྲུབ་པ་དེ་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་
འདུག་གཞི་དེར་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདགས་
པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གྲུང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ལས། ཐུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མིང་
དང་བཅར་བདགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཅམ་ཞིག་དུ་ནི་ཐུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་

རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་དུ་སྤྱོད་པ།

ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདྲགས་མིན་གྱི་ཕུང་སོགས་ངོ་བོ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདྲགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པོ་སོགས་ཐ་སྟད་
 འཇུག་པའི་གཞི་དེར་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་བདེན་བྱུང་གི་དབང་གིས་ལ་
 སྒྲིན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེར་སྒྲིན་པོར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁོ་སྤང་ཚུལ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐོབ་ལ།
 སྒྲིན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིའི་དོན་གང་ཡིན། ཞེས་བྱིས་པ་ན་འདི་གཟུགས་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་ལན་འདབས་པའི་དོན་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐོབ་ལ། དྲང་
 རིས་ནས་འབྱེད་ལས། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་བྱིས་པ་
 ན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྱིའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བདགས་པ་
 ཅམ་ཞིག་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་རྩུ་མེད་དོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྒྲིན་པོ་སྒྲིན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་
 འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐོབ་ལ། དེར་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ།
 གཞན་དབང་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་སེམས་ཅན་
 སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཡོད་པར་ཐོབ་ལ། དེ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 ན་ཁྱོད་ཁྱོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གིར་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་དགོས་པར་

སེར་སྒྲན་རྩུང་བཀོལ།

ཐལ། སྒྲན་པོ་སྒྲན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྒྲན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྒྲན་པོ་སྒྲན་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ལྟས་ཏེ། དེར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་འོ་ན་སེམས་
ཅན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་
དེ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ཡོད་པའི་
སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་གང་རུང་ཡིན། མེད་
པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་བྱུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་
གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྟོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་པོ་ཁོ་ནར་
བཅོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཅོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ།
དེའི་དོན་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁོ་ན་ཉོན་སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་དག་གི་དམིགས་
པ་དང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་

བླ་མ་གྱི་དོན།

བདག་མེད་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པའི་ནམ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ནམ་མཁའ་འཛིན་
པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཟེར་ན། གཞུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཞུགས་
ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དགོངས་འབྲེལ་ལས། གཞུགས་ཕུང་གི་སྤྱིང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་
བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དེ་ཁམས་བཙུག་གི་བར་ལ་
སྐྱར་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་གཞུགས་ཕུང་གཞུགས་ཕུང་གི་གཞན་དབང་
དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བདགས་པ་ཀུན་བདགས་སུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། བླ་མ་རྣམས་འབྱུང་ལས། གཞུགས་ཕུང་ལ་ཇི་ལྟར་
སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ལང་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་གཞན་དབང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ནམ་
མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཀུན་བདགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཀུན་བདགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འོ་ན་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུགས་ཕུང་
གཞུགས་ཕུང་གི་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་དང་།
གཞུགས་ཕུང་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གཞུགས་ཕུང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་མི་འགྲལ་བར་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཞེད།

ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་
དེ་གཟུགས་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར། གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། རིན་ཏེའི་ཡང་དེ་ཉིད་
ཡིན། ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། གཉིས་ཀའང་མཉམ་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འོ་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་
པའི་རྣམ་མཐུན་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་
གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཉེར་ལེན་གྱི་
ཕུང་པོ་དང་ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག ཁ་ཁྱབ་ཟེར་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་
མ་ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་གྱི་
ཕུང་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཆམས་ལ་ཡོངས་སྐྱའི་དབུ་སྐྱ་ཕུང་བ་
ལྟར་གནག་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཇས་བཞུགས་གྱིས་སྟོང་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་
སྤངས་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་སྐྱའི་དབུ་སྐྱ་ཕུང་བ་ལྟར་གནག་གི་
གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་
གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་

དང་ངེས་སྤྱོད་ནི།

ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྷན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འཛིན་པའི་
ཚད་མའི་གནས་ལུགས་སྤྱི་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་རྟོག་
དང་འཛིན་རྟོག་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ནང་སྤྱོད་པ་ཉིད་མི་
འགལ་བ་དང་། དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཁྱབ་
མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་ཚད་མའི་
གནས་ལུགས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་
གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་འགྱུར་བ་འགོ་གཞིན་དཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་དེ་ཡི་གཞུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཤམ་བ་དེ་
སྤྱོད་འགྱུར། །འདི་ལྟར་དེ་ཡི་འཕྲུག་ཐོགས་སྤྱི། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཤམ་བ་སྤྱོད་
། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་བྱུང་གྱི་ས་ན་སྤྱོད་ལྟར་རྣམ་དག་ཡོད་
ཀྱང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་མེད་པས་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལུང་པོའི་ཚོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ།
དབྱ་སེམས་གཉིས་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅོད་པའི་སྐབས་
སྤྱིར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཁས་ལེན་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ལྟར་རྣམ་དག་ཁས་
ལེན་དགོས་མི་དགོས་ཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དང་
འགལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་ཚད་མ་དང་
རྗེས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་དེ་གཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཞུགས་

མེད་སྤྱད་རྒྱུ་བཀོལ།

འཛིན་ཚད་མ་གཞུགས་དང་ཇུས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་དེ་གཞུགས་འཛིན་ཚད་མའི་
གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཀུན་བདགས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཟེར་ན། མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གས་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་
དངོས་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་བདགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་
བདགས་ཀུན་བདགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཀུན་
བདགས་ཚས་ཅན། རྩོད་རྩོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྩོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོད་གཞི་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཞུགས་དེ་གཞུགས་ཞེས་བཅོད་པའི་སྒྲའི་བཅོད་བྱའི་ངོ་བོར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་ཞེས་བཅོད་པའི་སྒྲའི་བཅོད་བྱའི་དེ་གཞན་
དབང་ཀུན་བདགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འཛོག་པ་ལ་མཁོ་བའི་ཀུན་བདགས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་དེ། དང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ལས་སྤྱིར་
ཀུན་བདགས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་ལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འབྱེད་

བླ་པུ་ལྟོ་ལྟོ་

ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བདག་པོ་གིས་སྤྲོད་བཤུངས་བྱས་ཏེ་
འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
ཁ་ཅིག་གིས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་འདྲུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྲོད་ལས་མ་བསྟན་
པར་འདྲོད་པ་མི་འགས་པར་ཐུག། སྤྲོད་པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་
གང་གིས་སྤྲོད་པ་ཆོས་ལྡན་པ་གང་དང་གང་བཟོད་པ། དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མ་འབྲེལ་དེ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དཔེ་དོན་ཡོད་དེ། གཞུགས་ལ་གཞུགས་ཞེས་བཟོད་པའི་སྤྲོད་
བཟོད་བྱ་བའི་ན་པར་བྱུང་ན་བཟོད་པ་ལ་མི་བསྟན་པར་དངོས་སུ་གསུངས་
ནས་དགོངས་གཞི་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་བསྟན་པས་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྲོད་ལས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ སྤྲོད་པ་འཕྲོ་
བའི་མདོ་དེ་ལ་ཐོ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཟེར་
ན། འོ་ན་ཕལ་ཆེན་སྤྲོད་པས་འདྲོད་པའི་ཕྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དེས་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བསྟན་པར་ཐུག། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྤྲོད་ ཞེས་པ་དེས་སྤྲོད་
ཉིད་ཐུ་མོ་བསྟན་པ་གང་ཞེས། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདྲོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པར་ཐུག། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་

མེར་སྐྱོད་རྩུབ་བཀོལ།

འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོས་སྤྲོད་ཉིད་སྤྲོད་མོ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
ལྷགས་གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོད་མོ་དེ་སྤྲོད་པ་འཕོ་
བའི་མདོ་དང་དོན་གྱི་སྤྲེ་ཚན་པའི་མདོ་དང་། སྤྱུམ་བྱེད་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་
ཐོག་དམན་རང་ལ་བྲགས་པའི་མདོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སྤྲོད་པ་འཕོ་བའི་མདོས་སྤྲོད་ཉིད་སྤྲོད་མོ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་
མེད་དེ། མདོ་སྤྲེ་པས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྤྱ། ཞེས་པ་དེས་གཞུགས་ཞེས་
བཙུན་པའི་སྤྲེའི་བཙུན་བྱ་དེ་བདེན་པར་བྱུང་ན་བདེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་བཙོན་
པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་པས་ཀྱང་གཞུགས་གཞུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་མ་བྱུང་ཅིང་། བདེན་པར་བྱུང་ན་བདེན་འབྲེལ་བྱས་པ་
ལ་མི་བཙོན་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་དཔེས་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥དབུ་མ་
པའི་ལྷགས་བཤད་པ་ལ། དབུ་མ་རང་གྱུར་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་
པའི་ལྷགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་སྤྲེ་ལ་འགལ་སྤྲོད་གི་བྱི་བཞུས་པའི་
ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དུས་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་ལས་བཅུ་མས་དེ།
གཞུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་སྒོ་གནོད་མེད་ལ་སྤྲོད་པའི་དབང་གིས་
བྱུང་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་བཙོན་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པར་གསུངས། དུས་བར་
པར་གཞུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མཉམ་དུ་ཤེས་རབ་སྤྲིང་བོ་

དང་ངེས་སྤྱོད་ནི།

སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་སྤྱོད་སོར་བཞག་ན་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ནའང་། དུས་བར་
པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དོན་སུ་ཞུས་ནས།
དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་དོན་གྱིས་ཞུས་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ལན་མདོར་བསྟན་གྱིས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཇད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
ཤེས་རབ་སྣོང་པོ་ལྟ་བུར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ། མཚན་ཉིད་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྤྱོད་བཅོམ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་
ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འོ་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བདགས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགག་ཕྱོགས་ནས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་
སྤྱོད་ཕྱོགས་ནས་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་དང་། གཞན་དབང་རྣམས་དགག་ཕྱོགས་
ནས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྤྱོད་བཅོམ་དང་། སྤྱོད་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱིན་ལས་
སྤྱོད་བཅོམ་དང་། ཡོངས་བྱུང་རྣམས་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཚེས་བདག་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་།
སྤྱོད་ཕྱོགས་ནས་རྣམ་དག་ལས་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་སྤྱོད་
པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ།
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱིལ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་གདན་ལ་འབེབས་པའི་
གཞི་གཞན་དབང་དང་། དེའི་སྤྱོད་དུ་བདེན་པར་སྤྱོད་བདགས་པ་ཀུན་བདགས་དང་།

མེར་སྐྱོད་ལྟར་བཀོལ།

བདགས་པ་ལྟར་དུ་བྱུང་པས་སྤྲོད་པ་ཡོངས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གསུམ་གྱི་དགོངས་གཞི་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དགོས་ཀྱི་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་ཁས་ཐུང་དུ་
མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་དོན་ལྟས་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། དུས་དང་པོར་
བདེན་བཞི་ལས་བཅུ་མས་ཏེ། གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་ན་མས་དོན་
དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ན་མས་བྱང་དོན་དང་། དུས་
བར་པར་ཤེས་རབ་སྣོད་པོ་སོགས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་
གསུངས་པ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དུས་མཐའ་མར་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་
པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་དང་ཐ་སྣོད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་
སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ལྟས་པའི་ཡེ་ལུ་ལྟ་བུ་ངེས་
དོན་དུ་གོའོ་ཞེས་ལྟས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་
དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་བཅས་པའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་དགོངས། དགོས་པ་དོན་སྒྲིག་གཉིས་ཇེས་སུ་བརྒྱང་
བ་དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ན་མས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྣོད་པོ་ལྟ་
བུ་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། དགོངས་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་ལ་དགོངས། དགོས་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱུ་བའི་

བླ་པེས་སྒྲི་དོན།

རིགས་ཅན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཇིས་སྤྱ་བརྒྱུད་བ་དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད། གཞུགས་སྤྱ་
སོགས་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཀྱིས་ཁྱེས་པའི་ལུ་འདིས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ་གཉིས་
བླ་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་འགོ་
མཇུག་གང་རུང་ལ་སྤྱར། སྤྱབས་དེར་མ་སྤྱར་བའི་རྒྱས་འབྱེད་བསྐྱས་གསུམ་ལས་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྤྱི་མེད་འགག་མེད་སོགས་སྤྱ་གསུངས་པ་དེ་ངེས་དོན་དུ་བྱུང་
པ་དང་། ཤེས་རབ་སྣོང་པོ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་འགོ་མཇུག་གང་
དུ་ཡང་དངོས་སྤྱ་མ་སྤྱར་བ་ནམས་བླ་དོན་དུ་བསྟན་ནས། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཁྱེས་ཀྱི་ལུ་འདི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྤྱོད་སྤྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་
བསལ་ནས། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་གདན་ལ་འབབས་པའི་དགོས་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་སྤྱང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱི་བ་མེད་
པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བཞེད་ཅིང་།
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབྱ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་
བྲལ་བ་རབ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ནར་གཞུང་འཇུག་པར་མཛད་པ་ཡིན་
ན། ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པས་མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་ཚུལ་
ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྣོང་པོ་བླ་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་སྤྱ་སོགས་
ལེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཁོགས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བླ་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཞོལ།

ཐ་སྒྲུང་དུ་ཡང་མེད་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
བདེན་པར་བརྒྱུད་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་བྱང་དོན་
དུ་བཀྲལ་བས་གཟུགས་སྒྲི་སོགས་ཡི་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཁྱེད་པའི་སྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
གཟུགས་སྒྲི་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དེ། དོན་དམ་པར་རང་
བཞིན་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྒྲུང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་འབྱུང་ཅིང་།
གཞན་དབང་སྒྱུ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་ཤིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྒྲི་བ་བཤད་པ་དེ་ཡང་། མ་
དྲོས་པས་ལྷས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་པ་དེ་མ་སྒྲིས། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདགས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
བཤད་པས་རྟག་མཐའ་ཁྱེད་པའི་སྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བརྒྱུད་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཀུན་བདགས་ཡིན་ལ། གཟུགས་
སོགས་ལ་དེ་ལྟར་བདགས་པ་ལྟར་དུ་མ་བྱུང་བ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་མཐའ་
ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བྱུང་བ་ཁྱེད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པ་ཀུན་བདགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། གཞན་དབང་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་བདེན་འཛིན་དེས་གཞན་དབང་བདེན་པར་ཀུན་བདགས་པའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ཡིན་
ཞིང་། བདེན་ཞེན་དེ་སྒྲིང་བ་ལ་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དགོངས་འབྱེད་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་

54. ངེས་སྤྱོད་ན།

ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཚུངས་པ་ལ་ཀུན་བདག་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད།
གཞན་གཉིས་ལ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་གཉིས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་
ཀུན་བདག་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ལེའུ་འདིས། མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་དབྱུ་མའི་ལམ་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོར་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
བཤད་པའི་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲག་
མཐའ་དེ་ཁྲིགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྤྱོད་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་
པ་དེ་དག་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མཐའ་ཁྲིགས་པའི་
ཕྱིར། དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
ལ་ཀུན་བདག་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་བདག་ཀྱིས་
གཞན་དབང་སྤྱོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་
པར་ལ་ཀུན་བདག་པའི་ངོ་བོར་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ལགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ལྷས་པའི་ལེའུ་འདིས་རྒྱས་འབྲིང་
བསྟུས་གསུམ་ངེས་དོན་དུ་བསྟུབ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐོལ། དེས་བྱང་དོན་དུ་བཀྲལ་
བའི་ཕྱིར། དེར་ཐོལ། དེས་ཀུན་བདག་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་
དབང་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་

མེར་སྐྱོད་ཕྱུར་བཞོལ།

པོ་དེ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་དེ་མི་
འཕྲད་དེ། དེ་ཙམ་དགོངས་གཞིར་བསྐྱུན་པ་མ་ཡིན་པར། ཀུན་བདགས་དོན་དམ་པར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་དང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་།
ཡོངས་བྱུང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་བྱུང་པ་གསུམ་དགོངས་གཞིར་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་
དེ། མདོ་ཚན་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཡོངས་
བྱུང་བསྐྱུན་པའི་དགག་བྱ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་
ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཉུང་པའི་ལེའུ་འདིས་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
ངེས་དོན་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་དེ། རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལས་གཞུགས་སྒྲ་སོགས་མི་
སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྣང་
པོར་གཞུགས་སྒྲ་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཏུ་བརྒྱུང་ན་མངོན་སུམ་
ཏུ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཡུམ་འབུམ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་
སྐབས་དེར་མ་སྐྱར་བར་འགོ་མཇུག་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བའི་གཞུགས་མེད་ཅེས་
སོགས་སྐབས་དེར་མ་སྐྱར་བ་ལྟར་ཏུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཏུ་འཛིན་པ་བཀག་པ་དང་། སྐྱེ་
མེད་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དབྱུ་མ་སྣང་བ་ལས། འདིས་ནི་མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་བྱང་དོན་ཡིན་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་

དང་ངེས་སྤྱོད་ནི།

མདོ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཚད་པའི་ལན་དུ་དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་
ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་
དང་འགལ་བ་སྤངས་པ་དང་སྤྲི་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་
འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། སྤྲི་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བྱུང་བའི་མདོ་དེའི་ནང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་འབྱུང་ལྟ་བུའི་
དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་འགོ་མཇུག་གང་རུང་དུ་དངོས་སུ་སྦྱར། སྐབས་
དེར་མ་སྦྱར་བའི་མདོ་ནམས་སྐབས་དེར་མ་སྦྱར་བ་ལྟར་སྤྲི་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་དུ་མི་
རུང་བ་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་མཐུན་ཆེན་མོ་ལས། འདིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
སོགས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་སྤྲི་ཇི་བཞིན་དུ་
བརྒྱུད་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་བརྒྱུད་དགོས་པ་ཡིན་པར་
བསྟན་པས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ངེས་དོན་
ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པར་དབྱུ་མ་སྦྱང་བ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱུ་མ་སྦྱང་བའི་ལུང་འདིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་དགོངས་
པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས། ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་ལྟ་བུར་གཞུགས་མེད་སྒྲི་མེད་ཅེས་
སོགས་དང་། དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་འགོ་མཇུག་གང་རུང་དུ་དངོས་སུ་སྦྱར། སྐབས་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཀོལ།

དེར་མ་སྒྲུར་བའི་ཤེར་ཕྱིན་འབྲུམ་ལ་བྱུང་བའི་མདོ་ནམས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐབས་
དེར་དངོས་སྒྲུ་མ་སྒྲུར་བ་ལྟར་དུ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་ནས་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ངེས་དོན་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་
ཡིན་ཏེ། བྱང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ལས། འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སྒྲུ་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་ཏེ། སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་བཀག་ནས་
ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་མདོ་དེ་སྐབས་དེར་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སྒྲུ་མ་སྒྲུར་བ་
ལྟར་དུ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི་སྒྱིར་ན་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་ཡང་ཡིན།
དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
གིས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཉུས་པའི་ལེའུ་འདིས། འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་
དོན་དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེའི་སྒྲིན་
མེད་དེ། དགོངས་པ་བསྐྱན་ནས་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བྱང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་
གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་ཡང་མདོ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ངེས་ནམ་
འབྱེད་ལས། བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་བསྐྱན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་
གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཅམ་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་
མདོ་གཅིག་མ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་
ཉུས་པའི་ལེའུ་འདིས། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུག་པ་ཡིན་

དང་ངེས་ལྷོ་དོན།

ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་
དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་དང་མ་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་མདོ་ནས་
འབྱུང་བ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་སྦྱ་མའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྦྱ་ཇི་
བཞིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་འདིས། དབྱ་མ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་
ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་དེ་སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལེའུ་འདིའི་
དོན་མ་ཡིན་པར་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུས་རྣམས་ཀྱིས་དབྱ་མའི་ཚུལ་དུ་
བཀྲལ་བ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགོངས་འབྲེལ་ལས།
མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་
མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པར་དབྱ་མའི་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྟན་
འབྱེད་ཀྱིས་བྱེ་བཞིན་དུ་ནི་དབྱ་མ་སྦྱར་བ་ལས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་འབྲེལ་
ཚུལ་ཞིབ་དུ་ཤེས་ན་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་རབ་
འབྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་འདི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པ་འདོད་

མེར་སྐྱོད་རྩེ་བོ་ལ།

པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ལེགས་ཕྱིའི་ཚེས་འཁོར་གཅིག་
ནི་འདོད་དེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཤམ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བས་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གྱིས་འཛོག་ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་མ་ཡིན་ན་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མ་ཡིན་
པར་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས་དགོངས་འབྱེད་ལང་ལང་གཤེགས་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་
ཞུས་པའི་ལེབ་འདིས། དབྱུ་མ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ཆ་ཕྱི་ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་སྒྱུབ་པའི་
གཞན་དབང་བདེན་པར་བྱུབ་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པར་
གཞེད་ན། དེ་ལྟར་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱང་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་འཚོ་
ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབྱུ་མ་སྤང་བར་བཤད་པ་ལྟར་དགོངས་འབྱེད་ལང་ལང་གཤེགས་བྱུན་
སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་རིལ་པོའི་དོན་ལ་ཆ་ཕྱི་ནས་འཛོག་ཅེས་དོགས་པ་
དཔྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་ལས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་
མ་ཡིན་པར་བཞེད་དམ་སྟུམ་སྟེ་དཔྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེབ་འདིས་སེམས་ཙམ་པ་

བྱང་པའི་སྤྱི་དོན།

འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བྱང་པའི་དངོས་སུ་བཀྲལ་བར་ཐལ། དེས་སེམས་ཙམ་པ་འདོད་པ་
ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལེན་
འདིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་བྱང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཀྲལ། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཞུས་གྱི་ལེན་དེ་ནམས་ངེས་དོན་དུ་བསྟུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་འགོ་མཇུག་གང་དུ་ཡང་དངོས་སུ་མ་
སྟར་བའི་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ལྟ་བུ་བྱང་དོན་དུ་བཀྲལ། མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་
ངེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་པའི་ནམ་འབྲེད་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་
རབ་སྣང་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་ཁྲད་པར་གསལ་བར་
མ་སྟར་བར་གཟུགས་མེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་
གྱི་སྒྲིལ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པས་བྱང་དོན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མོད་ཅེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་།
ངེས་དོན་དུ་སྟུབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་གཉིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལྟ་བུ་གཅིག་
ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡོད་དེ།
དག་སློང་དག་འདི་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་སོགས་ངེས་དོན་
གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྲལ། ཐ་མ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་
མདོས་བྲལ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་

མེས་སྤྲེད་རྒྱུ་བཀོལ།

གསུངས་པའི་ཆོ་ན་ཀུན་ཤེས་རྒྱུ་ལྟེ་རྒྱུ་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྲེས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་སྤྲེད་ཡང་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཅེས་པ་དེས་བདེན་
བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་བར་
པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྤྲིང་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་དངོས་སུ་སྤྲེད་པའི་
མདོར་མི་འདོད་དེ། མདོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྲེད་
གསལ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཉུང་པའི་ལུ་བྱང་དོན་
གྱི་མདོར་འདོད་ཀྱང་། སེམས་ཅམ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་
གཞག་སྟོན་པའི་ལེགས་བྱའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཐ་སྤྲེད་ནི་འདོད་དེ། ཐ་སྤྲེད་གྱི་ནམ་
གཞག་འཇིག་རྟེན་པ་དང་མཐུན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་དེའི་སྤྱོད་འཇུག་པ་
ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ༥ གསུངས་ཀྱི་ལ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་
ལ་བཤད་བྱའི་མདོ་བཀོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྤྲེད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་
གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཐ་སྤྲེད་གསུངས་ཏེ། གསུངས་ཀྱི་
དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ཉུང་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོར་བྱ་
མཁན་མཁས་པས་ཉོར་བྱ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས། ཉོར་བྱ་རིན་པོ་
ཆའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཉོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱངས་ཏེ། དང་པོར་ལན་

བདེ་མཁའ་སྒྲིག་པ།

མྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཚོན་པོས་སྤངས་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བས་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
ཙམ་གྱི་བཙོན་པ་འདྲོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་ཁུ་བ་ཚོན་པོས་
སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལུ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བས་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱི་བཙོན་
པ་འདྲོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བས་སྤངས་ནས་རས་
སྤབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བས་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་མྱེད་མ་དང་བུལ་བ་
ནི་བོ་རྒྱུ་འཛི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་ཏྲག་པ་དང་། རྒྱག་
བསྐལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་
འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་སྟོབ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་ཆོས་
འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཙོན་པ་
འདྲོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་
མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཏྲགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་
གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཙོན་པ་འདྲོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་འཁོར་ལའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱི་རང་
བཞིན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་
འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཏྲགས་
པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཆེན་པོ་ཞེས་བཅོད་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཞོལ།

ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་
གསུམ་དང་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་དོན་གཅིག་ཅིང་། འདི་ནས་
བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོའི་མཚན་གཞིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་སོགས་སྒྲིང་པོའི་མདོ་བཅུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ནས་བཤད་པ་དེ་གདུལ་བྱ་རྒྱུ་ཤ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས།
འདི་ནས་བཤད་པ་དེ་ནོར་བུ་གཅིག་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་
རྒྱུ་གཅིག་ལམ་ལ་བཀྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་གྱི་
ལེའུའི་ནང་དུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་པར་བསྟན། དཔལ་འབྱེང་གི་མདོ་
སོགས་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བྱུང་པར་བསྟན། དགོངས་འབྲེལ། ཡི་
ཤེས་སྒྲུང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་སོགས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་བྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རང་
ལྷགས་ཡོད་དེ། རྒྱུས་བྱ་རྒྱུང་དུའི་ཆོས་སྒྲོར་སྟོན་པའི་མདོ་རིམ་པ་དང་པོ་དང་། མི་
རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྟོན་པའི་མདོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོགས་སྟོན་པའི་མདོ་
ནམས་རིམ་པ་བཞིན་གཉིས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བྱུང་པ་དང་བྱང་
ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་སྟོན་པའི་མདོ་གསུམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུས་འབྱེང་བསྟན་གསུམ་ལ་བྱུང་ནང་དུ་འདི་ནས་བཤད་པའི་
འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། བདག་ཉིད་སྤིག་སྦྱོང་དགེ་བ་སྦྱུང་པ། གཞན་དེ་
ལ་བསྐྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་མདོ་དང་པོ་དང་། གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ་

དང་ངེས་སྤྱི་དོན།

ཞེས་སོགས་གཉིས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མདོ་འདི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་ཐོག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་གཉིས་ལམ་ལ་
སློབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོས་ཐོག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མངོན་མཐོའི་
ཉེན་ལ་ཚུལ་བྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན། གཉིས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན། གསུམ་པས་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐོག་ཆེན་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་
པོས་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་མངོན་མཐོའི་ཉེན་ལ་ལྟག་པ་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་བསྟན་པ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན། གཉིས་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་བསྟན། གསུམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
རྟོགས་བྱང་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམ་
རྒྱུས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དང་པོར་བསོད་ནམས་
མིན་པ་ལོག། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་དབང་རྣམ་
རྒྱུས་ཀྱིས་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཚུལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་
དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུར་བཀོལ།

འབྲེལ་པད་མ་དཀར་པོའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཁས་ཤིང་བྱུབ་པ་བརྟེན་པའི་
དགེ་སློང་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་བྱས་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་བྲང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་སྤྱི་
དོན་བཤད་ཟེན་ཏོ།

༡༡། ཁམས་གྲུབ་སྒྲ་བའི་བྱ་མཆོག་དག་འདུན་བསྟན་དར་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་
 བྱང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་བཞུགས་སོ། །

༡༢། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་མགོན་ཆོས་ཀྱི་ཇེ། རྒྱལ་སྐུ་གཞོན་ནུའི་ལུས་
 འཆང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། རྒྱལ་བའི་སྐུ་པོ་སྐུ་གྲུབ་ཐོགས་མེད་སོགས། རྒྱལ་
 བ་ཡབ་སྐུ་བཅས་ལ་གྲུབ་ཕྱག་འཆོལ། ༥ །འདིར་གཉིས་པ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་
 གྱི་བྱང་ངེས་འབྲེལ་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་
 དང་། དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། ཇང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཇང་
 པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་གཅིག་ཅར་དང་རིམ་ཅན་གང་རུང་དུ་
 མ་བསྐྱོར་ཟེར་ན། འོ་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་ཅན་གང་རུང་དུ་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གསུམ་
 ཅིག་ཅར་དང་རིམ་ཅན་གང་རུང་གི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
 གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་རིམ་ཅན་གང་རུང་
 གི་དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དོན་བྱེད་རྣམས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོན་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་
 ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོན་པས་དག་སྟོང་དག་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་འོ།

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དང་། རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་མེས་སེམས་དཔའ་
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ནམས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་བར་ཐལ། རྒྱུ་
ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་དེ། དགོས་པ་དག་འདི་ནི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་
འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་སྟོན་པ་མངོན་པར་ཆོགས་པར་སངས་
རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་བསྐྱུས་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་ཙུ་ལྟ་ཡོན་པའི་རྗེས་སུ་གསུངས་པ་དང་།
རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་སྟོན་པ་མངོན་པར་ཆོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་
བསྐྱུས་པའི་ཕྱི་དེ་ལོ་བྱ་ཆོད་ལུང་པའི་རི་ལ་གསུངས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་བདེན་བཞིའི་
ཆོས་འཁོར་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། དུས་བར་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་
པའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་ལེགས་ཕྱིའི་
ཆོས་འཁོར་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། འོ་ན། བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དུས་དང་
པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ། དགོངས་འབྲེལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་
པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་
གསུམ་པོ་དེ་དུས་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བཙུང་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་ལོ་དང་
པོས་བྱུང་བ་དང་། དུས་བར་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་ལོ་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

བར་པས་བྱབ་བ་དང་། ཏུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་
ལོ་ཐ་མས་བྱབ་པ་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། འོ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཏུས་དང་པོར་
གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན། དགོངས་འབྲེལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་
དང་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཏུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་སྒྲིང་
དག་ཤམ་ཐབས་དང་ཆོས་གོས་རྒྱུ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་
མདོ་ཆོས་ཅན། ཇེར་ཐལ། ཇེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་དངོས་
བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། བསྐབ་བྱ་ཅམ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁལ་ཏེ་ཙ
བའི་ཐལ་འབྱུང་ལ་མ་བྱབ་ན། འོ་ན། གཟུངས་རྒྱལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་
པོ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོས་བྱབ་པར་ཐལ། མ་བྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུམ་རྒྱས་
པའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ནི་དགར་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཞེས་སོགས་འཁོར་བ་
ལ་སྟོབ་བསྟེན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུངས་རྒྱལ་
ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། ཡུམ་རྒྱས་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་
པའི་མདོ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཀོལ།

གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་
མདོ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆེད་དུ་བའི་
འདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་
མདོ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་ལཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ལྷ་སྒྲེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་དག་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་
པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་
དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གོང་དུ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ཡེ་ལྷ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་བར་པ་
དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་བར་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ལིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཆེད་དུ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ལིན་པར་ཐལ། བྱོད་
སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་ཅན་ལིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ཡེ་ལྷ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་
སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་ཅན་ལིན་པར་ཐལ། བྱོད་སེམས་ཅམ་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་ལཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

གཞན་ཡང་། དེ་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར།
དགས་སྒྲོའོ། །ཁ་ཅིག །དགོངས་འབྲེལ་ནས་དངོས་སུ་གསུང་པའི་འཁོར་ལོ་
གསུམ་པོ་དེ་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འཛོལ་ཟེར་ན། དེ་འཛོལ་པར་ཐལ། དག་སྒྲོང་དག་
འདི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདི་འཁོར་ལོ་
དང་པོར་འཛོལ་བྱེད་ཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་མི་
འཛོལ། །སྒྲོང་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་
པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚེས་འཁོར་དུ་ཡང་མི་འཛོལ་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་མ་
བྱུང་ན། ལུས་བར་མའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མི་དྲག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་
བྱའོ། །གཟུགས་སྒྲོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་
ཚོ་གཙུག་ཅན། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་
དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེར་
ཐལ། མདོ་དྲེགས་སྒྲིན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི།
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི། །ནམ་པ་མི་དམིགས་སྒྲོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་
ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་བསྟན་བཙུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

རྟོགས་བྱུང་བྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་བསྟན་པའི་གཞུང་ཆོག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་
བྱུང་བྱིས་བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱོལ་ན། འགལ་ལོ། །ཅུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་
ཀྱི་ལེའུ་ཆོས་ཅན། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ།
སྤྱང་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཇོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཇོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་
ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་
དགོངས་གཞི་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བཀའ་ཐ་
མ་ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རེས། དགོངས་འབྲེལ་ནས་དངོས་
སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་དུས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་།

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

བཤྲོད་བྱ་གསུམ་ཀའི་སྒོ་ནས་འཛུགས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་ནི། དེ་གསུམ་པོ་དུས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་མི་འཛུགས་པར་ཐུག་ལ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། དགོངས་འབྲེལ་ནས་འཁོར་
ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཆའི་ཆོགས་
ལ་སོགས་པས་འཛུགས་པ་མིན་གྱི་བཤྲོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་བདག་མེད་
པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན་སྟོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི། དུས་ཁོ་ན་དང་། ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ན་དང་།
བཤྲོད་བྱ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་མི་འཛུགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་
དགོང་འབྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
འཛུགས་པར་ཐུག་ལ། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། འུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་དང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། དང་པོར་ཕྱ་ར་ཆ་མེད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
གསུངས་ཤིང་། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཉུང་ཤས་གཅིག་མ་གཏོགས་བདེན་
པར་བྱུང་པ་མ་བཀག་ཅིང་། བདེན་པར་བྱུང་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ།
དེ་ནས་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་པར་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བྱུང་པ་
བཀག་བའི་སྐོར་གཅིག་གོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུང་ཤས་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དང་
ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐུག་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

སྐབས་འདིར་སེམས་ཅམ་པའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དྲང་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་བྱ་
མོང་མ་ཡིན་པའི་དྲང་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སྟེ། ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་ན་སྐབས་དོན་འཆོལ་བའི་
སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གསུང་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དཀྱུས་ཤོར་བ་ཡིན་ཟེར་
ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲང་ངེས་ནམ་འབྱེད་དེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་དབྱུད་པ་
དག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཙོམ་པ་གང་ཞིག རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་
དབྱུད་བ་ཆོགས་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་འཆད་པ་ན་སྐབས་དོན་འཆོལ་
བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གསུང་དེའི་དོན་ནི། བྱ་བ་དོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་བྱུང་དུ་དངོས་སུ་བསྟན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱ་བ་དོན་དང་
པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དེས།
གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་བཞི་ཡིན་པ་དེ་བདེན་མེད་དུ་
དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་མདོ་སྤེལ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་མདོ་ལྷེ་པས་དེ་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། དེས་དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཞུགས་གཞུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ངོ་མོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མིང་གིས་བདགས་པ་དེར་གཞུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལྡེ་པ་ལ་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མི་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞིར་མི་རུང་ཟེར་ན། དེ་རུང་བར་ཐལ། དེ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞིར་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དེས། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དང་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མི་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དགོངས་འབྱེད་ལས་གསུངས་པའི་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞིར་མི་རུང་ཟེར་ན། འོ་ན། དགེ་སྦྱོང་དག་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བཞོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ཡང་དགོངས་འབྱེད་ལས་གསུངས་པའི་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞིར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་

མེར་སྐྱད་ཟུར་བཀོལ།

འཕྱད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་རུང་བར་ཐལ། དེ་དགོངས་འབྱེལ་ལས་གསུངས་
པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་དེ་གྲུབ་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངང་
ངེས་འབྱེད་པའི་གཞིར་རུང་བ་ཡིན་ནི་ཟེར། དེ་མི་འཕྱད་པར་ཐལ། དེ་བདག་མེད་ལྟ་
རགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མི་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོན་པས་
འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་བར་ཐལ།བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བ་
དེའི་ཆེ་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་
གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། གསུངས་གཅིག་ཉིད་གྱིས་
གསུངས་མེད་གྱི། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
ཁྱེད། འོ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིག་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་
ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ལ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྱེད་པ་དང་
། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམ་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་
ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ལ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་
ཁྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་སྐབས་བྱེད་དེ་འཕྱད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མི་འཕྱད་དེ། གོང་
དུ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དེ།
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་སྟོན་ནས་བཀའ་དང་པོ་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམ་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ལ་ལྟོས་དེ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ལའོར་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྒྱལ་ལ་ལྟོས་དེ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེད་
ཚོས་ལའོར་ཡིན་པར་ཐལ། གསུང་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་མོད་ཀྱི། ཏུ་མ་ཉིད་དུ་
སོ་སོར་གོ་ཞེས་གསུངས་ན། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ལའོར་བསྐྱོར་བ་དེའི་
ཆེ་ན། ལའོར་ལོ་གསུམ་པོ་བསྐྱོར་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཐེག་པ་ཐུན་
མོང་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་
ལ་ལྟོས་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་དབང་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས། འདོད་མི་
རྣམས་དེ། དེ་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཆེད་དུ་
བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་བདེན་བཞི་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ། བདེན་བཞིའི་ཚོས་
ལའོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་སྟོང་ཉིད་
ཕྱ་མོ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་
ལའོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཟུགས་
དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ། ལེགས་ཕྱེད་ཚོས་ལའོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
འོ་ན། འདུལ་བ་མདོ་ཙ་བའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་བཞི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

བྱས་ནས་བསྟན་པའི་གཞུང་ཚིག་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅས་
ཡོད་པ་གང་ཞིག །དགེ་སློང་དག་འདི་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེ། བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
ལུང་གི་ཚེས་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅས་རྣམ་དག་ཡོད་པ་སྟུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསྟན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབྱུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་བར་པ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་བར་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚེས་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བྱས་
འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚེས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ། བསྟན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བཀའ་དང་
པོ་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
ཚེས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དུས་
ཤ་མར་གསུངས་པའི་བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་
པའི་ཐོག་དམན་གྱི་མདོ་ཚེས་ཅན། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཆེད་ཤ་མར་ཀུན་དུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ལ་བདེན་བཞིའི་
འདོར་ལེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་དུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

རྒྱུ་ཆེ་བ་མཐའ་དཔྱད།

ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་བ་མཐའ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐུ་སྐྱེ་གཅན་
འཛིན་གྱི་བསྟོད་པ་ལས། མཛེས་བཟང་ཡན་ཆད་གདུལ་ལགས་ན། །དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་
གདུལ་བྱ་ཡི། །བྱ་ལོན་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདོད་ན། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ལྷ་ར་ཆ་མིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ཉུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་གསུངས་ན་རེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཤས་ཆེར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དངོས་སམ་དེའི་སྒྲེར་གཏོགས་གང་
རུང་། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་
བཀྲལ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དངོས་སམ་
དེའི་སྒྲེར་གཏོགས་གང་རུང་། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་
མཚན་ཉིད། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་
དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་
གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བྱེ་ནས་
བསྟན་པའི་མདོ་དངོས་སམ་དེའི་སྒྲེར་གཏོགས་གང་རུང་། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱིའི་

སེར་སྒྲུང་རྩུང་བཀོལ།

ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དུས་ཐ་མར་ཀུན་
དུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ལ་བདེན་བཞིའི་འདོར་ལན་བསྟན་པའི་མདོ་དེ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྒྲུང་གཏོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུང་གཏོགས་ཀྱི་མདོ་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་
ཡིན་པར་ཐལ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྩལ་སོ། །གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་བར་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་འི་
ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཁྱོད་དུ་འདོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བཀའ་
བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཇོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་འི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་བཀའ་བར་པ་
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་གཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་
རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་བྲང་དོན་གྱི་
མདོར་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲིབ་ཟེན་ལ་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་
ཁས། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། དེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་

རྒྱུ་རྒྱུ་མཐུན་དུ་

བའི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་
ཀྱི་ལེའུ་ཁྱོད་དུ་འདོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱི་ཆོས་
འཁོར་གྱི་མཚན་གཞིར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་འདོད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་དེ། སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་
བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་སྐུ་བཏགས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་བསྟན་པར་བཞེད། སྒྲིབ་དཔོན་ཞི་བ་མཚོ་ཡབ་
སྐུས་ཀྱིས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་སྐུ་
བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་བསྟན་ཀྱང་། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་
ལེའུ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པ་
ལྷམས་ཀྱིས་སྐུ་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འཕྲུལ་དོན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། སྒྲིབ་
དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐུ་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་
འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཉྐྱལ་པ་ལ་བྱེད་དམ། བཏགས་དོན་ལ་བྱེད་ཞེས་དཔྱད་པར་མཛད་
པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་བཟོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་
ལས། ཆ་བྱེ་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འཛོལ་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཞོལ།

དཔེ་མཛུགས་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་
གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཇེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་
བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་མདོ།
དཔེ་མཛུགས་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་
ཉིད། དཔེ་མཛུགས་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག
།རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲིམ་ཟེན་ལ་བསྟན་
པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ། དཔེ་མཛུགས་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་
མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེ་མཛུགས་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་
གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་དབང་ལྱུང་ཇེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་
གྲུབ་སོ་སོར་བྱེད་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ། དཔེ་མཛུགས་འབྲེལ་ནས་
གསུངས་པའི་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། རི་
བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། དཔེ་མཛུགས་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
གང་ཞིག །རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཇེས་སུ་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་
ཐོག་དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་པར་ཐལ། དཔེ་མཛུགས་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་པོ་

བྱང་པའི་མཐའ་དཔྱད།

བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། འདོད་ན། རི་བོང་རྩ་
དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ཡོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རི་
བོང་རྩའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛོན་པའི་ཕྱིར་
དུ་བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
མདོ་མེད་པར་ཐལ། རི་བོང་རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟོལ། །གཞན་ཡང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྒྱལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་བརྒྱལ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་ཀྱི་ལེའུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་
སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སེམས་ཅམ་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་མདོ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱ་སེམས་ཐུན་མོང་
དུ་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛོག་ན་སྟེ་མ་ལྟར་གྱི་སྟོན་ཡང་རིགས་འགྲེ །སེམས་ཅམ་
པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་ལྟར་འཛོག་ན་སྟོན་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་འཕེན་ནོ། །ཁ་ཅིག
།འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་པོ་དེ། སྐབས་དོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་གྱི་མཚན་གཞི་དང་། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཐམས་
ཅད་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚེས་འཁོར་གྱི་མཚན་གཞི་དང་། ལེན་བཅུའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མདོ་སྤྲེད་གོངས་འབྱེད་རིལ་པོ་དེ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེའི་ཚེས་
འཁོར་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་མི་ཐད་པར་ཐལ། སྐབ་དོན་དང་པོའི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་ཡིན་ན།
བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག
འདུལ་བ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཕལ་ཆེར་བདེན་བཞི་དངོས་
བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་
བར་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་བར་ཐལ། ཟབ་ཞི་སྤྱོད་བྱལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།
ཁད་ཅི་ལྟ་བུ་བྱའི་ཚེས་ཅིག་ཁོ་བོས་རྟོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་
ཡིན་ཀྱང་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚེས་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། དེའི་བསྟན་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་བཀའ་དང་པོ་
བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་མ་བསྟོར་བའི་སྤྲེལ་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་དང་། དགོངས་འབྱེད་གྱི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་འི་ནང་
ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནི་སེམས་ལ་
ཐ་དད་པ་ཞེས་བབྱེད་མ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་མདོ་རྣམས་མ་གཏོགས་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ཡེ་ཤུ་གཞན་ནམས་འདིའི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་ཞེས་ཉེ་ཚོགས་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤུ་ཕྱི་ཚེས་
འཁོར་གྱི་མཚན་གཞིར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་
ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་ཞེས་ཉེ་ཚོགས་སྒྲིམ་པའི་མཚན་གཞིར་མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངེས་
འབྲེལ་རིལ་པོ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། རྟེན་ས་བཅུ་དེ་དབང་ཕྱུག་གི་བྱང་རྩ་བ་སེམས་
དཔའ་བཅུས་སྟོན་པ་ལ་བྱི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་མཇད་པའི་བྱིས་ལན་གཞན་ནམས་
འདིའི་མཚན་གཞིར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
ཁག་འདྲ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རང་
རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པ་གང་ཞིག རང་རྒྱལ་ལ་ཉན་ཐོས་
ལས་སྟེ་སྟོན་རྩེ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསེ་རུ་ལྷ་
བྱའི་རང་རྒྱལ་དེས་སྟེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་ཚོ། སངས་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་
སྟོན་ལས་ཆེན་པོ་གསུམ་བཅུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པ་
སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག ཁ་མདོ་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

རིགས་ཅན་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་
ནོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཁྱོད་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་རབ་སྣང་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་
གསུམ་སྤྲེའི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་འདོད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་སྤྲེའི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་
གྲུབ་དུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་པོ་དེའི་
གོང་དུ་མདོ་སྤྲེའི་གཞན་ཡོད་པས་སྤྲོ་ན་མཆིས་པའི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
པ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྲོད་ཉིད་རྒྱུ་འབྲིང་གཏན་ལ་འབབས་
པའི་མདོ་སྤྲེའི་ཀླན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་བའི་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

དོན་ཡིན་ཡང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་གདན་ལ་འབབས་པའི་མདོ་སྡེ་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་མདོ་སྡེ་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་
ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཤིང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་
འཛིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་
འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། བཀའ་
ཐ་མ་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐོག་དམན་
དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཐོག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་མ་ཁུབ་ཟེར།
འདྲོད་ན། སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་པའི་སྟོང་རྩུང་གི་གདུལ་བྱ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐོག་
དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་
ཞིག །བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་དེ་བདག་མེད་སྤྲོས་དངོས་བསྐྱུན་
བསྐྱུན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྐྱུན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྤྲོས་རྟོགས་པའི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐོག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐོག་
དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མདོ་སྡེ་
དགོངས་འབྱེལ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཙ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་དམན་གྱི་

སེར་སྒྲོན་རྒྱུ་བཀོལ།

རིགས་ཅན་ཡོད་པ་གང་ཞིག། ཉེ་ལ་ཐོག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་མྱོང་གིས་བྱབ་པ་སྟོན་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཞན་ཡང་བཀའ་ཐ་མ་
ལེགས་ཕྱི་ཚོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་
པར་ཐལ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱི་ཚོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་
འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བར་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྱེད་
ལྟ་བུས་དེའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེ་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་
ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྔ་མ་ལས་དབང་པོ་དམན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་
དུས་དང་པོར་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐོག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་
དགོངས་ནས་བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཐོག་
དམན་གྱི་མདོ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་
ནི། དགོ་སྟོང་དག་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་
འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་ལམ་
འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ།
འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྟོམ་པར་བྱ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། སྤང་ཡང་
ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། སྤང་ཡང་སྤང་བར་བྱར་མེད།

བྱང་པའི་མཐའ་དཔྱད།

འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། སྐར་ཡང་མངོན་དུ་བྱར་མེད། ལམ་བསྐོས་པར་བྱ། སྐར་
ཡང་བསྐོས་པར་བྱར་མེད། ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དུས་
བར་པར་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམ་ལ་སྤོང་ཉིད་སྤ་
མོ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ། བཀའ་བར་པ་མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྩས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་
དང་། ལྷན་པ་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དུས་ཐ་
མར་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤ་
རགས་ཅི་རིགས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ།
།བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་ཀྱི་ལེན་དང་། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་
བྱམས་ལྷུས་ཀྱི་ལེན་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམས་པ་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་
གཟུགས་བརྟན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་དག་ནི་གོ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་
ཡིན་ལ། ཆོག་སྟོན་བཅད་དེ་ཞིབ་པར་སྒྲུས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་གྱུར་
པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད།
དགོངས་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཆེད་
དུ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷུས་ཀྱི་ལེན་
ལྟ་བུས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་
མེད་པའི་ཚེས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དགོངས་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་
གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ཡེའུ་ལྷ་བྱས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་
བཀྲལ་བ་ལ་ལྷོས་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་
གསུངས་པའི་མདོ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་བྱེད་ཚེས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་
གཞི་ནི་སྤར་ལྷར་ཡིན། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་བྱེད་ཚེས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བའི་
གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོས་
བསྟན་ཚེད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
ནམ་བཞག་ཙམ་ཞིག་གོ་བར་རྒྱས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་བཅོད་བྱར་བྱར་པའི་ཚེས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་གོ་མི་རྒྱས།
འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་མདོ་གཞན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་
པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་མ་ལྷོས་པར་འཁོར་ལོ་བར་པའི་བཅོད་བྱར་བྱར་པའི་
ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་གོ་རྒྱས།
འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ཡེའུ་ལྷ་བྱས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་མ་བཀྲལ་བར་

བླ་མ་མཐུན་པུ་ལྟོ་ལྟོ་

འཁོར་ལོ་བར་པའི་བཅོམ་བྱུང་བྱུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གོ་བར་མི་ལྟས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ཡེ་ལྟ་བུ་བྱས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་དངོས་སུ་
བཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་བཅོམ་བྱུང་བྱུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དངོས་སུ་གོ་བའི་ཤུགས་ལ།
འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བཅོམ་བྱུང་བྱུང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གོ་བར་འགྱུར་བའི་གདུལ་བྱ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ༥ གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གི་ན་
རེ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རང་བྱུང་གི་
རིགས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱུང་དོན་དང་པོའི་སྐབས་སུ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན་སྟོན་མེད་དེ། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། བཀའ་
དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ལམ་
ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་རྣམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་
ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་མ་མྱོང་བའི་མདོ་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

སྒྲེལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་མ་ཕྱིང་བའི་བཀའ་
བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ལྟས་དེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་ཅེ། མདོ་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྣོང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྣོང་པོས་གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་ལ་
དོན་དམ་པའམ། བདེན་པའི་བྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བར། རང་བཞིན་མེད་པར་
སྒྲུས་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་
རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་མཛད་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
།བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་
ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྣོང་པོ་ལས། གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། སྒྲུ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་
གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེའི་
དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཐེག་པ་ཐམས་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ཅད་ལ་ཡང་ཞུགས་ཀྱི་དོན་གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སོགས་ལས་
ལོགས་སུ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་དེ་
ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་སྒྲོ་བདགས་པ་ཀུན་བདགས་དང་། དེ་དེས་སྤྱིང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་དུ་འཛོག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་
བཀའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤང་པོའི་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀུན་བདགས་
ཀྱིས་སྤྱིང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་དུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་བྱས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་
ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྣོད་དུ་རུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་
གསུངས་པར་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྲེལ་བས། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་
བའི་ཆོས་འཁོར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་
འདིའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞུགས་
ཀྱི་དོན་དེ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་
ཅན་གསུམ་ཀ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་སོ།
།གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཐེག་པ་
ཆེ་རྒྱུང་སོ་སོ་བ་དང་། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་

མེར་སྐྱོད་རྩེ་བོ་གོ་ལ།

བྱ་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ལེགས་
བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ།
སྤྲུལ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་ན། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱི་
ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དྲགས་ཁས། འདོད་ན། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བཀའ་ཐ་མ་
ལེགས་ཕྱི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་
མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་དེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་
མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། དེའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་
རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ། གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པའི་གཞི་
ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ནམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟབས་བདེན་ཙམ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་
དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་
ཡིན་པར་ཐལ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།

རྒྱུ་ལྡན་མཐུན་དཔྱད།

མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཚམས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་
ཅམ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚམས་འཁོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མདོ་སྟེ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་རྒྱུ་བའི་སྐབས་སུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་
མར་ཐུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཚམས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་
བཞི་གང་རུང་མི་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚམས་འཁོར་ཡོད་པར་ཐལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཐུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
བཀའ་སྟུང་། ཞེས་པ་ལས་འོགས་སུ། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མི་སྟོན་པའི་བཀའ་བར་
པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚམས་འཁོར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བརྗོད་བྱ་སྟོང་ཉིད་ལས་བཅམས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
།བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚམས་འཁོར་གྱི་མདོ་ཚིག་དུ་གྱུར་པའི་སྟུག་བདེན་ཅམ་
སྟོན་པའི་མདོ་ཚིག་ཚམས་ཅན། བདེན་བཞི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚམས་འཁོར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཚམས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་རང་ཚམས་ཅན།
བདེན་བཞིའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཞུགས།

ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བདེན་བཞི་
དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་གྱི་
མདོ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཡོད། ཁ་ཅིག །བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚེས་
འཁོར་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པས་
བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པས་བྱེད་
པ་གང་ཞིག །སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ན་སྒྲིབ་ཟེན་ལ་བསྟན་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྟོང་པོས་སྟོང་ཉིད་སྒྲིབ་ཟེན་ལ་མ་བསྟན་གྱིང་།
ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱས་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལ་བདེན་ནས་སྟོང་
ཉིད་དངོས་སུ་གོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱེད། ཁ་ཅིག །གཞུགས་ནས་ནམ་མཁུག་
གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ།
ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེད་ཚེས་འཁོར་
གྱི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་ཅི་རིགས་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱེད། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཆད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ལུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་གོང་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གོང་དུ་

བྱང་པའི་མཐའ་དཔྱད།

བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་མདོ་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། མ་བྲལ་ན་དེར་
ཐལ། སྐྱེས་འབྱེང་བསྐྱེས་གསུམ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡེའུ་བཙུའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་རིལ་པོ་དེ་ཡིགས་ཕྱེའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་
མཚན་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་དུ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡིགས་
ཕྱེའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་
པར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་
ཀྱི་ཡེའུ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ཡེའུའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམས་པ་
ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ལ། མདོ་ཉིད་ནས་དགོངས་འབྲེལ་
གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ཡེའུ་དང་། བྱམས་པ་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་ཀྱི་ངེས་ལན་གྱི་ཡེའུ་དང་། དོན་ཟབ་དགོངས་པ་
ངེས་འབྲེལ་གྱི་ཡེའུ་གཞན་རྣམས་ལ་བཙུང་བྱ་སྟོན་ཚུལ་ལ་བྱང་པར་མེད་པར་ཐལ།
དེ་ཐམས་ཅད་བཀའ་ཐ་མ་ཡིགས་ཕྱེའི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་མི་ལུས་སོ། ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ། བཙུང་བྱ།
ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་པའི་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཀོལ།

འབྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་
ཡིན་ན། དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་
སྤྲེང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤྲེང་གི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྒྲིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་
སྤྲེང་གི་ནམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་
པོས་གཟུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུབ་པར་བསྟན་པའི་
དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དོན་སྤྲེང་གི་གཉིས་ལ་ཀུན་
གཞི་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་སྤྲེང་གི་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་
གཞི་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་
རིག་བྱའི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་ཀུན་གཞིའི་སྤྲེང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤྲེང་གི་བག་ཆགས་
བཞག་པ་སྒྲིན་པའི་སྤྲེང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྱུབ་པར་འདོད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་དོན་སྤྲེང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་
།འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
འོ་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་ཡོད་པ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་
པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྱུབ་པར་
བསྟན་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་

དང་ངེས་མཐའ་དབྱེད།

དགོངས་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེས་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
བསྟན་དོན་ཡིན་ན། དེའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཟེར་ན། དེས་ཁྲབ་པར་
ཐལ། གཟུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་པ་ཡང་། དེའི་
སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན། གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་
རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་
ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པ་ཡང་དེའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན། །བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་དེའི་
སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་
པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱུང་དོན་དང་
པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡང་མེད་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱུང་དོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱུང་དོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བཀའ་དང་
པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་པ་
བཞི་པོ་བྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་

སེར་སྒྲུང་རྩུང་བཀོལ།

ནམ་པ་བསྟན་པས། ཞེས་པ་འདི་གྲུབ་དོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་བྱ་དོན་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
ལས་བརྒྱུམས། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་གྲུབ་དོན་བར་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་བཅོམ་བྱ་དོན་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
གྲུབ་དོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
འཁོར་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་ཉིད་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་མི་ཤེས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
ནས་བརྒྱུམས་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བཅོམ་བྱས་སྤོང་པའི་ངག་གང་ཞིག རྒྱེས་
བྱས་བརྒྱུམས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ནམ་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་བྱས་
སྤོང་པ་བཅོམ་ནམས་ཀྱི། འདི་ནི་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན།
གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ། བྱོད་བརྒྱུམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ལ་ཉེར་མཁོའི་དོན་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེའི་བཅོམ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་
བཅོམ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ངག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁབདན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་བཅོམ་བྱ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་བཀའ་
དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚུལ་ལའོར་གྱི་སྒྲུབ་ཟེན་གྱི་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུབ་ཟེན་
གྱི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཤོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་བསྟན་
དོན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་གྱི་
ཚུལ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུབ་པ་ཡང་མེད། གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་
བར་གྱི་ཚུལ་རྣམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་
གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྱུབ་པ་ཡང་མེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཉི་ཤུ་པ་ཙུ་འབྲེལ་གྱིས་ལའོར་ལོ་དང་པོ་
དང་དོན་དུ་འབྲེལ་པ་དེའི་ཚེ། དགོངས་གཞི་བསྟན་དོན་དུ་མ་བྱས་པར་དང་དོན་དུ་
འབྲེལ་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། ཀུན་
གཞིའི་སྟངས་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྟངས་གི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་
རོལ་དོན་སྟངས་གི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བ་དེ། དེའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་བསྟན་དོན་
མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་
སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་ཡོད་པ་དེ། ལའོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་གཟུགས་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྱུབ་
པར་བསྟན་པའི་དགོངས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་ཡོད་ཅམ་དེའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་

སེར་སྒྲོན་རྒྱུ་བཀོལ།

གཉིས་མི་འགལ་ཏེ་དེའི་ཡོད་ཅམ་གྱི་དོན་ནི་འཇུག་གཞི་དེར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །འཇུག་གཞི་དེར་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་
ཡོད་ན་འཇུག་གཞི་དེར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། ཅམ་སྒྲོ་དེ་ཐ་
སྒྲོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པ་འགོག་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་ཤེ ། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྒྲིམ་ཟེན་གྱི་དོན་ཡིན་
ན། འཁོར་ལོ་བར་པའི་བསྟན་དོན་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འོ་ན། འགོག་བདེན་
དང་ཆོས་ཁམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེས་འགོག་བདེན་དང་ཆོས་ཁམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་
སྒྲིམ་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྤང་འདས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་བྱུང་པར་སྒྲིམ་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས། སྤང་ན་
ལས་འདས་པ་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྒྲིམ་
ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེའི་བསྟན་དོན་
ཡིན་པར་ཐལ། ཇོ་བོ་དང་ཁྲད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་དེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་དགོངས་གཞི་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྒྲིམ་ཟེན་གྱི་དོན་ཡིན་ན། མེད་པས་
ཁྲབ་ཟེར་ན། འོ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཟུགས་ནས་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟིན་
 ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་
 ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟིན་ལ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། བྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 བྱོད་ཀྱན་བདགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་
 ཞིག །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱིམ་སྒྲོལ། ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་
 ཅ། དེའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་བསྟན་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 དེའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱས་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་བར་པའི་
 སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པར་ཐལ། དེ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་
 གང་ཞིག །དེས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་སྐྱས་

མེར་སྐྱད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ནས་
ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
དེས་སྐྱས་ཟིན་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གང་ཞིག་སྐྱས་ཟིན་པ་བསྟན་པ་དེ་གདུལ་བྱ་པལ་
པ་ཇེས་སུ་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱས་ཟིན་ལ་བསྟན་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱུ་འབྱེང་བསྐྱས་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་སྐྱ་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྱེང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ནས་ནམ་
མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་
འཐད་དེ། དེ་སེམས་ཅམ་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ཕྱེད་ཚོས་
འཁོར་སེམས་ཅམ་པའི་མདོ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སེམས་
ཅམ་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ། ཡོངས་གྲུབ་ཡང་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
འཁོར་ལོ་ཕྱི་མས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
རྒྱུ་འབྱེང་བསྐྱས་གསུམ་གྱིས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱེད། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་བསྟན་ཕྱིར་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན།
ལེའུ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་མ་
བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། དེས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེས་ཕྱི་དོན་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་དོན་སྡེ་སྡེ་གཉིས་ཇེས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཐབས་གཅིག་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་
བདེན་ནས་དོན་སྡེ་སྡེ་གཉིས་ཇེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཅིག་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
རྒྱས་འབྲིང་བསྟན་གསུམ་གྱི་སྒྲས་ཟེན་གྱི་དོན་བསྟན་དོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་པ་དྲུང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་དེའི་ཆོ་སྒྲས་ཟེན་གྱི་དོན་བསྟན་དོན་དུ་
མ་བྱས་པར་དྲུང་དོན་དུ་འབྲེལ་པར་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་སྒྲས་ཟེན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བསྟན་དོན་གྱི་
གཙོ་བོར་མི་བྱེད་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ལེའུས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྟེང་གི་བྲི་བ་ལྷས་པའི་
ཆུལ་ནི། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དུས་དང་པོར་གཞུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་
བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ན། དུས་བར་པར་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་

སེར་སྒྲུང་རྩུང་བཀོལ།

གྲི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་དྲུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པས།
སྒྲིས་ཟིན་ལྟར་ན་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་འགལ་
བ་མེད་དགོས་པས། དུས་བར་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་བྲིས་ནས། དོན་གྱིས་དུས་དང་པོར་དེ་
ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་
ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོས་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་
བར་གྱི་ཚེས་ནམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟླད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཁམས་ཚེས་ཁམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟླད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེས་ཚེས་ཁམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཙོད་བྱེད་སྒྲུའི་བཙོད་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུས་མདོ་སྒྲེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་བྲི་བ་ཞུས་
ཆུལ་ནི་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དུས་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་
བར་གྱི་ཚེས་ནམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟླད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན། དུས་བར་
པར་གཟུགས་ནས་ནམ་མཁེན་གྱི་བར་གྱི་ཚས་སྐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
བྱུང་མཉམ་དུ་བསྟན་པས་སྒྲིབ་ཟུར་གྱི་དངོས་སྤྱོད་ལྟར་ལྟར་ཡང་
བཅོས་ལྟན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་འགའ་བ་མེད་དགོས་པས་དུས་བར་པར་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དངོས་སྤྱོད་
འིས་ནས། དུས་དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དོན་གྱིས་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། གཟུགས་ནས་བྱུང་
ཕྱོགས་སོ་འདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚས་སྐམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་སྐྱེད་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པ་དང་། གཟུགས་ནས་
ནམ་མཁེན་གྱི་བར་གྱི་ཚས་སྐམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་
གཉིས་པོ་འགའ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་དྲེ།
དེ་གཉིས་ཀ་གཞི་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགོངས་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ངས་ཚས་སྐམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཞེས་པས་ཀུན་བདགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
བསྟན། ཀུན་བདགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚན་མ་བསྟན་ཟེར་ན།
དེས་ཀུན་བདགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚན་བསྟན་པར་ཐལ། ཀུན་
བདགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚན་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

ཐལ། དེ་ལ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་
བདག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མེད་དང་
བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་
གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།
ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཀུན་བདག་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚན་རྒྱས་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བདག་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྒྱས་
པར་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ལ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
ཀུན་བདག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བདག་པའི་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན།
གཞུགས་རུང་གཞུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་
བུར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་བདག་པའི་པས་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཀུན་བདག་པའི་
མཁའི་མེ་ཏོག་གི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི་ཏོག་པས་བདག་པའི་ཅམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི། ཤེས་
བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་པ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་རུང་གཞུགས་ཞེས་པའི་ཐ་
སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་

དུང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

སོགས་ཀྱི་མདོ་འདིས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བདག་པའི་ཀུན་བདག་མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཅིག་གྱིས་པར་བསྟན་པར་ཐུག་པོ། ཚོས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་གཞན་དབང་བདག་ལས་སྐྱེ་
བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱིས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག་པོ། གཞན་དབང་བདག་
ལས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གྱིས་པར་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བདག་པའི་ཀུན་བདག་མདོ་འདིའི་སྐྱབས་
ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་བདག་པའི་པར་ཐུག་པོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཀྱི་
དེ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བདག་པའི་པར་ཐུག་པོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མ་ཡིན་པར་ཐུག་པོ། གཞན་པར་ཐུག་པའི་པར་སྐྱེད་འཇུག་པའི་འཇུག་
གཞི་ཡིན་པ་དེ་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བདག་པའི་ཀུན་བདག་པའི་པར་ཐུག་པོ། ཁ་ཅིག་
ཀུན་བདག་པའི་ན་མེད་བདེས་འཛིན་ནུས་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན། སྐྱེ་བ་སྐྱེད་
ཚོས་ཅན། དེར་ཐུག་པོ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག་པོ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་
ཞིག་ གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་ཅི་ཅི་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་
མ་ཡིན་ཏེ། ཉོག་པས་བདག་པའི་པར་ཐུག་པོ། ཡོངས་བྱུང་མེད་ཏེ། ཀུན་ལྡོག་
བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྐྱེ་བ་པས་སྐྱེད་ཞེས་མེད་གི་བཟོད་པ་
ཡང་ཡང་གོམས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་པས་སྐྱེད་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཉོག་པས་ཞིན་པ་ཅམ་
གྱིས་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་ཏེ་ཚད་མས་ངེས་ནུས་པར་ཐུག་པོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

དེ། སྐྱ་ཏྲག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཏྲགས་ལ་བསྟེན་ནས་ངེས་
དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐ་སྐྱོད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྙིང་དོན་
གཅིག་གཞི་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་མིང་བདུན་བཞག་ཙམ་ཡིན་ན་ཡོད་
པས་བྱབ་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རང་གི་མིང་གི་བཙོན་བྱ་དང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ལུས་སོ། །ཁ་ཅིག །དེ་མིང་བདུན་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཚེས་ཅན།
མིང་གི་བཙོན་བྱ་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་བདུན་བཞག་ཙམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཙོན་བྱེད་སྐྱའི་བཙོན་བྱ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྐྱ་དེ་སྐྱ་
དོན་མཐུན་དང་། རྟོག་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཀུན་བདགས་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱལ་པར་མི་འཛིན་ཀྱང་ཐལ་འབྱུར་བའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱལ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀུན་
བདགས་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པར་འཛིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཀུན་བདགས་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལྟན་སྟེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཀུན་བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པར་འཛིན་པའི་ཚེས་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེས་ཐལ། ཀུན་བདག་ས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །གཞན་དབང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་བདག་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་
རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཞན་དབང་བདག་ལས་མི་
སྐྱེ་བའི་དོན། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་སྐྱེས་པར་རང་དབང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རེས་ཐལ། བསྐྱ་བ་ལས། འདུ་བྱེད་ནམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་གྱི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དུས་བར་པར་
གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་
དེ་ཀུན་བདག་ས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་དང་། ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། གཞན་
དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེས་ཐལ།
དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་མཐར་ཐུག་དུ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་སྒྲིལ་བཞིན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ལྷན་དེ། གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད། ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པར་བྱུང་།

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

པ་དང་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
གཞན་དབང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པར་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་དེར་ཐལ། ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་དངོས་སུ་འཆད་རིགས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་
ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་
བདགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཆད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་
འདིར་ཀུན་བདགས་ལ་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་པའི་
དོགས་པ་ཆོལ་བ་ཉོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཀུན་བདགས་ལ་ནམ་
དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་པའི་དོགས་པ་མི་སྐྱེ་བས། ཀུན་
བདགས་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་
དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཀུན་བདགས་
ལ་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐེ་ཆོས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བདགས་དོན་
དམ་པར་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ཉོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་པར་
བྱུང་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བྱས་བར་པར་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ཚེས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱིས་པ་མ་འགགས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ངོ་
བོ་ཉིད་དང་ཐ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པས་གཞན་དབང་ལ་འཆད་མི་རིགས་ཟེར་ན། མི་
འཐད་དེ། གཞན་དབང་ལ་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱིས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱིས་བ་དེ་མ་འགགས། དེར་འགགས་པས་
དེ་གཞན་མ་ནས་ཞིབ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བདུས་ལས། ཇི་ལྟར་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱིས་སོ། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱིས་པ་འདི་ལྟར་མ་འགགས་སོ།
ཇི་ལྟར་མ་སྐྱིས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཞན་མ་ནས་ཞིབ་འོ། ཇི་ལྟར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ། །གཉིས་
པ་རང་ལུགས་ལ། རྟོན་ནམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ཡེ་ལུས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་
སྟོང་གི་དྲི་བ་ཞུས་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དུས་དང་པོར་གཞུགས་ནས་
བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ནམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བལྟ་ན། དུས་བར་པར་གཞུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་
གཅིག་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་མཉམ་དུ་བལྟན་པས་སྒྲིམ་ཟེན་ལྟར་ན་
འགལ་བ་ལྟར་སྟངས་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དགོས་
པས་དུས་བར་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་བྲིས་ནས་རྟོན་གྱིས། དུས་དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་

སེར་སྒྲིབ་ལྟར་བཀོལ།

པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པའི་ཕྱིར། ཏུས་
དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུབ་
མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་
དགོས་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱན་
བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཞོན་པའི་
ཕྱིར། དེས་གཟུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུབ་པར་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་
བག་ཆགས་བཞག་པ་སྒྲིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་དེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སུ། །རྣམ་རིག་སྤྱང་བ་
གང་འབྱུང་བ། དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུབ་པས་གསུངས།
།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་སྤར་ལྟར། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ་ཕྱི་དོན་
འགོག་པའི་ལུང་རིགས་གིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཏུས་བར་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་
མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་།
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་མདོར་བསྟན། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

མཚན་གཞི་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱིས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ལན་མཛད་པའི་
ཕྱིར། དགོས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་
དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་རིགས་གིས་གནོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གྲུབ་དོན་ཞུས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་
དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་དྲིས་ལན་གྱི་མདོ་དེ་ནམས་ངེས་དོན་གྱི་
མདོར་གོའོ། ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་
ཐ་སྟོན་འཕྲུག་པའི་འཕྲུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་
ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།
དེ་གཉིས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་མཆེད་ནས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་སྒྲིམ་མཆེད་ཀྱི་
ཆོས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྒྲིམ་མཆེད་ཀྱིས་
གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་
སྟོན་འཕྲུག་པའི་འཕྲུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་བཞེད། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རིག་
བྱའི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་བཞེད་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

པས། དེ་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན་མི་
འཐད་དེ། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཞུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་གྱི་
ཚོས་ནམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་བཞེད། ཕྱོགས་སྒྲིང་
ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་
རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་ངོ་
བོད་དང་བྱུང་པར་ལ་ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟན་ལས།
མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག་གིས། །བདགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་མདོ་སྡེ་
ས་བརྒྱུ་པའི་ལུང་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། མི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལ་
སོགས་པའི་དཔེ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །ཀུན་བདགས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཀུན་
བདགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། ཀུན་བདགས་ཀུན་བདགས་ཞེས་
པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

བདགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་བདགས་ཆོས་
ཅན། རྩོད་རྩོད་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པ་རྩོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནམ་མཁའ་དང་སྤྱི་
མཚན་གཉིས་གཞན་དབང་ཀུན་བདགས་གང་གིས་སྤོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གདན་ལ་
འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཀུན་བདགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ལྟས་དྲེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། སྤྱིར་ཀུན་བདགས་ལ་སྤྱི་
མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དགོངས་
འབྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བདགས་གང་གིས་སྤོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་
པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་མི་མཁོ་བས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བཟོད་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བཟོད་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་
གྲུབ་པར་ཐལ། གོང་གི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
བཟོད་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྩོད་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོད་མདོ་སྤེལ་ས་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་
སྤེལ་ས་དེ་སྤྱི་མཚན་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱི་མཚན་དུ་ཆད་མས་

སེར་སྒྲུང་རྩུང་བཀོལ།

ངེས་པའི་གང་ཟག་ལ་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ལྟོ་
ལྟོ་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་མེད་དེ་ཟེར་ན། ལྟོ་ལྟོ་བ་
བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་ཡོད་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོ་བ་བྱམ་པ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོ་བ་བྱམ་པ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོ་བ་བྱམ་པར་
བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྟོ་ལྟོ་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་
གཞིར་ཡོད་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོ་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་ལྟོ་ལྟོ་བའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་གི་ཚེས་ཅན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཚེས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ལྟོ་ལྟོ་བ་ཀ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་བྱུང་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། སྔོན་པོ་གཟུགས་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྔོན་པོ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན།
བད་བྱང་གི་སྒྲིམ་བྱས་ཡིད་གཏད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་རྒྱར་མཐོང་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ། སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་མིང་བདས་བཞག་ཅམ་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་དེ་ལ་
ཀུན་བཏགས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞིར་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་སྔོན་པོ་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
བྱུང་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་
དང་པོ་དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་
བཏགས་པའི་ཆོ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་
བ་ལྟས་པས་མིང་དང་བནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་
གིས་བྱུང་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་
སྟོན་འཛིན་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་སྟོན་འཛིན་དེས་སྟོན་པོ་འདི་
ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་བྱེད་བའི་རྟོག་པ་དང་སྟོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་
པའི་ཐ་སྟད་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འདྲོན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་
སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྟོན་པོར་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་བྲུབ་ཟེར། མ་
བྱུང་ན་དེར་ཐལ། དེས་ཀྱན་བཏགས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། མ་བྲུབ་འཆམས་ལ།
གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
དེས་ཀྱང་སྟོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་བྱེད་བའི་རྟོག་པ་དང་སྟོན་པོ་
འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲོན་པར་ཐལ། མ་བྲུབ་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་
དང་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟད་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འདྲོན་པར་ཐལ། རྟོད་གནས་ལུགས་མངོན་

སེར་སྒྲུང་རྩུང་བཀོལ།

སྒྲུང་དྲུག་པའི་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན།
དེ་འབྲའི་སྒྲོན་འཛིན་དེས་སྒྲོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་སྒྲུང་དྲུངས་པའི་ངེས་ཤེས་རང་
སྒྲོབས་ཀྱིས་མི་འབྲེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་ངེས་ཤེས་
འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་ངེས་
ཤེས་དོན་མཐུན་ཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོན་པོ་གཟུགས་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་
ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་
པའི་དྲོག་པ་དྲོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་
པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྒྲོན་པོར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་སྤང་ཚུལ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞིར་ཀུན་བདགས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་དེ་འབྲའི་ཐ་སྙད་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་ཀུན་བདགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་
ན། སྒྲོན་པོ་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྒྲོན་པོ་
གཟུགས་སོ་སྒྲུང་དྲུང་འཛིན་པའི་དྲོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་སྒྲོན་པོ་གཟུགས་སོ་ཞེས་
བཟོད་པའི་སྒྲུའི་བཟོད་བྱ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མདོ་སྤྱེ་པས་ཚད་མས་ངེས་པའི་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་
ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱོད་མདོ་སྡེ་པས་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་སྤྱི་མཚན་དུ་ཚད་
མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱི་མཚན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་འཇུག་
གཞི་ཡིན་པ་དང་། སྔོན་པོ་གཟུགས་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་གཉིས་མདོ་
སྡེ་པས་སྤྱི་མཚན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་ལུགས་གཞིར་གཞོག་ལ།
སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་དེ་སྔོན་འཛིན་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤྲང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞིར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྔོན་པོ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞིར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་ལ་སྔོན་པོ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
གྲུབ་པར་སྤྲང་བ་སྤྲང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་འཛིན་པ་འཐད་ལྟར་དུ་འདོད་

མེར་སྐྱད་ཟུར་བཀོལ།

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། དེ་འབྲའི་འཛིན་སྐྱངས་འཐད་
ལྷན་དུ་དོན་སྒྲིལ་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
འདོད་ན། སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ལ་མི་སྐྱང་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲིལ་མཆན་དངོས་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག །དེ་འབྲ་བ་དེ་སེམས་ཅམ་པས་དངོས་
པོ་རང་མཆན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་པར་བྱུང་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་
རང་མཆན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་དེ་འབྲའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་འཇུག་
གཞིར་བདེན་པར་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྔོན་པོ་དེ་
འབྲའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་མ་བྱུང་པ་སྔོན་པོའི་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཞེས་པའི་
ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་མ་བྱུང་པ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུགས་དུ་བྱུང་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྟོ་ལྟོར་བ་བུམ་
པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་ཡོངས་བྱུང་ཡིན་ཟེར་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་
བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་དོན་དམ་པར་བྱུང་པར་ཐལ། ལྟོ་
ལྟོར་བ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་གནས་ལུགས་སུ་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོར་བ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་

རུང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞིར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
བྱམ་པ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་
བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ཁྱོད་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁ་ཅི་
སྒྲི་པས་གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱམ་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་
ཟེར་ན། དེའི་ལུགས་གཞིར་གཞོག་ལ། གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་
བཅོམ་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བཅོམ་བྱ་དང་། གཟུགས་རུང་ལ་
གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་རྟོགས་བདགས་
ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མཉམ་
དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། སྒྲིའི་བཅོམ་
བྱའི་རང་ལྗོན་རྟོགས་བདགས་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གཞི་ལྗོན་དུ་རང་མཚན་འོང་བའི་
ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་རུང་
ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བཅོམ་བྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ།
ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱམ་ཟེར། འདོད་ན།

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

དེ་ཚེས་ཅན། བྱོད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་འཚམས་ལ། ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ལ་བྱོད་པར་ཡོད་པ་ལུགས་འདིའི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཟེར་
ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཟབ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐོག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་པ་དེས་ཟབ་མོའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཟབ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ཉུས་ཏེ། ཟབ་ཅིང་བྱ་ཆེའི་སྐྱ་མངའ་བ། ཞེས་པས། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐོག་དམན་དུ་
རིགས་ངེས་པའི་ཐོག་པ་དམན་པ་ལ་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཟབ་ཅིང་བྱ་ཆེའི་སྐྱ་མངའ་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
།ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ནམ་
མཁའི་གཞན་དབང་ལ་གཞན་དབང་གིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཡིན་ན་གཞུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། གཞུགས་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ནམ་

དྲུང་ངེས་མཐུན་དཔྱད།

མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་
ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐུག། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་
སྟེང་གི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ།
༥ ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐུག། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་དེ།
སྟོན་པ་ཡུལ་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་
མ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐུག། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐུག། ནམ་
མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་དེ། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག། ནམ་
མཁའ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
འོན་སྟེ་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཞུགས།

པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་
པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་
པར་ཐོབ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པར་ཐོབ་ཡོ། །ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་
མཁའ་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་
ནས་མ་གྲུབ་ན། །ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་དོན་སྒྲི་
སྒྲེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་འཆད་མི་རིག་པར་ཐོབ། དོན་སྒྲི་སྒྲེ་གཉིས་
སུ་མ་ཟད་མེས་ཅན་པས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དེ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་འཇུག་
གཞིར་ནམ་མཁའ་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་
ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐོབ། །ནམ་མཁའ་དེ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་
ནམ་མཁའ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐོབ། །དེས་གཞི་གྲུབ་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐོབ། །གཞི་གྲུབ་ན་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོན་ཉིད་པས་ཁྱབ་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །ཆོད་མ་པ་ལ་བྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ་
ཞེས་པའི་དོན། དོན་སྒྲི་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་དེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆོད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་

ངང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་མཚན་ཏུ་མི་འདོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། མི་
འཐད་དེ། རྟོན་སྒྲུ་ལྟེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་རྟོན་བྱེད་རྒྱས་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་གཞུང་དེས་རྟོན་བྱེད་རྒྱས་པ་
ལ་རང་མཚན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་འཇུག་
གཞིར་སྣང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁ་སྤྱང་དེའི་རྟོན་སེམས་ཅམ་པས་
གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་དེ། གཞལ་བྱ་
གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་མཚན་
ཏུ་འདོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ལུགས་དེ་གཞིར་གཞིག་ལ། གཟུགས་གཟུགས་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། རྟོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་རང་མཚན་གང་ཞིག ཁ་སྤྱང་དེས་རྟོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་རང་མཚན་ཏུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཟུགས་

མེར་སྐྱོད་ཟུང་བཀོལ།

གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་
པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། ཁ་ཅིག་མིང་
བདས་བཞག་ཅམ་གྱི་ཀུན་བདགས་ཡིན་ན། རོ་བོ་དང་བྱང་པར་ལ་ཀུན་བདགས་པའི་
ཀུན་བདགས་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་ཆེ་སྒྲའི་བརྗོད་རུང་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིང་བདས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། མིང་བདས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་
དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཆེ་སྒྲས་
བརྗོད་རུང་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་ལ་ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱོད་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་
གཉིས་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་ཕྱི་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
ལུགས་འདིའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གདན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཉིས་སྤྲ་ལྟ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་
གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་སྐྱར་
འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་
རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་
ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཡང་
དག་གི་དགག་བྱ་ལ་མེད་པས་མ་བྱབ་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་རིགས་པ་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་
འགོག་པའི་ཚུལ་ཡང་། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པའོ་སྟམ་པའི་སློ་སྦྱེ་བ་དེ་བཅའ་འབྲེལ་
བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་
གཞིར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་
ཞེས་པའི་མིང་མ་བདགས་པའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་འདི་ནི་བྱམ་
པའོ་སྟམ་པའི་སློ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གང་ཟག་
གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་གྲོང་འཛམས་དང་། དབང་པོ་ཞེས་མིང་གསུམ་བདགས་པའི་
ཆོ་མིང་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་དེ་ཡང་རྒྱད་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་
ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་པོ་དེ་མིང་གསུམ་པོ་དེ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་རྒྱད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་ཉིར་
སྟམ་ཞེས་མིང་གཅིག་བདགས་པའི་ཆོ་མིང་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་
གཉིས་པོ་དེ་རྒྱད་ཅིག་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་ཟག་གཉིས་པོ་དེ་མིང་གཅིག་པོ་དེ་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྟུན་ལས། མིང་གི་སྤྲོ་རོལ་སློ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་
ཕྱིར་དང་མ་འདྲིས་ཕྱིར། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲིས་འགལ་
བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གཟུགས་ནས་
ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་

སེར་སྒྲོན་རྒྱུ་བཀོལ།

འདྲུག་གཞིར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གང་ལ་དམིགས་ནས་
བསྐྱོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་བའི་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་
ཐུག་དང་། དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་རང་ནམས་ཀྱི་
མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་མོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ས་དང་ཐེག་
བསྐྱུས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
ནམས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་
ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་
འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་། དེའི་སྤྲེང་དུ་ངོ་བོ་དང་བྱང་
པར་ལ་ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་བདགས། དེའི་
སྤྲེང་དུ་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་ལ་ཀུན་བདགས་པ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་
པ། གཞན་དབང་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དག་མ་དག་གི་གཞན་དབང་གཉིས་ལས།
དག་པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་བུ་
གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འཛོན་རྟོག་པས་སྒྲོ་བདགས་ཅམ། ཀུན་བདགས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་ནམ་གངས་པའི་ཀུན་བདགས་དང་། མཆོན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་
ཀུན་བདགས་གཉིས་ལས། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་གཉིས་
པ་ཡིན། །གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་གྱུར་པའི་ནམ་དག་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག །ཡོངས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྤྲུལ་བཟོད་
རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་བྱུང་དང་། འབྱུང་མེད་
ཡོངས་བྱུང་གཉིས་ཡོད། །སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་དང་།
ཐུ་མ་དང་ཡོངས་བྱུང་དོན་གཅིག །དོན་སྤྱོད་ཐུ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་སོགས་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་མི་འདོད་དང་
། རང་མཚན་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་
སྤྱི་བཟོད་བྱ་དང་། སྔོན་པོ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་སྟེ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་
ཡུལ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་འདོད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་དང་། སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་གཉིས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་མ་
རྟོགས། ནམ་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་འདོད་ཀྱང་། ཐ་སྟོད་འཇུག་
པའི་འཇུག་གཞི་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པར་མ་རྟོགས། བོད་དུ་བཤད་
མ་ཐག་པའི་སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པ་སོགས་གཉིས་པོ་སྤྱི་
མཚན་དུ་འདོད། སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་
སོགས་གཉིས་པོ་དེ་རང་མཚན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ།

སེར་སྣ་དྲུང་བཀོལ།

ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་
དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁྱ་ཁྱབ་ཟེར། འདྲོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་
དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདྲོད་མི་ལྷས་
ཏེ། ཐ་སྣ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡང་མེད། རོན་
དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ནང་
པོ་དེར་ཐལ། སྤྱ་རྟག་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། ཁྱབ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། རིགས་པ་ཡང་དག་དང་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁྱོད་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཁྱོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྣ་དཔྱོད་པའི་འཇུག་
གཞིར་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྣ་དཔྱོད་པའི་འཇུག་
གཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཚས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་
ཞེས་པའི་ཐ་སྣ་དཔྱོད་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་དེ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཞེས་
པའི་ཐ་སྣ་དཔྱོད་པའི་འཇུག་གཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁྱ་ཁྱབ་ཟེར།
འདྲོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྣ་དཔྱོད་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཞེས་
པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
གཟུགས་ཆོས་ཅན། རྟོང་རྟོང་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རྟོང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྟོང་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོང་
གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟོང་ཡོད་ན་རྟོང་རྟོང་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞིར་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞིར་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་ཚུལ་གོང་
ལྷན་བྱས་འཁོར་གསུམ་བྱའོ། ཁོ་ན་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་
འདྲའི་གཞི་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

པ་མེད་པར་ཐལ། གཞི་བྱུང་ན། འཇུག་གཞིར་དེར་དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ནམ་པ་གཅིག་དུ་ན་མ་བྱུང་། མ་བྱུང་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་
གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན་སྒྲ། ཁ་
ཅིག ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞིར་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་
སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་གཟུགས་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན།
བདེན་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བདེན་བྱུང་བདེན་བྱུང་ཡིན་
པར་ཐལ། བདེན་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདེན་
བྱུང་བདེན་བྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་མ་བྱུང་པ་དེ་
བདེན་བྱུང་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་པར་
བྱུང་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་
ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བདེན་པར་བྱུང་པའི་གཟུགས་བདེན་པར་བྱུང་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་

བྱང་པེས་མཐའ་དཔྱད།

པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་བྱུང་པར་ཐལ། བདེན་པར་བྱུང་པའི་གཟུགས་ཞེས་
པའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་བྱུང་པའི་གཟུགས་དེ་བདེན་པར་
བྱུང་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན་སྒྲ། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་
གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་གཟུགས་བདེན་པར་བྱུང་པར་
ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་གཟུགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་ཏེ། གཟུགས་ཡིན་ན། བདེན་པར་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་
ན། ཟུ་གུའི་དྲུས་སུ་ས་བོན་ཡོད་པར་ཐལ། ཟུ་གུའི་དྲུས་སུ་ས་བོན་ཞིག་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་ཏེ། ཞིག་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་དྲུས་སུ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
ཚོགས་ལམ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དྲུས་སུ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་།
གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་རང་གི་གདགས་གཞིའི་གཙོ་བོ་དྲག་པ་ཞིག་ལ་བདགས་
པའི་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་འཇུག་པ་གང་ཞིག་
།གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་དྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་ནམ་གང་
པའི་ཀུན་བདགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་རང་གི་གདགས་གཞིའི་གཙོ་བོ་དྲག་པ་ཞིག་ལ་བདགས་པའི་མིང་མ་ཡིན་པར་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཞེད།

ཐལ། རྩོད་གཞུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་
བདེན་གྲུབ་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། རྩོད་མཚན་ཉིད་
གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀུན་བདགས་
ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །གཞན་དབང་ཡང་མ་
ཡིན། ཡོངས་གྲུབ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དབང་བདེན་
གྲུབ་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་ཡོད་པ་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། རྩོད་ཡོད་པ་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྩོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་མེད་
དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་ཡོད་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། རྩོད་ཡོད་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྩོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚུབར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྩོད་ཀུན་བདགས་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཉམ་མཁའ་འཛིན་
པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་ཚད་མ་
གཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གདན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་
གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་ཚད་མའི་ཆོས་ཉིད་གང་
ཡིན་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་གཞུགས་འཛིན་ཚད་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

མའི་ཚས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་
གང་ཡིན་པ། རིན་ཀྱི་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་
ཀྱང་། གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
སྟོན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་དང་། རྩས་
གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་མ་ཟད།
གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་དང་རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གཟུགས་འཛིན་ཚད་
མའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕྱི་མའི་དོན་ནི། གཟུགས་གཟུགས་
འཛིན་ཚད་མ་དང་རྩས་གཞན་ཡིན་པ་ཁྲིགས་པའི་རིགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་དང་རྩས་གཞན་ཡིན་པ་ཁྲིགས་ནས་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་གཟུགས་སྤང་དང་།
དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་
གྱི་གཟུགས་སྤང་གི་གནས་ལུགས་དང་། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་གཟུགས་སྤང་འཛིན་
པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་
གཟུགས་སྤང་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་པོ་
དེ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་གཟུགས་སྤང་གི་གནས་ལུགས་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་
མ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་ཟེར།
འདོད་ན། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་གཟུགས་སྤང་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རྩས་

སེར་སྒྲིབ་ལྟར་བཀོལ།

གཞན་གྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་གཟུགས་སྤང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཉེར་
ལེན་གྱི་གཟུགས་སྤང་འཛིན་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
དེ་འབྲའི་ནམ་མཁུན་དེ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་
འཛམས་ལ། འཛམས་སྐྱའི་དབུ་སྒྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་
ཇས་གཞན་གྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་འཛམས་སྐྱའི་དབུ་སྒྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་གི་གནས་
ལུགས་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་
ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛམས་སྐྱའི་དབུ་སྒྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་དང་། དེ་འཛིན་
པའི་ཆད་མ་ཇས་གཞན་གྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འཛམས་སྐྱའི་དབུ་སྒྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཛམས་སྐྱའི་དབུ་སྒྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འཛམས་སྐྱའི་དབུ་སྒྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་འཛིན་པའི་ཆད་མའི་ཆོས་ཉིད་
གང་ཞིག །དེ་འབྲའི་ཆད་མ་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་དངོས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཅན་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་གང་ཞིག ཁྱོད་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རེར་ཐལ། ལོངས་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་
བྱས་གཅིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རེར་ཐལ། ཉམ་མཁའ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། རང་
གི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་གཅིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རེར་ཐལ། དེ་
ཡིན་ན། ཉམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་
ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉམ་དབྱེ་སོ་སོར་མཛད་མི་རིགས་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཡིན་ཁུབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་།
སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་
རྟོག་ཀུན་བདགས་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་ཀུན་བདགས་མངོན་
གྱུར་བ་ཡིན་པས་ཁུབ་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་ཀུན་བདགས་མངོན་གྱུར་བ་
ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཀུན་བདགས་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པས་ཁུབ་པར་ཐལ།
གཟུང་བའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་པའི་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཁུབ། འཛིན་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་
ཀྱི་གཟུང་བའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རེར་

མེར་སྐྱོད་ཟུང་བཞོལ།

ཐལ། ཕྱི་བརྒྱུང་བའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ན་ནང་འཛིན་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་དཀའ་སྤྱི་བྱུང་པར་
མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡིན་བྱེད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉལས་ཁས། འདྲོད་མི་
ཉུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བྱུང་ལས། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤྱོད་
འགྱུར། །འདི་ལྟར་དེ་ཡི་འཇུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤྱོད་།
།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་
གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མི་བཞེད་པས་སྐྱོན་དེ་དག་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ན་ཟེར་ན།
སེམས་ཙམ་པས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱུ་གཅིག་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་གཅིག་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཉལས་
ཁས། འདྲོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆད་
མ་ཇུས་ཐ་དད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྤོ་བྱུར་རྣམ་དག་ཙམ་མ་གཏོགས་དག་པ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱུ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ་འདྲོད་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ།
འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ཉུས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱུ་བ་བྱུང་རང་གིས་
གཟུགས་བདེན་སྤོང་སྤོང་དོན་དམ་པ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པ་
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པས་དེ་དོན་དམ་པར་
གྱུབ་དགོས་དེ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ན་གཟུགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

བདེན་པར་བྱལ་དགོས། དེ་བདེན་པར་བྱལ་ན་གཉིས་པོས་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་སངས་
ཐུས་ཀྱི་ས་ན་དག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་མེད་
པར་ཐལ་བ་བྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་མཚུངས་པ་བསྒྲིམ་པའི་ཕྱིར།
བསྒྲིམ་ཚུལ་འབྲེལ་ཆེན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མེད་
ཟེར་ན་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སྤང་གི་གནས་
ལྷགས་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་སྤང་གི་སྤང་གི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་
འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་སྤང་ལ་
ཇི་ལྟར་སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བར་ལ་སྤྱར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
རེ། ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ན། གཞན་དབང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་
ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ན། གཞན་དབང་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །ལེགས་བཤད་
སྤྱིང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་གཟུགས་སྤང་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་
དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། །ཟས་བཞི་དང་། ཁམས་
དྲུག་དང་། ཁམས་བཙུན་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྤྱར་བར་
གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི། གཟུགས་
སྤང་གཟུགས་སྤང་གི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་སྐྱོད་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་།

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཀོལ།

བདགས་པ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཟུགས་ལུང་གི་ཡོངས་གྲུབ་དུ་
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཁམས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་
འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་
བདགས་པ་དེའི་སྤྱིང་གི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་
བདགས་དང་། དེ་ལྟར་བདགས་པ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་
ཡོངས་གྲུབ་དུ་ཁྱད་པར་སྒྲོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ནམ་
མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ། ཞེས་
བདགས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་
བདགས་པའི་ཀྱན་བདགས་དེ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་
འབབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀྱན་བདགས་པའི་ཀྱན་
བདགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་བདགས་ངོས་འཛིན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ནམ་པར་རྟོག་པའི་
སྒྲོན་ཡུལ་ཀྱན་བདགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ།
གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདར་ནམ་
པར་བཞག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་ལུང་ལ་ཇི་ལྟར་
སྒྲུབ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གསུམ་སྒྲུབ་བར་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་ན། ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་གཞན་
དབང་གིས་བྱུང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྟས་དྲེ། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་

དུང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

དང་། རྣམ་མཁའ་གཉིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་
པར་དོན་སྒྲིག་ལྟེ་གཉིས་གྱིས་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་སྒྲིག་ལྟེ་གཉིས་
ཀྱིས་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་། རྣམ་མཁའ་གཉིས་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་
ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་གཉིས་གཞན་དབང་ཡིན་ན། གཞན་དབང་
ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁའ་གྱི་བར་ཆོས་རེ་རེའི་སྤྱིང་དུ་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱས་ནས་གཞན་དབང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
རྟོག་གཞན་གྱི་སྤྱིངས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཟུགས་སྤྱིང་ལྟ་བུའི་གཞན་དབང་གི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན། མིང་བདས་འཛིན་
ནས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁའ་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རེ་རེའི་སྤྱིང་དུ་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱས་ནས། ཀུན་བཏགས་འཆད་པའི་སྐབས་
སུ། མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན།
སྒྲིག་ལྟེ་སྤྱིང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གོང་དུ་བསྐྱུང་བ་ཟེར་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་དེ་རྣམ་མཁའ་ཡོངས་བྱུང་གི་སྤྱིང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་
བྱུང་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའ་གཞན་དབང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའ་ཡོངས་བྱུང་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཞེད།

ཀྱི་སྤྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་
མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་བདག་ཡོད་པ་གང་ཞིག
དེ་ཡོད་ན་རྣམ་མཁའ་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་དུ་
གྱུར་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།
འདོད་མི་ཀུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དུ་གྱུར་པའི་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་
རྫོབ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་
གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞི་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་
སྤྱོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་གནས་
ལུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། འདོད་ན། རྣམ་
མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟོད་རྟོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ། རྟོད་གཞི་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་ཅི་གསུང་། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ན། གཞན་
དབང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་རང་གི་ཆོས་ཅན་གཞན་
དབང་གི་སྤྱོད་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་དཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་
པར་བཅད་ཙམ་གྱི་སྒྲོས་པ་མེད་དགག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཛིག་
པར་ཤིན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། ཡོངས་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

གྲུབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྩམས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོ་ལས། གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུགས་སྤྲུལ་མས་ཀྱང་སྟོན་ལ། ལུགས་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྟོན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་དང་། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་བ་ནམས་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ནམ་མཁའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་སྟུ་སངས་པ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཟེར་ན། ནམ་མཁའ་དེ་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་སྟུ་སངས་པ་ལ་བདགས་པའི་བདགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བར་གྱི་སྒྲུང་བ་སྟུ་སངས་པ་ལ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་སྟོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་མིང་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བར་གྱི་སྒྲུང་བ་སྟུ་སངས་པ་ནམ་མཁའ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འདྲུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྤྲིབ་དག་པར་འགྱུར་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་པ་ལོལ།

བའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་ན། ཉོན་སྤྱོད་དག་པར་འགྱུར་བའི་
རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལྡན། ཤེས་སྤྱོད་དག་
པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དང་། ཉོན་སྤྱོད་དག་པར་
འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྟོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་
ཕུཾ་ཁར་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པས་ཤེས་སྤྱོད་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། གསུང་དེའི་དོན་ནི།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕུཾ་ཁར་སྤྱོད་དག་པར་
འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕུཾ་ཁར་སྤྱོད་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་
དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་དེ། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན།
རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་སྤྱོད་དག་པར་འགྱུར་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

བའི་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་
ན། བྱོད་ལས་ལྷ་བའི་སྣང་ཉིད་མེད་པར་ཐུག། བྱོད་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷས་དྲེ། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་དེ་ལྷར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོན་སྤྱི་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་བྱས་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་པས་བྱེད་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐུག། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཐའ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག། ནམ་མཐའ་ནམ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐུག། འཇུག་གཞི་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་ན་ནམ་མཐའ་ཡོད་པར་
འཇོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག། ལེགས་བཤད་སྣང་པོ་ལས་རྟོན་སྤྱི་ལྷ་གཉིས་
ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་ཏོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བདེན་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་
མཚན་གྱིས་བྱུང་པ་ཁེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་དྲེ། ཚད་མ་པ་ལ་
བྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྗེར་ན་སྟོན་མེད་དེ།
གསུངས་དེའི་རྟོན་ནི་རྟོན་སྤྱི་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཐའ་ནམ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་ནམ་མཐའ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པར་འདོད་
ཅིང་དེ་ལྷར་མ་བྱུང་ན་ནམ་མཐའ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པས། སེམས་ཅམ་པས་
གཞུགས་པའི་ཚེ་ནམ་མཐའ་ནམ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་ན་ནམ་མཐའ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པར་སོང་།

མེར་སྐྱད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་བྱུང་ན་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐོབ། འགོག་བདེན་དང་ཚེས་ཁམས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐོབ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞུགས་ནས་
བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཀླམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་
པ་གང་ཞིག །གཞུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཀླམས་ཀྱི་ནང་
ཚན་དུ་འགོག་བདེན་དང་ཚེས་ཁམས་གཉིས་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐོབ། བྱུང་
དོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་གྱིས་
གཞུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཀླམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་དེ་སྤྲི་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐོབ། མདོ་སྤྲི་ལ་འགལ་སྔོང་གི་བྱི་བའི་སྐབས་སུ་བཅོམ་ལུན་
འདས་ཀྱིས་ཀླམ་གངས་དུ་མར་བུང་བོ་ཀླམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྟུགས་
ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། མདོ་དེ་ལས་གཞུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་
བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཀླམས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་འཇུག་
གཞིར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། དོན་སྤྲི་སྤྲི་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་བྱུང་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པས་བྱུང་
པ་ཁས་ལེན་པར་ཐོབ། མདོ་སྤྲི་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐོབ། མདོ་སྤྲི་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

པས་གཞི་བྱལ་ན། ཚེས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེས་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཚེས་མི་རིགས་ཏེ།
ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་དེ་དག་གི་བྱ་གང་བཀག་པའི་བདག་མེད་འཛོག་
ཚུལ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉམ་མཁའ་ཉམ་མཁའ་ཞེས་པའི་
ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་དོན་དམ་པར་མ་བྱལ་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་
ཉམ་མཁའ་ཉམ་མཁའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་དོན་དམ་པར་མ་
བྱལ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱལ། མ་བྱལ་ན། དེར་ཐལ། དེས་ཉམ་
མཁའ་དོན་དམ་པར་མ་བྱལ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉམ་མཁའ་དོན་
དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཉམ་
མཁའ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
ལས་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་མ་བསྟན་པ་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་དུ་
རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་མ་རྟོགས་
པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་
གང་གིས་སྟུ། ཚེས་ནམས་གང་དང་གང་བཟོད་པ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། འདི་
ནི་ཚེས་ནམས་ཚས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གྱི་སྡེ་ཚན་པའི་མདོ་
དང་། བསྟན་བྱེད་ཀྱང་ཡ་ན་ལ་བརྩམས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་

སེར་སྒྲོན་རྒྱུ་བཀོལ།

མོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། ལྟོ་ལྡིང་བ་ལ་བྱམ་པ་
ཞེས་བཅོད་པའི་སྤྱི་བཅོད་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལྟོ་ལྡིང་བའི་གནས་
ལུགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་དེ་ལས་ལྟོ་ལྡིང་བ་ལ་བྱམ་བ་ཞེས་
བའི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་
ཡང་། མདོ་སྤྱི་པས་ལྟོ་ལྡིང་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཅོད་པའི་སྤྱི་བཅོད་བྱ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མདོ་དེ་ལས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཡིན་མོ། ཟེར་ན། འོ་ན།
ལུང་གཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཙ་བའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་མདོ་དེ་
ལས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པར་ཐལ། སྤིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་
མོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལུང་གཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སྤོང་དག་འདི་ནི་
སྤྱུག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་པའི་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཆད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཀུན་གཞི་
སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཕྱི་དོན་བསྟན་དགོས་ཀྱི་
གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་
ལས། སྤིད་པ་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་དམན་ལ་གྲུབ་པའི་མདོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། འོ་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སྤྱི་

དང་ངེས་མཐའ་དབྱེད།

པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲུབ་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་
ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དེ་དང་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤང་བོ་ལ་སོགས་བྱེ་
བྱག་གི། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན། །བྱེད་པར་ཅན་དེ་འང་དེ་ཉིད་མིན།
དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དང་ངེས་
རྣམ་འབྲེད་ཏུ་དོགས་པ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་ལ་ཀུན་བདགས་
པའི་ཀུན་བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐོག་དམན་
ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐོག་དམན་གི་རིགས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་ཟབ་མོ་དང་། དེ་ཐོག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་མ་བསྐྱན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་
པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ངོ་བོ་
དང་བྱེད་པར་ལ་ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
བསྐྱན་ཚུལ་དེ་ལས་ལྷག་པ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་ཡང་མི་སྤང་ཞིང་མདོ་སྡེ་དེ་དག་གི་
དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་
གིས་བཤད་པ་དང་བྱེད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་མདོ་སེམས་གཉིས་
ཀྱིས་མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་ཚུལ་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

མེད་སྒྲུང་རྒྱུ་བཞོལ།

[illegible]

རྒྱུ་རྒྱུ་མཐུན་དཔྱད།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མཉམ་དུ་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དོན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བཀག་ཟེམ། ཁ་ཅིག ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལུས། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་ཆེ།
འཁོར་ལོ་བར་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་མ་སྒྲུར་བའི་ཤེས་རབ་སྣང་
པོ་དང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་དངོས་སུ་སྒྲུར་བའི་མདོ་སྨྱད་པ་དང་།
ཡུམ་བར་མ་དང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་དངོས་སུ་མ་སྒྲུར་བའི་ཤེས་
ཕྱིན་འབྱམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཞེས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་
མདོར་སྒྱུབ་མི་རུང་བས་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱེད། བར་པ་གཉིས་རྒྱུ་རྒྱུ་མདོར་སྒྱུབ་
མི་དགོས་པས་མི་སྒྱུབ། ཐ་མ་དེ་རྒྱུ་རྒྱུ་མདོར་གཞུང་བཅུགས་ནས་སྒྱུབ་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། ཤེས་རབ་སྣང་པོ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྒྲུར་བའི་མདོ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱང་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྟས་ཏེ། དེ་དགག་བྱ་ལ་
དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྒྲུར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་
དམ་གྱི་བྱང་པར་དོན་གྱིས་སྒྲུར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྤང་བོ་ལྔ་
པོ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་
ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཞོལ།

སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་
འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་འབྱམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེ་དག་ག་ཕྱེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་
དངོས་སུ་མ་སྒྱུར་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་ག་ཕྱེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་མདོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འགོ་མཇུག་གང་རུང་དུ་དག་ག་ཕྱེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་
དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མཇུག་དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པར་ཡིན་གྱི་འཛིག་ཏེན་ཐ་སྙད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །དབྱ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བྱུང་མདོ་ལ་བྱང་དོན་
གྱི་མདོས་བྱབ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ངས་དོན་གྱི་མདོས་བྱབ་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་
འགོ་མཇུག་གང་རུང་དུ་དག་ག་ཕྱེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་གིང་།
སྐབས་དེར་མ་སྒྱུར་བའི་ཤེར་ཕྱིན་འབྱམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐབས་
དེར་དག་ག་ཕྱེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྒྱུར་བ་ལྟར་དུ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་
འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངས་དོན་དུ་སྒྲུབ་བྱུང་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འདིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་བཀའ་དྲི་ སྐྱེ་ཁྲིམ་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་
སྐྱབ་པར་འདོད་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་
ཀྱི་ཡེལ་སྤྲུལ། ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཅུགས་ནས་སྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་
ལྟར་དུ་སྐྱེ་ཁྲིམ་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ཡེལ་འདེས་སེམས་ཅམ་པས་
འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་
དབྱུང་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཤུགས་བསྟན་བསྟན་
བྱུང་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཟེར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ཡེལ་སྤྲུལ། ཀུན་བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་བྱུང་
ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཅམ་ཞིག་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་མཐར་ཐུག་དུ་དངོས་
སུ་བསྟན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྒྱས་

སེར་སྒྲུང་རྩུང་བཀོལ།

འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དངོས་སྤྱད་དོན་གྱི་མདོར་བཀྲལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཅུགས་
ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དབྱ་མ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་དེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤུགས་བསྟན་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེ་ཡང་འདོད་ན།
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུས་བྱང་དོན་དུ་
འབྲེལ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། ངེས་དོན་དུ་གཞུང་བཅུགས་ནས་སྐྱབ་རྒྱུའི་
འཁོར་ལོ་བར་པ་གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། བྱང་དོན་
དུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་མདོ་གཅིག་
ཡིན་ན་འགལ་མོད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཙམ་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་གཅིག་མིན་
ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་དེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་དངོས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དགོངས་
འབྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དག་གིས་ཇི་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ལྷ་ར་བཀྲལ་བ་མདོའི་དོན་མིན་པར་དབྱ་མའི་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོལ་འདི་ནི།
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་ཕྱེ་བ་ཞིབ་དུ་ནི། དབྱ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་དེ། ཚུལ་གཉིས་
གྱིས་མདོ་འབྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་དུ་ཤེས་ན་ཤིང་དྲ་ཆེན་པོ་ནམས་གྱི་རིགས་པའི་ནམ་
འགྱུར་དང་། གསུང་རབ་འབྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག ། འདི་ནི་སྐ་ན་མ་མཆིས་ཞེས་པའི་མཚན་གཞིར་ལེའུ་བཙུའི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་རིལ་པོ་དེ་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ་ཟེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་སྟོན་པ་ལ་བྱུབ་དོན་ལྷས་པའི་ཆོ་ལེའུ་བཙུའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་རིལ་པོ་གསུངས་ཟིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྦྱན་རས་གཟེགས་དང་འཇམ་
དབྱངས་གྱི་ལེའུ་ནམས་གསུངས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་ནམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་
ཀྱང་། འདི་ནི་སྐ་ན་མ་མཆིས་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྟོས་པའི་མཚན་གཞིར། མདོ་སྡེ་དགོངས་
པ་ངེས་འབྲེལ་རིལ་པོ་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྱུབ་ཟེར་བ་
དང་། ཡང་ཁ་ཅིག ། དེ་ལ་དང་དོན་གྱི་མདོས་བྱུབ་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། དགོངས་
འབྲེལ་གྱི་བྱམས་ལྷས་གྱི་ལེའུའི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་
ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནི་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྲིཨ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས་
ཞེས་བགྲི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྲིའོ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་

མེས་སྐད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཅན། དེས་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་ཐལ། མེས་སྐད་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་
ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་
དགོངས་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐལ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐལ། མེས་སྐད་ཅམ་པའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ། བྱང་རྒྱལ་མེས་སྐད་དཔའ་དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷན་གྱི་བྲིས་ལན་གྱི་ལེའུ་ནམས་ཚེས་ཅན། དེས་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། ཉམས་སྒྲ། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐལ།
དབྱུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་དེ་བྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་བྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་
དེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཅུག་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ཐལ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག། །སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་
མེས་སྐད་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་དེ་དགོངས་
འབྲེལ་བྱམས་ལྷན་གྱི་ལེའུའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམས་པ་ཏིང་པེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་
ཡུལ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་
འཐད་དེ། །སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེས། མེས་སྐད་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ཐལ། ཕྱི་དོན་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཕྱི་དོན་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་
དོན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དམ་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བནས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་བྱབ་པ་
འགོག་པ་ལ། དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་སོ་ཟེར་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ་ལྟོ་ལྟོར་
བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བནས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མ་བྱབ་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་སྐྱེད་པ་ལ་དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་
དཔག་སྐྱེད་པ་ལ་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱབ་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བནས་བཞག་པའི་ཡུལ་ཚུལ་ཅན། རྟོད་
དོན་དམ་པར་མ་བྱབ་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ལ་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་
རྟོགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་པར་ཐལ། རྟོད་གཞི་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
།ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེ་ཡང་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བནས་བཞག་པའི་
ཡུལ་དོན་དམ་པར་བྱབ་པ་འགོག་པ་ལ། དབྱ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བནས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་
དམ་པར་བྱབ་པར་མི་འཛིན་པ་ལ། དབྱ་མའི་རིགས་པ་ཤེས་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་
ཅམ་པས་དབྱ་མའི་རིགས་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བནས་
བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་བྱབ་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་
ན། སེམས་ཅམ་པས་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བནས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

དམ་པར་བྱུང་པར་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་འཛིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། གསུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ལྟོ་ལྟོར་
བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བདམས་བཞག་པའི་ཡུལ། ལྟོ་ལྟོར་བའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་བྱུང་པར་མི་འདོད་པ་ལ་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཞེས་པའམ། ལྟོ་ལྟོར་བ་
ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བདམས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པར་མི་འདོད་པ་ལ་
དབྱུ་མའི་རིགས་པ་ཤེས་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་དེ། སེམས་ཅམ་པས་དབྱུ་མའི་
རིགས་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བདམས་བཞག་པའི་ཡུལ། ལྟོ་
ལྟོར་བའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པར་ཡང་མི་འདོད། དོན་དམ་པར་བྱུང་
པར་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ཀྱན་བདགས་སྤྱི་འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །ཡིགས་ལྷན་འབྱེད་ཞི་མཚོ་ཡབ་སྐུ་དང་བཅས་པ་ནམས་བཀའ་བར་པ་
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་དྲང་དོན་དུ་འབྱེད་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་གཅིག་
དང་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་བཅུགས་ནས་སྐྱབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་གཉིས་འདོད་ཅིང་།
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ལེའུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་ཀྱང་། འཕགས་
སེང་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་དང་། དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ལེའུ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

པར་ཐལ། འཕགས་མེད་ཡབ་སྲས་ཞི་མཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ངེས་སུ་འབྱུང་ནས་རང་
སྤྱད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གང་ཞིག། ཞི་མཚོ་ཡབ་སྲས་ལས་ལོགས་སུ་
འཕགས་མེད་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་རྒྱུ་པ་ཅིག་
ཡོད་ན་དང་ངེས་ནམ་འབྱེད་འདིར་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ཤིགས་པ་ལས་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། འབྱུང་ཤིགས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་རང་སྤྱད་པ་ནང་བསེས་སུ་འང་ཐ་
སྤྱད་ཀྱི་ནམ་བཞག་སེམས་ཙམ་ནམ་བདེན་རྒྱུ་གང་དང་ཡང་མཐུན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆ་
ཤས་ཐུ་མོ་ནམས་ཀྱང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། ། ༥ ། །གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ།
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་ངེས་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷབ་དོན་དང་པོའི་སྐབས་
ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལ་དྲང་དོན་གྱི་
མདོས་བྲབ་པ་དང་། ལྷབ་དོན་བར་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བཀའ་བར་
པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་སྦྱར་འཁོར་ལོ་བར་པ་
གཅིག་དང་། ངེས་དོན་དུ་གཞུང་བཅུགས་ནས་སྦྱབ་སྦྱར་འཁོར་ལོ་བར་པ་གཅིག་དང་
བཅས་པ་གཉིས། ལྷབ་དོན་ཐ་མའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱིའི་
ཆོས་འཁོར་ལ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བར་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྣང་པོ་དེ་དང་པོ་དང་། རྣམ་འབྲིང་
བསྟན་གསུམ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེན་དང་པོ་དང་། དགོངས་འབྲེལ་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཡེའུའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམས་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ཡེའུས་རྒྱས་འབྲིང་
བསྐྱས་གསུམ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་བཀྲལ་བར་ཐལ། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་དུ་འདོད་པ་གང་
ཞིག །བྱུང་དོན་བར་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་བའི་དོན་ཚོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་
པ་ལགས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་རེ། དེའི་དོན་ནི་འགོ་མཇུག་
གང་དུ་ཡང་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བའི་ཤེས་རབ་སྣང་
པོ་ལྟ་བུ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་གཞི་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཚོད་པ་འབྱུང་བ་
དང་། འགོ་མཇུག་གང་རུང་དུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་ཞིང་།
སྐབས་དེར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ལ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་
པའི་མདོ་ནམས་སྐབས་དེར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བ་
ལྟར་དུ་སྒྲིཛ་བཞིན་དུ་བརྒྱུང་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ཡེའུས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་
བཀྲལ་བར་ཐལ། དེས་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་
བཞག་དེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་

བྱང་ཅེས་མཐའ་དབྱེད།

ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ལེའུའི་རྟོན་ལ་སེམས་ཅམ་
པས་འདྲོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆ་
གཅིག་དང་དབྱུང་མ་པས་འདྲོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་གྲགས་
བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། ཆ་བྱེ་ནས་མདོའི་རྟོན་ཏུ་འཛྲུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་རིལ་པོའི་རྟོན་ཏུ་ཆ་བྱེ་ནས་འཛྲུག་
ཞེས་པའི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་ཀྱི་ལེའུས་
བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་བྱང་ཅེས་མ་བྱེ་བར་ཐལ། དེས་
བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བྱང་རྟོན་གྱི་མདོར་ཡང་མ་བཀྲལ།
ཅེས་རྟོན་གྱི་མདོར་ཡང་མ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྱང་རྟོན་སྦྱ་ཇི་བཞིན་
པ་མ་ཡིན་པའི་མདོར་བཀྲལ་བར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་བྱང་རྟོན་གྱི་
མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱང་རྟོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྲུབ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཅེས་རྟོན་
གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཡིན་ན། ཅེས་རྟོན་གྱི་
མདོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་དེ། བྱམས་ལྷས་ཀྱི་ལེའུའི་ནང་ཚན་ཏུ་
གྱུར་པའི་བྱམས་པ་དྲིང་ཅེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུར་བཀོལ།

ཚེས་ཅན། བྱུང་དོན་མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡིག་སྤྱིའི་ཚེས་
འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡིག་སྤྱིའི་ཚེས་འཁོར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འདྲོད་ན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ན། བཀག་ཟེན། ཁོ་ན་དེ། འཕགས་སེང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཤེས་
རབ་སྒྲིང་པོ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་
པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་
ལས། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པར་ནམ་པར་ཡང་དག་པར་
རྒྱུ་སྒྲུབ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། འོ་ན། ཞི་བ་མཚོ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་། དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། ཕུང་པོ་
དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཕགས་སེང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
ལྷགས་ལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ཡེ་ཤུ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་
སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ལས། མཚན་ཉིད་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི། མདོ་སྒྲེ་དགོངས་འབྲེལ་
ལས། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་བྱུང་མ་བྱུང་གྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ཡེ་ཤུའི་
ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནི། ཞེ་
སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ॥ ॥གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་

བྲང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

བྲང་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱལ་དོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྲབ་པ་དང་། བྱལ་དོན་གཉིས་པའི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚེས་འཁོར་ལ་
ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྲབ་པ་དང་། བྱལ་དོན་གྱི་མདོས་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་བཀའ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཚེས་འཁོར་ལ་བྲང་དོན་གྱི་མདོས་བྲབ་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དགེ་སློང་དག་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་
པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་
རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་བཞི་རང་
བཞིན་མེད་པར་དོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་
བདེན་བཞིའི་ཚེས་འཁོར་བཤད་མ་ཐག་པའི་བདེན་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལྟ་
བྱལ་བྱས་ན་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྲབ་
སྟེ། མདོ་གཤམ་རབ་སྟོང་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་
བྲབ་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཉུས་ཀྱི་ལུ་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱལ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་
ཅིང་། ཀུན་བདག་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
བྱལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ནི། མདོ་གཤམ་རབ་སྟོང་པོ་དགག་བྱལ་དོན་དམ་གྱི་

སེར་སྐད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཁྱད་པར་དངོས་སྤྱད་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐལ་འགྲུར་བའི་སྐབས་སྤྱེལ་གསུང་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་ཤིས་རབ་
སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྐད་དངོས་སྤྱད་མ་སྤྱར་བ་ལ་ཡང་།
ཐུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟོང་པར་ནམ་པར་ཡང་དག་པར་ཆེས་སྤྲོའོ།
ཞེས་མདོར་བསྟན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་བྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སྤྱེལ་
སྤྱར་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྤྱར་ཟེར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་
དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སྤྱད་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་དངོས་སྤྱད་བཀའ་པ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་
བྱབ་པ་ལས་ཐུ་བའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་
པས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་འདོད་
པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཏུས་ཀྱི་ལེའུས་བྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་
དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བ་གང་ཞིག །དེས་གཞན་དབང་
ཡོངས་བྱབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་ཅིང་། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སེམས་
ཅམ་པས་གཞི་བྱབ་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད།
གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱབ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པར་བྱབ་པའི་ཚུལ་ནི་

དང་ངེས་མཐའ་དཔྱད།

འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་པོ་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་ཡོངས་
གྲུབ་གཞན་དབང་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་ནོ། ༥ །།ཨོ་སྤྲེ། གངས་ཅན་
མཁས་གྲུབ་ཏུ་མའི་གཙུག་གི་རྒྱལ། །འཛིག་རྟེན་མིག་གྲུར་དགེ་འདུན་བསྟན་དར་
ཇིའི། །གསུང་གི་གསང་བ་རྒྱལ་གསུང་དང་ངེས་དོན། །གཏན་ལ་འབབས་པའི་
མཐའ་དཔྱད་པར་དཀར་ཐེང་། །སློབ་སའ་ཐར་འདོད་ཡོངས་ལ་སྟུན་ཕྱིར་དུ། །ནམ་
ཡང་འཛད་མེད་པར་གྱི་མཚན་སྟོན་ཆེར། །ཡིགས་པར་སྟེལ་བའི་དགེ་བསྟན་མཚན་
གྱི། །རྒྱ་བ་དག་པའི་ཇིས་སྤྱུ་ཞུགས་འདྲ་དེས། །རྒྱལ་བསྟན་ཡང་སྟོང་གསེར་ཞུག་
འཆང་བའི་སྟོལ། །ཡུན་དུ་དར་ཞིང་དེ་འཛིན་སྟེས་བྱ་ནམས། །ཞབས་རྩེ་བཏན་ཅིང་
མཛད་འཕྲིན་ཡར་རྒྱར་འབྲུག། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་སྤྱུ་བའི་སྟོང་འཕེལ་བར་ཤོག
།འདུས་སྡེ་སྟོང་དང་ཁྱད་པར་ཐོས་བསམ་གྱི། །ཁོར་བུའི་སྟོང་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
སྟེའི། །འདུས་ཆོགས་བསྐབ་གསུམ་བྱིམས་དང་བཤད་སྟུབ་གྱི། །ཡང་ཆོ་དབྱར་གྱི་
གང་བའི་ཇིས་འགྲོར་ཤོག །རྒྱ་སྟོར་ཆོས་མཛད་སྟོ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ཀྱང་།
།རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་མཚོན་པའི། །ཆོས་ལུན་བསམ་སྟོར་མཐའ་རུ་
ཕྱིན་པ་དང་། །མདོ་སྟགས་ལམ་གྱི་གནད་ཀྱན་རྟོགས་པར་ཤོག །མང་ཐོས་བཀའ་
བརྩ་སྟོ་བཟང་དགེ་ཡིགས་དང་། །ནང་མི་ལྷག་པའི་སེམས་ལུན་རྣམ་རྒྱལ་ནོར། །ཆོ་
དབང་དཔལ་འབར་ཆེ་རིང་སྟོལ་མ་སོགས། །ཉི་འབྲེལ་ལྟོས་པར་བཅས་པ་ཐམས་

མེར་སྐྱད་རྩུང་བཀོལ།

ཅད་ཀྱི། །སྒོ་གསུམ་མི་འདོད་ཉེར་འཆོ་ཀུན་ཞི་ཞིང་། ཆོ་རིང་ནད་མེད་དཔལ་འབྱུར་
བསོད་ནམས་དང་། །ནམ་དཀར་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་རྟེ། །གནས་སྐབས་
མཐར་ཐུག་འདོད་དོན་ཀུན་འགྲུབ་ཤོག། །དུས་འདས་པ་མ་དབང་འདུས་ཆོ་རིང་
དང་། །ཆོས་བརྒྱུ་ལྷ་མོ་བཅས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་ནས། །བྱས་བསགས་སྤྲིག་ལྷུང་ཀུན་
བྱང་དལ་ཉེན་ཐོག། །རིང་མིན་དོན་རྩི་ས་ལ་རེག་གྱུར་ཅིག། །མདོར་ན་བདག་
གཞན་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་བས་བསྐྱབས་པའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་ནས།
།སྦྱིབ་པ་ཀུན་བྱང་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཆོག། །སྐུར་དུ་མངོན་གྱུར་དོན་གཉིས་
མཐར་ཐུན་ཤོག། །ཅེས་སེར་གཞུང་པ་ཁང་ནས་རག་མགོ་ནང་པའི་ཆོས་མཛད་སློ་
བཟང་འཇམ་དཔལ་དང་མི་ཐོག་གོང་འཁོད་ནམས་ནས་པ་མས་གཙུག་པའི་སྦྱིབ་སྦྱང་
དང་། །ལྷག་པར་རྒྱལ་པའི་བསྐྱན་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
མང་པོར་པན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀུན་སྒྲངས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱན་དར་བའི་
གསུང་རྒྱན་དང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པར་དུ་སྐྱུན་སྐབས་པར་བྱང་སློན་
ཆོག་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པོར་མེར་སྐྱད་སྐྱར་བའོ། །སློན་ཆོག་འདིའི་ཚུལ་མིང་
མི་གསལ།

༡༡། རྒྱུ་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་

ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་དོན་བསྟན་

སྒྲོ་གསལ་གཞིན་ནུའི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། མཚན་དཔེའི་སྒྲུང་བ་འབྲུམ་གྱི་གཟེ་སྟེན་གྱིས། མངོན་པའི་ང་གྲུལ་བཅོས་
དང་ལྟན་ཅིག་དུ། འབྱུང་བྱི་བཞི་སྟོང་གསུང་རབ་པ་དྲུའི་ཚལ། ཅིག་ཅར་ཕྱེ་བའི་
ཐུབ་དབང་ཕྱག་གི་ཡུལ། ཁང་གི་དཔལ་གྱི་མགྱིན་པ་གཡས་འབྱིལ་དུ། ལྷ་ས་དོན་
མངོན་པར་དྲོགས་པའི་དབྱངས་སྟན་པོས། འབྲོ་ཀུན་མ་རིག་གཞི་དཔལ་སྟོང་མཛེད་
པའི། ལ་བཅུའི་དབང་ཕྱག་མི་པམ་མགོན་དེས་སྟོངས། དམར་སེར་འཆར་ཁའི་ཉི་
གཞིན་དང་འབྲོགས་པའི། འལྟ་ན་མི་ངོམས་མཚན་དཔེའི་ལྗེ་ཁང་ནས། སྒྲོ་བྲོས་
སྟོབས་པ་མཚོག་སྟོལ་ལྷག་པའི་ལྷ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོད་སྟིང་དབྲུས་ཟེའུ་
འབྲུར་བཞུགས། གསུང་རབ་དགོངས་འབྱེལ་བཅས་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། ། ལུང་
རིག་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱི་བྱི་དོར་གྱིས། ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་མོར་རབ་མཚོད་
པའི། རྒྱ་བོད་ལོ་པར་བཀའ་བློན་པ་མཐའ་ཡས། སྒྲོ་བྲོས་རབ་ཡངས་མེ་ལོང་
གཙང་མའི་ངོས། མཁས་བཅུན་བཟང་པོའི་སྒྲུང་རིས་འབྲུམ་ཆགས་པས། ལྟན་པའི་
བྲགས་པས་བསིལ་ལྷན་ཁ་བའི་སྟོངས། དྲོགས་པོར་བགྱིས་པའི་ངོ་མཚར་འདི་སྔར་
བྱུང། ཁྱུང་པར་བདག་སྒྲོ་ཡོངས་འདུའི་འཁྲི་ཤིང་ཅེར། ཤེས་བྱའི་མེ་དྲག་སྒྲ་
ཚོགས་ཁ་འབྱེད་པའི། ཡོངས་འཛིན་མཚན་མའི་མགོན་པོ་བཀའ་བློན་ཅན། ལྷིམ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུར་བཀོལ།

པའི་མེ་དོག་འཇུག་མྱེ་འདུད་པར་སྒྲི། །ཆད་ལྷན་མཁས་པའི་ཚོགས་རྣམས་སྒྲི་བྱེར་
 དང་། །རང་དང་སྐལ་མཉམ་འགའ་ལ་ཕན་སྤྲད་དུ། །བསྟན་བཅས་ཡིགས་བཤད་
 སྟིང་པོའི་དོན་བསྟུས་པ། །སྒྲི་གསལ་གཞིན་ནུའི་མགུལ་རྒྱན་འདི་ནང་སྟེལ། །
 །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལྷ་ཞིག་འཁོར་བ་ལས། །སྒྲོལ་བར་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་མཐོང་
 དགོས་ཤིང་། །དེ་ཡང་བྱང་ངེས་འབྱེད་ལ་རག་ལས་པས། །ལུང་ཙམ་མ་ཡིན་རིགས་
 པས་འབྱེད་དགོས་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཁྱུ་སྟུབ་ཡབ་སྟུས་དང་། །ཐོགས་
 མེད་སྐྱུ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཡིགས་བཤད་ལ། །སྒྲི་ལྷན་སུ་ཞིག་འབད་པས་བསྟན་མི་
 བྱེད། །བྱང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། །མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་
 དང་སྒྲོ་བློས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་
 གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་དེ་ཡི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་ཚུལ། །དང་པོ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་
 ཇི་བ་སོགས་བཞི་ཡོད། །ཁྱེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ། །བརྟེན་
 རས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱིས། །རྣམ་རིག་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ངེས་འབྱེད་
 ཚུལ་ལ། །དགོངས་འབྲེལ་ཡེའུ་བརྩ་སྟེ་གླིང་བཞི་དང་། །དོན་ཟབ་ངེས་འབྲེལ་ཚུལ་
 བཞིན་ཀུན་དུ་འདིས། །ཁྱེ་དང་ཆོས་འཕགས་དྲིས་ལན་ཡེའུ་དང་། །སྒྲོ་བློས་རྣམ་
 དག་སྒྲོ་བློས་ཡང་དག་འཕགས། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་བྱང་སེམས་ཡང་དག་
 འཕགས། །བྱམས་པ་སྟུན་རས་གཟེགས་དང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས། །ཁྱེ་པའི་དྲིས་
 ལན་བཅས་ཏེ་བརྩ་རུ་འདོད། །དང་པོས་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཉིད་དང་། །དོན་དམ་

དང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་

རྟོག་གཏི་སྒྲུབ་ཡིས་ཇི་བཞིན་དུ། །བསམ་མི་བྱལ་པའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་པས་བསྟན། །ངོ་
བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ། །བདེན་གཉིས་སྒྲུབ་ཚུལ་གསུམ་པའི་བསྟན་དོན་ཡིན།
།བཞི་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་བཞག་གཙོ་བོར་བསྟན། །ལྷ་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
བཞག་དང་། །དྲིས་ལན་དུག་པས་དང་ངེས་གཏན་ལ་འབེབས། །དེ་བཞིན་བདུན་པས་
ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་བརྒྱད་པས་གཙོ་བོར་བསྟན། །དགུ་
པས་འབྲས་བྱ་ཡི་ཤེས་ཚོས་གྱི་སྒྲུ། །མདོར་ན་དེ་རྣམས་རྣམ་རིག་རང་ལུགས་གྱི།
།གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཚང་བར་བསྟན་པར་གསུངས། །སྒྲུབས་འདྲིར་དགོངས་
འབྲེལ་ལེན་བདུན་པ་ལས། །འགལ་སྔོང་གི་བ་ཞུས་དང་དེ་ཡི་ལན། །ངོ་བོ་བརྒྱུད་
དང་བྱལ་དོན་ཞུས་པ་བཞི། །ཕུང་པོ་སྒྱུ་མཆིད་དྲིན་འབྲེལ་ཟས་རྣམས་ལ། །མཚན་
ཉིད་སྒྱུ་འཇིག་སྔོང་བ་ཡོངས་ཤེས་ལ། །བདེན་བཞི་སོ་སོར་སྔོང་བ་ཡོངས་ཤེས་དང་།
།མདོར་དུ་བགྱིད་དང་སྒྲོམ་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །བཙོ་བརྒྱད་དང་ནི་དེ་བཞིན་བསམ་
དུག་དང་། །རིམ་བཞིན་སྒྲུ་ཚོགས་པ་དང་དུ་མ་ཞེས། །མཚན་ཉིད་སྔོང་བ་ཡོངས་
ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ། །བྱད་གཞི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རེ་རེ་ལ། །མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་དང་། །སྒྱུ་འབྱར་སྒྱུ་དང་སྒྱུས་ཟེན་གནས་པ་དང་། །མི་བསྐྱུད་
པ་དང་སྐར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། །འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པའི་བྱད་ཚོས་བརྒྱད་རྣམས་སོ།
།ལྷ་དང་གཉིས་གཉིས་གསུམ་བརྒྱད་བྱད་མེད་དུ། །སྒྲེ་ཚན་བཞི་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྱུར་བ་
དང་། །ཀུན་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་ངོ་། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་

མེར་སྐྱད་ཟུར་བཞེལ།

མེད་དུ། །ཤེར་ཕྱིན་མདོ་ལས་གང་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས། །འཁོར་ལོ་བར་པའི་
དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་དང་། །ཤུགས་ལ་དང་པོ་དོན་གྱིས་ཞུས་པར་གསུངས།
།གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ༥ །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གསུངས་ཚུལ་དང་། །གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་གསུངས་ཚུལ་བཤད་པའོ།
༥ །དང་པོ་ལ་གསུམ་མདོར་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པའོ།
༥ །དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་སྟེ། །ཀུན་གཏགས་གཞན་དབང་
ཡོངས་གྲུབ་རིམ་པ་བཞིན། །ངོ་བོ་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་། །ཆོས་
རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ༥ །རང་གི་
མཚན་ཉིད་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཀུན་གཏགས་མིང་བཏགས་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ན་
ཡང་། །སྤྱི་དང་བུམ་པ་དྲག་སྟོང་སོགས་ལ་མིན། །དེ་ཡི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཡོད་
མ་ཁྱབ། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་རིག་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི། །འཛོག་ཚུལ་མིང་ཙམ་མཐུན་
ཡང་དོན་མི་མཐུན། །སྤྱི་མ་མི་འཛོན་ཕྱི་མ་འཛོན་པ་སོགས། །རང་རང་གྲུབ་མཐུན་
སྐད་དང་བསྟན་ནས་སྤྱོ། །རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ན། །རང་གི་
བདག་ཉིད་དབང་གིས་མི་སྐྱེའི་ཕྱིར། །གཞན་དབང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་གཉིས་པ་དང་།
༥ །གསུམ་པར་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཏེ་དང་པོ་ནི། །རྣམ་དག་དམིགས་པའི་གཙོ་བོར་
མ་གྲུབ་ཕྱིར། །གཞན་དབང་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། །དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ངོ་བོ་
བཅད་ཙམ་དང་། །དོན་དམ་གྲུབ་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་པའོ། ༥ །གསུམ་པ་ནི།

དང་སྒྲུབ་པ།

ཁམ་མཁའི་མེད་ལྷ་མ་ཁམ་མཁའ་སྒྲུབ། རྟོག་གཏགས་ཙམ་དང་སྒྲུབ་མའི་འབྲུལ་
འཁོར་དང་། རྟོགས་ཅིག་བཀག་ཙམ་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་
གསུམ་དང་དཔེ་རྩ་སྒྲུབ། གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་དབང་གིས་མ་བྱུང་ཕྱིར། རང་
གི་འབྲུལ་བྱ་བསྐྱེད་པར་མི་རྣམས་པམ། གཏན་མེད་འབྱུར་ཕྱིར་དེ་ལ་སྐྱར་འདེབས་
འབྱུར། རིས་ན་ཡོངས་བྱུང་དོན་པོའི་གནས་ལུགས་སྟུ། མེད་དགོས་དེ་ཡང་
གཏན་མེད་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་བདེན་པར་མ་བྱུང་ན།
འདོགས་པའི་གཞི་དང་ཐ་སྙད་མེད་དགོས་ཕྱིར། ཀུན་གཏགས་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་བཤད་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཆོས་
རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དུ། གསུངས་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། ཡུམ་གྱི་མདོ་
ལས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན། མ་སྐྱེས་མ་འགགས་གཞོན་ནས་ཞི་བ་དང་།
རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་འདས་པ་སོགས། གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
ཞི་ན། ཀུན་གཏགས་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས། རང་གི་མཚན་
ཉིད་དབང་གིས་མ་བྱུང་ཕྱིར། ཀུན་གཏགས་མ་སྐྱེས་དེ་ཕྱིར་མ་འགག་ཅིང་། རྟོག་
ཕྱིར་གཞོན་ནས་རང་བཞིན་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་འདས་པར་
གསུངས། ཡོངས་བྱུང་སྟེ་ཕྱིའི་དུས་ཀུན་རྟོག་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་མི་འགག་ཞི་ཞིང་
བྱ་ངན་འདས། མཚན་ཉིད་དབང་གིས་སྐྱེ་འགག་འཐད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཆོས་ཀྱང་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་དགོངས་གཞིར་

མེར་སྐྱོད་ཕུར་བཀོལ།

འཆད་མ་ཡིན། །ཀུན་ལས་བདུས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལ། །དགོངས་ནས་
གསུངས་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་སྟེ། །རང་རང་ངོ་བོ་མེད་ཚུལ་ལྟར་དུ་དགོངས།
།གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ༥ །གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་མཚན་
མ་གཞན་དབང་ཞེས། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མིང་བཅས་གདགས་པ་དང་། །བྱི་བྲག་མཚན་
ཉིད་སྟེ་དང་འགགས་པ་སོགས། །ཁྱད་པར་གདགས་པའི་ཀུན་གདགས་དེ་ཉིད་ནི།
།སྐབས་འདིའི་གཙོ་ཆེ་དང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་
གཉིས། །རིམ་བཞིན་དག་དང་མ་དག་གཞན་དབང་དང་། །སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ངོ་
བོ་ཁྱད་པར་དུ། །བདགས་པ་ཇི་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ། །རྣམ་དག་དམིགས་པའི་
མཐར་ཐུག་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། ༥ །བཞི་པ་གྲུབ་དོན་ལྷན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། །མདོ་
དགོད་པ་དང་དེ་ཡི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
།གཉིས་པ་ལ་གཉིས་མདོ་ཡི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། །དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ༥ །སྟོན་པས་དང་པོ་ལྟ་ར་ཁ་སི་རུ། །ལྟ་སྟེ་ལ་སོགས་
དམན་པའི་རིགས་ཅན་ལ། །བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །མཚན་
ཉིད་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མ་བཟུག་པར། །བདག་མེད་སྤོ་མོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡང་།
།གོང་ན་ངེས་དོན་སྟོན་གྲུབ་ཕྱིར་དང་། །གཞན་གྱི་གོལ་བས་ཁྲན་ཀ་འབྱུང་སྟེད་
ཅིང་། །སྒྲིམ་ཟེན་ལྟར་དུ་ཆད་མས་གཞོད་པ་དང་། །སོ་སོར་བྱེ་ནས་གསལ་བར་མ་
བསྟན་ཕྱིར། །སྒྲི་ན་མཆིས་དང་དེ་བཞིན་སྐབས་མཆིས་པ། །དྲང་བའི་དོན་དང་ཙོད་

བྲང་སྒྲོམས།

པའི་གནས་སུ་གསུངས། །ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་སྤེང་དུ་དོན་སྤང་གི། །བག་ཆགས་
སྤྲིན་པས་ནམ་ཤེས་སྤྲི་བ་དེ། །མདོ་འདིའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་དགོངས་པ་མིན།
།དགོངས་པ་ཡིན་ན་བསྟན་དོན་ཡིན་དགོས་ཕྱིར། །དོན་སྤྲི་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་འདོད་
པས་འགལ། །འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་བྱུང་པར་ཀུན་གཏགས་པའི། །ཀུན་གཏགས་མཚན་ཉིད་
དབང་གིས་མ་གྲུབ་པ། །དང་པོའི་དགོངས་གཞི་དགོངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །མདོ་སྤྱི་
སྤྱོད་པ་སྤོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད། །ཕྱི་དོན་བཞེད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་དུ།
།མདོ་འདིས་བསྟན་ཕྱིར་བྲང་བའི་དོན་དུ་འབྱེད། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྱ་ཚོད་ཕུང་
པོའི་རིར། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ལ། །ཆོས་ནམས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་དུ། །བསྟན་པས་བྲང་བའི་དོན་དུ་སྤར་ལྷན་སྤྲུབ། །ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྱི་བའི་
མདོར། །འདོད་པ་མི་རིགས་སེམས་ཅམ་པ་ཡི་མདོ། །དེ་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་ཅམ་ལ་མི་
འགལ་ཡང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནམ་རིག་ཁོ་ནར་ངས། །དེ་ཡང་ཉི་ཤུ་པ་དང་སུམ་ཅུ་པ།
།ཙ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་བྲང་དོན་འབྲེལ་ན་ཡང་། །འབྲེལ་ཚུལ་མི་མཚུངས་དགོངས་
གཞིར་མཐར་ཐུག་དེ། །དང་པོས་བསྟན་དོན་གཙོ་བོར་མ་བཀྲལ་ཞིང་། །ཕྱི་མས་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་འབྲེལ་ཕྱིར་རོ། །བཙུན་ཀུན་གཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་།
།གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་སོ་སོར་བདེན་གྲུབ་དུ། །ཕྱི་ནས་གསུངས་པ་མདོ་སྤྱི་
དགོངས་འབྲེལ་ལས། །འཁོར་ལོ་མཐའ་མ་ངས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི། །འདི་ཡི་ཆེད་དུ་བྱ་
བས་མདོ་འདི་ལ། །བརྟན་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དབང་བྱས་པའི། །མཚན་ཉིད་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་བཀའ་བར་པའི། །དགོངས་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་
ལ་ཡང་། །གང་ཟག་བདག་མེད་དབང་བྱས་མཚན་ཉིད་གསུམ། །དང་པོའི་དགོངས་
པར་བཀའ་བར་རྟོགས་པ་དེ། །ཐིག་པ་ཀུན་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས། །གཉིས་
པ་བྱང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ནི། །དེ་ལྟར་དགོངས་འབྲེལ་དངོས་བསྟན་
འཁོར་ལོ་ཡང་། །བཛྲེད་བྱ་དག་གིས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ལས། །དུས་དང་སྟོན་པའི་སྒྲ་
ཆོ་ཅམ་གྱིས་མིན། །རྩ་བའི་གཉིས་པ་དེ་ཡི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གདན་ལ་འབེབ་པའི་ཚུལ་ལོ། ༥ །དང་པོ་ནི། །བསྐྱ་བ་བྱང་ས་ཐིག་བསྐྱས་ལ་
སོགས་པ། །ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ནམ་རིག་གཞུང་ནམས་སྤྱ། །དགོངས་འབྲེལ་ཇི་
བཞིན་གདན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །མཐའ་གཉིས་སྤྲོང་ཚུལ་
སྤྱིར་བསྟན་པ། །སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ། །དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་
ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །བྱང་ས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ། །བསྐྱ་
བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
།སྒྲོ་སྐྱར་དུ་བལྟ་ཚུལ་དང་། །དེ་གཉིས་འགོག་ཚུལ་ལོ། ༥ །གདགས་པའི་ཆོག་
འཇུག་མཚན་མའི་རྟེན་གྱར་པ། །བཛྲེད་མེད་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཡང་།
།བདེན་པར་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། །ཀུན་གདགས་དེ་ལས་ལྷོག་ནས་
འཛིན་པ་ཡང་། །རིམ་བཞིན་བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་མཐའ་འཛིན་གཉིས། །དེ་ཡི་ཞེན་

54. ལྷ་མ་ལ།

ཡུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐའ་ལ་བརྒྱུད། སྤྱོད་འདེབས་ལྷ་བ་ཀུན་གཏགས་ཁོན་སྤྱོད། ཇི་
ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྱོད་བ་དང་། བྱི་མ་རང་སྤྱོད་དོན་སྤྱོད་ན་མ་གཉིས་སོ། ༥ གཉིས་པ་
དེ་གཉིས་འགོག་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་འདོགས་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར།
།གཟུགས་སོགས་ཕྱང་ལྷ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན། གཏགས་གཞི་ཕྱང་པོ་གཏན་མེད་
འགྱུར་དགོས་ཕྱིར། གང་ཟག་གཏགས་སུ་མེད་པ་ཐལ་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་
ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱོགས་སྤྱོད་མ་དགོད་ཅིང་དེ་ཡི་དོན་ལ་བྱི་ལན་བྱ་བ་དང་།
།ལན་བཏབ་པའི་བྱོགས་དགག་པའོ། ༥ ཇིང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་ན་མས་ཆོས་
ན་མས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། ཇིང་ཕྱིར་བདེན་
གཉིས་མཆན་གཞི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་ན་མས་བདེན་སྤྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
།དེ་ལས་ལྷོག་སྤྱོད་བདེན་པར་གང་འཛིན་པའི། འབྲུལ་བའི་སྤྱོད་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
འཛིན། གཉིས་པ་ལན་བཏབ་པའི་བྱོགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་གྲུབ་
མཐའ་འགལ་བ་བསྐྱར་བ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་པའོ། ༥
།དང་པོ་ནི། འོ་ན་དེ་འདྲའི་བདེན་འཛིན་ན་མ་དོག་དེ། རིགས་འདྲ་སྤྱོད་མའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བའམ། འོན་ཏེ་མངོན་བརྗོད་དོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན། ཇིང་པོ་ལྷར་ན་རྒྱུན་
ལས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་གྲུབ་སྤྱོད་དཔེར་ན་གཞན་དབང་བཞིན། བྱི་མ་ལྷར་
ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཕྱིར། གཏན་མེད་འགྱུར་བས་འདོགས་པའི་གཞིར་མི་རུང་།
།ཆོས་ཀུན་བདེན་སྤྱོད་དོན་དམ་མཆན་གཞི་རུ། མི་རུང་བདེན་འཛིན་བདེན་པར་གྲུབ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་པོ་ལ།

ཕྱིར་ནི། གཉིས་པ་རང་གི་བྱུང་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྔོང་བ་ལ་འགལ་བའི་ཚུད་པ་
དགོད་པ་དང་། མི་འགལ་བའི་ལན་སྟོན་པའོ། ༥ དང་པོ་ནི། འོ་ན་གཞན་དབང་
དོན་དམ་དུ་བྱུང་ན། །དགོངས་འབྲེལ་གཞུང་ལས་བསྐྱོབ་སྟེ་གསུངས་པ་དང་།
།དབྱུང་མཐའ་ཡོངས་བྱུང་གཅིག་ཕྱར་བཤད་པ་དང་། །རྒྱལ་ལས་དོན་དམ་སྟེ་འཛིག་
མེད་པ་དང་། །བསྐྱུ་བར་ཀུན་རྫོབ་བཤད་པ་འགལ་ཞིན། །གཉིས་པ་ལན་ནི། ༥
།བདེན་གཉིས་འཛིག་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་སྟེ། །མ་སྐྱོད་བཞག་ཅམ་ཀུན་རྫོབ་
བྱས་པ་དང་། །རང་ཡུལ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་སྟོད་ལུགས་ཀྱི། །ངོས་ནས་བྱུང་པར་དོན་
དམ་འཛིག་ཚུལ་གཅིག །རྣམ་དག་དམིགས་པའི་མཐར་བྱུག་དོན་དམ་དང་།
།གཞན་དབང་ཀུན་བདགས་གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ། །འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་གཉིས། །འདི་ནི་གཞུགས་སོ་འདི་ནི་སྟེ་བ་ཞེས། །ཐོག་མ་མེད་ནས་མངོན་
བཟོད་བག་ཆགས་ལ། །ཤོམས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་གཞི་དེར་སྒྲུང་བ། །སྟོན་
འཛིན་མིག་གིས་རང་དང་དེས་བྲང་བའི། །བྲན་གིས་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་འཇུག་གཞི་
དང་། །སྟོན་པོ་གཞུགས་སོགས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཁང་གི་ངོས་ནས་བྱུང་པར་
སྒྲུང་ཆ་རྣམས། །རྒྱས་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་མ་བྱུང་ཅིང་། །དེ་ཕྱིར་སྟོན་པོ་རང་
འཛིན་དོག་པ་ཡི། །ཞེན་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་ཡང་སྤར་དང་མཚུངས། །བཟོད་མེད་
དངོས་པོ་རྒྱས་དང་དོན་དམ་སྟེ། །དོན་དམ་བྱུང་ཅིང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར། །རང་གི་
ངོ་བོ་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སྟེ་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྒྱས་ཡོད་བཞི། །བསྐྱར་

དང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་

པ་དང་ནི་རིགས་པས་བྱུང་པ་དང་། རྟོན་བྱེད་ཀྱིས་པ་རང་ཀྱུ་ཐུབ་པ་སྟེ། ཀྱུན་བདུས་
ལས་བཤད་བཏགས་ཡོད་ཉེར་གསུམ་ནི། རྟོན་དང་འདྲ་ཤིང་མེད་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འཇུག་འདྲ་ཤིང་མེད་པ་བ། སྒྲོག་དབང་རིགས་
མཐུན་སྟེ་ག་གནས་མི་དྲག མིང་ཚིག་ཡི་གེ་སོ་སོ་སྟེ་བོད་དང་། འཇུག་པ་སོ་སོར་
ངེས་དང་འབྱེད་འབྱེད་དང་། མགོག་སྒྲུབ་དང་གོ་རིམ་དུས་ཡུལ་གྲངས་ཚོགས་པའོ།
། དབུས་མཐུན་དོན་དང་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་པ་གསུམ། ཡོངས་བྱུང་བྱུང་འདས་མཉམ་
བཞག་ཡི་ཤིང་སྒྲུབ། བཏགས་དང་ཤིང་པ་བརྒྱུད་པའི་ཀྱུན་རྒྱུ་གསུམ། ཀྱུན་
བཏགས་བཞག་དབང་ཡོངས་བྱུང་རིམ་པ་བཞིན། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་མདོ་སྟེ་བྱེད་
ལས་བཤད་ཚུལ་དབུས་མཐུན་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡོ། ་ རང་པོ་ནི། མ་འོངས་པ་
ནམས་སྒྲུབ་མེད་མི་སྟེ་ཞིང་། འདས་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་མི་སྟེ། རྟོན་འཇུག་སྟེ་
ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟེ་ཅིང་། བྱིས་པས་ཞིན་ལྟར་དྲག་བདེ་གཙང་བཤག་དང་།
། བཟུང་འཛིན་ལྟར་གཞན་ངོ་བོར་མེད་པ་ལ། དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བཟུན་པ་
ཡིན། རྟོན་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་
འབྱུང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱུང་པར་ལ། སྟེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་བཟོད་
པར་ཞེས། དགོངས་གཞི་བཟུང་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྟེ་ལས། མི་སྟེ་འཛིན་ཚོས་ལ་
བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིས་གསུངས། ་ སྟེ་གཞི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱུན་རྟོན་སྟེ། བཟུང་
འཛིན་ལྟར་གཞན་བྱུང་པས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། བཤག་གི་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་བྱུང་ན་ཡང་

སེར་སྐྱ་རྩེ་བཀོལ།

། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་སྦྱིབ་བྱེད་དབང་གིས་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་དགག་
བྱ་སྦྱོར་འདྲེགས་ནམས་ངོས་བརྩེད་བ། ཇི་ཇི་ལྟར་འགོག་ཚུལ་ལོ། ཇི་ཇི་ལོ།
། གཉིས་པ་སྦྱོར་འདྲེགས་ལ་ཡང་བདག་འཛིན་གཉིས། ཇི་ཇི་ལ་ཡང་ཀུན་བདགས་
ལྟན་སྦྱིས་གཉིས། གང་དག་རང་གྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ། རྒྱུ་པར་འཛིན་པའི་
མཐའ་འཛིན་དང་པོ་དང་། རྒྱུ་མཐའ་བདགས་པ་ཅམ་ལ་མ་ལྟོས་པར། ཇི་ལྟར་
འཛིན་པའི་ལྟན་སྦྱིས་གཉིས་པ་སྦྱེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཡང་ནམ་གཉིས་ཏེ། ཇི་
ཡི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་སྦྱེ། འདིར་བསྐྱོན་སྦྱོར་འདྲེགས་ལུང་གིས་འགོག་
པའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་གཉིས་ལ་བྱང་སར་འགོག་པའི་ཆོ། ཇི་གོངས་འབྲེལ་ལུང་གི་
གནོད་བྱེད་མ་བྱངས་པར། སྦྱིད་པ་འཕོ་བ་དོན་གྱི་སྦྱེ་ཆན་དང་། ཀྱང་འཕྲུལ་
བཅམས་པ་གསུམ་གྱིས་འགོག། བད་བྱང་སོ་སྦྱེའི་སྦྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ། སྦྱོན་
པོ་སྦྱོན་པོར་སྤང་དང་དོན་སྤང་དང་། འདི་ནི་ངོ་པོ་འདི་ནི་སྦྱོར་བ་ཞེས། བསྐྱོད་
འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྤང་ཚུལ་གསུམ། སྤང་ཚུལ་དང་མཐའ་གཉིས་པོ་དོན་
མཐུན་དང་། བར་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤང་ཚུལ་ཡིན། ཇི་ཇི་རང་མཚན་ཕྱི་མ་ཀུན་
བདགས་དོན། ཇི་ལྟར་ཀྱང་མདོ་སྦྱེ་པ་ནམས་གསུམ་ཀར་ཡང་། རང་སྦྱོག་ཏུ་ཀྱང་
གཞི་སྦྱོག་འཇུག་གཞི་དེར། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་པར་འདོད་ཅེས་གསུངས།
། རྣམ་བཤེན་ལུགས་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་པོ་དེ། འབྲུལ་བའི་བསྐྱོད་པ་མེད་པའི་དབང་
གིས་སྤང་། རྣམ་རྒྱུན་དེ་ཡང་འབྲུལ་བས་བསྐྱོད་པར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་

བྲང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་

གཉིས། །དགག་པ་དངོས་དང་དེ་ལ་ཙོད་པ་སྤྲོད་བའོ། ༥ །དང་པོ་ནི། གཟུགས་
སྒྲུབ་སྒྲུབ་དངོས་རྣམས་རང་འཛིན་ཏོག་པའི་གཞིར། །རང་གི་མཚན་ཉིད་བྱུང་པར་
འགོག་པའི་ཆོ། །བྲང་སྒྲུབ་བ་གཉིས་སུ་རིགས་པ་གསུམ། །སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་
ཀྱང་དུ་མར་ཐལ། །གཟུགས་དང་ཁ་དོག་དུ་མའི་མིང་འཇུག་ཅིང་། །དེ་ཡང་འཇུག་
གཞིར་དངོས་དབང་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར། །བརྒྱ་བྱིན་སྒྲུན་སྤྲོད་མིང་གིས་མ་འདོགས་གོང་།
།མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཟུགས་ཕྱང་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་
གཟུགས་སྒྲུབ་དུ། །འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འཇུག་གཞིར་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་བྱམ་
པའི་དགག་གཞིར་ལྟོ་ལྟོར་བ། །ཡིན་དེ་ཏོག་པས་བདགས་ལ་ལྟོས་མེད་འགྱུར།
།བྱམ་པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། །ལྟོ་ལྟོར་བྱམ་པར་མ་འདོགས་
སྒྲོན་རོལ་ན། །མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་བྱམ་པར་འཛིན་པར་ཐལ། ༥ །འཇུག་གཞིར་
མཚན་ཉིད་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། །གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཟང་ངན་ན་ཆོགས་མིང་།
།འབྱུང་ཕྱིར་དེ་ཡང་བཟང་ངན་དུ་མར་ཐལ། །མིང་དེ་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། །ཐོག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་རིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཆོས་དེའི་བདག་
ཉིད་འགལ་བའི་རིགས་པ་ནི། །ལྟོ་ལྟོར་བྱམ་པའི་འཇུག་གཞིར་བྱུང་པ་ལ། །བར་ལ་
གདན་ནས་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། །བྱམ་པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
།དོན་གཅིག་བདག་ཉིད་འགལ་བའི་རིགས་པ་ནི། །བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་ཀྱང་ལྷུང་ནི་དུ་
མར་ཐལ། །དུ་མའི་མིང་གཞིར་བདེན་པར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་དུ་མར་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཞོལ།

འབྲེས་པར་འགལ་བ་ནི། །ཤར་ནུབ་ཉེར་སྤྲོས་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་འགྱུར། །མིང་
གི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །མདོར་ན་ཚུལ་མཐུན་རང་འཛིན་རྟོག་
པའི་གཞིར། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པ། །རྟོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་མེད་ནམ་རིག་ལུགས། །འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་།
།སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་རྟོགས་འགྱུར་རྟེ། །དགག་བྱ་དེ་སྤྲང་བ་ཡང་གནས་ཚད་
ཀྱི། །མ་ཡིན་མངོན་བཟོད་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས། །འབྲུལ་བར་རྟོགས་ནས་མེད་
དང་དངོས་པོ་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་དང་བྱེ་བྲག་གི། །བྱད་པར་འདོགས་པ་
ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་བཞི། །དེ་ནམས་ཇི་ལྟར་རྟོག་པའི་ཡོངས་ཤེས་བཞི། །འཚོལ་བ་
དང་པོ་མིང་གང་དོན་དེ་ལ། །བདེན་མེད་དཔྱད་ནས་ནམ་རིག་འཇུག་ཚུལ་དང་།
།གཉིས་པ་ལུང་ཁམས་རང་མིང་འཇུག་པའི་གཞིར། །བདེན་གྲུབ་ཁབས་པར་མ་ཟད་
མིང་དེ་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་བཟོད་པར་ཤེས་པ་གཉིས་པའི་དོན། །འཚོལ་བ་གསུམ་པ་
བཟོད་བྱ་བཟོད་བྱེད་གཉིས། །འབྲེལ་བ་ཙམ་མིན་དོན་ནམས་བཟོད་བྱེད་ཆར།
།འཇུག་གཞིར་མཚན་ཉིད་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་མིང་དོན་འབྲེལ་བར་
བྱད་པར་རམ། །བྱེ་བྲག་བཏགས་པ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ། །གདགས་གཞིར་དངོས་
དབང་སྒོ་ནས་མི་འཇུག་པ། །ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་བཞི་པའི་དོན། །དེ་ལྟར་
འཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་ཤེས་བཞིའི། །སྒོ་ནས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི།
།བརྒྱུད་འཛིན་ཇུས་གཞན་ཁབས་ན་དབང་ཤེས་ལ། །ལྟོས་པའང་དེ་ལྟར་ཁབས་པ་

དང་སྒྲུབས།

འགལ་ཞེ་ན། །མི་འཐད་སྒྲོན་པོ་རང་འཛིན་དྲོག་པའི་གཞིར། །བདེན་པར་གྲུབ་པ་
ཁེགས་ན་སྒྲོན་པོ་དེ། །རང་འཛིན་དབང་ཤེས་རྒྱས་གཅིག་སྒྲུབ་ཕྱིར་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་
ཉིད་སྤྱང་བའི་རང་འཛིན་ལ། །དྲོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་མི་སྤང་ཀྱང་། །ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་སྒྲོན་དེ་དེ་ལ་མེད། །སྒྲུ་མའི་རྟ་དང་སྤང་པོ་དྲོག་མེད་ལ། །མི་སྤང་མངོན་
སུམ་བསྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་འགོག་བྱེད་གཞུང་ལ་ཡང་།
།ཐོག་བསྐྱུས་ཉི་ཤུ་པ་དང་རྣམ་འབྲེལ་དང་། །དམིགས་བཟགས་ཚད་མ་མདོ་སོགས་
གཞུང་ལུགས་མང་། །ཐོག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་ཕྱི་དོན་འགག་པའི་ཚུལ། །བཟུན་
ཞིང་གཤེར་བའི་རྒྱ་མོར་གཅིག་ལ་ཡང་། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་
གསུམ། །རིམ་བཞིན་བདུད་རྩི་རྒྱ་དང་རྣག་ཁྲག་དུ། །དམིགས་ནས་གང་ལ་ཇི་ལྟར་
སྤང་བ་ལྟར། །མ་གྲུབ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་། །སྤང་ཚུལ་ཐ་དད་སྤང་བ་
ཅམ་གྱིས་ཕྱིར། །འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་ཡི་དམིགས་ཡུལ་དུ། །སྤང་བ་མི་འགལ་
འདས་དང་མ་འོངས་ཀྱང་། །ད་ལྟའི་སྒྲོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དང་། །ཁང་མིག་རྒྱང་དུར་
ཉལ་བའི་གང་ཟག་གི། །མི་ལམ་ཡུལ་དུ་སྤང་ཆེན་སྤང་བ་དང་། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་
སྒྲུ་ཤད་འཛག་སྤང་བཞིན། །ཉི་ཤུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ནི། །ཕྱི་དོན་མེད་དེ་དོན་སྒྲུ་བྱེད་འདོད་པའི། །ཕྱི་དོན་བཙོམས་བྱེད་ཆ་
མེད་རྩལ་མེད་ཕྱིར། །སྤང་བ་རྩལ་ཀྱང་ཆ་ཤས་དུག་ཅན་ནི། །མིན་ན་ཤར་ལ་བཞེན་
པའི་དབུས་རྩལ་དེ། །ལྟོ་ཟུབ་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བཞེན་དགོས་པས། །ཤར་རྩལ་སྤང་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཀོལ།

རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཡང་། །ལྷག་མ་ཕྱ་རབ་ལྷ་པོ་འབྲེལ་འགྱུར་ཕྱིར། །ཇི་ཙམ་
བསགས་པའི་རྩལ་གྱི་གོང་བྱ་ཡང་། །རྩལ་ཕྱན་ཕྱ་མའི་ཚད་དང་མཉམ་པར་འགྱུར།
།ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྱིལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
ནི། །དོན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གསལ་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་དེ། །ཕྱི་དོན་འདྲ་བའི་སྒྲིལ་རིག་
པར་འཛིག་ །མི་རུང་བྱལ་པ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་དང་། །ཕྱི་དོན་ཕྱ་རགས་གང་
དང་མི་མཚུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲིལ་འཛིན་ནམ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི། །དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་སྒྲིལ་
འཛིན་སྒྲིལ་མ་དེས། །བརྒྱུད་དོན་བྱས་ནས་སྤྱིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དང་འདྲ་ཤིང་སྒྱིལ་
པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དམིགས་བརྟགས་ལས་གསུང་ཚུལ་ནི། །སྒྲིལ་ཕྱིར་མིག་མངོན་
རྩལ་ཕྱན་མི་སྒྲིལ་ཕྱིར། །མིག་དབང་མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི། །དངོས་རྒྱ་
ཡིན་ཀྱང་དེ་ཡི་དམིགས་ཀྱིན་མིན། །རྒྱས་པར་དམིགས་བརྟགས་རང་འབྲེལ་ནམས་
ལ་ལྟོས། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱིང་བ་ལ་གཉིས་དགོངས་འབྲེལ་དང་འགལ་བ་
དང་། །གཞི་དང་འཛོམས་དང་འགལ་ཡང་སྒྲིལ་མེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
།བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲོམས་སྒྲིལ་གྱིས། །དབང་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་
དམན་པའི་ཉན་རང་ནམས། །འཁོར་བ་སྤངས་ཀྱང་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མིན། །བདེན་
འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །གཞི་དང་འཛོམས་
བཞིན་དུ་བརྩལ་པོའི་རྗེས་འབྲངས་ནམས། །གཞན་དབང་སྤྱིང་གཞིར་བྱས་ནས་ཆོས་
བདག་གིས། །སྤྱིང་པའི་མེད་དགག་ཡོངས་བྱལ་མི་འཛིག་པར། །སྤྱིང་གཞི་ཡོངས་

དང་སྒྲུབ་སྤྱོད།

བྱུང་ཀུན་བདག་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱིས། ལཱ་ལ་མ་ཡིན་གཞན་དབང་ཅམ་ཞིག་
འཛིན། མི་འཕྲང་བདག་འཛིན་ཞེས་ཡུལ་མ་ཕུང་བར། ཆེར་མ་འདོན་བཞིན་སྤྱོད་
བ་མིན་ཕྱིར་རོ། དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།
༥ ༥༥ ལྷན་པ། རིས་སྤྱོད་མ་ཆད་མཁའ་མཉམ་འབྲེན་མས་ལ། བཅེ་བའི་མ་སྤྱོད་ལྷན་
བསམ་འོད་པོ་ཆེས། བསྐྱེད་འབྱེད་པར་བདེ་པོ་པར་ཆུང་འཕྲུལ་པའི་གཉེན། བྱུང་
དབང་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་ལྷན་མེར་གསལ། སྤྱོད་དུས་ནོར་འཛིན་བྱེད་པའི་ལྷོ་བ་རུ།
མཁའ་མང་སྤྱོད་པའི་ར་བར་མ་ཆུང་པའི། ལེགས་བཤད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་
གཞི་རྒྱུ། ལྷན་མཁའ་དང་སོང་ཆེན་པོ་ཅོང་ཁ་པ། སྤྱོད་གསུང་ལེགས་བཤད་
རིན་ཆེན་མ་ལུས་པ། ལེགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྣམ་དཔྱོད་ནོར་བུའི་ཐོང་། འདི་ཀོ་སྤྱོད་
གསལ་མཁའ་པའི་མཛེས་རྒྱུད། སྤྱོད་པོ་བུ་ཀར་འཛིན་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད། རྣམ་རིག་
གཞི་བུ་དཀར་གནད་པར་འབྱེད་ཀྱིས། ལུང་རིགས་སེར་ཅེས་ལན་བརྒྱར་བསྐྱེད་
པའི་ཆོ། ལེན་འཕྲོག་ཆངས་པའི་སྤྱོད་པོ་དབྱངས་ཅན་མ། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཆོ།
མཛོད་ནང་དུ་ཡིག། འདིར་འབད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་ཀུན།
མཛོད་པའི་སྤྱོད་དུ་མི་མས་མགོན་ལ་འབུལ། རྣམས་པ་གང་གྱུར་བཅེ་བས་བཅོད་
བཞིས་ལ། དགའ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་མདུན་སར་དྲུག་གསོལ། ཅེས་དྲང་བ་དང་ངེས་
པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱོད་པའི་དོན་
བསྐྱེད་སྤྱོད་གསལ་གཞི་རྒྱུའི་མཁའ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མཁའ་ལྷན་མཁའ་པའི་

མེད་སྒྲུང་རྩེ་བོ་ལ།

ཚེགས་ནམས་སྒྲོབས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །རང་དང་སྒྲུབ་བ་མཉམ་པའི་སྒོ་
 དམན་ལ་ལའང་ཕན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ། བསམ་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་
 འདུན་གྱི་མཚོའི་དྲང་ངེས་བཀའ་འབྲེལ་གཙོ་བོར་གཟུང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་
 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་ཇི་དང་། སེར་བཀའ་ཆེན་རིན་ཆེན་དོན་འབྲུབ་གཉིས་
 གྱི་ལེགས་བཤད་གྱི་ལེགས་ཆ་སྤངས། ཇི་བཙུན་བསྟན་དར་བའི་གསུང་གི་ཚིག་ཟེན་
 དང་མི་འགལ་བར་བྱས་ཏེ་སྟོམས་ལས་སྤྱུལ་མིང་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཡི་
 ཤེས་གྱིས་སྦྱར་བ་ཇ་ཡན། ༥ ༥ ། རྒྱལ་གསུང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་ཚུལ།
 །གསལ་བར་སྟོན་པའི་མི་ཤམ་སྒྲོ་མའི་གསུང་། །སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་པད་དཀར་
 སྤང་བ་དང་། །དེ་ཡི་སྟོམ་ཚིག་སྒོ་གསལ་མགུལ་བྱུན་བཅས། །རྒྱལ་བསྟན་དབྱང་དུ་
 འདེགས་པའི་བྲགས་བསྐྱེད་ཅན། །སྦྱབས་མཚོག་ཡང་སྤྱད་མཚོག་སྤྱུལ་གང་ཉིད་དང་
 ། །སྒོ་གསལ་འདུས་པའི་ཚོམ་བྱ་ཆབ་ཅིག་ནས། །ཡོན་སྦྱར་བརྒྱ་ཕྱག་འཕུལ་དུ་
 བསྐྱེད་སྤངས་དགས། །ཟབ་རྒྱས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཚུལ་དེ་འཛིན་མགོན། །ལྷན་ཅིག་
 སྤྱད་མཐར་མི་རྒྱབ་མཇེད་འཕྲིན་བྲབ། །རིག་བྱོལ་སྒོ་ཆེན་བྱེ་བའི་བཤད་སྦྱབ་གྱི།
 །འོད་སྤང་སྤྱད་ཞིའི་དགུང་མཁར་རྟག་འཆར་ཤོག །དག་བཙུའི་ཅིབས་སྤྱང་འབར་
 བའི་རྒྱལ་ཐབས་གྱིས། །ཇོགས་ལྷན་དཔལ་བཞིན་སྦྱེ་ཀུན་བདེ་དགས་འཚོ། །ཚུལ་
 འདིར་ནམ་དཀར་འདུ་བྱེད་ཇི་སྟེད་ཀྱང་། །དམ་ཚོས་འཛིན་ལ་བྱམས་མགོན་ཉིད་
 བཞིན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་བཞིན་བྱམས་མགོན་མི་ཡི་རྣམ་པོལ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་

བྲང་སྒྲོམས།

པརྟེ་ཏ་ཆེན་པོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་གྱིས་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་
བྲང་ངེས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་སྒྲིཊ་ན་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་པད་མ་དཀར་པོའི་ཕྱིང་བ་དང་།
དེ་ཡི་སྒྲོམ་ཆོགས་སྟོ་གསལ་གཞོན་ནུའི་མགུལ་རྒྱན་བཅས་སྟོ་གསལ་དོན་གཉིར་ཅན་
ལྷན་ལ་སྟོན་སྟེ། ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་
མཚུངས་མེད་པ་བོད་ཁ་ཡང་སྲིད་མཚོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡར་ཕྱིན་འཛོན་གྲ་སྟེ་
ནས་ཆབ་ཅིག་རྒྱ་སྒྱར་དཔར་བསྟན་མཛད་པའི་སྟོན་ཆོག་དུ་མཁན་ཆབ་དུག་མིང་པས་
ཤར་མར་སྟོན་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། ༥ །ཨོཾ་མུ་ཏུ་བཙྰ་རྒྱ་ར་ཐུ་མ་དེ་གླི་དེ་སི་དེ་
ཧྲི་ཧྲི་།

༡༡། རྟེན་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྒྲི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་
པད་མ་དཀར་པོའི་འབྲིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། རྟེན་པོ་རྣམས་དང་ཕྱོད་པོ་དག ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སྤྱོད་མཐའ་དཔྱད་
པ་ལ། མཚོན་བྱིད་དཔའི་དགོ་འདུན་བཤད་པ་དང་། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་དང་། གང་ཟླ་གི་རྣམ་
གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་བཤད་པ། དེའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།
དེ་དག་ས་གང་ལ་བཞེན་ནས་ཐོབ་པ་སོགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཟླ་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་
འབྲས་བུ་ནི། རང་འཕྲོག་བྱིད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་
ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་བུང་བདེན་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་
མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཆེ་ཡོང་རགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ལྷན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
སོགས་བཞི་ཡོད། ཞིབ་མོ་རྣམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཁམས་གོང་
འོག་གི་མཐོང་སྤངས་ཉན་མོངས་བརྒྱད། ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་སྒྲོ་ནས་སྤངས་ཉན་
མོངས་བྱ་གཅིག་སྤངས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བྱ་དག། འདུས་མ་བྱས་
འགོག་བདེན་བྱ་དག་དང་བཅས་པ་ཡོད་ནི། མཛོད་ལས། དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་
ལམ། འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། ཁྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས།
དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་དགའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་

མེར་སྐྱོད་རྩུང་བཀོལ།

གྱི་འབྲས་བྱུང་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ལ་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལ། བོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ་
དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གསུམ་པོ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
འབྲས་བྱུང་བཞག །བར་པ་ལྟ་བུ་ཡལ་ཆེར་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱུང་
བཞག །མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱུང་
བཞག །བོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་དབང་བཙུག་གི་འབྲས་བྱུང་བཞག་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བར་པ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་སྤངས་པའི་སྐབས་ལ་འབྲས་བྱུང་གསར་ཐོབ་གཉིས་
བཞག །དང་མཐའ་གཉིས་ལ་འབྲས་བྱུང་གསར་ཐོབ་གཉིས་གཉིས་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ཉེས་དམིགས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་སྤོང་བའི་སྐབས་ལ་འབྲས་བྱུང་གསར་ཐོབ་གཉིས་བཞག་པ་ན་སྦྱོ་བ་
སྐྱེས་ནས་ལྟ་བུ་པོ་དེ་སྤོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པོ་དེ་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱུང་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་ཡང་ནམ་པ་ལྟ་
ཡོད་དེ། ཞུགས་ལམ་སྤྲོད་ཏུ་བཏང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་འབྲས་གནས་ཀྱི་ལམ་
ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་ཟད་པ་སྦྱོམ་པ་ཉར་གཅིག་རྟེན་པ་དང་།
ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚང་བར་ཐོབ་པ་དང་། མི་ཏྲག་སོགས་བརྒྱུག་རྟོགས་པ་སྤྲོད་ཏུ་སོང་
བ་དང་བཅས་པའི་ནམ་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འབྲས་ལ་སྤྲོད་ལམ་
བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྦྱོམ་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་།

དག་ཉི་ལྷོ་ན།

ལྷན་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་པ་སོགས་བཤད་པ་ལ། བཞི་པོ་དེ་བསམ་གཏན་ས་རྒྱལ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་སེམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་
ཐོབ་སྟེ། འདོད་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ལྷན་པ་ཞི་
གནས་ཤས་ཆེ་བས་ཉན་ཐོས་ལྷན་པ་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ལམ་ཟག་མེད་བརྟེན་མི་རུས།
བསམ་གཏན་ས་རྒྱལ་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་དང་པོ་
གཉིས། རིམ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ། སྤང་བྱ་ཅན་ཅན་བའི་དགྲ་
བཅོམ་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱབས་མི་ལྷོགས་མེད་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། ཆགས་བྲལ་མངོན་སེང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་དང་། སྤང་
བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་
རིམ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་མའི་ཞུགས་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་གིས་
ཁྱེད། ཅན་ཅན་བའི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་མའི་ཞུགས་པ་ལ་ལྷན་ཞུགས་
ཀྱིས་ཁྱེད། ལྷན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གང་རུང་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་
ཐོབ་པས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སེང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་
ཐོབ་ཁ་མའི་ཞུགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་
མའི་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་དགོས་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བྱང་
པར་ཡོད་དེ། ལྷན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་
དང་བཅས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་བརྒྱད་
པའི་འབྲས་བུ་དང་དབྱ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྒྲོམ་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་ཁ་མའི་
ལམ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དེར་ཐོབ། འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་ཐོབ་ཁ་མའི་ལམ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་
ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང། །འཛིག་རྟེན་ཞི་
རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་འབྲས་བུ་
གཉིས། དབྱ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་བརྒྱད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་
འཛིག་རྟེན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དང་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
ལམ་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་
པོ་དེ་གང་རུང་ཐོབ་ཁ་མའི་ལམ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་
བྱུང། ཕྱི་མ་ཐོབ་ཁ་མའི་ལམ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྟོག་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་
འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང། ཅ་ཉགས་གཉིས་

དགེ་ཉི་ལྷེ་དོན།

པ་དེར་ཐལ། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་དེ་གཉིས་སྔོན་འཛིག་རྟེན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གཉིས་
མངོན་དུ་བྱེད། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་
ཞིག་ཡིན་ན། ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དེ་
གཉིས་སྔོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་ལམ་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། དམིགས་རྣམ་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་
འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཀྱི། འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་ཞི་
རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་
དེ་ཁམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་པོ་
དེ་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་ཐོབ། བཞི་པ་ཁམས་གསུམ་གར་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེ་ལྷན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་གནས་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་འདོད་རྟེན་པས་
བྱལ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་ལུས་རྟེན་
དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་གཉིས་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། ཚ་དགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དབང་བཙུག་གི་འབྲས་བུ་
འདོད་ཁམས་སུ་ཐོབ། གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འདའ་བ་བཞི་པོ་ལྷ་བྱ་ནི་
གཞུགས་ཁམས་སུ་ཐོབ། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གཞུགས་མེད་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཁམས་སྐྱུ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་བའི་ཕྱིར། མཛོན་ལས། འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་
པ་མ་ནི། ཁགསུམ་དུ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་
ལ་དགོ་འདུན་གྱི་བད་སྦྱར་ཚུལ་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། མཛོན་བྱེད་དཔེའི་དགོ་འདུན་ལ་སྦྱིས་བྱ་རྒྱུ་བཞི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པ་
ལས། འབྲས་གནས་ལ། འབྲས་བུ་ཐོད་བཟུལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་བརྒྱད་པ་
གཉིས། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བ་དང་། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་དྲེ་བཞི་ལས། ཆགས་
བྲལ་སྡོན་སོང་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་བཟུལ་བ་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་གཉིས་ནི་འབྲས་
གནས་བར་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་བཞག་དུ་ཡོད་ཅིང་། དང་མཐའ་གཉིས་ལ་བཞག་དུ་
མེད་དེ། དང་པོ་ལ་བཞག་དུ་མེད་པ་གང་ཞིག ཁྱ་མ་ལ་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་
སྤངས་པ་མེད་པས། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་བཞག་དུ་མེད། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་
བུའི་གོང་དུ་ཐོད་བཟུལ་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཐོད་བཟུལ་བ་བཞག་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཛོན་འབྱེད་དུ་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་འཆད་
པའི་སྐབས་སུ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བཤད། ཀྱན་བདུས་སུ་ཐོད་བཟུལ་བའི་འབྲས་
གནས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱན་ཞུགས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་སྦྱོན་མེད་དེ།
དང་པོ་ནི་དེ་གཉིས་དང་དྲོགས་པ་མཚུངས་པས་བཤད། ཕྱི་མ་ནི་ཐོབ་དུས་མཚུངས་
པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གཉིས་ལ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འོང་ལ་

དགེ་ཉི་ལྷོ་རྒྱུ་རྒྱུ་

མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འདྲ་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲན་སྒྲུ་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུ་པ་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ཡོད་པས་ཆགས་བྲལ་སྒྲུ་སྒྲུ་མངོན་གྱུ་ཡོད་། འབྲས་བྱ་དང་པོ་
སྒྲུ་རྒྱུ་མ་བྲས་པར་གཉིས་པ་སྒྲུ་རྒྱུ་པ་ཡོད་པས་འབྲས་བྱ་ཐོད་བཞུལ་བ་
བཞག་གྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དེ་གཉིས་བཞག་གྱུ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་
སྒྲུ་རྒྱུ་འདྲ་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲན་སྒྲུ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་
བྱས་པ་ཡོད་པས་ཆགས་བྲལ་སྒྲུ་སྒྲུ་མངོན་གྱུ་ཡོད་། འབྲས་བྱ་དང་པོ་གཉིས་
མངོན་གྱུ་མ་བྲས་པར་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་གྱུ་བྱས་པ་ཡོད་པས་འབྲས་བྱ་
ཐོད་བཞུལ་བ་ཡང་བཞག་གྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཕྱིར་འོང་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་
སྒྲུ་རྒྱུ་འདྲ་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲན་སྒྲུ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་
བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་སྒྲུ་སྒྲུ་མངོན་གྱུ་འཛོག་མི་ལྷན་ཟེར་ན། དེ་
མི་འཐད་དེ། འདྲན་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲན་སྒྲུ་མངོན་གྱུར་བ་དེ་གང་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་ཕྱིར་འོང་གྱུ་བཞག་དགོས་པའི་སྒྲུ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲུ་རྒྱུ་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་ལ་ཆགས་
བྲལ་སྒྲུ་སྒྲུ་མངོན་གྱི་ཕྱིར་འོང་གིས་མ་བྱུང་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཡང་ནམ་པ་ཀྱན་གྱུ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱིར་འོང་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐོད་བཞུལ་བའི་
དགེ་འདྲན་བཤད་ཟིན་པའི་མཚམས་སྒྱུར་དུ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཡལ་ཆེར་ལས་
དང་འདྲན་པ་ལ་འདྲན་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་ནམས་ཀྱི་ངས་པར་འཇུག་པའི་

སེར་སྒྲིབ་ལྷ་པོ་ལོ་ལོ་

གང་ཟག་ནམ་པར་གཞག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
ཕྱིར་འོང་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཞག་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་མངོན་གྱི་མཆོད་
སྒྲིབ་པོ་ལས། འདི་ལ་ཡང་པལ་ཆེར་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲིབ་དུ་སྒྲིབ་བ་དང་།
སྒྲིབ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས་སྒྲིབ་ཆགས་བྲལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དུ་འདོད་པ་
ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི།
ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་དང་། སྒྲིབ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལས། སྒྲིབ་ཆགས་བྲལ་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པར་འདོད་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དེའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཆགས་
བྲལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་
པོ་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། འདི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྒྲིབ་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་འབྲས་བྱ་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་བཞག་དུ་ཡོད་ཅིང་བར་པ་གཉིས་
ལ་བཞག་དུ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྲོད་བྱུག་པ་མངོན་
གྱུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དགུ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་
སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་དུག་སྒྲིབ་པའི་
ཕྱིར་འོང་དང་། སྤྲོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་མེད་པའི་

དག་ཉི་ལྷུ་དོན།

ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་འབྲས་བྱ་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་
དེ། རྟན་ཞུགས་ལ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བ་ནས་རྩུང་དུ་འུ་རྩུང་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བ་
ཡང་ཡོད། དག་བཅོམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་རིམ་བརྒྱད་
པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ནི། འབྲས་གནས་བཞི་ཀ་ལ་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ།
དང་པོ་རྟན་ཞུགས་ལ་འདོད་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཇེས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ཡོད། དེ་ལ་འབྲས་བྱ་ཕྱི་མ་གསུམ་རིམ་
གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག
།སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་པའི་ཁྱད་པར་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་འདུན་
པའི་འདོད་སྟེད་མངོན་གྱར་བ་ནམས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆགས་
བྲལ་བྱེད་པ་ནས་རྩུང་དུ་འུ་རྩུང་དགུ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་
ནམས་རྩུང་དུ་འུ་རྩུང་མངོན་གྱར་བ་དགུ་ལ་རིམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ལ་
འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་སྤྲོང་རྩུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་
བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྟན་ཞུགས་ཀྱི་རྟུན་གྱི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེས་བསམ་གཏན་དང་

སེར་སྒྲིབ་རྩུ་བཞོལ།

པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སྤང་བྱ་
རིམ་གྱིས་པ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤོང་འདོད་པའི་གང་ཟག་
གང་ཞིག །དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན།
དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་རྒྱུང་དུ་རྒྱུང་དུའི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བའི་རྒྱན་ལྷགས་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་སྤོང་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྤངས་སོང་། །ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་དེ་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་
དགོས་ཀྱི་རྒྱན་ལྷགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་རྒྱུང་དུ་རྒྱུང་དུའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྦྱེད་རྗེས་སུ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉིན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་དགོས་ཀྱི་རྒྱན་ལྷགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྒྱན་ལྷགས་
ཟག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
ཁྱབ་ཅིང་། །ཁོ་རང་གི་མངོན་གྲུར་བ་ལ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱེད་
རྒྱུ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛིག་རྒྱལ་ལ་སྤྱར་ནས་འཁོར་གསུམ་བྱེད།

དགེ་ཉེ་སྤྱོད་ཀྱི་

མི་མཚུངས་ཟེར་ན། འདྲོད་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲོད་སྤྱོད་མངོན་གྱུར་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་འདྲོད་ཉེ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་མིན་ལ་རག་ལས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་རིམ་
གྱིས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒོམ་སྤངས་ཉེན་
མངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུའི་ས་བོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་
ལྷགས་ལྷགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤངས་ཉེན་མངས་ནམས་ཀྱི་ས་
བོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་སྒོམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཁམས་
གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉེན་མངས་ནམས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་
ཐལ། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤངས་ཉེན་མངས་ཐམས་ཅད་
ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ནམས་
ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་བའི་དུས་སྟེ། ཁམས་དང་། ས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཁམས་གསུམ་གྱི་
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག །ཟླ་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྤྱོད་ཞིང་བདག་མེད་སྒྲིམ་པའི་སྒོམ་ཚུལ་ཅིག་ཅར་བ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉེན་མངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་མི་ལྷས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་དབང་པོ་ནི་རྟུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་རྗེས་སྟེ་རྩེ་རྩེ་
རྩེ་རྩེ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་འཇིགས་ནས་རིམ་བརྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱི་འདྲོད་པ་ནས། སྤྱོད་
ཕྱིར་བར་གྱི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནམས་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་། དེ་ནས་དེའི་བར་གྱིས་འབྲིང་

ནམས་རིམ་གྱིས་སྤྲོད་བར་འདྲོད་པ་ལ་ནི་འཛིགས་པ་དེ་མི་སེལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་
གཞུགས་ཀྱི་འཛིང་བ་ཀྱན་ལྟ་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་མི་སྲིད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བྱི་དུག་སྤྲོད་
གངས་འབྲེན་མི་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡོད་དོ། །རང་ལུགས་ལ། རིམ་བརྒྱུད་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཟག་མེད་བདེན་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་ཚུལ་འདྲོད་
པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཆེས་སུ་བསམ་གཏན་
དང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲོད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་
སྐབས་སུ་ཡང་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཆེས་སུ་
བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྲོད་བར་ཁས་
ལེན་རུང་བས། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ནམ་གཞུག་ཀྱང་མི་དགའོ།
།གཉིས་པ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་ནམ་གཞུག་བཤད་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་
བཤད་པ་སོགས་བཞེ། དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་བཤད་པ། འབྲས་གནས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། སྤངས་དོགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར། ས་མཚམས་དང་ལྡ། དང་པོ་ལ། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པའི་
རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་རབ་དུ་བྱེ་
བའི་ཞུགས་པའི་གང་ཟག །རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། དེ་
ལ་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་ཆེས་འབྲང་དང་།
དབང་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་ཆེས་འབྲང་གཉིས། སྤང་བྱ་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་

དགེ་ཉི་མུ་དོན།

ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བདེན་
བཞིའི་གནས་རྒྱལ་གཙོ་བོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་པོ་དང་། དེ་གཙོ་བོར་ཆོས་རབ་དྲུ་མ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་སྟོན་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཉོན་
སྤངས་ཇེས་སུ་གསུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་
དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད།
ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་པོ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། གཉིས་
པའི་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
དེ། ཇི་རིམ་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས། དེ་འཆོལ་བའི་བཙོན་པ་མ་བྱས་གསུང་བ་རྟོན་སྒྲ་
བའི་དོན་ཡིན་གྱི་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་བ་
དང་། ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། དེའི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་ལྡ་པ་སྤངས་ཀྱང་རུང་མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་། དུག་པ་མ་སྤངས་པ་
དགོས། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་ལྡ་པའི་བར་གྱི་གཉིན་པོ་ཐོབ་
མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ། །ལྡ་པ་ལ་ས་མཚམས་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་སྟན་གཅིག་
པ་ནས་ལམ་ཇེས་བཟོད་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། སྦྱར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་བྱོད་ནས་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཆོས་མཚན་གྱི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དོན་ཡང་མཉམ་གཞིལ་མཐུན་གཅིག་པ་
སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྙན་ཐོག་དེ་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ནས་
པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
ཞུགས་པ་གང་ཞིན། གང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྙན་གཅིག་ནས་
བརྒྱུད་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་བཅོམ་ལ་གནས་པའི་བར་དག་གོ། ཞེས་
དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་དེའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་
ལྟར་འཛོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐོག་མཚན་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པས་བྱབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་རྒྱུ་ལས། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་
མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གོང་དུ་མ་བྲལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་
ལ་འཕགས་པས་བྱབ་པར་ཐོག་དམན་པས་བརྒྱུད་འཆད་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
ཀྱི་ས་ལས་འོགས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་བྲལ།
དེའི་བྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཚན་
འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་བྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དེ་
དང་པོ་དུག་ལས་འོགས་སུ་གསུངས་ཀྱང་དང་པོ་དུག་པོ་གང་རུང་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
མི་འགལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སྦྱོར་ལམ་སྙན་
གཅིག་པ་ནས་རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པ་རྒྱུ་ཆད། ཅེས་གསུངས་པའི་

དག་ཉི་ཕྱེད་ནི།

ཕྱིར། དེ་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་བཤད་རང་
ལུགས་ཀྱི་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་ས་མཚམས་ས་བསྟན་པར་བཤམ། རང་ལུགས་ཀྱི་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ས་མཚམས་ས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲས་གནས་
བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། ས་མཚམས་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དག་སྦྱོང་རྒྱལ་
བྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། འཛིག་ལྟ་ཀུན་བདགས་དང་།
རྒྱལ་བྱིས་བདུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ། བེཾ་མཉོན་མོངས་ཅན་དང་བཅས་
པའི་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གཞགས་
ཀྱི་གཙོ་བོར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོས། བར་ལམ་ལ་འགྲོ་མི་འདོད་
པར་བྱེད། གཉིས་པས་ལམ་ལོག་པར་འབྱིད། གསུམ་པས་བར་ལམ་ལ་ཡོད་གཉིས་
ཟེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་བེཾ་
ཚོམ་དེ་སྟེད་ཅིག །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱེད་དོན་ཡང་མཐོང་སྤངས་ཀུན་
སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པ་ཅམ་དང་། དེ་ལས་ལྟག་པ་མ་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་
མི་འབྲན་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་དག་བཙུམ་འབྲས་གནས་ཀྱང་དེར་འབྱུར་བ་དང་།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་རིགས་དེ། དེས་མཐོང་སྤངས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
རང་ལུགས་རབ་བྱེད་དོན་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གསུམ་པོ་དེ་

མེར་སྐྱོད་རྩུང་བཀོལ།

ངེས་པར་སྤངས་དགོས། མ་སྤངས་ན་མི་ཐོབ་སྤངས་ན་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཅམ་ཡིན་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དེར་གྱུར་པའི་
དབང་རྒྱལ་དད་མོས་པ་དང་། དབང་རྣམས་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་
པར་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་ཇེས་འབྲང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཐོབ་པའི་འབྲས་གནས་དབང་རྒྱལ་དེ་དང་པོ་དང་། ཞུགས་པ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཇེས་
འབྲང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་གནས་དབང་རྣམས་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དེ་ལ་ཅམ་བྱ་དགཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་དབང་པར་ཡོད་དེ།
འབྲས་བྱ་གོང་མ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་པོ་དང་།
དེ་ལྟར་མ་བཙོན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། མཛོད་
ལས། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བྱའི་བྱ་དབང་གིས། །ལམ་ཐོབ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མི་
བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་གཉིས་ཡོད།
གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་
བསྐྱས་པའི་སྒོ་མ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྩེ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་པོ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དེ་ནམས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་ཅིག་

དགེ་ཉི་ཤུ་དོན།

ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་
 རྣམས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱན་
 ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་སྤངས་ཁྲིམ་སུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དགུ་
 སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱན་ཞུགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག རི་རྣམས་རྣམ་པས་རིམ་
 ཅན་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་ཞེས་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་སྦྱོན་སྒྲུ་མ་སོ་ན་
 གནས། ཡང་ཁ་ཅིག །ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉིན་
 མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོར་དགུ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱོད་བ་ནས། དེ་རྣམས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་
 དགུ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་རྒྱན་ཞུགས། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། དེ་རྣམས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བ་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དགུ་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱན་ཞུགས། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་ན། འདྲོད་ཉིན་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་དེ། འདྲོད་ཉིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དེ།
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ལ། འདྲོད་ཉིན་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གི་
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་

ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་སྤོ། །རང་
 ལྷགས་ལ་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དང་སྤྱད་སྤྱངས་རྒྱུ་སྤྱིད་ཉོན་
 དགུ་པ་སྤོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅི་
 ཡང་མེད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་
 ཅར་དུ་སྤོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤང་
 བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་
 པོ་ལ། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་བདུན་ལེན་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་སྤང་བྱ་
 རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས། རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་སྤྱིད་པ་ལན་
 བདུན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་
 རྟེན་ལས། དང་པོ་ལ་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དང་པོ་
 ཅོམ་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་ཤིང་། འདོད་པར་ལྟ་མའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་
 བདུན་བདུན་དང་། དེའི་བར་སྤྱིད་བདུན་བདུན་དེ་སྤྱིད་པ་ཉོན་བརྒྱུད་ལེན་ངེས་གྱི་སྤང་
 བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅོམ་པོ་བ། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་
 ལན་བདུན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤངས་བྱ་
 མ་ཟད། རི་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། འབྲས་བྱ་

དགེ་ཉི་སྤྱོད་ནི།

ལ་གནས་པ་གང་ཞིག། སྒོ་མ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉན་མོངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་
སྤངས་པ་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྤྱོད་བས་ན་ལན་
བདུན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་
ཤལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་འདོད་ལྟའི་ཉན་ཅན་
དང་། མིའི་ཉན་ཅན་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་སྤྱོད་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་ལ། དེས་
འདོད་པའི་ལྟ་མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅུ་ལྟེ་ལེན་ཡང་སྤྱོད་པ་ལན་བདུན་པ་
བར་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱོད་བ་ལེན་ཚུལ་བདུན་ཚན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་མཁས་བྱའི་གནས་ལ་སོ་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་བདུན་
ཚན་དུ་མཚུངས་པས་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་དང་། ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ལ་
འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ཡལ་ག་རེ་རེ་ལ་ཡོད་པ་བདུན་ཚན་དུ་མཚུངས་
པས་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་ཁ་
ཅིག། དེས་ལྟའི་ཉན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ན་ལྟར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་
སྤྱོད་དུག། དེའི་རྗེས་མིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བདུན། དེའི་རྗེས་ལྟའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་སྤངས་
ནས་ཉན་དེ་ལ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱིད། མིའི་ཉན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་
ན་མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དུག། དེ་རྗེས་ལྟའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
དེ་རྗེས་མིར་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་སྤངས་ནས་ཉན་དེ་ལ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱིད་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་བདུས་ལས། ལྟ་དང་མི་དག་གི་ནང་དུ་ཡན་མན་དུ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

ལན་བདུན་འཁོར་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ལྷའི་རྟེན་ལ་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་དང་པོར་མིར་སྐྱེ་བ་སྦངས་ནས་དེ་ནས་ལྷའི་སྐྱེ་བ་
སྦངས་པའི་སྤེལ་མར་བྱས་དེ། མཐར་ལྷའི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། མིའི་
རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་དེ་ལས་བསྐྱེད་སྤྱོད་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རྟེན་མི་འཐད་དེ། ལྷ་མིའི་རིགས་མི་མཐུན་པས་རིགས་ནས་
རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་
དེ། ལྷ་མིའི་སྐྱེ་བ་འཕོ་མཚམས་སུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། ལྷའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་མཐར་ལྷའི་རྟེན་དེ་ལ་བྱང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ན་དེ་ལས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཐད་དེ། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། གང་ལྟ་དག་གི་ནང་
དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་རེ་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའོ། གང་
དག་མི་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
ལས་འདའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་བདུན་
ལེན་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ལེན་པར་མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱོད་པ་ལན་བདུན་
པ་ག། མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱོད་པ་ལན་བདུན་པའི་མཚན་ནི། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
མཛོད་འབྲེལ་ལས། མཚན་གྱི་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་
འདིར་མ་ངེས་པས་མ་བཟོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རྒྱན་ཞུགས་

དག་ཉི་ལྷོ་ནོ་ལ།

སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལ་ངེས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པས་བྱབ་
གསུངས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཛོད་འབྲེལ་དང་འགལ་ཞིང་། འོག་མིན་མཐར་
ཐུག་འགྲོ་དང་། སྤྱི་ཅེད་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་ལ་འོག་མིན་དང་། སྤྱི་ཅེད་རྟེན་
ལ་མུང་འདས་མཛོད་དུ་བྱེད་ངེས་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཐལ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། འོག་
མིན་དང་སྤྱི་ཅེད་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་བར་མེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པ་གང་ཞིག །རྒྱན་ལྷགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལ་ངེས་པའི་རྒྱན་
ལྷགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཕྱིར་མེ་འོང་གནས་
ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ལ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱབ་དུན་པོ་ཐམས་ཅད་
དུ་སྐྱེ་བས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ལྷགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་དང་།
མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཉིས་ལ་བྱད་ཡོད་པས་ལུང་དེས་མི་གཞོད་ཟེར་ན།
མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་མ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྒྱན་ལྷགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་ལ་ངེས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་
པས་བྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤངས་བྱ་མ་ཟད། ཁེས་པའི་སྐབས་ནས་
དངོས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ལྷགས་ལ་ངེས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་
པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱོལ་གྱི་ །རྒྱན་ལྷགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་
པ་ལ་འབྲས་གནས་ཙམ་པོས་བྱབ་ཅིང་། རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱི་བཞི་ལེན་པ་དགོས་

གསུངས་པ་སྤང་བས་དབྱད་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་
 འཕགས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་རྣམ་གཞག་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་མཆེད་
 གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་གནས་ཏེ། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་ཆེན་མོ་ལས། ལན་བདུན་པ་ལ་
 སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། འཕགས་པ་ལ་ཡང་ངེས་མ་ངེས། རྣམ་གཉིས་ཉར་བརྒྱད་ལེན་
 རི་ཡང་། བདུན་ཆེན་འབྲེལ་བདུན་ཞེས་དང་། རང་པོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ།
 རྒྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ། ཁོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སྟུ། སྐྱེ་མཆེད་
 གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་འབྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་ནས་
 རིགས་སྐྱེ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤང་རྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ། རང་པོ་ནི། འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉན་མོངས་གསུམ་པ་སྤངས་ཤིང་། འདོད་པར་
 རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱི་གཉིས་ངེས་པར་ལེན་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
 འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད།
 གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་
 སྐྱེ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ལ། དེ་དག་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་
 ཉན་གསུམ་པ་ངེས་པར་སྤངས། བཞི་པ་སྤངས་ཀྱང་རུང་མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་། ལྷ་པ་
 ངེས་པར་མ་སྤངས་པ་དགོས། རྟོགས་པའི་བྱད་པར་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཟླ་
 མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ངེས་པར་མ་སྤངས་
 པ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྤངས་ན་དུག་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁམས་ལས་འདའ་

དག་ཉི་ལྷོ་དོན།

མི་དགོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་བྱ་བ་པར་ཅན་གསར་ཐོབ་ཡོད་པས་རྒྱག་པ་སྤོང་བ་ལ་
བཙོན་པར་འགྱུར། དེ་སྤངས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་
གྱི་སྐྱེ་སྤྱད་གཉིས་ལེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། ལྷ་པ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་སྤངས་ན་རྒྱག་པ་ཡང་ངེས་པར་སྤང་བར་འགྱུར་དེ། ཁམས་
ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་དང་འབྲས་བུ་བྱ་བ་པར་ཅན་བཞག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱད་བཞི་མི་ལེན་པ་ཡིན་
གྱི་ལྷ་མི་རིགས་མི་མཐུན་པ་བཞི་ལེན་པ་ཡོད་གསུང་བ་ཡོད་དོ། རིགས་ནས་རིགས་
སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་གོང་དུ་བཤད་པ་འཕད་པ་ཡིན་དེ། མཛོད་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་
བཞི་ལས་གྲོལ་ཞིང་། །ཆ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྒྱ་གསལ་འཕྲུག་པའི་ཤེམ་སྐྱས་ལས། །ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་སྐྱེ་བ་
གཉིས། །རིམ་བཞིན་ངེས་སྤངས་ངེས་པར་ལེན། །བཞི་པ་སྤངས་དང་སྐྱེ་བ་ནི།
།གསུམ་པ་སྤངས་དང་མ་སྤངས་འདྲ། །སྤང་བུ་ལྷ་པ་སྐྱེ་བ་བཞི། །ངེས་པར་མ་སྤངས་
མ་སྤངས་པར། །རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་བྱད་ཆོས་སྟུ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་བཤད་པ་ལ་
མཚན་ཉིད། །གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་རྣམས་ལས་མཚན་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་ཟེན།
གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ལ། ཀུན་བདུས་ལས། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དེ་
དུས་བདེན་པ་མངོན་ཏོགས་ཐོབ་ཇེས་སུ་ས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་མི་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཞོལ།

སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས། ལམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་
ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་སྟོང་ཚུལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་རྣམ་
པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བ་ནས་རྒྱང་དུ་རྒྱུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བ་དང་། སྤང་བུ་
ཅིག་ཅར་བ་འབྲས་གནས་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་འཛོག་པ་དང་། དེ་ཡང་ཅིག་ཅར་
བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཕལ་ཆེར་འཆི་ཁ་མ་ཚུན་ཆོད་དུ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་ལ་མི་རྣམས་ན་ཕྱི་མ་བར་དོའི་རྟེན་ལ་བྱེད། དེ་ལ་མི་རྣམས་ན།
སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་པར་བྱང་འདས་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་སྟོན་
ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྦྱིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་འདོམ་ན་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱབ་མངོན་དུ་བྱེད། མ་འདོམ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་རང་
རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཁྲད་ཆོས་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
བདུས་ལས། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་
པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་
སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་དགུ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་འབྲས་
བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཕལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་ཆོ་ཀུན་གཤམ་
པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་པས་སངས་
རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བར་

དགེ་ཉི་མུ་དོན།

དོའི་ཉིན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཆི་བའི་ཆོ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། བར་དོ་ཆོ་མུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་
བདུས་ཀྱི་ལུང་དོན་བསྟན་བདུན་དུ་འདུ་སྟེ། ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་དུས་ནས་
གྱི་ཆོ་སྤང་བྱ་སྟོང་། ས་གང་ལ་བཞེན་ནས་སྟོང་། ལམ་གང་གིས་སྟོང་། སྤང་བྱ་གང་
སྟོང་། རྒྱལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྟོང་། སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་གང་ལ་བཞག །མུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱལ་དང་བདུན་དུ་འདུ་ལ། ཁ་ཅིག ཅིག་ཅར་བ་རང་རྒྱལ་དགྲ་
བཅོམ་དུ་འཇུག་པ་ན་སྟོབ་ལམ་གྱི་ཆོ་ཉན་ཐོས་དང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ཆོ་རང་རྒྱལ་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཀུན་ལས་བདུས་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་
གཉིས་སྤང་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པ་སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་
སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མ་བསྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་ཅམ་གྱི། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་ན་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ནམས་
ཀྱང་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི།
རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་ཅིང་། དགྲ་
བཅོམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་སུ་བཞག་ན། དགེ་འདུན་
ཉི་ཤུ་ཆེན་མོ་དང་། ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་སོགས་དང་མཐུན་པར་འདུའོ། །ཁ་
ཅིག །སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་མངོན་པ་གོང་མ་བཞུགས་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི།
འོག་མ་པ་ལ་མ་གྲགས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། མངོན་ལས། ཉེར་བསྟོགས་མི་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

ལྷོགས་མེད་པ་ཡི། བཅས་ཅད་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དྲི། ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་དང་བྱས་པ་བར་པ་གཉིས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤང་
བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་ཡིན་དུ་རྟོ་
བས། ཁམས་དང་ས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་
རྟག། ཟླ་བ་བཅས་ཐམས་ཅད་སྦྱག་བསྐྱེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་
སྟམ་དུ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐངས་ནས་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟོམས་པས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲི། དཔེར་ན། གོམ་པ་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་མཐོང་སྤངས་ཉོན་
མོངས་དང་སྟོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་སྟོང་ཀྱས་མི་ཀྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་དེ། བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་བཤད་པ་ལ། ཞུགས་པ་བཤད་པ། འབྲས་
གནས་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ། ཁཛམ་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན།
སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ས་ཁཛམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྟོད་རྒྱག་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་
རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྟོང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་ཞུགས་པའི་
གང་ཟླ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ཁཛམ་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་སྟེ།

དགེ་ཉེ་སྤྱོད་ནི།

སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆགས་བྲལ་སྤོན་སྤང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ།
འབྲས་བྱ་རིམ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཐོང་
ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་འདོད་ཉོན་རྒྱལ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
འོང་ཞུགས་པ། ཆགས་བྲལ་སྤོན་སྤང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་
མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་འདོད་ཉོན་རྒྱལ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་
འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་དུ་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྤྱོད་གསུམ་
སྤངས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འཛིག་ཉིན་པ་ཡི་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྐྱེས་
ནས་ཟག་མེད་ཐོབ་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་
པར་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ། དེའི་སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་
འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་རྒྱལ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་མ་སྤངས་ཅི་རིགས་ཡོད། དགྲ་
པ་ངེས་པར་མ་སྤངས་དགོས། ཉོགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་གི་དངོས་ཀྱི་གཉིན་པོ་
ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད། ལྷ་པ་ལ། དང་པོའི་ས་མཚམས་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་མཚུངས། གཉིས་པའི་ས་མཚམས་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉོགས་པ་ཐོབ་པ་ནས་འདོད་ཉོན་རྒྱལ་པའི་དངོས་གཉིན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ལ། ཇི་ཙམ་ནས་
ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་པར་འཛིག་མི་འཛིག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྒོ་གསལ་འཕྲུག་པའི་

མེར་སྐྱད་ཟུར་བཞེད།

ཐེམ་སྐྱས་ལས། ཏུག་པའི་བར་སྤོང་བཙོན་པ་དང་། ཁངས་པར་ཏུག་པ་སྤོང་བཙོན་པ།
ཕྱིར་འོང་ཞུགས་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཁོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ལ་སྦྱིད་དང་། ཕྱིར་འོང་བར་
ཆད་གཅིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དང་པོ་
ལ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤེད་ཏུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་
བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱུང་གནས་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སོགས་སྒྲ། སྤང་བྱ་སྤང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་ན། ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། འབྲས་བྱ་རིམ་བརྒྱད་
པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་
འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤེད་ཏུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་། དང་
པོའི་མཚན་ཉིད། ཟུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་འོང་། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིར་འོང་གི་སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤེད་ཏུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་
པས་ཁྱབ། བརྒྱད་པའི་བར་སྤངས་མ་སྤངས་ཅི་རིགས་ཡོད། དགུ་པ་མ་སྤངས་པས་
ཁྱབ། ཉོགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་མངོན་གྱུར་བའི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་
ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཏུག་པ་ཟད་གྱུར་
པ། དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་

དགེ་ཉེ་སྤྱོད་ཀྱི་

གྱི་མཐོང་ལམ་རྒྱུ་ཤིས་ནས། འདོད་ཉེ་དགྲ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་གྱི་
བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་
ལ། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉེ་མོངས་བདུན་པ་སྤངས། དགྲ་པ་
མངོན་གྲུ་བ་མ་སྤངས་པའི་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་གཅིག་ཁོ་ན་སྤངས།
འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་
ཅན། ཕྱིར་འོང་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷ་དང་
མིའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱེད་པ་ལ་འདོད་ཉེ་དགྲ་པས་བར་དུ་ཆོད།
སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་ཆོ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
དེ་ལྷར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤངས་ཉེ་གས་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་ཉེ་བདུན་
པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་སྤངས་མ་སྤངས་ཅི་རིགས་ཡོད། དགྲ་པ་མ་སྤངས་པས་བྲག་
ཉེ་གས་པའི་བྱེད་པར་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་དངོས་གྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་
མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་
དེ་ལྷར་འཐད་དེ། མཛོད་ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཟད་པ། ཆོ་གཅིག་བར་
ཆད་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། ཞེས་དང་། སྒྲོ་གསལ་
འབྲུག་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་ནི། ཉེ་མོངས་བདུན་
ནམ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། ཆོ་འཕོས་འདོད་ལྷའི་རྟེན་དེ་ལ། སྤང་འདས་མངོན་དུ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

བྱེད་བར་ངེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་ཡོད་དེ།
མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྒྲོན་ནམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་སྤངས་པའམ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་
སྤངས་པ་ཇི་སྟེན་དུ་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྟེན་དུ་རིགས་ནས་
རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཤུགས་ལ་འབྲལ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་།
འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤངས་དོགས་གྱི་
བྱུང་པར། ས་མཚམས་ནམས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྟེན་
དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་
དུ་བཙོན་བཞེན་པའི་ཞུགས་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད།
སྤང་བྱ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
དང་། འབྲས་བུ་རིམ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས། མཐོང་ལམ་གྱི་
སྤྱི་རྒྱུ་དུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྟེན་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་
བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞེན་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་
པར་ཅན། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གི་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གང་ཞིག ཕྱིར་མི་འོང་

དགེ་ཉེ་སྤྱོད་ནི།

ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། རྟགས་བསལ་ཚོས་ཅན་གྱིས་སྦྱབ་ཟེར་ན།
འོ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་གང་ཞིག
ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དོན་ལ་ཁས། གཞན་ཡང་དེ་ཚོས་ཅན།
མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་ལྟ་འདྲོད་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲོད་སྤེད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་
ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆགས་བྱལ་སྤྲོན་སོང་
གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྲལ་ན། གྱུན་ཞུགས་ལ་ཡང་ཆགས་
བྱལ་སྤྲོན་སོང་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་ལྟ་འདྲོད་ཉོན་གསུམ་པ་དང་
བཞི་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་གྱུན་ཞུགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མ་བྲལ་པ་དེའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཆགས་བྱལ་སྤྲོན་སོང་
གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱོད་དང་གྱུད་
གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྣམས་སོ།
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྤངས་པའི་བྱུང་པར་
འདྲོད་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲོད་སྤེད་མངོན་གྱུར་བ་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་ལ་
ཆགས་བྱལ་བྱས་ཀྱང་རུང་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་། འདྲོད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་དགོས།
རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་མ་
ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ས་མཚམས་ཆགས་བྱལ་སྤྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་
འོང་ཞུགས་པ་དང་མཚུངས། འབྲས་བུ་རིམ་བརྒྱད་པའི་ཞུགས་པའི་ས་མཚམས་

མེར་སྐྱོད་ཕྱི་ལོ་ལྟེ་བུ་

ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནས་འདྲོད་ཉོན་དགུ་པའི་
དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་འབྲས་གནས་
བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། བ་
མའི་ཆ་མཐུན་ལྡ་སྤངས་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག །ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྡའི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཀྱན་སྦྱར་གསུམ། འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པ། གཞོད་སེམས་དང་ལྡ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡ་པོ་དེ་ལ་བ་མའི་ཆ་མཐུན་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེ་
མ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བ་མ་འདྲོད་པ་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད། ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་གྱི་
འབྲེ་བའི་བ་མ་སོ་སྦྱེ་ལ་སྦྱར་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྡར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ།
མཛོད་ལས། གཉིས་ཀྱི་འདྲོད་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། །གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་ལོག་
བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྤང་བའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། ཆགས་བྲལ་
སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས།
འཕགས་ཆོས་རྟེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན་འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྲུར་གྱིས་ཕྱིར་མི་
འོང་དང་། འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས། དབང་པོ་དང་།
སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ་གོང་དུ་བཤད་པས་ཤིས། གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སའི་དོན་ལ། མཐོང་
ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དུ་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྤྱོད་མངོན་གྲུར་བ་དགུ་པ་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་

དག་ཉི་ལྷོ་དོན།

འོང་གི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག །རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། འབྲས་བུ་ཤིམ་གྱིས་པའི་
ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐོད་བཞུལ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་
ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སྟོན་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ཉུས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཤིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་
མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཤིམ་གྱིས་བརྒྱད་པའི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་
ཤིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐོད་བཞུལ་བའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཐོད་བཞུལ་དེ། ཕྱིར་
འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་
གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
ཁས་སོ། །རང་ལུགས་ལ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤིམ་གྱིས་
པའི་ཕྱིར་འོང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། འབྲས་བུ་ཤིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་
མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། འདོད་པར་འཕགས་ཆོས་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་མར་བརྟེན་ནས་འདོད་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཀོལ།

པའི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་
གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། རྒྱན་བྱུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་
རྒྱན་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་དེ།
མངོན་ལས། འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་
མེད། ཚིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ལ་དབྱེ་ན། གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། གཞུགས་མེད་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་
མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་བཞི། དང་པོ་ལ།
འདྲོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་དེ་གཞུགས་ཁམས་སུ་ཉིང་འཚམས་སྦྱར་ནས་ཁམས་གོང་གི་
རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གཞུགས་
ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་
འོང་བར་འདའ་བ། སྐྱེ་འདའ་བ། གོང་འཕོ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འདྲོད་པ་
ནས་ཤི་འཕོས་དེ་གཞུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་སྤངས་རྟེན་དེ་ལ་མུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་
ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷུང་བར་འདའ་བ། ལྷུང་
བ་མ་ཡིན་པར་འདའ་བ། དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ། ཁ་ཅིག་

དགེ་ཉི་ལྷོ་དོན།

།དང་པོ་འདིས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱོད་བྱུང་བ་ཐག་དུ་མཉམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། འོ་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་འཕོ་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་
ནི་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ།
འཆི་སྤྱོད་འགགས་པ་དང་། བར་སྤྱོད་བྱུང་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཆི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བའི་ཆོ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་བར་དོའི་
རྟོན་ལ་མཛད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བར་སྤྱོད་བྱུང་
པའི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མཉམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་པོ་དང་།
དེའི་ཆེད་དུ་ཀྱིལ་དུ་མཉམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་པ་དང་། དེའི་ཆོ་འཇུག་དུ་
མཉམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་ཞོག་མའི་མེ་
སོགས་དཔེ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ནས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་
ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྤྱོད་གཅིག་ཁོན་གླངས་ཏེ་རྟོན་དེ་ལ་མཉམ་མཛོན་དུ་
བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉར་འབྱའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་ཉར་འབྱའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་
འདའ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་ཅིང་ནས་འདའ་བ་དང་མཛོན་པར་འདུ་
བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་གསུམ།
དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་བྱུང་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་
དུས་སུ་མཉམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འདའ་བ་དེ་དང་པོ་དང་། སྐྱེ་སྤྱོད་བྱུང་ནས་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཞོལ།

འབད་ཚུལ་རགས་པ་ལ་མི་བཞུམ་པར་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་སྐྱེ་འདའ་བ་
གཉིས་པ། འབད་ཚུལ་རགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱི་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འདའ་བ་གསུམ་པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་བར་འདའ་བས་ཐོག་
མ་ནས་ལྷག་མེད་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་འདས་མངོན་
དུ་བྱེད་ཁ་མའི་བར་དོའི་ལུས་དེ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན།
ཡིན་ན་དེ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྱང་འདས་དེ་ལྷག་མེད་
བྱང་འདས་སུ་འགལ། མ་ཡིན་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་
དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ནས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་འགྱུར། བར་དོའི་ལུས་དེ་དོར་
བ་དང་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་གི་མ་འཕྲོལ་པར་
ལུས་འདོར་མི་ནུས་པས་བར་དོའི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་འགལ་
ཞིང་། བར་དོ་ནས་འཆི་བཞིན་པའི་རྟོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞོང་འཕྲོལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་
ནམས་དང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒྲོམ་བཤད་པ་
དང་བཞི། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་མར་སྒྲངས་ནས་
ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉེར་འགྲེའི་ཕྱིར་མི་
འོང་། གཟུགས་ཉེར་འགྲེའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
གོང་འཕྲོལ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། སྤྱི་ཚེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་ཡོད།

དག་ཉི་ལྷུ་དོན།

འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་གཉིས་ཡན་ཆད་འཕར་མར་
སྒྲངས་ནས་གནས་གཙང་གི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཉིར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་གཞུགས་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་འོག་མིན་
མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གོང་འཕྲོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་
འཕར་བ། བྱེད་དུ་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕྲོ་བ་དང་གསུམ། དེ་
གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས།
དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་མི་ཆེ་བར་སྐྱེས་རྟེན་དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལྷ་བྱ་
དང་པོ་དང། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་མི་
ཆེ་བར་སྐྱེས། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་དེར་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་ལྷ་བྱ་གཉིས་པ་དང། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་
གཞུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་གཅིག་ལ་འཕར་ནས་འོག་མིན་
གྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཉིར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྷ་བྱ་
གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གནས་གཅིག་ལས་འཕར་དགོས་ཏེ། འཕར་
གསུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་ཆངས་ཆེན་དུ་མི་སྐྱེ་ལྟེ། ཆངས་ཆེན་
འོག་ལྟེའི་གནས་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་རྒྱས་པས་དེར་སྐྱེ་སྟོན་གཙོད་རྒྱས་པ་དང། ཆངས་
པ་ཆེན་པོས་འབྲུན་རྒྱ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པས་འདིར་གཙོ་བོ་གཅིག་དུ་ཟད་པའི་
ཕྱིར། གོང་འཕྲོ་དགུ་པོ་དེ་ལ་ལམ་དབང་ཉོན་མོངས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།

མེད་སྤྱད་རྒྱུ་བཀོལ།

འདའ་བ་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་མངོན་པར་འབྱུང་བྱེད་གྱི་ལས་དང་ལྡན། ལས་གཞན་
གཉིས་དང་མི་ལྡན། འདའ་བ་བར་པ་གསུམ་པོ་དེ་མངོན་པར་འབྱུང་བྱེད་གྱི་ལས་
དང་། སྒྲིམ་ནས་སྤྱོད་འབྱུར་གྱི་ལས་གཉིས་དང་ལྡན། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་
འབྱུར་གྱི་ལས་དང་མི་ལྡན། འཕར་བ་གསུམ་པོ་ལས་གསུམ་ག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ནམས་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་དབང་པོ་ནི། བར་པ་
གསུམ་དབང་པོ་འབྲིང་། བར་པ་གསུམ་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ལ་
ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཤས་རྒྱུད་
བར་པ་གསུམ་ཤས་འབྲིང་། བར་པ་གསུམ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
གཟུགས་སྤྱི་བར་འགྲོ་བ་དགྲ། །འཤད་དོ་དེ་དག་ཁྱད་པར་ནམས། །ལས་དབང་
ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་དེ་
གཟུགས་སྤྱི་ཉང་འཆམས་སྤྱར། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་དེ། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟོན་ལ་བྱུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་ཉར་འགྲོའི་
ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མཆན་ཉིད། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་
། སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་ལ་འོག་མིན་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་རྟོན་ལ་བྱུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་ལྷ། གཟུགས་གྱི་པ་མཐའ་འོག་མིན་དང་། གཟུགས་མེད་
གྱི་པ་མཐའ་སྤྱིད་ཅེ་ཡིན་པས། བོང་མར་སྒྲིམ་པའི་པ་མཐའ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས་བར་སྐབས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་

དགེ་ཉི་ཤུ་དོན།

འདུལ་བར་རུང་བར་བལྟའོ། །འོག་མིན་དང་སྤྱིད་པའི་ཅི་མའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་
བ་ནི། དེ་ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷན་དུ་ཞུགས་པ་མཆོག་
ཏུ་སྒྲིགས་ན་ལན་བདུན་པ་བཞི་བཞིན་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གྲུ་བསམས་གཏན་སྤོལ་སྒྲོམ་བ་ཤད་པ་ལ། ཉེན་གྱི་གང་ཟླ་
གང་གི། །ཁམས་གང་དུ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར། གཞི་གང་ལ་སྤེལ་བ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་
སྤེལ་བ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་རྣམས་ལས། བསམས་གཏན་སྤོལ་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་
ཉེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་དུལ་རྣམས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག། །དབང་ཕྱོག་རྣམས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག། །དག་བཅོམ་དབང་དུལ་རྣམས་ཉིང་ངེ་འཇོན་ལ་རོ་
སྤང་གི་བདེ་བ་ཐུག་སྤིང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག། །དབང་ཕྱོག་རྣམས་མཐོང་
ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེ། མཛོད་ལས།
སྐྱེ་དང་གནས་པ་བྱ་ཕྱིར་དང་། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁམས་གང་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་
པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤེལ། ཕྱིས་དེ་ལས་ཉམས་པས་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་
སྤེལ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུལ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དང་པོར་འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་སྤིང་གསུམ་དག་ཏུ་སྤེལ་བར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་སྤར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་
གཟུགས་ཁམས་སུ་ཡང་སྤེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེན་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཀོལ།

གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་ཤེས། བཞི་པ་ནི། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
གཞི་ལ་སྒྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་བརྒྱུད་ལས་གྲོལ་བས་སྒྲེལ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ནི་
ངོས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མཛོད་ལས། དང་པོར་བཞི་པ་སྒྲེལ་བར་བྱ། སྟོན་བརྒྱུད་ལས་ནི་གྲོལ་ཕྱིར་དང་།
ཁའི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། ཕྱིས་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་སྟོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གྲུབ་ཆད། སྒྲེལ་ཚུལ་དངོས་སོ།
ཁྱེད་པོ་སྟོར་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་
རྒྱན་ལྷན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག། ཁྱེད་ཅེས་ཟག་བཅས་རྒྱན་ལྷན་ལ། ཁྱེད་ཅེས་ཟག་མེད་
རྒྱན་ལྷན་ལ་འཇུག་པའི་རིང་སྟོར། དེ་ནས་རྒྱན་ཕྱི་མ་ནས་དེ་ཟག་མེད། ཟག་བཅས།
ཟག་མེད། ལྷ་ཅེག་མ་གཉིས་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཉེ་སྟོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་ཆད་ལ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ནམས་ནི། ཏུས་ཀྱི་ཕུང་མཐའི་ལྷ་ཅེག་མ་གཉིས་ལ་དེ་
ཟག་མེད། ཟག་བཅས། ཟག་མེད་སྒྲེལ་རྒྱས་པ་ནི་དེ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
མཛོད་ལས། ལྷ་ཅེག་མ་ལ་བསྐྱེད་པས་འབྲུག། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲེལ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་ལྷ་ཅེག་མ་སྒྲེལ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་
རྒྱན་ཆགས་པ་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོན་ནས་ཇོགས་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་ན། རང་ལྷགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆད། སྟོར་བ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་

དགེ་ཉི་ལྷོ་དོན།

ལ་བཞེན་ནས་བྱ་ཚུགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་དུའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཟླ་མེད། ཟླ་
 བཅས། ཟླ་མེད་གསུམ་སྟེ་ལ་ན་ཆུང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ་བྱ་བ་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེས་འབྲིང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ་མཐོང་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་བུ་ཆུ་ལྷོ་སྟེ་ལ་བ་ལ་
 ཁ་ཅིག །འབྲིང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ་གྱི་ཆོ་དང་པོར་ཟླ་མེད་གཉིས། དེ་ཕྱིས་ཟླ་བཅས་
 གཉིས། དེ་ནས་ཟླ་མེད་གཉིས་སྟེ་ལ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ནམས་ཤིང་
 ནས་སྟེ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གསང་ལས། ཟླ་མེད་དང་། ཟླ་བཅས་ཤིང་
 ནས་སྟེ་ལ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། ཆུང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ་ན་ཆུང་དུ་གསུམ་
 སྟེ་ལ་ནས་པས་བྱ་བ་པར་བྲལ། དེ་གཉིས་ལ་གྲངས་མང་ཏུ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྟེ་ལ་
 ཆུ་ལྲད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། སྟེ་ལ་ཆུ་ལྲད་པར་མེད་ཀྱང་སྟོར་
 བ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཆུང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ་ནས་ཀྱང་འབྲིང་དུ་གསུམ་སྟེ་
 ལ་ནས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དང་པོ་ལ་ནི་གསུམ་པོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་གང་ཟླ་དེ་ལ་ནས་པ་དེ་ཅམ་ཡོད་པ་སྟེ། ཞེས་འོག་མ་ནམས་ལ་ཡང་སྟོར་
 བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟེ་ལ་སྟོམ་ལ་ཡང་ནམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། སྟེ་ལ་
 ཆུ་ལྲད་ཤིང་ནས་སྟེ་ལ་བའི་ཆུང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ། འབྲིང་དུ་གསུམ་སྟེ་ལ། ཆེན་པོ་དག་སྟེ་ལ།
 ཡིན་དུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་ལ། ཆེས་ཡིན་དུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ལ་དང་བཅས་པ་
 ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་གང་ལ་བྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག
 །དངོས་གཞི་ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་མེད་པས་ཕྱིས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིན། དེ་མི་འཕྲད་དེ། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་དུ་
གྱུར་པའི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡང་ཡོད། ཚན་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྗེས་
ཐོབ་དག་པ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡང་ཡོད་པས། དེ་དག་ཕྱིར་མི་འོང་
གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་སྤྲོམ་གྱི་
ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ནི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་དུ་བཤད་པ་དང་། རིགས་
པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འབྲུབ་པས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞི་ཁས་སྒྲུངས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ཟག་མེད་སྤྲོམ་བའི་སྣོམས་འབྲུག་ཟག་
བཅས་སུ་མཛོད་ཅིག །དངོས་གཞི་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚན་
དུ་ཉར་བསྐྱབས་ཀྱི་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཟིན་པ་འགོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་ཟིན་པས་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་སྣོམ་པ་མི་འཕྲད་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་ལ་ཐག་སྤྱིང་གི་གཉེན་པོ་མེད་
པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་
འབྲུབ་ཚུལ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འབྱུར་བ་ལ་
ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་སྤྲོམ་སྣོམ་དགོས་ཀྱི། འོག་ས་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲོམ་སྣོམ་གྱིས་དེར་སྐྱེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་མི་འབྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བཞི་པའི་སྤྲོམ་སྣོམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་རྒྱུན་

དགེ་ཉི་ཤུ་དོན།

བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཟླ་མེད་ཀྱི་ས་ཡིན་ན། དེ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་ལྷན་གཅིད་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་གཞི་ཟླ་བཅས་དེ་ཉིད་གནས་གཅིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་དུ་བསགས་པ་ས་ཡིན་ན། འཕགས་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་གསལ་དུ་བསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་གཞི་ཟླ་བཅས་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་ཆ་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་ན། སྤྱོད་སོ་སྤྱིའི་དྲིན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སོ་
 སྤྱིའི་ཉམས་སྤོན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད། ཕྱིར་སེའོང་གི་དྲིན་
 ལ་བསམ་གཏན་སྤྱིལ་སྒོམ་བྱས་པས་དངོས་གཞི་ཟླ་བཅས་ཀྱི་གསོས་བཏབ་སྟེ།
 སྤར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་ཕྱིས་གནས་གཅིད་གི་ཕུང་པོ་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱར་
 བསྐྱར་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆ་རྒྱུ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དངོས་གཞི་
 ཟླ་བཅས་དེ་ག་རང་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་བྱས་ནས་ལས་བདེན་དང་ཀུན་འབྱུང་
 བདེན་པ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་རིགས་ནི། འཕགས་སྐྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་ལས་
 བདེན་གྱིས་ས་བྱབ་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཉམས་བྱང་བདེན་པ་
 འབཀལ་བའི་ཕྱིར། འཕར་བ་གསུམ་གྱི་འཕར་ནས་གནས་གཅིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐྱ་
 མཚན་ཡོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སེའོང་གི་འདོད་
 དྲིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྤྱིལ་སྒོམ་བྱས་པས་དངོས་གཞིའི་རོ་
 བྱངས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས། དྲིན་དེ་ལ་བཞི་པའི་སྤྱིལ་སྒོམ་
 བྱས་པས་དེའི་དངོས་གཞི་ཟླ་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་གཅིད་དུ་སྐྱེ་བ་འཕར་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

བས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འཕར་ཚུལ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་རྒྱུན་གྱི་སྤྲེལ་སྒྲིམ་ལ་ཁྲར་ངེས་དེ། སྐྱེ་སའི་གནས་
གཙང་ལ་ཁྲར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡེ་ཡི་ཕྱིར། །གནས་གཙང་
སྐྱེ་བ་ལྡེ་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་
མི་འོང་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་ཉིང་འཆམས་
སྤྱར་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
དེར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་འདའ་བ་གསུམ། གོང་འཕོ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།
མཛོད་ལས། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམས་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པོ་དེའི་ཁྲད་པར་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆའི་འགོ་དང་། ཆའི་དཀྱིལ་དང་།
ཆའི་མཇུག་དུ་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་སྐྱེ་འདའ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྲད་པར་དང་།
གཟུགས་མེད་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་སྤིང་གཉིས་བརྒྱད་མར་གླངས་ནས་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོ་དེ་བཞི་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བར་འདའ་བ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ལ་བར་དོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་
འོང་མཐོང་ཆོས་བཞིའི་མཆན་ཉིད། མཛོད་ལས། གཞན་ནི་འདི་ལ་མཛོད་ལ་འདུལ་
།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྒྲོམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་

དགེ་ཉི་ལྷུ་དོན།

མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་ལས། འགྲོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང། །ལུས་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་
པ་དེ་དག་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། གཞུགས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉར་འགྲོ་གཉིས་
པོ་དེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ལ་བཞག་དུ་ཡོད་མོད། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་ལ་ཡོད་
དམ་མེད་ཅེས་ན། ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་སྤྱིད་ཅེས་དངོས་
གཞི་ཐོབ་པའི་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་ཉིད་པ་དེ་གཞུགས་མེད་དུ་
སྐྱེ་བ་སྒྲངས་ནས་ཉིན་དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད། བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་མི་སྐྱེ་ཡང་བཞི་པར་སྐྱེས་ཏེ་ཉིན་
དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆངས་རིས་ཀྱི་ཉིན་ཅན་གྱིས་
གཞུགས་ཁམས་སུ་བར་སྤྱིད་གཅིག་ཁོན་སྒྲངས་ཏེ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་།
ཡང་དེའི་ཉིན་ཅན་གྱིས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྤྱིད་གཅིག་ཁོན་སྒྲངས་ཏེ་གཞུགས་ཀྱི་
ཉིན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེའི་ཉིན་ཅན་གྱིས་གཞུགས་ཁམས་
སུ་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་བརྒྱད་མར་སྒྲངས་ནས་གཞུགས་ཀྱི་ཉིན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་ནམས་ནི་གཞུགས་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་སོགས་མ་ཡིན་པར་
མ་ཟད། བར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེ་འདའ་བ་དང་། གོང་འཕོ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་
མངོན་ཏེ། བར་འདའ་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཙམ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་
འདའ་བ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྲུར་གྱི་ལས་ཙམ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པས་བར་སྤྱིད་

གཅིག་སྒྲངས་ནས་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཟད་པར་ཉུས། སྐྱེ་སྤྱི་གཅིག་སྒྲངས་ནས་
 སྐྱེས་གནས་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས་དེ་ཟད་པར་ཉུས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་
 འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ནང་དུ་
 གྲངས་ཀྱང་། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྲུར་ལ་དེ་ཡོད་དེ། ཆོ་དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་
 དུ་བྱེད་ངེས་གྱི་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟེན་དེ་ལ་འགོག་
 སྟོམས་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔུང་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་དག་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་
 བཤད་པ་ལ། ཞུགས་པ་བཤད་པ། འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སའི་དོན། སྒྲངས་རྟོགས་གྱི་བྱུང་པར། ས་མཚམས་
 རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། བོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྒྲངས་པའི་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་
 ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་ཞུགས་པའི་གང་ཟེ། །དག་བཅོམ་
 ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སློན་ནས་དབྱེ་ན། དབང་པོ་ནི་རྣལ་གཉིས།
 སྒྲང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་དབྱེ་ན་སྒྲང་བྱ་རིམ་བརྒྱུད་པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་
 ། ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས། ཕྱེ་བ་སོ་སའི་དོན་ལ། །ཁམས་གསུམ་
 ས་དགའི་སློམ་སྒྲངས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་རྩེ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲངས་པའི་དག་
 བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ། ཅིག་ཅར་
 བའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་རིམ་གྱིས་སྒྲངས་པའི་དག་བཅོམ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་

དགེ་ཉི་ལྷོ་དོན།

ཉིད། དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་འབྲས་བྱ་ཅིས་གྲིས་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་། འབྲས་བྱ་ཅིས་གྲིས་པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་
 གི་སྤངས་ཏྲོགས་ཀྱི་བྱ་དང་པར་ཡོད་ན། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་ངེས་པར་
 སྤངས་པས་བྱ་བ། འདྲན་ཉོན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་ཉོན་བཟུང་པའི་བར་སྤངས་མ་སྤངས་
 ཅི་ཅིགས་སུ་ཡོད། དག་པ་ངེས་པར་མ་སྤངས་པས་བྱ་བ། ཏྲོགས་པའི་བྱ་དང་པར་དེ་
 དག་གི་གཉིན་པོ་ཟླ་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་ཅིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་
 མཚནས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱ་དང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ནས་
 སྤྱིད་ཉོན་དག་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད།
 གཉིས་པ་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་
 བཤད་པ། དང་པོ་ལ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་
 ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟླ། །དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷའི་བྱ་དང་པར་ཡོད་ན། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདྲན་
 ཆགས་གཉིས། ང་རྒྱལ། གློད་པ། མ་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་སྤྱོང་ཚུལ་
 གྱི་དབྱེ་བ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ། དབང་པོའི་སྦོ་ནས་དབྱེ་བ་ནམས་ལས།
 དང་པོ་ལ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱུས་པའི་སྦོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པ་ནས་རྩང་རྩའི་རྩང་རྩ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པའི་
 དག་བཅོམ་འབྲས་གནས། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད། ཅེ་ཡང་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་དགྲ་པ་སྤངས་ཇེས་སུ་སྤྱིད་ཅེའི་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་
 དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གྱི་མཚན་
 ཉིད། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 ལྷོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་
 འབྲས་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། མངོན་ཤེས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགྲ་
 བཅོམ་རྒྱན་བཅས་རྒྱན་མེད་གཉིས། འགོག་སྒྲོམས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་
 ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས། ཤེས་རབ་རྒྱུང་པས་རྣམ་གྲོལ་
 གྱི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གཉིས་ཡོད། མཛོད་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་
 རྣམ་གྲོལ། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་
 དབང་པོ་ནོར་ལྷུ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དབང་ལྷུ་དུས་སྒྱུར་བ་དང་། དབང་ནོན་དུས་མི་
 སྒྱུར་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། འཆི་བ་སེམས་
 པ་བ། ཇེས་སུ་བསྐྱུང་བ་པ། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་
 པ་དང་ལྷ། དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་རྒྱག་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཛོད་ལས། དགྲ་བཅོམ་རྒྱག་འདོད་དེ་དག་ལས། ཁྲ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་བྱུང་།
 ཁྲི་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྒྱུར། མི་གཡོ་ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། ཁྲིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷའི་བྱུང་པར། ཀུན་བདུས་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་གཞུང་ལས་
 བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བདག་བསད་ཀྱང་རུང་མ་བསད་ཀྱང་རུང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་

དགེ་ཉི་ལྷུ་དོན།

པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་དགྲ་བཅོམ་དང་པོ། །བདག་བསད་ན་མི་ཉམས་མ་
བསད་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་པ། །བདག་བསོད་མི་དགོས་ཤིང་
འདོད་ཡོན་ལས་སེམས་བསྐྱངས་ན་མི་ཉམས་མི་བསྐྱངས་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་
དགྲ་བཅོམ་གསུམ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལས་མི་ཉམས་ཀྱང་ཆོ་འདིར་
དབང་ཚོན་དུ་འཕྲོ་མི་རྒྱས་པ་བཞི་པ་དང་། དབང་ཚོན་དུ་འཕྲོ་རྒྱས་པ་ལྔ་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། དབྱུང་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྐྱངས་རྟོགས་
ལས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་གྱི་རྟོགས་པ་ལས་
ཉམས་མི་ཉམས་གྱི་སྒོ་ནས་སྤར་ན་བཤད་དུ་རུང་བར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགྲ་
བཅོམ་སྐྱངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་མེད་ཀྱང་། དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་རང་
ཉིད་ལས་མི་ཉམས་པས་མ་བྱུང་གྱེ། དགྲ་བཅོམ་པ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་གྱི་
རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༥།མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་བཤད་པ་
ལ། དགེ་འདུན་གྱི་གངས་འབྲེན་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་
གྱི་ཐ་སྙད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་
འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐུ་བས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་
བལྟན་བཅོས་འདིར་ཉི་ཤུར་བསྐྱས་ནས་འཆད་ཅིང་དེའི་ཚུལ་ཡང་ཤེད་པ་དང་བྱུང་
ཤིང་གཉིས་གྱི་ནི། ཅུ་བའི་སྤྲས་ཟེན་ལྟར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
དབང་པོ་རྟོལ་གཉིས། བར་པ་གཉིས་གྱི་ཞུགས་པ་གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

རིགས་སྒྲིམ་པའི་འོང་ཆེ་གཅིག་པར་ཆད་གཅིག་པ། འདའ་བ་བཞི། འོག་མིན་མཐར་
ཐུག་འགྲོ། འཕར་བ་གསུམ། སྤྱི་ཅེད་མཐར་ཐུག་འགྲོ། །གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ།
མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མཛོན་བྱེད། བམེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉི་ཤུའོ། །འཕགས་
སྒྲོལ་གྱི་ཅ་བའི་སྒྲུབ་རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་ །ཁ་བསྐྱང་བ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཉི་ཤུར་
བཞེད་དེ། དེ་ཡང་བཞུན་ནམས་སྤར་དང་འདྲ་བ་ལ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ།
འཕར་བ་གསུམ། སྤྱི་ཅེད་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ནམས་ལ་གོང་འཕོ་ཞེས་གཅིག་དུ་བྱེད།
ཁ་བསྐྱང་བ་བཞི་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། འབྲས་གནས་བར་པ་གཉིས། དག་བཅོམ་
ཞུགས་པ་དང་བཞིས་ཁ་བསྐྱང་ནས་དེ་སྤར་འདྲིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་
ལ། ཅ་བའི་སྒྲུབ་རྒྱུ་བཅུ་བདུན་ཁ་བསྐྱོང་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ཉི་ཤུར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་གཉིས་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་
གཉིས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་ཁ་བསྐྱང་། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་སྒྲིམ་
གཉིས་ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་པར་ཆད་གཅིག་པ། ཤུགས་བསྟན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
ཅམ་པོ། །བར་འདའ་བ་སྒྲིམ་འདའ་བ་གསུམ། འོག་མིན་འགྲོ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་
འཕར་བ་གསུམ། སྤྱི་ཅེད་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་མིང་ཅན་གྱི་ཆགས་བཅོམ་དབྱེ་གཞིར་
བྱས་པའི་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལུས་མཛོན་བྱེད་གཉིས། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཁ་བསྐྱང་
ཁམས་རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉི་ཤུར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་
ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དགོས་པ་སོགས་ལ། མདོ་ལས་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་

དག་ཉི་ལྷུ་དོན།

ཐུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བདགས་པའི་བྱ་མཚན་ཡོད་ན། དེ་དང་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པའི་ངོས་ནས་སྤངས་དྲོགས་ཚོས་མཚུངས་ཅུང་ཟད་ཅི་ཅུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་ན། སྦྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ཐོག་ཆེན་ལས་ལ་དགྱི་བ་དང་། ཐོག་པ་ཆེ་ཅུང་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་མཚོན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། དགག་ཕྱོགས་ནས་སྦྱིས་བྱ་ཅུང་བཞི་དང་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་བསྟན་ན་ལས་སྦྱབ་པའི་སྤྱོད་གས་མ་བསྟན་པས་སངས་ཀྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་དྲོགས་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱེད་དཔའི་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་མཚོན་ཏེ་ཐོག་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་དགོ་བདུན་ཉི་ཤུའི་མིང་གི་ཐ་སྟན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ན། ཅུང་འཕགས་ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་ལྟ་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྦྱོ་བ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱེད་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགོ་འདུན་གཉིས་ཀའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་དྲོགས་པའི་བྱན་ཅ་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོ་དོན་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་བྱན་གྱི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཁས་ཤིང་བྱུང་བ་བརྟེས་པའི་དགོ་སྟོང་དགོ་འདུན་བསྟན་པ་དར་བྱས་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྦྱོ་དོན་བཤད་ཅེན་ཏོ།

༡༡། མཁའ་ལྷན་གྱི་ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་མཆོག་
 དགེ་འདུན་བསྟན་དར་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་
 དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དབྱེད་བཞུགས་སོ། །

༡༡། ཆོས་མངོན་གསུང་རབ་ལྗང་ལམ་ཡངས་པ་ལ། རྒྱུགས་མེད་རྒྱ་ཁྱིའི་མཁའ་
 རབ་ཆ་ཟེར་གྱིས། ལོག་སྤྱོད་འབྱུང་པོའི་སྒྲོ་མིག་སྤྱོད་བྱེད་པ། ཡོངས་འཛིན་ནམ་
 མཁའི་ནོར་བུ་རྒྱལ་གྱི་ཅིག །དབང་པོ་རྒྱལ་དང་མོན་པོ་དག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། གང་ལ་གནས་པ་འབྲས་བུའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་
 པའི་གང་ཟག་གི་ནམ་གཞག་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་
 སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ན་རེ། ཞུགས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཉོགས་ཡིན་ན། དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཉོགས་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་སྦྱེས་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན།
 རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་

འགོག་བདེན་ཚུ་ཅན། དེ་ཐལ། དེ་ཕྱིར། དེ་ཐལ། དགོས་པ་ལྟར་ལྟར་གྱི་འབྲས་
 བྱེད་ལ། འདུས་བྱས་ནས་བྱེད་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་བསྐྱོད་ཅུ་
 དགྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ། མཛོད་ལས། འབྲས་བྱ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས།
 ཁྱི་དག་བསྐྱོད་ཅུ་ཅུ་དགའོ། ཁྱོད་ལམ་ཟད་པ་ནས་དང་བཅས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་
 ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དགོས་པ་ལྟར་དང་དགོས་པ་ལྟར་གྱི་
 འབྲས་བྱ་གཉིས་འབྲས་ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཅི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་
 སྤྱད་ཀྱི་འདོད་ཉེན་ལྟར་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུ་ཅན། དགོས་པ་
 ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་པ་ལྟར་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ། དེ་
 སྤྱད་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་མཛོད་ཏོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོས་
 པ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་གི་དགོས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ། དེ་
 འདུའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སྤྱད་ལྷགས་ཀྱི་
 འབྲས་བྱ་དེ་འདོད་སེམས་ལ་བདེན་ནས་སྤྱོད་བཞེད་ཟེར་ན། འདོད་སེམས་དང་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདུའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་འདོད་སེམས་ལ་བདེན་ནས་སྤྱོད་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཐལ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤྱི་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

གྱི་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ། དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཉེན་ནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་
ཟེར་ན། འོ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་
འཕགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ།
དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་ཞུགས་ལམ་
སྟོན་དུ་བཏང་བ་དང་། ཞུགས་ལམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་ལམ་ཐོབ་པ་དང་།
མཐོང་སྤངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཟད་པ་སྟོམ་པ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་
དང་། མི་ཉག་ལ་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་ཉོགས་པས་བྱབ་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་ལྔ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
མི་ཉག་ལ་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་ཉོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེས་མི་ཉག་ལ་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་ཉོགས་པར་ཐལ།
ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེས་

མེར་སྐྱོད་རྩུབ་བཞོལ།

མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་
རྟག་པ་དང་། འགོག་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྟུལ་རྟེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེས་འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བར་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་རྒྱུད་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་
འོང་ཞུགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྟུལ་རྟེ། འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་
པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ། ཉན་ཐོས་
སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་
མེད་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་འབྲས་བུ་ཐོད་བཟལ་བའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་
བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་
བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐོད་བཟལ་བའི་
ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གང་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཞིག །ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དེ་འབྲས་བྱ་དང་མཐའ་གཉིས་ལ་བཞག་དུ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་
མེད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ལ་ཡང་བཞག་དུ་མེད། དབྱ་བཅོམ་ལ་ཡང་བཞག་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་
གསུམ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་
གསུམ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་སྤྲོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་དབྱ་
བཅོམ་འབྲས་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འབྲས་བྱ་ཐོན་བཞལ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གཉིས་དོན་
མི་གཅིག་ཅིང་། ཕྱིར་འོང་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་བཞག་དུ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་བཞག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་འདོད་སྤྲོད་དུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་
བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་ཉོན་མོངས་རྣམ་འཛམས་
ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་མ་བྲབ་ན་བྲབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་
 འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྟོད་དགྲ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དེ་འབྲས་བྱ་བར་པ་གཉིས་ལ་བཞག་དུ་ཡོད་ཟེར་ན།
 དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་འོང་ལ་ཡང་བཞག་དུ་མེད། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཡང་བཞག་
 དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་
 ཉོན་མོངས་དུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོད་
 ཅེའི་སས་སྐྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དུག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཙ་ཉག་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་
 རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུ་དགྲ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 སྟོད་ཉོན་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་ལ། རང་
 རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྟོང་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། དགེ་སྟོང་རྩལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་རྒྱན་
 ལྷགས་ཀྱི་དགེ་སྟོང་རྩལ་ནས། དག་བཅོམ་པའི་དགེ་སྟོང་རྩལ་གྱི་བར་བཞི་ཡོད།
 རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་སྟོང་རྩལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་

དག་ཉི་མཐའ་དབྱེད།

མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་དྲོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་
པའི་ཡོན་ཏན། དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་
ན་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནས་དབྱ་བཅོམ་པའི་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་བྱའི་བར་བཞི་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་ནམ་
གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུག་དབྱ། །དེར་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་འགོག་བདེན་བརྒྱད་ཅུ་
ཙུག་ཡོད། འབྲས་བྱ་བཞི་པོ་དེས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱན་
ཞུགས་ཕྱིར་འོང་འབྲས་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
བའི་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྐྱོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། འབྲས་བྱ་ཐོད་བཟལ་བའི་ཕྱིར་
མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གང་རུང་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ནམས་བསམ་གཏན་ས་བྱག་གང་
རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་འདོད་སེམས་
དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་
ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཙུག་ནས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འབྲས་བྱ་ཐོད་
བཟལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་

དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པས་བྱབ། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་
 འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་།
 གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དགྲ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་བཞི་པོ་དེ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཆགས་བྲལ་སྤྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་དང་བཅས་པའི་
 འབྲས་བྱ་དེ་མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་རྒྱུད་པའི་འབྲས་
 བྱ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ནམས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འབྲས་བྱ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འབྲས་བྱ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉན་
 ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་
 འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་དེས། ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་དང་། འདོད་ཉོན་དུག་པའི་དངོས་གཞི་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཅི་རིགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད། འབྲས་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་དེས། ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་དང་། འདོད་ཉོན་དགྲ་པའི་དངོས་གཞི་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཅི་རིགས་ལ་

དགེ་ཉེ་མཐའ་དཔྱད།

བདེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་
མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤང་ཉོན་དགྲ་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་
པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་བཞི་པོ་དེ་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་
དང་། འཇིག་རྟེན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གང་ལ་བདེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་
ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས།
དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་རྣམས། ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
ལམ་ལ་བདེན་ནས་ཐོབ། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་རྒྱད་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་གཉིས། ཟག་
མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
ལམ་ཅི་རིགས་ལ་བདེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཆགས་
བྲལ་སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གང་རུང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ། དགྲ་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒོམ་ལམ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་དྲིང་ངེ་འཇོན་
ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འབྲས་
བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དེ་སྤོན་ཞི་གནས་ལ་སྦྱོད་པ་ཤས་ཆེར་གོམས་པ་
ཞིག་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བདེན་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་
འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད། སྤོན་ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱོད་པ་ཤས་ཆེར་གོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན།
ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བདེན་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་

དུ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་ཁམས་གང་གི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འབྲས་
 བུ་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་འདྲོད་ཁམས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཐོབ། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
 དེ་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་
 དང་ཕྱིར་འོང་གང་རུང་ཡིན་ན། འདྲོད་རྟེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག །ཁམས་
 བོང་གི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཙ་ཉགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
 སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དེས་འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད།
 གཟུགས་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དེས་གཟུགས་
 གྱི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་།
 གཟུགས་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་སྤྲིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་ནི་
 གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མངོན་ལས། འདྲོད་
 པར་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། གསུམ་དུ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྟོན་
 སོང་དང་འབྲས་བུ་ཐོད་བཟལ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་འབྲས་བུ་དང་མཐའ་
 གཉིས་ལ་བཞག་དུ་མེད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ལ་ཡང་བཞག་དུ་མེད། དག་བཅོམ་ལ་ཡང་
 བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུའི་ངོས་ནས་ཐོད་བཟལ་བཞག་
 དུ་མེད། སྤང་བུའི་ངོས་ནས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་ཐོད་བཟལ་བུའི་འབྲས་བུ་གཞན་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྲུལ་
 གསུམ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་
 འབྲས་བྱའི་ངོས་ནས་ཐོད་བཞལ་བཞག་དུ་མེད། སྤང་བྱའི་ངོས་ནས་ཆགས་བྲལ་
 སྦྲོན་སོང་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དབྱ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་
 མ། རང་དང་རྒྱན་གཅིག་དུ་བྱུར་པའི་འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་
 སྦྲོན་དུ་སོང་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་སྤྲོ་
 ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་བྱ་བར་པ་གཉིས་ལ་
 བཞག་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འོང་ལ་ཡང་བཞག་དུ་ཡོད། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཡང་བཞག་དུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། འབྲས་བྱའི་ངོས་ནས་ཐོད་བཞལ་བཞག་དུ་
 ཡོད། སྤང་བྱའི་ངོས་ནས་ཆགས་བྲལ་སྦྲོན་སོང་བཞག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རྩལ་
 དུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤོང་དུ་ག་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་འབྲས་བྱའི་ངོས་ནས་
 ཐོད་བཞལ་བཞག་དུ་ཡོད། སྤང་བྱའི་ངོས་ནས་ཆགས་བྲལ་སྦྲོན་སོང་བཞག་དུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གང་རུང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་
 དུ་མ་བྱས་པར་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་འོལ་དུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྟོན་
 དགྲ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ཙོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་
 རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་དགེ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ལ་འབྲས་གནས་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱབ་ལས། རང་རྒྱལ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་
 དུ་རིགས་པར་བྱ་སྟེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དགེ་སྦྱོང་
 རྩལ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་
 རྩལ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་གང་ཞིག །བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བྱའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན།
 རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
 མ་བྱུབ་ན་དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

འདྲོད་མི་ནུས་སོ། ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་ཞི་རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་
ནས། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དགེ་སྦྱང་ཚུལ་དང་ཞི་རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཟག་
མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྦྱང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞི་རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དགེ་སྦྱང་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་
ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
དེ་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་
འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྦྱང་ཚུལ་དེ་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་བྱེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དག་སྤྱོད་ཚུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །འོ་ན་
 རྒྱ་ཞུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་སོང་། གལ་ཏེ་འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཞུགས་
 དང་རྒྱ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བདག་
 གི་འབྲས་བུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། བདག་བདག་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་སོང་། མ་གྲུབ་ན། བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་འདོད་
 ན། བདག་གི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐྱེས་ཟེན་སྐྱར་ཡང་
 སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་རྒྱུད་པའི་འབྲས་བུ་
 གཉིས་པོ་དེ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་ལ་བཏེན་ནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
 འཛིག་ཏེན་ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བཏེན་ནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །འོ་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྒྲགས་སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་ཏེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 གལ་ཏེ་འདོད་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ལོ། །ཁོ་ན་རེ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཉམ་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མྱོང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། མཛོད་ལས།
འབྲས་བུ་བཞི་རྣམས་བཞག་པ་ནི། རྒྱ་ལྔ་དག་ནི་སྤིང་ཕྱིར་རོ། འབྲས་ལ་སྟོན་ལས་
བཤང་བ་དང་། གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྟོམ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་།
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན། རྒྱ་ཞུགས་
ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལས།
༡༥པ་པོ་རྟོ་རྟུལ་དེ་དག་དུ། ༡༥དང་ཚོས་ཀྱི་ཇེས་འབྲང་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྟོར་ལས་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་ཞུགས་ཞུགས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལས་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་དགེ་སྟོང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟག་
མེད་བར་ཆད་མེད་ལས་དེ་རང་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྟོང་དུ་
འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་བྱས་པ་ལ། གང་ཟག་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་
དགེ་སྟོང་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལས་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལས་དེ་
གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་རང་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

མེད་སྒྲུང་ཕུར་བཞོལ།

རྣམ་མཁྱིན་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་གྱི། རྣམ་མཁྱིན་སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མི་
 འཕྲད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དང་བྱི་གན་རྒྱ་བོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 རྒྱན་ཞུགས་དག་སྤྱོད་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
 རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་དག་སྤྱོད་རྩལ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། མ་བྲལ། མ་བྲལ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་
 ཞུགས་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་དག་སྤྱོད་རྩལ་ཐོབ་པར་ཐལ། རྒྱན་
 ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་
 རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་དག་སྤྱོད་རྩལ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། བྱོད་གྱིས་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་མ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་དག་སྤྱོད་གི་རྩལ་ལ་ཟག་མེད་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥
 །གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་བཤད་
 པ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་བཤད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་འབྲས་བཤད་པ། དག་
 བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཞུགས་པ་བཤད་པ་དང་།
 འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །མ་ཐོང་སྤངས་ཀྱང་སྤྱོད་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དག་
 སྤྱོད་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་

དགེ་ཉེ་མཐའ་དཔྱད།

པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྤྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་ཉན་
ཐོས་ཚྭ་གས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་བྱ་བཞི་ཟིམ་གྱིས་ཐོབ་
ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་བྱ་བཞི་
ཟིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་
དུ་ཐོབ་པའི་དབྱ་བཙོན་འབྲས་གནས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདྲོད་ན་མི་
འཐུན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་སྟོབས་ཀྱིས་དྲོགས་
པའི་སྤྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ། སྤྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་དུ་ལ་དད་པའི་ཇེས་འབྲངས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་དྲོགས་པའི་སྤྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ། སྤྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་ནོན་ཚོས་
ཀྱི་ཇེས་འབྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་དད་སྟོབས་ཀྱིས་དྲོགས་པའི་སྤྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་ནོན་ཚོས་ཀྱི་ཇེས་
འབྲངས་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བདེན་བཞིའི་སྐང་དོར་གྱི་གནས་ལ་དད་པའི་དད་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་
གནས་ཚུལ་དྲོགས་པའི་སྤྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་
བཞིའི་སྐང་དོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དད་པའི་དབང་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་

གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་
 འབྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
 ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྩལ་དང་པའི་རྒྱུ་འབྲངས་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་བྱི་མ་དེར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་བྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་
 རྒྱས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྩལ་དང་པའི་རྒྱུ་འབྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་
 རྩལ་དང་པའི་རྒྱུ་འབྲངས་དང་། དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲངས་གཉིས་ལ།
 བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་
 ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྩལ་དང་པའི་
 རྒྱུ་འབྲངས་དང་། དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲངས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་གཙོ་བོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དང་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྩལ་དང་པའི་རྒྱུ་
 འབྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་གཙོ་བོར་ཆོས་རབ་དུ་རྒྱུ་འབྲེད་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
 དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་
 བཞིའི་གནས་ཚུལ་གཙོ་བོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་།

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

གཙོ་བོར་ཚས་རབ་དུ་མས་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་ལྟོ་བས་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ།
བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། བདེན་བཞི་བདེན་མེད་
དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐུན་དེ།
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྟུལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཡིན་ན། བདེན་བཞི་མི་རྟག་
ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པས་མ་བྱེད། བདེན་བཞི་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པས་ཡང་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དབང་རྟོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མིན་ཟེར་ན། དེ་
ཡོད་པར་ཐལ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་ནས། རྒྱང་རྒྱའི་རྒྱང་དུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་
ཞུས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ནམས་གྱི་ནང་ནས་ཆེས་དབང་པོ་ཡིན་དུ་རྟོན་པོ་གཅིག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་མེད་དོགས་པ་གཅོད་པའི་སྐབས་སུ། གསེར་འབྲིང་
ལས། བརྟགས་ན་རུང་ཙམ་སྤང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པས་བྱེད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་
སྦྱར་ལམ་སྤྲན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། རྒྱན་དུ་
ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞི་ན། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དང་པོའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་དྲེམ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བྲིག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཅོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
དྲུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིལ་ང་། ཐེག་དམན་གྱི་བཅོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཐེག་དམན་
གྱི་མཐོང་ལམ་བཅོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིལ་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག་ རྣམ་བཤད་
སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་དང་། རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ཙ་ཙ་འབྲེལ་ནས་འབྱུང་
ཚུལ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འཇུག་ཐོགས་སྟུ། འདི་ལ་བྱེ་
བྲག་ཡོད་ན་ནི། འདོས་པོ་ཤིན་དུ་ཐུ་བ་ཡང་། རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡི་ནི། རྒྱུན་
ལས་སྒྲིམ་པའི་དོན་མ་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།
མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ལུགས་པའི་གང་ཟག་ རྒྱུན་ལུགས་
ལུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱུན་ལུགས་ལུགས་པ་
དབང་རྒྱལ་དད་པའི་ཇེས་འབྲངས་དང་། དབང་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་ཇེས་འབྲངས་གཉིས་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མཉམ་
བྱུང་དང་སྒྲ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤང་བུའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན།
དེར་གྱུར་པའི་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བ་དང་། རིམ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་
བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ།
སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། སྤང་བུ་རིམ་གྱུར་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། སྤང་བུ་རིམ་
གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་སྤངས་ཉྐྱེས་
ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། སྤངས་པའི་བྱང་པར་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་
གྱུར་བ་དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་བར་སྤངས་མ་སྤངས་ཅི་རིགས་ཡོད། རྟག་པ་ངེས་པར་
མ་སྤངས་པས་བྱུང་། ཉྐྱེས་པའི་བྱང་པར་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་
གྱུར་བ་དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་བར་གྱི་གཉིན་པོ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད། རྟག་པའི་
གཉིན་པོ་ངེས་པར་མ་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ས་འཚམས་ནི། ཉན་ཐོས་སྤྱོད་ལམ་
སྟན་གཅིག་པ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཇིས་ཤེས་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད།
གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
མེད་པར་ཐུག། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
ཞུགས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཙོམ་པ་ཉན་ཐོས་
མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་ཇིས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་།

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཀོལ།

ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ནི་བདེན་པ་
རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་
སྤངས་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་
གདགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། ཁོ་ན་རེ། བྱོད་འབྲས་
གནས་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱིས་ཞུགས་པ་གཅིག་ཡོད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཞུགས་པ་གཅིག་
ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཞུགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་
མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་
པས་བྱུང་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་
མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་བོ། ཁ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ།
འབྲེལ་པ་ལས། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་
ལམ་སྒྲུང་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
བྱེ་བྲག་གི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་བཤད་སྤྲིང་པོ་རྒྱན་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ལས་ས་འཆམས་སྒྲོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུས་བསྟུས་
པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ས་འཆམས་
སྒྲོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བརྒྱུད་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྒྲོར་ལམ་
སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོན་པོ། སྒྲིན་མེད་
ནི། དེ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་བཞེད་པ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྣམ་བཤད་
སྟོང་པོ་རྒྱན་དུ་རང་ལུགས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་མ་
བསྟན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ས་འཆམས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ས་འཆམས་སྒྲོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་ལས་
བདུས་པའི་བཞེད་པ་བསྐྱར་བ་ཅམ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ག། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པའི་ས་འཆམས་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཚིག་མེད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྒྲིས་བུ་
རྒྱུད་བཞི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེས་དབང་པོ་དུལ་དང་རྩོན་པོ་དག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་གཅིག་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོན་པོ། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་
ཅིམ་ཅན་དུ་སྒྲི་བར་ཐལ། ཀུན་བདུས་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་བཅོ་
ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྒྲིན་མེད། དེ་ནི་

སེར་སྐད་ཟུར་བཀོལ།

མཐོང་ལམ་སྟག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ནས་རིམ་གྱིས་གངས་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་གྱི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་རང་གི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ལ་ཤེས་
བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་འབྲས་གནས་
བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་
པའི་དགེ་སྦྱོང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དབང་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདྲོད་མི་རྒྱས་སོ། །ཁ་ཅིག །མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་
རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་
པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དོན་དེ། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་ཅམ་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་
ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེས་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཞེ་སྤང་།
ང་རྒྱལ་སོགས་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་ཅམ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་
སྤངས་པར་ཐལ། བྱོད་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་
ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སའི་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
ལ་གནས་པའི་གང་ཟླ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ་
ནི། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་རྣལ་དད་མོས་པ་དང་། དབང་
ཉོན་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱོད་
པར་ཅན་དང་། ཅམ་པོ་བ་གཉིས། བྱེ་བ་སོ་སའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་རང་དང་རྒྱད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་
རྣལ་དད་པའི་ཇེས་འབྲངས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་དབང་རྣལ་དད་མོས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་དང་རྒྱད་གཅིག་དུ་
གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་ཉོན་ཚེས་ཀྱི་ཇེས་འབྲངས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དབང་ཉོན་མཐོང་ཐོབ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྣལ་དད་པའི་ཇེས་འབྲངས་དང་རྒྱད་
གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དབང་ཉོན་ཚེས་ཅན། མཚན་བྱ་དང་པོ་

དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་དབང་རྣམས་ཀྱི་གནས་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་
 ཐོས་སྒྲོབ་པ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་དབང་རྣམས་ཀྱི་གནས་འགྱུར་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོ་དེ་ལ་དབང་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པ་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མཚུངས་སོ།
 །ཁ་ཅིག །རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དབང་རྣམས་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། དབང་རྣམ་
 ཡིན་པས་བྱུང་བ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དབང་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྒྱལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་ཟེར་ན།
 ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་།
 ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་
 གཞི་མཐུན་ཡང་མེད། དེ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་

དགེ་ཉི་མཐའ་དབྱེད།

ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་བཟུལ་བའི་ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་འབྲས་བུ་ཐོད་བཟུལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཅ་ཉགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་
པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་
པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག །སྤང་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ན། འདོད་ཉན་རྒྱག་པའི་སྤང་གཉེན་ལ་
གནས་པས་བྱུང་བར་ཅན། འོ་ན། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཉན་རྒྱག་པའི་
སྤང་གཉེན་ལ་གནས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འདོད་ཉན་དང་པོ་ནས་རྒྱག་པའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་སྤང་བའི་
སྦྱོར་བ་ལ་བཙོན་བཞིན་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། འགལ་
ལོ། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཆེན་མོ་ལས་རྒྱག་པའི་བར་སྤང་བཙོན་
པ་དང་། དེས་པར་རྒྱག་པ་སྤང་བཙོན་པ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། གོང་
འོག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁམས་གསུམ་ས་
དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་
བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་

སེར་སྒྲུང་རྩེད་པའོལ།

མཚན་ཉིད། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྩུང་འབྲིང་
ཆེན་པོ་དགུ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྲོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །ཁམས་
གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྩུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་
ཅར་དུ་སྤྲོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྩུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་
གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་སྒྲ། །ཁ་ཅིག །ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་
བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྩུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་
བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དེ་འདྲ་བ་དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྲོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། སྤང་བྱ་
རིམ་རྒྱད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྩུང་འབྲིང་ཆེན་
པོ་དགུ་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་
ཕྱི་མ་སྤྱུ་བ་པོ། །ཁ་ཅིག །ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

མངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོད་བ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་དགུ་
ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོད་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲ་བ་དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྲོད་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྤྲོད་
ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་
བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགུ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་མའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགུ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། སྤྲོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་མན་ཆད་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་ཉོན་
དུག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཁ་མའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེས། དང་པོར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་
མངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྲོད་། དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་

སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྲོང་བ་ནས། སྤྲོད་ཅེ་འི་སེར་བསྐྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྲོང་། དེ་ནས་འདྲོད་པའི་སེར་བསྐྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་འབྲིང་སྤྲོང་། དེ་ཁྲིམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེར་བསྐྱས་
 ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་འབྲིང་སྤྲོང་བ་ནས། སྤྲོད་ཅེ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་སྤྲོང་བ་
 ནས་བཟུང་སྟེ། འདྲོད་པའི་སེར་བསྐྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་
 སྤྲོང་བ་ནས། སྤྲོད་ཅེ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་སྤྲོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་འདྲོད་པ་ལ་
 འདུན་པའི་འདྲོད་སྤྲོད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། སྤྲོད་
 ཅེ་ལ་འདུན་པའི་འདྲོད་སྤྲོད་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་སྤངས་ཟེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་
 ཀྱི་རིམ་རྒྱུད་པའི་སྤང་བྱ་སྤྲོང་ཆུང་ལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་
 འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་
 ལུས་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བྱི་ཉིས་སྤྲོད་དགུ་བརྒྱ་ཅུའི་
 བྲངས་མ་ཆང་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
 རྒྱགས་འབྲས་གནས་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་རྒྱགས་འབྲས་གནས་གཉིས་
 པོ་དེ་ལ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་དགུ་མངོན་གྱུར་བ་སྤྲོང་ཆུང་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་ས་བོན་
 སྤྲོང་ཆུང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུའི་ས་བོན་ཅིག་
 ཅར་དུ་སྤྲོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་དགུའི་ས་བོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བའི་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དག
ཁྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱུལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་བདག་མེད་
པའོ་སྒྲུལ་དུ་གཏོ་བོར་བསྐྱུས་ཏེ་སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་པ་ཡུན་རིང་བུང་གི་ཁྱད་པར་
མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་དབང་
པོ་ནོ་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྤང་
བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དེས་དེ་ལྟར་ནུས། རིམ་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་
དབང་པོ་ཆེས་ཡིན་དུ་རྫོང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁམས་གསུམ་ས་དབྱས་བསྐྱུས་པའི་
སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དབྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་རིམ་ཅན་
དུ་སྤོང་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཁམས་གསུམ་ས་དབྱས་བསྐྱུས་པའི་
སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དབྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་སྤོང་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དབྱ་
ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱད་ཉོན་དབྱ་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལ་
ལྷན་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རིགས་སུ་གནས་བྱ་གནས་

སེར་སྒྲུང་བཀོལ།

བྱེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱ་ཞུགས་ཤི་འཕོ་བའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་དོན་ལྡན་བྱའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ། ཉན་
སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་ལྡན་བྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་
ཡང་ཡིན། ལས་ཉན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་སྟོག་དབང་འགག་བཞིན་པའི་གང་
ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་ལྡན་བྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་
པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྟོག་
དབང་འགག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་འབྱུང་། ཁ་
ཅིག །ཀྱན་ལས་བདུས་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་རང་རྒྱལ་བར་
འགྱུར་རོ། ཞིས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱལ་དེ་རང་རྒྱལ་མཚན་
ཉིད་པ་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་
ལ་བྱེད་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སངས་
རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞིས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་མ་མཇུག་ན། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་
མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

བའི་རྒྱ་ལྷགས་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དབྱ་བཙམ་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་མངོན་པ་
གོང་མ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། བྱེ་བྱག་དུ་སྟོབས་དེ་
འདྲའི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་བྱག་དུ་སྟོབས་བའི་ལུགས་
ལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ལ་བཞེན་ནས།
ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྟོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་བར་སྟོང་ནུས་
པའི་ཉོན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་
པ་ཡི། ཁམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
རང་ལུགས་ལ། རང་དང་རྒྱ་དག་ཅིག་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་རྒྱལ་
དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལྷགས་འབྲས་གནས་དབང་རྒྱལ།
རྒྱ་ལྷགས་འབྲས་གནས་དབང་རྒྱལ་དད་མོས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་དང་རྒྱ་དག་ཅིག་
དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལྷགས་འབྲས་གནས་དབང་རྣམ་རྒྱ་ལྷགས་འབྲས་གནས་དབང་རྣམ་
མཐོང་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་འབྲས་བྱ་གོང་མ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དངོས་སུ་བཙོན་
བཞེན་པའི་རྒྱ་ལྷགས་འབྲས་གནས། རྒྱ་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མི་བཙོན་པའི་རྒྱ་ལྷགས་འབྲས་གནས་རྒྱ་ལྷགས་འབྲས་
གནས་ཅམ་པོ་བའི་མཚན་ཉིད། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྟོམ་སྤངས་
ཉོན་མོངས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བའི་རྒྱ་ལྷགས་འབྲས་གནས།

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཞུགས།

སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདོད་པའི་སེམས་
བསྐྱུས་ཀྱིས་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མོངས་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་རྩེ་སྤངས་ཇེས་སྟེ། སྤང་ཅིའི་སེམས་
བསྐྱུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མོངས་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་རྩེ་སྤང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེས་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སྟེ། ས་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་གང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྤང་བ་དང་། སྤང་འདས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཐོབ་
ཇེས་སྟེ། ས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱུས་བའི་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མོངས་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་རྩེ་
དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བར་བྱེད། སྤང་འདས་ནི། སལ་ཆེར་ནི་མཐོང་ཆས་ཀྱི་རྟེན་ལ་
སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་ལ་མ་རྣམས་ན། བར་སྤིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་
དུ་བྱེད། དེ་ལ་མ་རྣམས་ན། སྤོན་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་སྟུ་སྟེ་བ་
སྤངས་ནས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་འཇལ་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པའི་གོ་འཕངས་མངོན་དུ་བྱེད། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་མ་འཇལ་ན།
རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕངས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུ་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མོངས་མ་ལུས་

དགེ་ཉི་མ་ཐའ་དཔྱོད།

པར་སྤངས་ཇེས་སྟུ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མངས་
ནམས་སྤོང་བར་ཐལ། དེ་དང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་གཉིས་
ལ། །ཁམས་གསུམ་ས་དགས་བསྟུས་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མངས་ཆེ་འབྱིང་དགྲའི་ས་
བོན་སྤོང་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རང་རྒྱད་ལ་སྦྱིས་ལ་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པ་ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་
པའི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་
བྱབ་བོ། །འོ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ཇེས་
སྟུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། དེས་
འདྲོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མངས་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
དངོས་གཉིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་
ཇེས་སྟུ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མངས་མངོན་གྱུར་
བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་
རྒྱུ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་ཏུ་སྤོང་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྤངས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་དམ་བཅའོ། །འདྲོད་ན།
ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

མེར་སྐྱོད་ཕྱར་བཀོལ།

ཁོ་ན་རེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མངས་མངོན་གྱར་
བའི་སྤོང་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་རྒྱུང་འབྱེང་དགུའི་དབྱེ་བ་མི་
འཐད་ཟེར་ན། དེ་འཐད་པར་ཐལ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒོམ་སྤངས་
ཉན་མངས་མངོན་གྱར་བ་དེ་ལ་རྒྱུང་འབྱེང་དགུའི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གཉིས་པོ་
དེ་ལ་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མངས་རྒྱུང་འབྱེང་དགུ་པོ་དེའི་ས་བོན་སྤོང་རྩལ་ལ་བྱད་པར་
མེད་ཀྱང་། དེ་དགུ་པོ་སྤོང་རྩལ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག
།སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གཉིས་པོ་
དེ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མངས་ཆེ་འབྱེང་དགུའི་ས་
བོན་སྤོང་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་
བསྐྱས་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉན་མངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུའི་ས་བོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་
བ་ནས། རྒྱུང་འབྱེང་རྒྱུང་འབྱེང་དགུའི་ས་བོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་མཛུངས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མཛུངས། དེ་གཉིས་ཀས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་
མངས་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བར་ཡང་མཛུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
བྱལ། འོ་ན། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་པའི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

མེད་ལམ་དེས། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཅུང་དུ་ཅུང་
དུ་དངོས་སུ་སྤོང་བར་ཐལ། དེས་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཅུང་དུ་ཅུང་དུ་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་
རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས། དེ་གཉིས་ཀ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་སོ། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་རྣམས་བྱུང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ཉན་མངས་མ་
ལུས་པར་སྤངས་ནས་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་གོ་འཕངས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ།
ཀུན་ལས་བདུས་ལས། འཆི་འཕོའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་བར་སྤྲོད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཐུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བར་སྤྲོད་ལ་འཆི་འཕོའི་ཆེ་ཞེས་
འཆད་པའི་རྒྱན་མཚན་ཡོད་དེ། བར་དོ་བ་ཆེ་མུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་རང་
རྒྱལ་བར་འབྱུང་དོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱུས་པའི་རང་རྒྱལ་དེ། རང་
རྒྱལ་བཏགས་པ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་རང་
རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་ན། རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་
རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་
དབང་བཅོམ་པ་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་

མེར་སྐྱད་ཟུར་བཀོལ།

མ་ཁྲབ། དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་གི་ལུགས་ལ། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉིས་ཀྱི་སྤང་
བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
དེས། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆེ་འབྲིང་དགུ། །དེས་
བྲངས་པའི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྟེང་ཆེ་འབྲིང་དགུ་རིམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་
སྤངས་ཐེས་སུ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཆེ་འབྲིང་དགུ། །དེས་བྲངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་འདུན་
པའི་འདོད་སྟེང་ཆེ་འབྲིང་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་དེས། །ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཆེ་འབྲིང་དགུ་དང་། དེས་བྲངས་པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བདུན་པའི་
འདོད་སྟེང་ཆེ་འབྲིང་དགུ་འཛིན་ནས། དང་པོར་ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྐྱུས་པའི་
སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་བྱ་སྤོང་བ་ནས། རྒྱུ་རྩའི་རྒྱུ་
རྩ་དགུ་ཅིག་ཅར་བྱ་སྤོང་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱན་ཞུགས་སྟོང་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྟེ། དེ་
ལས་གཞན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ༥ དང་པོ་རྒྱན་
ཞུགས་སྟོང་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་
།ཉན་ཐོས་སྟོང་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་སྟོང་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་རྒྱད་གཅིག་དུ་
གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲོར་ལམ་ལྷན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ།
ཉན་ཐོས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་ལ་སྒྲི་འཕགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྒྲི་གསལ་འཕྲུག་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། ལན་བདུན་པ་ལ་སྒྲི་འཕགས་གཉིས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
།རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་
བདུན་པ་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྒྱན་ཞུགས་མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་བ་
ཡིན་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། ཆད་ལུན་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་
བཅོས་རྣམས་སྟ། རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། རེ་ལྷར་ཐོགས་ན་ལན་
བདུན་པ་བ་དང་། མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་བ། པོ་ཟེས་ན་ལན་བདུན་པ་བ་
རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་
དེ། མ་དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
མོད་ཀྱི་འདིར་མ་དེས་པ་མ་བཛོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
གཟུགས་ཉར་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཡིན་ན།

མེར་སྐྱད་ཟུར་བཀོལ།

གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱབ་པར་
ཐལ། གཟུགས་ཉིད་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་ན།
འོག་མིན་གྱི་ཉེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་
རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་གང་ཞིག
།རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལ། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་
བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་
དག་བར་སྐབས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་རུང་བར་བལྟའོ། །འོག་མིན་དང་
སྲིད་པའི་རྩ་མའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ནི། དེ་ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཟུགས་ཉིད་འགྲོ་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་
ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དེ་ཆངས་ཆེན་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆངས་ཆེན་ལོག་ལྷའི་གནས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་སྒྲངས་པའི་དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་
ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་མ་སྒྲངས་པ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་ཡང་རྩ་མ་པ་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

དང་པོ་ལ་ཡིན་གྱི། ཉན་མོངས་གཅིག་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་ནི་
མཚན་ཉིད་འདི་གཞོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་ཟེར་ན།
དེ་འདྲའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཚོས་ཅན། འདྲོད་ཉན་དང་པོ་དང་བྲལ་
བའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཉན་ཐོས་བསྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། འདྲོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་
བདུན་ལེན་པའི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག འདྲོད་
པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་ངེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
འདྲོད་ཉན་དང་པོ་སྤངས་བའི་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་རྒྱལ་ལེན་ངེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འདྲོད་པར་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་རྒྱལ་བར་སྤྱིད་རྒྱལ་དང་སྐྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ལེན་
ངེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
འདྲོད་ཉན་དང་པོ་སྤངས་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཚོས་
ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདྲོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་བདུན་ལེན་
པའི་སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཀོལ།

ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་ཤིང་འདོད་ལྡའི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་
ལེན་དེས་ཀྱི་སྤང་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཚུལ་ཅན། མཚོན་བུ་
དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྡའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསལ་དུ་ཐོབ་
པའི་དེས་བའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ། འདོད་པར་མིའི་རིགས་མཐུན་
གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་སྤངས། དེ་རྗེས་ལྡའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་ལེན་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་ལྡའི་སྐྱེ་སྲིད་སྤེལ་མར་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཉོན་དང་པོ་མ་
སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། འབྲས་གནས་
སྒོམ་སྤང་བུ་མ་ཟད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཚུལ་ཅན་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁ་ཅིག་ཉོན་དང་པོ་མ་སྤངས་ཤིང་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་
སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པའི་སྤང་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། དེས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་
པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉིན་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་འདོད་ལྡའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་
དེས་ཀྱི་སྤང་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཚུལ་ཅན། མཚོན་བུ་དེར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་

དགེ་ཉེ་མཐའ་དཔྱད།

ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་མ་
བུལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་
ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་དང་པོ་དང་ཡང་མ་བུལ་ཞིང་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པའི་སྤང་བ་
རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཇེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་
བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་དང་པོ་དང་མ་བུལ་ཞིང་། འདོད་
པར་མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན། ལྷའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་
མི་ལེན་པའི་སྤང་བ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་
དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་པར་ཐལ། མིའི་སྐྱེ་
སྲིད་བདུན། བར་སྲིད་བདུན། འཆི་སྲིད་བདུན། སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་བདུན་དང་ཉེར་
བརྒྱད་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གསལ་དུ་ཐོབ་པའི་ཇེས་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་རྒྱུར་པའི་འདོད་སྲིད་དང་
པོ་དང་མ་བུལ་ཞིང་། ལྷའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་ཙམ་གྲངས་པའི་སྤང་བ་
རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ལྷའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་ཇེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཇེས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག ཇེས་པའི་

རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱི་བརྒྱད་ལེན་
 པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཐུན་
 རྒྱུ་ཚོགས་པ་སྤྱི་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་
 གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས། དང་པོར་
 ལྷའི་སྐྱེ་སྤྱི་བཅིག །དེ་རྗེས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱི་བཅིག་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་
 སྤྱི་བཅིག་མར་སྦངས་ནས། མཐར་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་
 ཐོབ་པའི་མིའི་ལུས་རྟེན་དེ་ལ་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། མིའི་
 རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་
 བདུན་པ་བ་དེས། ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྤྱི་བཅིག་མར་སྦངས་ནས། སྐར་ཡང་དང་པོར་མིའི་
 རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་མིའི་ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལེན་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་མིའི་རྟེན་ལ་
 རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་མིའི་ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་དོར་ནས། སྐར་
 ལུས་རྟེན་དེ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་ལེན་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་
 ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས། དང་པོར་མིའི་སྐྱེ་སྤྱི་བཅིག་
 །དེ་རྗེས་ལྷའི་སྐྱེ་སྤྱི་བཅིག་དེ་ནས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱི་བཅིག་སྦངས་ནས། རྟེན་དེ་ལ་མཛུང་

དགེ་ཉེ་མཐའ་དཔྱད།

འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་དེ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ཐོབ་པའི་ངེས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས། དང་པོར་འདོད་པར་ལྷའི་རིགས་མཐུན་གྱི་
སྐྱེ་སྤྱད་གཅིག་སྤངས། དེ་ཇེས་མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱད་གཅིག་ལེན་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྤྱད་སྤེལ་མར་སྤངས་ནས་མཐར་མིའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ལྷ་དང་མི་དག་གི་ནང་དུ་ཡན་
མན་དུ་ཡན་བདུན་འཁོར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ཐོབ་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
དེས། དང་པོར་ལྷའི་སྐྱེ་སྤྱད་གཅིག་ལེན། དེ་ཇེས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱད་གཅིག་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་
འདོད་པའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྤྱད་
རིགས་མི་མཐུན་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འོ་ན། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ཐོབ་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས།
དང་པོར་མིའི་སྐྱེ་སྤྱད་དུག་དེ་ཇེས་ལྷའི་སྐྱེ་སྤྱད་བདུན་ལེན་པའི་ཆེ་ན། རིགས་ནས་
རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྤྱད་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལེན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་འདོད་བྱས་ན་ཅི་གསུང་། གཉིས་པ་རང་
ལུགས་ལ། འདོད་སྤྱད་མངོན་གྱུར་བ་དང་པོ་ཙམ་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་ཤིང་།
འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱད་བདུན་ལེན་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཆེ་དེ་ལ་རྒྱན་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས། རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངེས་པའི་རྒྱན་
ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་
བ་གཉིས། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱི་མངོན་གྱུར་བ་དང་པོ་ཙམ་ལ་ཡང་
ཆགས་བྲལ་མ་བྲས་ཤིང་། འདོད་པར་མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་བདུན། ལྟའི་
རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་བདུན། དེ་དག་གི་བར་སྤྱི་བདུན་བདུན་དང་སྤྱི་པ་ཉིར་
བརྒྱུད་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་
ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ལྟའི་རྟེན་ཅན་དང་། མིའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་ཡོད།
མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་
བདུན་པ་བ་དེས། དང་པོར་ལྟའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་སྤངས། དེ་རྗེས་
མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་ལེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ལྟའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་མར་
སྤངས་ནས། མཐར་མིའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས་
དང་པོར་མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་སྤངས། དེ་རྗེས་ལྟའི་རིགས་མཐུན་གྱི་
སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་ལེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ལྟའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་མར་སྤངས་ནས། མཐར་
ལྟའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱི་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
དེས་སྤྱི་པ་ཉིར་བརྒྱུད་ངེས་པར་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱི་ལས་བསགས་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཡིང་། དེ་མ་གྲངས་བར་དུ་ལས་དེ་སྒྲོང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱལ་གོམ་པ་
བདུན་པས་ཟེན་པ་དང་། རིམས་ཉིན་བདུན་པས་ཐེབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
སྲིད་པ་ཉིར་བརྒྱད་ངེས་པར་ལེན་དགོས་ཀྱང་། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཡིན་པ་མི་
འགལ་ཏེ། བདུན་ཚན་དུ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྒྲོང་དང་། ཡིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ལ།
དང་པོའི་མཁས་བྱའི་གནས་དེ་ལ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཡོད་པ་དང་། ཡིང་དེ་ལ་འདབ་མ་
བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བདུན་ཚན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གནས་བདུན་ལ་མཁས་
པའི་དགེ་སྒྲོང་དང་། ཡིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་སྲིད་པ་ཉིར་བརྒྱད་ལས་ལྟག་པ་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། དེས་སྲིད་པ་ཉིར་བརྒྱད་
གྲངས་ནས་དབང་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དབང་པོ་སྒྲིན་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་དང་པོ་ཙམ་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་
ཡིང་། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ལེན་པར་མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་
སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ། མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་
ཉིད། སྲིར་ལན་བདུན་པ་བ་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཡོད། རྒྱན་ལྷགས་
སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སོགས་དེ་ལྟར་
འཐད་དེ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཆེན་མོ་ལས། ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས།
འཕགས་པ་ལ་ཡང་ངེས་མ་ངེས། རྣམ་གཉིས་ཉིར་བརྒྱད་ལེན་ན་ཡང་། བདུན་ཚན་

སེར་སྒྲིབ་ཕྱར་བཞོལ།

འབྲུག་བདུན་ཞེས་དང་། དང་པོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ། བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པ་དེ། ཁོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནམས་སྟུ། སྐྱུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་
སྐྱབ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག རྒྱན་
ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་
བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤངས་བྱ་མ་ཟད། ཞེས་
པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་
དགོས། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
ཡིན་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
སྟུ། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དངོས་སུ་འཆད་བྱེད་
ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་
བ་དངོས་སུ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པ་འོག་མའི་གཞུང་ཚོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་
ཁྱབ། འོ་ན། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤངས་བྱ་མ་ཟད་ཞེས་པའི་ཐད་དུ། མཛོད་འབྲེལ་
ལས། མཚོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་མ་དེས་པ་མ་
བཟོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་
སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །མ་དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་མཚོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་
བ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཁས། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འཁོར་གསུམ་ཡོད་དོ། འདོད་མི་རྣམས་སོ། གཞན་ཡང་།
རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་
བདུན་པ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པར་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཅམ་སྤངས་ནས་
བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། མདོར་ན་སྒྲོམ་སྤངས་གཅིག་ཀྱང་མ་
སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིམ་རྒྱད་པ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པ་ནི་རེ་ལྷར་ཐོགས་
ན་ལན་བདུན་པ་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ལན་བདུན་པའི་ངེས་པ་ནི་བཟོད་ཟེན་དོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལ་འདོད་པ་ལ་
འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་དང་པོ་དང་མ་བུལ་བས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ།
འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤངས་བྱ་མ་ཟད། ཞེས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་མ་སྤངས་པ་དགོས་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་དང་པོ་
དང་མ་བུལ་བ་དགོས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ།
འོ་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ཤིང་། དེའི་
ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དེ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་
གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ།

མེར་སྐྱོད་རྩུབ་བཞོལ།

འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱན་ལེན་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རྒྱུན་ལྷགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆ་རྒྱུན་
ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་
རིགས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ་ངེས་པའི་
རྒྱུན་ལྷགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱན་བརྒྱན་
ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་འདོད་པར་མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱན་བདུན། ལྷའི་
རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱན་བདུན་ལེན་པ་གང་ཞིག ། དེ་གཉིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་སྐྱེ་སྤྱན་དུ་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འོ་ན། དེས་འདོད་པའི་
རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱན་བརྒྱན་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་འདོད་པའི་མིའི་སྐྱེ་སྤྱན་
བདུན། ལྷའི་སྐྱེ་སྤྱན་བདུན་ལེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། དེ་གཉིས་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྤྱན་
དུ་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ལྷ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྤྱིད་པ་བརྒྱན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་
གནས་མེད་ཅིང་སྐྱབས་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ་ངེས་པའི་རྒྱུན་
ལྷགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ། སྤྱིད་པ་ཉིར་བརྒྱན་ལེན་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེས་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྤྱན་བསྐྱེས་ཏེ་བདུན་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་ལས། ལྷ་དང་
མི་ནམས་གྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་འཁོར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ།

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

འདྲོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱད་བདུན། ལྷའི་རིགས་མཐུན་གྱི་
སྐྱེ་སྤྱད་བདུན་ལོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདྲོད་བསྐྱེད་ས་སྤྱི་པས་འདྲོད་པའི་ལུང་
ལས། ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ལན་བདུན། མི་དག་གི་ནང་དུ་ལན་བདུན་འཁོར་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཇིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན།
ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། འདྲོད་ན། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་
ཐོབ་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ན། འདྲོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཡོད་ན། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཆེན་མོ་ལས། ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་
ནི། ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བུ་སྤངས་ཤིང་། ཆོ་འཕོས་འདྲོད་ལྷའི་རྟེན་དེ་ལ།
སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ནུས་ཏེ།
མིའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཕ ། །རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
ཁ་ཅིག རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་
པོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་འབྱེད་ལས།

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

སྒྲིན་ནམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་སྤངས་པའམ་བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པ་ནི་ཇི་སྤྲུའབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྲུའབྲས་
རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲིལ་བའམ་བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲིལ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ལ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ལ་
ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་འབྲས་བུ་གོང་མ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པས་ཁྱབ། རང་གི་འབྲས་བུ་གོང་མ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲིལ་ཡིན་ན། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
བཙོན་བཞིན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། མཛོད་ལས། འབྲས་
ཐོབ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས། ལམ་ཐོབ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། འབྲས་གནས་ཁྱད་
པར་བུ་བའི་ཕྱིར། མི་ཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
།ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་
སྒྲིལ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲིལ་ཡིན་ན། རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་
ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པ་གོང་དུ་བསྐྱབ་
ཟེར་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གང་རུང་སྤངས་ཤིང་།

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་གཉིས་སམ་གསུམ་གང་རུང་ལེན་པའི་སྤང་བུ་
རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་
རིགས་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་ཤིང་། བཞི་པ་མ་
སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་གདམས་ང་ཅན་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
ཁ་ཅིག་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་ལྡན་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། དེས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་
འདོད་སྤྱོད་ལྡན་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ན་རྒྱག་པ་ཆོ་དེ་ལ་སྤོང་བར་འགྱུར། རྒྱག་པ་
སྤངས་ན་ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་བས། ཕྱིར་འོང་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་
གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱག་པ་སྤངས་པ་
ལ་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་བརྩོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་འབྲེལ་
ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ལྡ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྤངས་ན་རྒྱག་པ་འང་
གདོན་མི་ཟ་བར་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྟའི་དེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསལ་དུ་ཐོབ་

པའི་རྒྱལ་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་ལྟའི་སྐྱེས་སྤྱོད་གསུམ་ལས་ལྟག་པ་མི་ལེན་
 ཀྱང་། ལྟ་མའི་སྐྱེས་སྤྱོད་རིགས་མི་མཐུན་པ་བཞི་ལེན་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་བའི་
 རྒྱལ་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རྟོད་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་མ་ལེན་པར་
 བྱལ། ལྟ་མའི་སྐྱེས་སྤྱོད་རིགས་མི་མཐུན་པ་བཞི་ལེན་པའི་རྒྱལ་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་དངོས། ༥ ༥།གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་
 མངོན་གྱར་བ་གསུམ་པ་སྤངས་ཤིང་། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེས་སྤྱོད་གཉིས་
 དེས་པར་ལེན་པའི་ཆོ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སྤང་བུ་རིམ་
 རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན། རྒྱལ་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་
 སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་
 དང་། མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས། དེའི་སྤངས་རྟེན་གས་
 ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྤངས་པའི་བྱུང་པར་ནི། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་དེས་པར་སྤངས་
 པས་བྱལ། བཞི་པ་སྤངས་མ་སྤངས་ཅི་རིགས་ཡོད། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་
 སྤྱོད་ལྟ་པ་མངོན་གྱར་བ་མ་སྤངས་པས་བྱལ། རྟེན་གས་པའི་བྱུང་པར་ནི། དེ་དག་གི་
 སྤང་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད། སྐྱེ་བའི་
 བྱུང་པར་ནི། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེས་སྤྱོད་གཉིས་ལེན་པས་བྱལ། གསུམ་པ་
 ལེན་མི་ལེན་ཅི་རིགས་ཡོད། བཞི་པ་དེས་པར་མི་ལེན་པས་བྱལ། རིགས་ནས་རིགས་
 སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། སྤངས་རྟེན་གས་ཀྱི་བྱུང་པར། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སོགས་དེ་ལྟར་འབྲང་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

དེ། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་ཆེན་མོ་ལས། ཉན་མོངས་གསུམ་པ་སྟེ་བ་གཉིས། རིམ་བཞིན་
ངེས་སྤངས་ངེས་པར་ལེན། །སྤང་བྱ་བཞི་པ་སྟེ་བ་ནི། །གསུམ་པ་སྤངས་དང་མ་
སྤངས་འདྲ། །སྤང་བྱ་ལྔ་པ་སྟེ་བ་བཞི། །ངེས་པར་མ་སྤངས་མ་སྤངས་པ། །རིགས་
ནས་རིགས་སྟེའི་བྱང་ཆོས་སྟུ། །མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། །ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་
སྟེ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་བཞག་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། །སྟོན་ནམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་
སྤངས་པའམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། །མ་བྲལ། །འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁོ་ན་རེ།
རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། །ཆོ་དེ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གསར་
དུ་ཐོབ་པའི་བརྩོམ་པ་དང་པོ་བ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། །རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་
རིགས་སྟེ་ཡིན་ན། །ཆོ་དེ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་བརྩོམ་པ་
དང་པོ་བ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་སྟེ་བ་གཅིག་སྤངས་པ་ན། །རིགས་ནས་རིགས་སྟེའི་
མཚན་ཉིད་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་འདོད་
པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྟེ་སྲིད་གཉིས་ལེན་པ་ཡང་ཡོད། །གསུམ་པ་ལེན་པའང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། །མ་བྲལ། །མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། །མཛོད་ལས། །ཆོ་གཉིས་གསུམ་དུ་
རིགས་ནས་རིགས་ཞེས་དང་། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། །དེ་དང་མཐུན་
པར་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཙ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ་བཀག་ཟེན། །ཁ་

མེར་སྐྱོད་རྩུབ་བཞེད།

ཅིག །འདྲོད་པར་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྤྱད་རིགས་མི་མཐུན་པ་བཞི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པར་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྤྱད་རིགས་མི་མཐུན་
པ་གཉིས་ལེན་པའི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུག། མ་བྱུག་ན་དེར་
ཐལ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། འདྲོད་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་སོང་སྟེ། མི་དག་
གི་ནང་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ཕྱིར། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤང་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་ན། རྒྱན་
ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གང་རུང་
ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་
དུ་བྱུར་པའི་འདྲོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་ཤིང་། འདྲོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱད་
གཉིས་སྤངས་ཟེར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་གསལ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བསྐྱབ་བོ། ༥ །གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་
བཤད་པ་ལ། ཞུགས་པ་བཤད་པ། འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མེད་
ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཆགས་
བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་
རྒྱན་ལས། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་ས་འཚམས་རྒྱན་ཞུགས་
ཞུགས་པ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ། འདྲོད་པ་ལ་

དགེ་ཉེ་མཐའ་དཔྱད།

འདུན་པའི་འདོད་མེད་རྒྱལ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་
དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཞུགས་པའི་
གང་ཟག །ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སློ་ནས་དབྱེ་ན།
དེར་གྱུར་པའི་དབང་རྣལ་དད་པའི་ཇེས་འབྲང་དང་། དབང་ཚོན་ཆོས་ཀྱི་ཇེས་འབྲང་
གཉིས་ཡོད། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཆགས་བྲལ་སྤོན་
སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་
ཡོད། ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་
ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད།
སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན། འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་
པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོའི་ས་འཛམས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
དང་མཚུངས། གཉིས་པའི་ས་འཛམས་སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནས། འདོད་ཉེན་རྒྱལ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྲད་
པར་ཡོད་དེ། སྤངས་པའི་ཁྲད་པར་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་མེད་མངོན་གྱུར་བ་
དང་པོ་སྤངས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་སྤངས་མ་སྤངས་ཅི་རིགས་ཡོད། དགྲ་པ་ངེས་
པར་མ་སྤངས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་ཁྲད་པར་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་
པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད། གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ།

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཀོལ།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་སྒྲིབ་ལམ་སྒྲིབ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་
ལ་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་འགོག་བདེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་
ན། སོ་སོ་སྒྱུ་བའི་དགེ་སྤྱོད་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་
ལ་ཕམ་བ་བཞི་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཕམ་བ་བཞི་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་རིམ་བཞིན་སོང་། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུ་ལ་འགོག་བདེན་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྒྲགས་སྒྲིབ་བ་མཐའི་ཡིད་
བྱེད་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཆགས་བྱལ་སྒྲིབ་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་བརྒྱུད་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་
འདོད་སྤྱོད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།
༥ །གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག
།འདོད་ཉན་རྒྱག་པ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག །ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སེམས་སྒྲིབ་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རྒྱག་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

བ་སྒྲངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སེམས་སྒྲུབ་ཀྱི་གང་ཟླ་
 གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་བྱུང་བ་པ་སྒྲངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་
 ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན།
 འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བྱ་མཛོད་དུ་བྱེད་ཁ་མའི་ཕྱིར་འོང་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཕྱིར་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 སྒྲིབ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། ཁ་ཅིག་
 ཁབྲས་བྱ་གོང་མ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མི་བཙོན་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
 གནས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཚས་ཅན། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ།
 མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་བྱ་གོང་མ་དགྲ་བཙམ་པའི་འབྲས་བྱ་
 ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དགྲ་བཙམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་འོང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 ཕྱིར་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་
 རུས་སོ། ཁ་ཅིག་ ཁམོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་ལ་དུ་རང་གི་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཚུལ་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཚུལ་
ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པར་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ཉན་སྒྲིབ་དེའི་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཐར་པ་དེའི་ཞུགས་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚུལ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཆགས་བྲལ་
སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་དེ་
འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྲོད་དུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་
དགེ་སྦྱོང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲ་རོལ་དུ་འདོད་པ་
ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྲོད་དུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྒྲེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་དེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་
སྤྲོད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བྱ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲ་རོལ་དུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྲོད་
དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་ན། ཆགས་བྲལ་
སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆགས་བྲལ་སྤོན་སོང་
གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲ་རོལ་དུ་འདོད་པ་ལ་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

འདུན་པའི་འདོད་མེད་དྲུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་
པ་གང་ཞིག །འབྲས་བུ་ཐོད་བཀལ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཡོད་པར་ཐལ། ཆགས་
བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྔོན་ནམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་སྤངས་པའམ་བདུན་དང་བརྒྱད་
སྤངས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་འཆད་
པ་ན། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ལུང་འདིས་བར་ཆད་གཅིག་པ་ལའང་
ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དེ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་
སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
འབྲས་གནས་དེ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། མཐོང་
ལམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་མེད་དྲུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་
ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ཉན་དྲུག་པ་ཁོན་ས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་། དམ་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྟེ་བ་གཅིག་ཁོན་ས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་

མིར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཀོལ།

འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན། ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་ཉེན་བརྒྱད་པ་སྤངས་ཤིང་འདོད་པར་མིའི་སྤྱི་སྤྱིད་གཅིག་ཁོ་ན་
སྤངས་ཏེ་རྟེན་དེ་ལ་མཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་
ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་
བྱ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས། མིའི་རྟེན་
ལ་མཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་མཐུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གོང་དུ་གྲུབ་ཟེན། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། མིའི་རྟེན་ལ་མཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཕྱིར་འོང་མཐོང་
ཆོས་ཞི་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཀྱི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན། ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་
ལ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱིད་དུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་
བའི་དགོས་པ་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་རྟལ་དད་མས་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

པ་དང་། དཔང་ཚོན་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས། སྒྱུར་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་
ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཅམ་པོ་བ་གཉིས། སྒྲུང་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་
ཆགས་བྲལ་སྒོན་སྤང་དང་། འབྲས་བྱ་ཅིམ་རྒྱུད་པ་གཉིས། རང་གི་འབྲས་བྱ་གོང་མ་
ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་སྒྱུར་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མི་གནས་པའི་
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བའི་མཚན་ཉིད། མཐོང་
ལམ་གྱི་སྒྲ་ཚལ་དུ་འདོད་སྟེན་དུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
གནས། ཆགས་བྲལ་སྒོན་སྤང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་དང་
རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། འབྲས་བྱ་ཅིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྟེན་བདུན་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ཤིང་
འདོད་ལྟའི་སྒྲི་སྒྲིད་གཅིག་སྤངས་ཏེ་རྟོན་དེ་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱིད་པའི་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན། ཕྱིར་འོང་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་མཚན་
ཉིད། གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤྲོང་བ་ལ། ཁོན་པེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་ཚལ་དུ་འདོད་པ་ལ་
འདུན་པའི་འདོད་སྟེན་དུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་
ན། ཆགས་བྲལ་སྒོན་སྤང་གི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཤལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་
ཚལ་དུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྟེན་སྒྲ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་

པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་ན། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་འོ་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དེ་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདྲོད་སྤྲོད་ལྡ་
 པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་དེ་
 འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདྲོད་སྤྲོད་དུག་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྒྲོབས་མཚུངས་སོ། །འདྲོད་མི་ལྷུས་དེ། དེ་མཐོང་སྤངས་
 ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆགས་བྲལ་
 སྒྲོན་སྤང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་མངོན་གྱི་མཚོའི་སྤྲིང་པོ་
 ལས། འདི་ལ་ཡང་པལ་ཆེར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས་སྤྲ་མ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་དུ་འདྲོད་པ་ཏ་ཅང་
 ཐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་འདི་
 ལའང་པལ་ཆེར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་
 པར་ཅན་གཅིག་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་
 པར་ཅན་གཉིས་ལས་སྤྲ་མ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པར་འདྲོད་
 པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདྲོད་ཉོན་བདུན་པ་སྤངས་
 བཤང་། བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 ལ་འདྲོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ཉིས་ཆ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཟད་པ་ཞེས་དང་། དག་འདུན་ཉི་
ཤུ་ཆེན་མོ་ལས། ཉིན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། ཞེས་གདམས་ང་ཅན་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥། གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་འབྲས་བཤད་པ་ལ། ཞུགས་
པ་བཤད་པ་དང་འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་ལུགས་ལ་འདོད་
པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དག་
སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཞུགས་པའི་གང་
ཟག །ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དེར་
གྱུར་པའི་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་ཇེས་འབྲང་དང་། དབང་ཚོན་ཆོས་ཀྱི་ཇེས་འབྲང་
གཉིས། སྤང་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆགས་བྲལ་སྒོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་
དང་། འབྲས་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཞུགས་པ་དང་གསུམ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་འདོད་སྲིད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་
བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཆགས་བྲལ་སྒོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
པའི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན།
འབྲས་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པའི་མཚན་
གཞི་ནི། ཆགས་བྲལ་སྒོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན།
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་

ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་ལ་
 འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་མ་སྤངས་ཅི་རིགས་ཡོད། སྤྱོད་
 ཉོན་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་མ་སྤངས་པས་བྱུང། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་དེ་དག་གི་
 གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད། ཆགས་བྲལ་
 སྤོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་ས་འཛམ་ས་གྲུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་མཚུངས།
 གཉིས་པའི་ས་འཛམ་ས་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱི་ཕྱིར་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་
 ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནས། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ལ་གནས་གྱི་བར་དུ་ཡོད། ༥ །གཉིས་པ་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །འདོད་
 ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པའི་
 གང་ཟག་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་
 ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སས་སྦྱས་གྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་དགུ་པ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་མ་བྱུང་ཟེར།
 འདོད་ན། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉན་
 ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོང་གི་མ་བྱུང་འཛམ་ས་ལ། འོ་ན། འདོད་ཉོན་
 ཡིན་ན་འདོད་སྤྱོད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ཡིན་ན་འདོད་སྤྱོད་དགུ་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་ན་འདོད་པའི་སེམས་
སྤྱོད་ཀྱི་གང་ཟླ་གི་བདག་འཛིན་དགུ་པ་སྤངས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འདོད་པའི་གང་ཟླ་གི་སྤྱད་གྱི་ཞི་སྤང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་མ་བཟུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མཐའ་མའི་ཆ་
མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟླ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་པ་དང་། གཞོད་
སེམས་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དོངས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱི་
རྒྱལ་པ་དེས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་སྤངས་པར་ཐལ།
དེ་ནམས་སྤངས་ན་དེའི་ས་བོན་སྤངས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་
རྒྱལ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ས་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱི་
རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ས་སྤངས་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒྱལ་

མེར་སྐྱོད་རྩུང་བཀོལ།

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་
དེས། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྒྲེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་
ལས། རིགས་པ་འདིས་ལྷག་མ་ནམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེའི་སྤྱིང་ནས་ཐོད་
བཞལ་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་འདོན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། འདི་
དག་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་སྒྲིམ་ཟེན་ཆོད་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དགོངས་པ་གང་དུ་གནས་
བཅགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མངོན་གྱི་མཆོའི་སྤྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་།
ཐོད་བཞལ་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་ནམ་གཞག་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ཁྱོད་འབྲས་གནས་གང་ཞིག ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་
ཉོན་མོངས་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིམ་ལམ་ཐོབ་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་
ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་
མ་སྤངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱབ། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་
ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱིད་དགུ་པ་མངོན་གྱར་བ་
སྤངས་པ་གང་ཞིག་དེ་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་
ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱིད་
དགུ་པ་མངོན་གྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ནུས་སོ། ། ཁ་ཅིག ། འདོད་
སྤྱིད་དགུ་པ་སྤངས་ན་དེའི་ས་བོན་སྤངས་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་ལ་

དགེ་ཉི་མཐའ་དབྱེད།

དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞི་རག་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་སྲིད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པ་གང་ཞིག །འདོད་
སྲིད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་ན། འདོད་སྲིད་དགུ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ། འདོད་སྲིད་
དགུ་པ་ཡིན་ན། འདོད་སྲིད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་ བྱིར་མི་འོང་
ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། དེ་དགུ་ཟད་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་དང་། ནམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ་དེའི་དོན་ནི། འདོད་སྲིད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་
བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན།
འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལས་
ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོད་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འབྲས་བུ་བར་པ་
གཉིས་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོད་
དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་ལྷགས་དང་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོད་འབྲས་བུ་
རིམ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་

མེར་སྐྱད་བྱུང་བཤུགས།

གནས་ཀྱི་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་འབྲས་བྱ་
རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བྱ་ཐོད་
བཞུལ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་འབྲས་གནས་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐུག། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐུག། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་དང་རྒྱུད་
གཅིག་ཏུ་བྱུར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡོད་པར་ཐུག། རྒྱུད་འབྲས་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྟས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན་འབྲས་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་ཐུག། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་
མི་འོང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
མ་ཁྲུག། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བྱ་རིམ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐུག། འབྲས་
བྱ་ཐོད་བཞུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལས་ཐོད་
བཞུལ་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁྱེ་ལ་
ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གང་རུང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་
ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་
བྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་
པ་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
དེར་ཐུག། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ནུས་ཏེ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། །ཁམས་གོང་གི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་དང་། འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་
མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན། འདྲོད་པའི་རྟེན་
ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། འདྲོད་
པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། །འདྲོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཉིང་འཚམས་
སྐྱར་ནས་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་།
གཟུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
མི་འོང་སྟེ་འདའ་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་གཅིག་སྤངས་
ཟེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཚེས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། འདྲོད་
རྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས།
ཉེར་འགྲོ་གཉིས་ལས་བྱེ་བའི་དེ་དག་ནི་འདྲོད་རྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདྲོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། །འདྲོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་
གཟུགས་ཀྱི་ལྷར་ཉིང་འཚམས་སྐྱར་ནས་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཚེས་ཅན།

སེར་སྒྲོན་རྒྱུ་བཀོལ།

མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བར་སྲིད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལྟ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། རྟོན་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྟོན་སྲིད་པ་བར་དོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྲིད་པ་བར་མ་འགོ་
མ་གཏོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་གཞུགས་
ཁམས་སུ་ཉིང་འཚམས་སྦྱར་ནས་གཞུགས་གྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཞུགས་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། གཞུགས་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་སྲིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགོ་
ཚེས་ཅན། གཞུགས་གྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། གཞུགས་ཉར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྣམས་ཏེ། གཞུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་ན། གཞུགས་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་
ཡིན་པས་རྩལ་ཟེར་ན། གཞུགས་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དང་རྒྱུད་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་གྱི་བར་སྲིད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཚེས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་འདའ་བ་བཞི་དང་གོང་འཕོ་སྟེ།
ལྟ་ལ་ནི་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཉིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཡོ། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཉར་འགྲེལ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་
བ་སྐྱར་བར་འདའ་བ་དེས། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་མ་ཐག་དུ་སྐྱང་འདས་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འདོད་པ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་འཕོ་བཞིན་པ་དང་
། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་
དབང་གིས་འཆི་འཕོ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་ལྟ་
བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ཅེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཉར་འགྲེལ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེས་སྐྱང་འདས་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ལྷག་མེད་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེས་
གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནས་ཤི་འཕོས་པ་དང་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་དུས་
མཉམ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་
ནས་འཆི་འཕོ་བཞིན་པ་ཡང་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་ལྟ་
བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་འཕོ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཛོད་

མེས་སྐད་རྒྱུ་བཀོལ།

ལས། འཆི་འཕོ་སྒྲིབ་བཏང་སྒྲིམས་ལ། རྩི་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་རྟེན་དེ་དོར་བ་
དང་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་
འདའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲིབ་
བ་གཅིག་སྒྲངས་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་
། གཟུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྒྲིབ་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་ཉར་
འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་གཅིག་སྒྲངས་ནས་
མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། གཟུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་
མི་འོང་སྒྲིབ་འདའ་བ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཅིག་ཁོ་ན་ལེན་པས་མ་བྱུང་བེར་
ན། དེ་བྱུང་པར་ཐལ། གཟུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དེ་མངོན་པར་
འགྲུབ་བྱེད་ཅིང་གྱི་ལས་དང་ལྡན། སྒྲིབ་འདའ་བ་དེ་སྒྲིབ་གནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་
ལྡན། ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་མི་ལྡན། གོང་འཕོ་དེ་གསུམ་ཀ་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲིབ་

དགེ་ཉེ་མཐའ་དཔྱད།

གཉིས་རྒྱུད་མར་སྤངས་ནས་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མཉུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་སྤོང་། གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་སྤོང་གོང་འཕེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་སྤོང་སྟེ་འདའ་བ་ཚོས་ཅན། མཚོན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་གཞུགས་
ཁམས་སུ་བར་སྤྲིད་གཅིག་སྟེ་སྤྲིད་གཅིག་དང་གཉིས་སྤངས་ནས་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་
ལ་མཉུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་སྤོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་སྤོང་སྟེ་འདའ་བ་དང་། གཞུགས་
ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་སྤོང་གོང་འཕོ་གཉིས་མི་འགལ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བར་
ཐལ། གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་སྤོང་སྟེ་འདའ་བ་དེ་སྟེ་གནས་སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་
ལས་དང་ལྷན། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་མི་ལྷན། གོང་འཕོ་དེ་
གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་གཞུགས་ཁམས་
སུ་སྟེ་སྤྲིད་གཉིས་རྒྱུད་མར་སྤངས་ནས་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཉུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་སྤོང་། གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་སྤོང་གོང་
འཕེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞུགས་ཉར་འགྲུའི་ཕྱིར་སྤོང་གོང་འཕོ་སྤྲིད་ཅེ་མཐར་
ཐུག་འགྲོ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་
ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཉུང་འདས་མངོན་དུ་སྤྲིད་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

པར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདྲོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་གཞུགས་ཁམས་སུ་
སྐྱེ་སྤྱོད་གཉིས་རྒྱུད་མར་སྤངས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
ངེས་ཀྱི་གཞུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ། གཞུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་
འོང་གོང་འཕྲོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གནས་གཙང་དང་པོ་
གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཀྱི་གཞུགས་ཉེར་འགྲུའི་
ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲུ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་འགྲུལ་ལས། གོང་དུ་འཕྲོ་བ་དེ་དག་བར་སྐྱབས་སུ་ཡོངས་
སུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་རུང་བར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
།གཞུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་གང་ཞིག །ཆེ་འདིར་བསམ་གཏན་
སྤེལ་སྒྲོམ་བྱེད་པ། གཞུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་
འགྲུའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཆེ་འདིར་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒྲོམ་མི་བྱེད་པ།
གཞུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་སྤྱི་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། གཞུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་ཕྱི་མ་དེར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེའི་ཕྱིར། ཉམས་ཕྱི་མ་དངོས། འདྲོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཁྱོད་དང་གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་
 གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་སྤྱིར་ཅི་
 མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཆོ་འདིར་བསམ་
 གཏན་སྤེལ་སྒོམ་ལས་ཉམས་ངེས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་གྱིད་ལ་ལྟན་
 པའི་གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཆོས་ཅན།
 མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
 ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །འདྲོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཆངས་རིས་སུ་སྒྱེ་སྤྱིད་གཅིག་སྒྲུངས། དེ་ནས་ཤི་
 འཕྲོས་འོག་མིན་དུ་སྒྱེ་སྤྱིད་གཅིག་སྒྲུངས་ནས། རྟོན་དེ་ལ་བྱུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་
 པའི་གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ།
 གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་འཕར་བའི་
 མཚན་ཉིད། འདྲོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཆངས་རིས་སུ་སྒྱེ་སྤྱིད་གཅིག་སྒྲུངས། དེ་ནས་
 ཤི་འཕྲོས་མི་ཆེ་བར་སྒྱེ་སྤྱིད་གཅིག་སྒྲུངས། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་འོག་མིན་དུ་སྒྱེ་སྤྱིད་
 གཅིག་སྒྲུངས་ནས་རྟོན་དེ་ལ་བྱུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ། གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་

མེར་སྐྱོད་ལྷུང་བཀོལ།

འཕྲོ་བྱེད་འཕར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་
གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་ནས་མཐར་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་
ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་འོག་
མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཟུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
འཆི་འཕྲོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་
དུ་སྦྱོར་སྤྱོད་གཅིག་སྒྲུངས། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་འོག་མིན་དུ་སྦྱོར་སྤྱོད་གཅིག་སྒྲུངས་ནས་
རྟེན་དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་
འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་འཕར་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐུག། མཚོན་
བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྦྱོར་སྤྱོད་
གཉིས་སྒྲུབ་མར་སྒྲུངས་ནས། གནས་གཙང་གི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
གཟུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐུག། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་དྲེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མཚན་ཉིད་བར་པ་ལ། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དུ་སྦྱོར་
སྤྱོད་གཅིག་སྒྲུངས། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་མི་གདུང་བར་སྦྱོར་སྤྱོད་གཅིག་སྒྲུངས། དེ་ནས་
ཤི་འཕྲོས་འོག་མིན་དུ་སྦྱོར་སྤྱོད་གཅིག་སྒྲུངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་གཟུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐུག། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐུག། འདོད་པ་

དགེ་ཉེ་མཐའ་དབྱེད།

ནས་ཤི་འཕྲོ་བ་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱིལ་མར་སྒྲངས་ནས། གནས་
གཙང་གི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
འཕྲོ་འོག་མིན་མཐའ་ཐུག་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུལ། ཚུམ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་ཐམས་
ཅད་དུ་འཆི་འཕྲོ་བ་དེ། འཕར་བ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འཕར་བ་ཡིན་པར་ཐུལ།
འཕར་བ་དེ་ལ་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུལ། ཅུ་བར། འཕར་གསུམ་
སྤྱོད་ཅེ་མཐའ་ཐུག་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་
ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་འོག་མིན་མཐའ་ཐུག་འགྲོ་ལ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གིས་བྱུང་
ཟེར་ན། དེ་མ་བྱུང་པར་ཐུལ། དེ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱུད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐུལ། གསེར་འབྲེང་ལས། མཐའ་གྲིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་དག་རུང་བ་ནི་
ཤིན་དུ་གཤམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་
སོང་གིས་བྱུང་པར་ཐུལ། དེ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞི་ཤོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐུལ། དེ་ཡིན་
ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུལ། དེ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་
གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ནམ་སྤྱིན་གྱི་ཡུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པས་
བྱུང་། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཕྱི་མའི་ནམ་སྤྱིན་གྱི་ཡུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་

མེར་སྐྱོད་རྩུང་བཀོལ།

གསལ་དུ་བསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
སྤེལ་སྒོམ་ཡིན་ན། བྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་སྤེལ་སྒོམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། དང་པོར་བཞི་པ་
སྤེལ་བར་བྱ། ཞེས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྤེལ་སྒོམ་གྲུབ་རྗེས་སུ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གསུམ་པའི་སྤེལ་སྒོམ་འབྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྤེལ་སྒོམ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་
གང་ཟག་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་
ན། ཉན་ཐོས་དབང་བཙུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྤེལ་སྒོམ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་བཙས་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་
བཙུག་པ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་དྲོགས་པ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྤེལ་སྒོམ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྤེལ་
སྒོམ་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དེ། བྱིར་

དགེ་ཉེ་མཐའ་དཔྱད།

མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གནས་
 གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ།
 འཁོར་བ་སྐྱེན་གཙང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་སྐྱེད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྒྱུ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 སྐྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྤྲེལ་སྒྲོམ་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་ན།
 དེའི་ངོ་མོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་མི་གཡོ་བའི་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། དེ་མི་གཡོ་བའི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་གཡོ་བའི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། མི་གཡོ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་གཡོ་བའི་
 ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཕྱིར་མི་
 འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་
 སྤྲེལ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 ཡུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་བསགས་པ་ཡིན་ཟེར་
 ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྤྱད་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡུང་
 པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་

མེར་སྐྱོད་ཕུར་བཀོལ།

མདོ་འབྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །སྤྱིད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྤྱིད་
མེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་
འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་སྐངས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། རྟོད་འཕེན་བྱེད་
གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོད་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
པའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག། ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་
གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་སུ་བསོག་པ་པོ་མེད་
ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་
གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
འདྲ་བའི་ལས་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་
སྤེལ་སྒོམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་དེ།
ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་
ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སེམས་

དགེ་ཉི་མཐའ་དབྱེད།

ཕུང་ཡིན་པར་ཐལ་ཡོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྔ་སྐྱེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་
པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་འཕགས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་པ་མེད་ཟེར་ན།
དེ་ཡོད་པར་ཐལ། །ཕྱིར་མི་འོང་སྔོན་སྔོན་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་སྔ་སྐྱེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད། ཕྱིས་
བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ཀྱིན་
དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་སྐྱེ་
འཕགས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔ་སྐྱེས་ལུས་
རྟེན་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག
།ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་རྒྱུ་ལ་སྤེལ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་གཅིག་སྤེལ་ནས་སྒོམ་
པར་བྱེད། འབྲིང་དུག་སྤེལ་ལ་ཡང་དེའི་སྤྱིང་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་
མེད་གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་གཅིག་སྤེལ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་ལ་
སྤེལ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མེད་པས། རྒྱུང་དུ་གསུམ་སྤེལ་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་
ལ། འབྲིང་དུག་སྤེལ་རྒྱས་པས་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུང་དུ་གསུམ་
སྤེལ་རྒྱས་ཤིང་འབྲིང་དུག་སྤེལ་མི་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མཛོན་འབྲེལ་ལས། དང་པོ་ལ་ནི་སེམས་གསུམ་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་རྒྱས་
པ་དེ་ཙམ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཛོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཀོལ།

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
གཞི་སྤེལ་སྒྲོམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉོག་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ།
བྱིར་མི་འོང་གནས་གཅང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་རྒྱན་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒྲོམ་དེ་ལ། རྒྱུད་དུ་གསུམ་སྤེལ། འབྲིང་
དུག་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་
བཅོ་ལྔ་སྤེལ་ནམས་སུ་ཡོད་པས། འབྲིང་དུག་སྤེལ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་དང་པོར་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྒྱན་ལྡན་གཉིས་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག འདིའི་རྗེས་
ཟག་བཅས་རྒྱན་ལྡན་གཉིས་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་དེ་ནས་ཟག་མེད་རྒྱན་ལྡན་གཉིས་
ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤེལ་བར་བྱེད། གཞན་ནམས་ལ་ཡང་དེས་
རིགས་འདྲ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དང་པོ་ལ་
ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་དང་།
སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་ནས་གཞན་ནམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་
བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་
སྐངས་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཉིན་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕེ་སྲིད་ཅེ་མཐའ་ཐུག་འགྲོ་ཆོས་ཅན།
མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་
མེད་པར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་བ་དེའི་གཞུགས་
ཀྱི་དབྱིབས་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཞུགས་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བྱེད་འཕར་པ་
ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ་སྤེལ་མར་
ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་གནས་དེ་ལ་སུ་བཞི་ཁོ་ནར་
གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མུང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་རྒྱད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
མི་འོང་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་
མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་
ལུགས་ལ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག། ཕྱིར་མི་འོང་
འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་
རྒྱལ་དང་མོས་པ་དང་། དབང་རྣམས་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་། འབྲས་བུ་རིམ་
རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དང་གསུམ་
ཡོད། དེ་ལ་འཕགས་ཆོས་སྟན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་
གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་འབྲས་གནས་གཉིས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་ལ་དུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་
སྟོན་དགུ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས།
འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདོད་པར་
འཕགས་ཆོས་སྐྱེ་བ་རྒྱུད་མར་བསྟན་ནས་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྟོན་པ་ལན་བདུན་པ་བ་
དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། འདྲོད་པར་ཆེ་
 ཡོངས་སུ་མ་གྲུང་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་འབྲས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཚོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་ནམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་གཞུགས་ཁམས་སུ་ཉིང་འཚོམས་སྦྱར་ནས་
 ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་
 འོང་། གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྲུང་
 པའི་བར་འདའ་བ། སྐྱེ་འདའ་བ། གོང་འཕོ་དང་གསུམ། འདྲོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་
 གཞུགས་ཀྱི་བར་སྤྱོད་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་སྦྱར་བར་འདའ་བ། སྦྱར་བ་མ་ཡིན་
 པར་འདའ་བ། ཏུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ། གཞུགས་ཀྱི་བར་
 སྤྱོད་དང་པོར་གྲུབ་པའི་ཏུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་བྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ། དང་པོའི་མཚན་གཞི། གཞུགས་ཀྱི་
 བར་སྤྱོད་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་སྤྱོད་འཚོལ་བའི་སྦྱང་བ་ལ་མ་ཞུགས་ཅམ་དུ་བྱུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ། གཉིས་པའི་
 མཚན་གཞི། དེ་གང་ཞིག །སྐྱེ་སྤྱོད་འཚོལ་བའི་སྦྱང་བ་ལ་ཞུགས་ནས་བྱུང་འདས་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

མངོན་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་མཚན་གཞི། འདོད་པ་ནས་ཡི་འཕྲོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
སྤྱད་གཅིག་ཁོ་ན་སྤངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉིས་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་ཉིས་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་ཅམ་ནས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
མེད་པར་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་གསུམ།
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱད་བྱུང་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་གཟུགས་ཉིས་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ། དང་པོའི་མཚན་གཞི། འབད་
ཙྰལ་རགས་པ་མེད་པར་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉིས་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་སྐྱེ་འདའ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། འབད་ཙྰལ་རགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བྱང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉིས་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ། གསུམ་
པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །འབད་ཙྰལ་མེད་པར་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
སེམས་ཅན་མི་སྤྱད་དེ། འབད་ཙྰལ་མེད་པར་སྒོམ་ལམ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་རིག་བག་ཆགས་
ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་སྤངས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་ཡི་
འཕྲོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྤྱད་གཉིས་བྱུང་མར་སྤངས་ནས་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་
བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉིས་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་ཉིས་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དེར་གྱུར་པའི་འོག་མེན་

དགེ་ཉི་མཐུང་དཔྱད།

མཐུར་ཐུག་འབྲོ་དང་། སྤྱི་ཅི་མཐུར་ཐུག་འབྲོ་གཉིས། འདོད་པ་ནས་ཡི་འཕྲོས་
གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྤྱི་གཉིས་རྒྱུད་མར་སྤངས་ནས་གནས་གཙང་གི་རྟེན་ལ་བྱང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉིར་འབྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱི་ན། དེར་གྱུར་པའི་འཕམ་བ་དང་། ཕྱིད་འཕམ། གནས་
ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ། འདོད་པ་ནས་ཡི་འཕྲོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་
སྐྱེ་སྤྱི་གཉིས་ཙམ་རྒྱུད་མར་སྤངས་ནས་གནས་གཙང་གི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཉིར་འབྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་འོག་མིན་མཐུར་ཐུག་འབྲོ།
དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འདོད་པ་ནས་ཡི་འཕྲོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྤྱི་གསུམ་
སྤྱིལ་མར་སྤངས་ནས་གནས་གཙང་གི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་
ཉིར་འབྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ་འོག་མིན་མཐུར་ཐུག་འབྲོ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་ནི་ཕྱོགས་སྤྲ་མའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་
ཕྱོགས་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་སོ། །འདོད་པ་ནས་ཡི་འཕྲོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྤྱི་
གཉིས་རྒྱུད་མར་སྤངས་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
གཟུགས་ཉིར་འབྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕྲོ། གཟུགས་ཉིར་འབྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
འཕྲོ་སྤྱི་ཅི་མཐུར་ཐུག་འབྲུའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་སྤྱིལ་སྒོམ་དེ་ལ། སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་
པོ་སྦྱར་བ་ལ། ཚུལ་བ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་

སེར་སྒྲིབ་རྩེ་བོ་ལོ་ལོ་

པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྲུན་ལྡན་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་འཇུག། །དེའི་རྗེས་ཟག་བཅས་
གྲུན་ལྡན་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་འཇུག། །དེ་རྗེས་ཟག་མེད་གྲུན་ལྡན་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་འཇུག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད། དངོས་གཞི་ལ་ཡང་ལྡོག་ཡོད་དེ། ཚུང་ཏུ་གསུམ་སྟེལ་
འབྲིང་ཏུ་གསུམ་སྟེལ་ ཆེན་པོ་དགུ་སྟེལ་ །ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྟེལ་ ཆེས་ཤིན་ཏུ་
ཆེན་པོ་བཅུ་ལྔ་སྟེལ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ།
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཟག་བཅས་གཅིག་སྟེལ་
བ་ཚུང་ཏུ་གསུམ་སྟེལ་ དེ་ཉིད་ཏུ་གསུམ་བ་འབྲིང་ཏུ་གསུམ་སྟེལ་ དེ་ཉིད་དགུ་སྟེལ་
བ་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེལ་ དེ་ཉིད་བཅུ་གཉིས་སྟེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྟེལ་
དེ་ཉིད་བཅུ་ལྔ་སྟེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལྔ་སྟེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་སྟེལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་ཏུ་གསུམ་གང་རུང་མངོན་
སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་ཟག་མེད་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་
དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་སུ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་སྟེལ་
སྒྲིབ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ན། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟེལ་སྒྲིབ་བྱེད་
པའི་གྲུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་དེ་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་དང་།
ཡིད་མི་བདེ་སོགས་བཞི་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲིབ་བརྒྱུད་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཞི་ལྷག་ཆ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

པས་སྤེལ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་སྤེལ་སྤྲོ་ལ་ལྟར་གངས་ངེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་
འོང་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྤྲོ་མ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་ལོན་པའི་གནས་དེ་ལ་གནས་གཙང་
མ་ལྟར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་ནས་སྤྲོ་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སོ་སྤྱོད་ནམ་སྤྲོ་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསམ་པ་དེ་
ཉིད། ཕྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཉེན་ལ་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྤྲོ་ལ་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱིར་
མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་སྤྱོད་པ་ལོན་པའི་ནམ་སྤྲོ་གྱི་ཕུང་པོ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འབྲུར་
བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལས་དེ་ཉིད་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཉེན་ལ་གསར་དུ་བསམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པའི་ཉེན་ལ་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མའི་ནམ་སྤྲོ་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་
དུ་བསོག་པ་མེད་པ་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་
གཟུགས་མེད་དུ་ཉིང་འཚམས་སྦྱར་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་མཉམ་འདས་མཛོན་དུ་
བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཟུགས་མེད་ཉིང་འབྲུའི་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་སྤྱིས་ཙམ་ནས་འདའ་བ། མཛོན་པར་འདུ་
བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། གོང་འཕྲོད་དང་
བཅས་པ་ནམ་པ་བཞི་ཡོད། གོང་འཕྲོད་ལ་ཡང་། འཕར་བ་དང་། གནས་ཕྱམས་
ཅད་དུ་འཆི་འཕྲོ་བ་གཉིས་ཡོད། འགོག་སྒྲིམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་།
ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལ་མཉམ་
འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མཚན་ཉིད།

སེར་སྤྲེད་རྒྱུ་བཞོལ།

གསུམ་པ་ཙྰ་པ་སྤྲོད་བ་ལ། ཁ་ཅིག །འདྲོད་པ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཚངས་རིགས་སུ་
བར་སྤྲེད་གཅིག་སྒྲངས་སྐྱེ་སྤྲེད་མ་སྒྲངས་པར་ཤི་འཕྲོས་ནས་ཚངས་པ་མདུན་ན་
འདྲོན་དུ་བར་སྤྲེད་གཅིག་སྒྲངས་སྐྱེ་སྤྲེད་མ་སྒྲངས་པར་ཤི་འཕྲོས་ནས་མི་ཆེ་བར་བར་
སྤྲེད་གཅིག་སྒྲངས་རྟེན་དེ་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཚོས་ཅན།
གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྲེད་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
པར་ཐལ། གཟུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བར་སྤྲེད་ཁོ་ན་སྒྲངས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཉམས་དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིའི་བར་སྤྲེད་སྒྲངས་སྐྱེ་སྤྲེད་མ་སྒྲངས་
པར་ཤི་འཕྲོས་ནས་ལྟའི་བར་སྤྲེད་སྒྲངས། དེ་ནས་ལྟ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་སྤྲེད་སྒྲངས་ནས་
རྟེན་དེ་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཅི་སྟེ་ན་ལྟོག་གོ །དེ་ན་གནས་པས་ཀྱང་ལས་བསོག་གོ
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཉེར་འགྲུའི་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ་ལ།
སྐྱེ་སྤྲེད་གཉིས་སྤྲེལ་མར་ལེན་པ་དང་། བྱེད་འཕར་ལ་སྐྱེ་སྤྲེད་གསུམ་སྤྲེལ་མར་ལེན་
པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། བར་སྤྲེད་གཉིས་སྤྲེལ་མར་ལེན་པ་དང་། གསུམ་སྤྲེལ་མར་
ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱལ་གོ །འདྲོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་
ཅིག །འགྲོ་བ་ལ་རིགས་ལྔ་འམ་དུག་དུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། སྤྲེད་པ་བར་དེ་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

བ་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡང་མིན། རིགས་རྒྱལ་པོ་གང་རུང་ཡང་མིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུ་ལ། འཛམ་གླིང་གི་སྤྱུ་ལ། རོ་བོ་
 ཉིད་སྤྱུ་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐུག། མཚན་བཟང་པོ་སྤྱུ་ཅུ་མོ་གཉིས་པོ་དེ་
 གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ཉུས་སོ། །ཁ་ཅིག་
 བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྤྱི་ལ་སྒྲོམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་
 བྱུང་པའི་བསམ་གཏན་གཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དེ། བྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་
 ཏུ་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐུག། བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་
 པའི་དངོས་གཞི་སྤྱི་ལ་སྒྲོམ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་མེ་བྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྤྱི་ལ་སྒྲོམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་བྱུང་པའི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟག་མེད་གཙོ་ཆེ་བའི་
 བྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག་ །ཁམས་གོང་མའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 སའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐུག། བྱིར་མི་འོང་སྤྲིན་སོ་སོ་སྤྱི་བའི་
 གནས་སྤྲིན་སྤྱི་ལ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་བསམས་པ་དེས། གནས་གཙང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་
 ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། མ་ཁྲབ་ན་དེར་ཐུག། བྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་ཏུ་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གཞི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་
 ཉུས་ཏེ། ཁམས་གོང་གི་ལས་ལ་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་གྱུ་མཚན་ཡང་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཀོལ།

དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུ་གྱི་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་གྱི་
ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་
གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གནས་གཙང་དུ་
སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་
གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲུབ། མ་བྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ལས་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་
ཐུག་འགྲོ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དེ། འཕར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ནས།
མཐར་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །ཚངས་ཆེན་ཕྱིར་
མི་འོང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲུབ། བྲུབ་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཚངས་ཆེན་དང་། འདོད་ཁམས་གཉིས་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་མ་
ཡིན་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞིག །འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་སྤངས་པར་གཟུགས་
ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བས་མ་བྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲུབ་པོ། །ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་འདོད་པར་ཆེ་
ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བའི་ཡ་གུལ་དུ་འདྲེན་མི་རིགས་པར་ཐལ།
དེ་དང་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། འདོད་པར་འཕགས་ཆོས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མར་བསྟེན་ནས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐུང་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འགོག་
སྒྲིམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། མ་བྲལ་
ན་དེར་ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་གནས་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཙ་ཡོད་པ་འབྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་
མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་
འོང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཐོང་ཆོས་ཞི་དེ། ཕྱིར་འོང་ལ་ཡང་བཞག་དུ་མེད།
རྒྱན་ཞུགས་ལ་ཡང་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་
མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡང་ཡོད། རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། རྒྱན་ཞུགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། རང་ཉིད་བསམས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་
མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་
ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་
གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་སྒྲིམས་དང་པོ་གསལ་དུ་ཐོབ་པ་
དེའི་ཆེ་ན་མི་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །འགོག་སྒྲིམས་ཐོབ་ལ་མ་
ཉམས་པའི་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
མཛོད་ལས་འགོག་པ་དང་པོ་མི་ནང་དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་
དེ། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག །གཞུགས་ཉེར་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཞུགས།

འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་
འཕོ་བ་དེ། གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལ།
འཕར་བ་དང་། ཕྱིད་འཕར་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་དུ་
ཕྱེ་བའི་འཕར་བ་ཡིན་པར་ཐུག། དེ་འཕར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲུག་
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། ཉེ་ཉེན་ཉི་ཤུའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྲོ་བ་ཆོས་ཅན། ཉེན་མོངས་དང་
ཉི་བའི་ཉེན་མོངས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཉེན་མོངས་ཡིན་པར་ཐུག། ཉེན་མོངས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། དེར་ཐུག། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅ་ཉེན་ཡིན་
པར་ཐུག། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉེ་ཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
།འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ཆངས་རིས་སུ་སྒྲིམ་སྤྱོད་གཅིག་སྒྲངས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་
འོག་མིན་དུ་སྒྲིམ་སྤྱོད་གཅིག་སྒྲངས། རྟེན་དེ་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ། གཞུགས་ཉེར་
འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་འཕར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་།
འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ཆངས་རིས་སུ་སྒྲིམ་སྤྱོད་གཅིག་སྒྲངས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་མི་
ཆེ་བར་སྒྲིམ་སྤྱོད་གཅིག་སྒྲངས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་འོག་མིན་དུ་སྒྲིམ་སྤྱོད་གཅིག་སྒྲངས་
རྟེན་དེ་ལ་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་
འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ། གཞུགས་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་འོག་མིན་

དགེ་ཉི་མཐའ་དབྱེ།

མཐར་ཐུག་འགོ་ཕྱིད་འཕར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཆེན་མོ་
སོགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། མཚན་གཞི་ལ་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་མིང་གིས་བདགས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞིད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་
དག་བཙམ་ཞུགས་འབྲས་བཤད་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །སྤྱིད་ཉོན་དག་པ་སྤངས་པས་རབ་
དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས། དག་
བཙམ་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་
དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལས་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་དེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །སྤྱིད་ཉོན་དག་པ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་
གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་ཞུགས་པའི་གང་ཟག །དག་བཙམ་
ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
བཙོན་བཞིན་པའི་རྒྱ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་
གསལ་ཚོས་ཅན་གྱིས་སྟུབ་པོ། །རང་ལུགས་ལ། སྤྱིད་ཉོན་དག་པ་སྤངས་པས་རབ་
དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་

སེར་སྤྲེད་ཟུར་བཞོལ།

ཞུགས་པའི་གང་ཟག། །དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་རྟལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྣམ་ཚུ་
ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་
དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད།
འདོད་པའི་སེམས་སྤྱུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུང་དང་། སྤྲོད་ཅིང་སེམས་
སྤྱུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུང་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པའི་དག་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ། དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ། གཉིས་པའི་
མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་འཚམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནས། སྤྲོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་ས་འཚམས་ཕྱིར་མི་
འོང་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནས་སྤྲོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤངས་པའི་བྱད་པར་སྤྲོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་མ་
སྤངས་ཅི་རྟོགས་ཡོད་དགུ་པ་ངེས་པར་མ་སྤངས་པས་བྱབ། རྟོགས་པའི་བྱད་པར་དེ་
དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅི་རྟོགས་ཡོད་པའི་

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

ཕྱིར། སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག། །དགུ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱོད་
ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དགུ་བཅོམ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་
པའི་དགུ་བཅོམ་གཉིས་ཡོད། འདྲི་པའི་སས་སྤྱུས་ཀྱི་སྒོ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་
ཏུ་འི་ཚུང་ཏུ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་སས་སྤྱུས་ཀྱི་སྒོ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཚུང་ཏུ་འི་ཚུང་ཏུ་
གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པའི་དགུ་བཅོམ་འབྲས་གནས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་
གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤངས་པའི་དགུ་བཅོམ་འབྲས་གནས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་པའི་དགུ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱད་པའི་དགུ་
བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱིས་མ་བྲབ་སྟེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
གནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དགུ་བཅོམ་འབྲས་གནས་དེ། སྤང་བྱ་
རིམ་རྒྱད་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱད་པའི་དགུ་བཅོམ་འབྲས་གནས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་རིམ་རྒྱད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དང་
རྒྱད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
པའི་དགུ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱད་པའི་དགུ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱད་པའི་དགུ་
བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱིས་མ་བྲབ་སྟེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
གནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དགུ་བཅོམ་འབྲས་གནས་དེ། སྤང་བྱ་

རིམ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་རིམ་རྒྱུད་པའི་དབང་བཅོམ་ཤེས་རབ་ཀྱང་པས་ནས་
 སྒོལ་གྱི་དབང་བཅོམ་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནས་སྒོལ་གྱི་དབང་བཅོམ་གཉིས་ཡོད།
 མངོན་ཤེས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དབང་བཅོམ་པ་རྒྱན་བཅས་དང་རྒྱན་མེད་
 གཉིས་ཡོད། དབང་རྒྱལ་དུས་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དབང་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན།
 འཆི་བའི་སེམས་པ་བ། རྗེས་སྤྱོད་གསུངས་པ་བ། །གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ། རྟོག་
 པའི་འོས་སྤྱོད་ཀྱང་པ་དང་ལ། དེ་དག་གི་མཚན་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བདག་
 བསད་ཀྱང་རུང་། མ་བསད་ཀྱང་རུང་། འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་བསྐྱངས་ཀྱང་རུང་མ་
 བསྐྱངས་ཀྱང་རུང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ངེས་ཀྱི་དབང་
 བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ། དང་པོའི་མཚན་གཞི། བདག་བསད་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་
 གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་། བདག་མ་བསད་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་
 གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ངེས་ཀྱི་དབང་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ། གཉིས་པའི་
 མཚན་གཞི། བདག་མ་བསད་ཀྱང་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་བསྐྱངས་ན། མཐོང་ཆོས་ལ་
 བདེར་གནས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་མ་བསྐྱངས་ན་
 མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ངེས་ཀྱི་དབང་བཅོམ་པ་དབང་
 རྒྱལ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་མི་
 ཉམས་ཀྱང་། ཆོ་དེ་ལ་དབང་རྟོན་དུ་འཕོ་མི་རྒྱས་པའི་དབང་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་བཞི་
 པའི་མཚན་གཞི། ཆོ་དེ་ལ་དབང་རྟོན་དུ་འཕོ་རྒྱས་པའི་དབང་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ། ལྔ་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

པའི་མཚན་གཞི། འགྲོག་སྒྲིམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་དག་བཅོམ། གཉིས་ཀའི་ཆ་
ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དག་བཅོམ་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོག་སྒྲིམས་མ་ཐོབ་པའི་དག་
བཅོམ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་པས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དག་བཅོམ་པའི་མཚན་ཉིད། མངོན་ཤེས་ཐོབ་
ལ་མ་ཉམས་པའི་དག་བཅོམ་པ་དག་བཅོམ་པ་རྒྱན་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་
ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པ་དག་བཅོམ་པ་རྒྱན་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དག་བཅོམ་
པའི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་དེ། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤངས་པ་དེ་གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པའི་རྣམ་
འབྲེལ་ལས། བདག་ལཱའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤངས་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་ན།
རང་ཉིད་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་མེད་པས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་
མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་བྱ་དོན་གྱི་དག་འདུན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནས་བརྒྱུད་པའི་ བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་
བར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་པ་ལ་
མཚན་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཞེས་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཀོལ།

རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་སྤངས་ཏྲོགས་ཚས་མཐུན་ཅུང་ཟད་ཅི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
གྲིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
བྲིས་པའི་ཏེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ནམས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་
མིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་ཏྲོག་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞིན་
བྱེད་ཡོད། དེ་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པར་འདོད་པ་ལ་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པས་
གཞིན་པའི་ཕྱིར། ༥ མཁས་ཤིང་བྱབ་པ་བརྟེས་པ་སེམས་པ་ཆེན་པོ་དགེ་འདུན་
བམུན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་པད་མ་དཀར་
པོའི་ཐུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོགས་སོ། ། ༥ ཞུགས་གནས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་དཀར་
གནད་བཞུགས་སོ། །འདོད་ཉོན་དུག་པ་མ་སྤངས་པའི། སྦྱོར་ལམ་སྙན་གཅིག་ནས་
བརྒྱུང་ལྟ། ལམ་ལ་ཐུང་བཟོད་བར་དག་ལ། བཀནས་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས།
ལམ་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། འཕགས་པ་ལ་ཡང་ངེས་མ་ངེས། རྣམ་
གཉིས་ཉེར་བརྒྱད་སྐྱེ་ན་ཡང་། བདུན་ཚན་འདྲ་ཕྱིར་བདུན་ཞེས་དང་། དང་པོར་ཐོབ་
པའི་ཏེན་དེ་ལ། བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ། ཁོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནམས་
ཀྱིས། སྦྱ་མཆོད་གཉིས་ཀྱིས་དགོངས་པར་བསྐྱབས། ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་སྐྱེ་བ་
གཉིས། རིམ་བཞིན་ངེས་སྤངས་ངེས་པར་ཡིན། བཞི་པ་སྤངས་དང་སྐྱེ་བ་ནི།
ཁགསུམ་པ་སྤངས་དང་མ་སྤངས་འདྲ། སྤང་བྱ་ལྔ་པ་སྐྱེ་བ་བཞི། ངེས་པར་མ་སྤངས་
མ་སྤངས་པ། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་བྱད་ཚོས་སྟ། མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཏྲོགས་

དག་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

པར་བྱ། རྒྱག་པའི་བར་སྤྱང་བཙོན་པ་དང་། ཇིས་པར་བྱག་པ་སྤྱང་བཙོན་པ། བྱིར་
འོང་ཞུགས་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཁོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཤད། བྱིར་འོང་བར་
ཆད་གཅིག་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། ཆོ་འཕྲིས་འདོད་
ལྷའི་རྟོན་ནག་ལ། བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན། བཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོ་
ནམ་པ་བཟུ། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་བྱེ་བ་དང་། བཀས་གཙང་སྤྱི་རྒྱ་སྤེལ་སྟོམ་ལ།
མཁའ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བཤད། དབྱ་བཙོམ་སྤངས་པ་ལྟོག་ཅེས་པའི། བྱི་
བྲག་སྤྱ་བའི་ངན་རྟོག་ནམས། སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། ལེགས་
པར་བཀག་ནམས་རྒྱས་པར་བཀྲལ། མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཤེས་བྱེད་ནམས།
རྒྱས་པར་མ་བཀོད་རང་འབྲེལ་དང་། འབྲེལ་བཤད་དགོངས་པ་རྩལ་བཞིན་དུ།
བྱི་བ་ཡིན་གྱི་སྟེ་ཉི་དོར། ཁོད་ཀྱི་བ་ལ་ཇུས་བདུན་དང་། ཞུགས་པ་དང་པོ་ནམ་
པ་གསུམ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་འདོད་པ་ཡི། ངན་རྟོག་བཀག་ནས་ཐོད་ཀྱི་
བའི། འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་དག མ་ཞོར་བཤད་ནས་བདག་གཞན་
ནམས། མཁའ་པའི་ཇེས་སུ་བྱིད་ནས་ནི། རྒྱན་པའི་ངན་རྟོག་བྲལ་བར་བྱས།
ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་དཀའ་གནད། ཤར་ཙོང་ཁ་པ་སྟོ་
བཟང་གྲགས་པས་སྤྱར་བའོ། ། ། ། མཁའ་དང་བྱུང་པ་ཀུན་གྱི་རྩུར་སྤུང་ལ།
ཞབས་སེན་རྩ་ཆེས་འགོད་མཁའ་བསྟན་དར་བའི། རྣམ་དག་གསུང་རྒྱན་དཔེ་དོན་
དག་འདུན་གྱི། ཞུགས་གནས་བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ཐལ་འབྲེང་འདི། ཤར་འདོད་

མེད་སྒྲུང་ལྷན་ཁྲིམས་པོ།

སྒྲོག་སྒྲོག་ལ་རྣམས་ལ་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར། །གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྒྲོག་པའི་མཁས་
 པའི་ཕུལ། སེར་སྒྲོག་དཔོན་སྒྲོག་སྒྲོག་འབོར་ཞལ་ལྷ་ནས། སྒྲིན་པ་ཀུན་དགས་རབ་
 དཀར་ལྷག་བསམ་ཕྱིར། མཐུན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་དང་བཅས་པར་གྱི་གཞིར། བསྐྱུན་
 པའི་དགེ་མཐུས་འཇམ་མགོན་འིང་ལུགས་མཚོག། བཤད་དང་སྒྲུབ་པས་ཡུན་དུ་
 གནས་པ་དང་། འབྲོ་ཀུན་པན་བདེས་ཏྟག་དུ་འཚོ་བར་ཤོག། བྱད་པར་ཐོས་
 བསམ་ཞོར་བུའི་སྒྲིང་མཚོག་ཅེས། མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ལྷའི་འདུས་སྡེ་འདི།
 རྒྱལ་ལྷན་ཐོས་སྒྲོག་ཉིད་དང་བཀུར་སྟོར་བཅས། སྲིད་མཐའི་བར་དུ་མི་ཉམས་
 འཕེལ་གྱར་ཅིག། བར་དང་ཡི་གའི་འདུ་བྱེད་མཁན་ལ་སོགས། རྒྱལ་འདིར་
 འབྲེལ་ཐོག་ཀུན་ཀྱང་ཆེ་རབ་དུ། རྒྱལ་བསྟན་ཟབ་མོར་འཇུག་པ་ལྟར་སྒྲུངས་དེ།
 འིང་མིན་སྐྱ་བཞིའི་ས་ལ་རིག་གྱར་ཅིག། ཅིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཁས་གྲུབ་
 བསྟན་དར་བའི་གསུང་རྒྱན་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་འདི་བཞིན་སེར་སྒྲོག་
 དཔོན་སྒྲོག་སྒྲིན་པ་ཀུན་དགའ་ནས་རྒྱ་སྒྲོར་བ་མཛད་དེ་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་པར་བྱང་
 སྒྲོན་ཆོག་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐུལ་མིང་སློབ་ཟུང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་
 གྱིས་སྐར་བ་ཇ་ཡན། ། ། ཇོ་བའི་སྒྲོག་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། སྒྲོ་སྒྲོང་
 མགུར་དུ་བཞེས་པ་ནི། ཀུ་ཡེ་པ་མར་གྱར་པའི་འབྲོ་བ་མ་ལུས་དྲང་བའི་ཕྱིར།
 བདག་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་གང་དག་གིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དུག་
 ལྷ་མ་ལུས་དྲང་བར་བྱ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མེད་པའི་དགེ་བ་གང་ཡོད་རྣམས།

དགེ་ཉི་མཐའ་དཔྱད།

།འགྲོ་བླ་སེམས་ཅན་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་བྲིམ་པར་བྱ། །ན་ཚ་ལ་སོགས་འབྲས་
བྱར་གྱར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས། །དེ་དང་རིགས་མཐུན་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་དང་
བར་བྱ། །ན་ཚ་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་དེ། །འགྲོ་བླ་སེམས་ཅན་
མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་བྲིམ་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་
འདིར། །སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་འབྱམ་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་སྟོན། །འོན་ཀྱང་ཇི་སྟོན་
བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་བར། །ཕྱིང་འགྱར་ཉོན་མོངས་སྒྱུ་འབྲས་ཇི་སྟོན་པ། །ཐམས་ཅད་སྒྱེ་
བ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ། །དེ་ཡང་ད་ལོ་སྐབས་འདི་ལ་དང་བར་བྱ། །དེ་
ཡང་དེ་རིང་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྫོགས་བྱས་ནས། །སྤྱག་བསྐྱེད་བྱང་བྱེད་རབ་ཆད་ཅམ་ཅིག་
ཐབས་སུ་བརྟེན། །སློའདི་འབྱོངས་པར་གྱར་ཅིག་བྱམས་པའི་ནལ་འབྱོར་པ། །ཞེས་
བྱམས་སྟོང་ཇི་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་གྱུར་སྟོམ་དོ་ཇི་ལྟས་གསུངས་པའོ། ། ༥ །སློ་
སྟོང་ཆོགས་བརྒྱད་མ་བཞུགས་སོ། །བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡིད་
བཞིན་ནོར་བྱ་ལས་ལྷག་པའི། །དོན་མཚོག་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །ཉག་དུ་གཅེས་
པར་འཛིན་པར་ཤོག། །གང་དུ་སྤྱད་པར་འགྲོགས་པའི་ཆོ། །བདག་ཉིད་ཀྱན་ནས་
དམན་ལྟ་ཞིང་། །གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ཡིས། །མཚོག་དུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་
ཤོག། །སྟོད་ལམ་ཀུན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ། །དྲིགས་ཅིང་ཉོན་མོངས་སྒྲིས་མ་ཐག།
བདག་གཞན་མ་རུང་བྱེད་པས་ན། །བཅན་ཐབས་གདོང་ནས་བསྒྲོག་པར་ཤོག།
།རང་བཞིན་ངན་པའི་སེམས་ཅན་ནི། །སྤྱིག་སྤྱིག་དྲག་པོས་ནོན་མཐོང་ཆོ། །རིན་ཆེན་

མེར་སྐྱོད་ལྷུང་བཀོལ།

གཏེར་དང་འཕྲད་པ་བཞིན། རྟོན་པར་དཀའ་བས་གཅེས་འཛིན་ཤོག །བདག་ལ་
གཞན་གྱི་ཕྱག་དོག་གིས། །བཤེས་སྦྱར་ལ་སོགས་མི་རིགས་པའི། རྟོང་ཁ་རང་གིས་
ལེན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་འབྱུང་བར་ཤོག །གང་ལ་བདག་གིས་ཕན་
བདགས་པའི། །རི་བ་ཆེ་བ་གང་ཞིག་གིས། །ཤིན་དུ་མི་རིགས་གཞོན་བྱེད་ནའང་།
།བཤེས་གཉིན་དམ་པར་ལྟ་པར་ཤོག །མདོར་ན་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་ཡིས། །ཕན་
བདེ་མ་ནམས་ཀུན་ལ་འབྱུང་། །མ་ཡི་གཞོན་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀུན། །གསང་བས་
བདག་ལ་ལེན་པར་ཤོག །དེ་དག་ཀུན་གྱང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི། །རྟོག་པའི་རྩི་མས་མ་
སྤགས་ཤིང་། །ཆོས་ཀུན་སྦྱ་མར་ཤེས་པའི་སྒོས། །ཞིན་མེད་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་
ཤོག ། །

༡༡། །བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅེས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོ་
པད་མ་དཀར་པོའི་འབྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་འཇུག་གི་དྲན་བཤད་པ་དང་། བདེན་པ་སྟོམས་འཇུག་
བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུས་དྲན་བཤད་པ་དང་། སེམས་དྲན་བཤད་པ་དང་
གཉིས། དང་པོ་ལ། ངན་སོང་གསུམ་དང་ཆོ་དེ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་དང་མཚམས་མེད་ཀྱི་
ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ཉིང་དང་བྱང་གི་སྦྱ་མི་
སྟན་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་དྲན་ལ་
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་སྤྱེ། དེ་ནམས་ནི་ཞི་
ལྷག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་སྐྱེ་བའི་དྲན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་
དང་བཅས་པ་ནས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དྲན་ལ་
སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། དེ་ནམས་ནི་ཞི་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་དེ་ནམས་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ཁོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ངན་
སོང་གསུམ་དང་ཆོ་དེ་ལ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་
ནམས་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས། ཟ་མ་དང་མ་ཉིང་ནམས་ཉོན་མོངས་
པའི་སྤྱིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས། བྱང་གི་སྦྱ་མི་སྟན་པ་ནམས་ནམས་སྤྱིབ་ཀྱི་སྤྱིབ་
པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པའི་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས་འོག་སའི་དྲན་ལ་གོང་སའི་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

སྟོམས་འཇུག་གསར་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་དང་གོང་
སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་སྐྱེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། འདོད་པའི་ཉན་མངས་མངོན་དུ་གུར་པའི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་བར་སྤྱད་ཀྱི་ནམ་སྤྱི་གི་ཕུང་
པོ་འཕྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། འདོད་པའི་བར་སྤྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ལན་ཁ་མའི་
བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་
འཇུག་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱད་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གསར་
དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། སྤྱད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སྤྱད་
ཅེའི་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་གིས་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་མཛོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
སྤྱད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་སྤྱད་ཅེའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་དེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས།

བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན།

གང་ཡང་འདྲོད་པ་ཁམས་དང་སྤྱི་ཅི་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་
འདི་ལ་འགལ་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །ཤོང་སའི་རྟོན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །ཅིས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་རང་སའི་དངོས་གཞི་ལས་མ་
ཉམས་བཞིན་དུ་འོག་སའི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་འཕྲོབ་པ་མེད་པ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་
ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཅིའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་
རྟོན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟོན་ལ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་
རྟོན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིས་བྱབ་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
ལུས་རྟོན་གསར་དུ་ཕྲོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གསར་
དུ་ཕྲོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟོན་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ཉུས་ཏེ། དེ་གསར་དུ་ཕྲོབ་
དགོས་ཀྱི་དེའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྲོབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟོན་ཡིན་ན་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྟོན་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

གྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱང་གྱི་
གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་
པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་འཐུན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དད་པ་ཚོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་
སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསྐྱབས་ཟིན། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སེམས་བྱུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་
གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་ཐལ།
དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དགྲུ་ལ་ནི་ཆེན་
པོ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་གཞག་གི་སེམས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སློབ་པའི་སྦྱང་གྱི་འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱང་གྱི་གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་
ཐར་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཚོས་ཅན། གཞུགས་ཅན་
གཞུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་ཐལ། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས། བསམ་གཏན་ནས་གཞུགས་མེད་པའི་
སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་དེའི་སེམས་རྟེན་ལ་བསམ་གཞུགས་ཀྱི་
དངོས་གཞི་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སློབ་པའི་སྦྱང་གྱི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་

བསམ་གཏན་གྱི་དོན།

དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་ལས། འོ་
ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞི་ན། འདི་ནི་མཁའ་གཞིང་ལ་གྱུ་
འགས་རྟེན་པ་དང་ས་བོན་ལས་སྐྱབ་གྱི་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ས་ཡིན་ན།
འོ་ན་ཅི་ཞི་ན། བརྟེན་པར་བཤད་པ་དེ་ནས་པ་གང་དང་གང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་རྟེན་
པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་ལས་གྱི་སེམས་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པར་
བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་དེ། དེའི་དོན་ནི། མངོན་གསེས་དང་དེའི་
སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་པོ་དེ་མཁའ་གཞིང་ལ་གྱུ་
འག་བརྟེན་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སྐྱབ་གྱི་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་
ས་ཡིན་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་མངོན་གསེས་ཡིན་ན་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་ལས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་སེམས་རྟེན་གྱི་
ཁྲད་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་སྦྱོར་བ་མཐའ་ཐུག་པའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་དེ་རང་གི་
སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་
རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ། དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་

སེར་སྒྲུང་རྩེ་བོ་ལ།

ངོ་མོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲི། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
ཡིད་བྱེད་དགུ་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲི་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་
བཤད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞི་
རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། ཟག་མེད་བདེན་པའི་ནམ་པ་ཅན་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ལ་སྒྲི་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་འབྲས་བུ་སྒྲི་བའི་བསམ་གཏན་
བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
བྱེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་
སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་འོག་ས་ལ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་བྱེད་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱབས་ཆོས་
ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

བསམ་གཞུགས་ཕྱི་དོན།

འདོད་མི་ལྷན་དྲེ། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་
 ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་དེ་བསམ་གཞན་གྱི་
 ལྷོ་མས་འཇུག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་འདོད་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གོང་མའི་
 ལྷོ་མས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་དེས་
 འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་བསམ་གཞན་
 དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་
 ཞིག །དེ་འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བསམ་གཞན་དང་པོའི་
 ཉིར་བསྐྱོགས་འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ལྷན་དྲེ། གང་ཡང་
 འདོད་པ་ཁམས་དང་སྤོང་ཅེ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 བསམ་གཞན་ས་དུག་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་མི་ལྷོགས་
 མེད་བསམ་གཞན་གྱི་ལྷོ་མས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་གི་སྒོ་
 ལས་རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་
 ལྷན་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་པའི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྷན་དང་
 བཅས་པ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ལྷོ་མས་འཇུག་དེ། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་བསམ་གཞན་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉིར་བསྐྱོགས་
 ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་སྒོ་
 ལས་རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་

མེར་སྐྱོད་རྩེ་བོ་ལ།

ལྷན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
ལྷན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ཉུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷག་མེད་བྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་
པའི་རྒྱུ་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཚས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བཟེན་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་
བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་
སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྐྱེ་བ། བྱངས་ངས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་
བཤད་པ་དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡན་
ལག་མི་འབྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་གོང་མའི་སྒྲིམས་འཇུག་
།བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གཟུགས་
།བསམ་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་
འཇུག་དེ། རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་
དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་སོགས་བཞི་ཡོད། གསུམ་པ་ལ།
བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ནམས་བསྐྱེ་ན་རྟོག་བཅས་དབྱེད་བཅས་དང་། རྟོག་

བསམ་གཞིགས་སྒྲིག་པོ།

མེད་དཔྱད་ཙམ། རྟོག་མེད་དཔྱད་མེད་དང་གསུམ་དུ་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དེ་དང་པོ་དང་། དེ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་གཉིས་པ་དང་། བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡན་ཆད་ནམས་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
གངས་ངེས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ནམས་བཞིར་གངས་ངེས་ཏེ། ཡིད་
འབྱུང་བྱ་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་བཞིར་གངས་ངེས།
གང་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་བཞིར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་རགས་པ་དེ་ལ་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་སྟག་
བསྐལ་གྱི་དབང་པོ། ཚོར་བ་ཡིད་བདེ། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་བཞི་ཡོད་པས། དང་
པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་བཞག་པ་ནས།
བཞི་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་བཞག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་བྱུང་སྒྲིམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་བསམ་གཏན་
གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་པ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་བྱུང་སྒྲིམས་དེ་
ཁྲབ་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་སྒྲ་མོ་ཡིན་པས་བྱིས་པའི་ལམ་བྱིས་དེ་ལ་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་བ་མི་ནུས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་ཟག་མེད་བདེན་པའི་ནམ་པ་
ཅན་གྱི་ལམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་ཚོར་བ་སྟག་
བསྐལ་གྱི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་། དེས་སྤངས་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཚོར་བ་
སྟག་བསྐལ་གྱི་གནས་ངན་ཡིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཀོལ།

བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་མ་སྤངས་ཞེ་ན་སྒྲུལ་པ་དེ་ལ་དེའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་སྐྱེ་
བ་ལེན་པའི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བཞིར་བྱངས་ངེས་ཏེ། རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་
གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྒྱུ་དང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྒྲོམས་པ་ལ་
བཞེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་
གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན། རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲིང་ཆེན་
པོ་གསུམ་བསྒྲོམས་པ་ལ་བཞེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འོད་རྒྱུང་། ཚད་མེད་འོད།
འོད་གསལ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན། གསུམ་པ་རྒྱུ་དང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྒྲོམས་
པ་ལས། དགེ་རྒྱུང་། ཚད་མེད་དགེ། དགེ་རྒྱུས་གསུམ་དུ་རིམ་པར་སྐྱེ་བ་ལེན།
བཞི་པ་རྒྱུ་དང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྒྲོམས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་མེད། བསོད་
ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་པས་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
ལྷ་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲོམས་འཇུག་བཤད་པ་
ལ། ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན། དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་
ཡན་ལག་དང་ལྷན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་
སྒྲོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱེད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དཔྱད་

བསམ་གཟུགས་སྤྱོད་ན།

གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ།
རྟོག་མེད་དཔྱད་ཅུང་གི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱོད་ཀྱི་རྟོག་
དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་དོན་དེ་ཁམས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་
བལྟ་བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་
པའི་དོན་དེ་རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཅུང་ལ་བྱེད་ན། མི་འཐད་དེ།
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡན་ལ་ཡང་ཁམས་གང་འོག་ལ་ཞི་རགས་
སུ་བལྟ་བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད། རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
བའི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བེན་པའི་
པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱེད་ན། མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་པ་དེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བེན་གྱི་པན་
ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་
ཡང་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
རང་ལུགས་ལ། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་བེན་
པ་གང་ཡང་རུང་བའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་
འཇུག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དེའི་
ཉེར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད། ཉེར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་གི་འོག་ས་འདོད་
 པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད།
 གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གཉིས། གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་གྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ། བསྐྱབས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ། ཞི་ལྷག་གི་གོ་
 རིམ་སོགས་ལ་དབྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས་གྱི་ཁྱད་
 པར། གང་གིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག། །གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་
 དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་
 རིམ་པ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དེའི་གནས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཟས་གོས་
 སོགས་ཆོགས་ཚུང་དུས་རྟེན་པ་དང་། ཚོམ་རྒྱན་སོགས་གྱིས་འཛིགས་པ་མི་འབྱུང་
 བའི་གནས་བཟང་བ་དང་། ནད་སོགས་མི་བསྐྱེད་པའི་ས་བཟང་བ་དང་། ལྷ་སྦྱོར་
 མཐུན་པའི་གོགས་བཟང་བ་དང་། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བའི་འདུ་འཛིན་དཔེན་པ་དང་། མཚན་
 མོ་རྒྱས་སོགས་གྱི་ཁྲག་ཅོར་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་ལྷན་གང་དུ་སྐྱབ་
 པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་པ་གནས་བཟང་དང་། ས་བཟང་བ་དང་གོགས་བཟང་
 བ། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་
 གིས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། །ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནམ་དག་དང་ལྷན་

བསམ་གཟུགས་སྒྲི་དོན།

ཞིང་། གང་སྒྲོམ་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་ནས་ནམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་
ལ་པབ་པ། དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེ་
ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྷན་པ། སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་
སྦྱར། ཞེས་དང་། དཀོན་བཙུགས་ལས། རྒྱལ་བྱིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་དྲིང་ངེ་
འཛིན་འཐོབ་སྟེ། དྲིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ནས་པར་དག་པ་འཐོབ། ཡེ་ཤེས་ནས་པར་དག་པས་རྒྱལ་བྱིམས་
ལུན་སྤུམ་ཚོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་
པའི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ནི་བཞི་སྟེ། བྱད་པའི་དམིགས་པ། དབྱད་པ་ནས་སྦྱང་གི་
དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་ནས་སྦྱང་གི་དམིགས་པ་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། དབྱད་པ་དང་། མི་དབྱད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་
བསྐྱས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་རྒྱལ་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་དམིགས་པའི་
སྒྲོ་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དགོས་བ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དང་བཞི། དབྱད་
བ་ནས་སྦྱང་གི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་
གིས་མི་སྤྱག་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གིས་
བྱམས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། གཏི་སྤྱག་ཤས་ཆེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། རྣམ་རྟེན་ཤས་ཆེ་བས་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱབ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཀོལ།

པ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ལྔ་ཡོད་དེ། ཡུང་པོ་དང་
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་ལྔ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ནམ་སྤྱོད་གི་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཁམས་
གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་བལྟ་བ་དང་། བདེན་པའི་ནམ་པ་ཅན་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྤྱིར་ཞི་གནས་ཅམ་ནི་དེའུ་དང་གིང་བྱ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པས་འབྱུབ་
ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་དང་། བྱུང་པར་
དུ་ལས་དང་པོ་བ་ནམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་
སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པ་ནི་ཚོགས་བསོག་སྤྱི་བ་སྤྱོད་མཐུ་ཆེ་ཞིང་
འཆི་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་བླན་དང་མི་འབྲུལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་
ལས། མི་གང་ཐུབ་པའི་རྒྱ་བ་བླན་བྱེད་པ། ཇི་ཡི་མདུན་དུ་ཐུབ་པ་རྟག་དུ་བཞུགས་
ཞེས་དང་། ཇིང་འཛིན་བྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་བུའི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི།
ཁའི་གཉེན་མགོན་པོ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་སྟེ། ཁའི་གསེར་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སེམས་
འཇུག་པ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ། ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་
མཐའ་མ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ནལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་
གཟུགས་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་རི་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱུབ་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་དེ་ཡང་གསེར་གཙོ་མའི་མདོག་
བཞིན་དུ་སེར་ལ། མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་

བསམ་གཞུགས་སྒྲིལ་ནི།

བཞུགས་ཤིང་། ཐབས་སྒྲིལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་གྱུར་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིང་བ་དང་གོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་
 བར་བྱས་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་དེ་མཐུན་ན་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་པོར་མཐོང་བར་གྱུར་
 པ་དེ་སྲིད་དུ་བསམ་གཏན་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དྲིང་ངེ་འཛིན་མ་
 འབྲུག་གི་བར་དུ་དམིགས་པ་ལྟར་གྱི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། ལམ་
 སྒྲོན་ལས། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། ཡིད་ནི་དགོ་ལ་བཞུགས་པར་བྱ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ལུས་གྱི་
 གནས་ཚུལ་དང་སེམས་གྱི་གདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལུས་ནམ་སྒྲུབ་གི་ཆོས་
 བདུན་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དྲན་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་གོད་
 གཉིས་གྱི་སྒྲོན་སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་གདོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དྲིང་འཛིན་སྒྲིལ་ཞིང་སྒྲོད་ལམ་དེ་ལྟ་
 བྱས་གནས་པས་ཉིས་སྒྲོད་གྱིས་མི་གོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་
 གསར་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་དྲན་ཤེས་བཞིན་གཉིས་དེན་དགོས་ཏེ། དབྱ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས།
 ཡིད་གྱི་སྒྲུང་པོ་ལོག་འགོ་བ། དམིགས་པའི་ཀ་བ་བདན་པོ་ལ། བྱམ་པའི་ཐག་པས་
 དེས་བཅིངས་ནས། ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱས་རི་དབང་བྱ། ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་བར་
 པ་ལས། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པས་ཡིད་གྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་སྒྲོང་
 པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིང་གོད་སེལ་བའི་དོན་

དུ་བློ་ཤེས་བཞིན་དེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱིང་གློད་གཉིས་པོ་དེ་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་སྟོན་མེད་སྟེ་བའི་བཞགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །བློ་ཤེས་བཞིན་
 གཉིས་པོ་དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གློད་པས་
 དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད། བྱིང་བས་གསལ་
 བྱའི་ངར་རམ་དམིགས་ནམ་དམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱིང་གློད་
 གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནམ་པ་བྱེད་ལས་རྒྱ་མོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། གློད་པ་
 ནི་དམིགས་པ་ཡུལ་ཡིད་འོང་ལ་དམིགས་ནས་སྟག་པའི་མཚན་མར་སྟོ་འདྲོགས་པ་
 དང་ནམ་པ་ནི་སེམས་མ་ཞི་ཞིང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་
 གཏོགས་པ་དང་། བྱེད་ལས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ལས་བདུས་ལས། གློད་པ་གང་ཞིན། སྟག་པའི་
 མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཕྱག་པའི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་བློ་པ་མ་ཞི་བ་སྟེ་
 ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིང་བ་ནི་
 འཛིན་སྟངས་ལ་དུངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བྱའི་ངར་རམ་འཛིན་སྟངས་དམ་དུ་མི་
 འཛིན་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་ཆེ་དམུས་འོང་ལྟ་
 བུའམ་སྟན་པར་ཞྭགས་པ་ལྟ་བུའམ་མིག་བཙུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་བྱིང་བར་གྱུར་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱིང་སྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། བྱིང་བ་ནི་སྤར་བཤད་

བསམ་གཞུགས་སྒྲི་དོན།

པ་ལྟར་དངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བྱའི་ངར་མེད་པས་སྒྲིབ་ལུང་ས་བསྟན་དང་དགེ་བ་
གང་རུང་ཡིན། སྒྲིགས་པ་ནི་བྱེད་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་གདི་སྒྲིག་གི་ཆར་གདོགས་པའི་
ལུས་སེམས་སྒྲི་ཞིང་ལུས་སེམས་ཉོག་ཉོག་པོར་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་ས་
བསྟན་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས།
སྒྲིགས་པ་གང་ཞིན་གདི་སྒྲིག་གི་ཆར་གདོགས་པའི་སེམས་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིང་ཚོད་དེ་དག་སྒྲི་བའི་རྒྱའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དཔའ་
པོའི་སྒོ་མི་སྒོ་མ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་མི་རིགས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་
པར་ཚོད་པ་ནི། ཉེ་དྲུ་དང་མི་འཆི་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྒྲོན་ཅིས་པ་དང་སྒྲིག་པ་
སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲི། བྱིང་སྒྲིགས་གཉིས་ནི་ལུས་སེམས་སྒྲི་བ་དང་མི་དགའ་བ་
དང་བྱ་སྒྲིང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲི་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་
དེ། བྱིང་བ་སྒྲིས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲི་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སེལ་བར་བྱེད།
ཚོད་པ་སྒྲིས་པའི་ཆེ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་
ཅུང་ཟད་སྒྲི་བའི་སྒོ་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་བྲན་ཤེས་
བཞིན་གཉིས་ཇི་ལྟར་བྱུ་ཞེས། དན་པ་ནི་སྤར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
ཀྱི་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་པ་ཞིག་ཡིན་དེ། དེ་ཉིད་ལས།

མེར་སྐྱོད་ལྟར་བཀོལ།

བློ་པ་གང་ཞིན་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་པ་མེད་པ་སྟེ་ནམ་པར་མི་
གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུས་མཐའི་འབྲེལ་
བཤད་ལས། བློ་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
བཞིན་ནི་བྱང་ཚོད་ཀྱི་སྒྲིན་བྱང་མ་བྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་
གཏོགས་པའི་སེམས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བློ་ཤེས་བཞིན་གཉིས་པོ་དེ་དམིགས་
པ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་ཅམ་དང་། བྱང་ཚོད་བྱང་བ་ན་སེལ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
བློ་པས་དམིགས་པ་མི་བརྟེན་པར་ཐུ་རེ་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཚོད་
དང་པོར་སྐྱེ་བྲལ་བྱེད་པ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་བྱན་གྱི་འབྲེལ་
བཤད་ལས། བློ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཉེ་བར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཅིག་གིས་
སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཉིས་པས་སེམས་འཕྲོ་བར་
རབ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཙོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཞི་གནས་གསར་དུ་
སྐྱེ་བ་པའི་ཆེ་སེམས་གིས་ལྟོད་རན་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་དགོས་ཏེ། ཏ་ཅང་གིས་བློ་ན་
ཚོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཏ་ཅང་ལྟོད་ན་བྱང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཤགས་བསྟོད་ལས།
འབད་པས་འཇུག་ན་ཚོད་པ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། ་དེ་སྟོད་ན་ནི་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུར།
།འདི་ཡི་དབུ་མ་སྐྱེ་བ་པའང་རྟེན་དཀའ་ན། །འདག་གིས་སེམས་དཀྱགས་པས་ནི་ཅི་
ཞིག་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་སྐྱེས་པའི་དུས་མཚམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན་དེ་ཡོད་

བསམ་གཞུགས་སྒྲི་དོན།

དེ་ཡིད་བྱེད་དག་པ་བཏང་སྒྲིམས་སུ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་སེམས་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་དང་དེས་མ་ཟིན་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཞི་གནས་དང་། བྱི་མ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཅམ་གྱིས་ཟིན་ཡང་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟིན་པས་དེ་ཞི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིས་པ་ན་ལུས་ཤིན་དུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་དུ་སྤངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིས་པ་དེ་ལ་ཅེ་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ་ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཇིས་སུ་མཐུན་པའི་མས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྤངས་སྤྱོད་མས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དེའི་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་རྩོམ་པའི་ཆེ་སེམས་ཤིན་དུ་སྤངས་པ་དང་ལུས་ཤིན་དུ་སྤངས་པ་དང་སེམས་དང་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་ཕྱ་བ་སྟེ་བདག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཕེལ་བའི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཆེ་ཤིན་དུ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་དང་ཇི་ལྟར་

འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་འབྱུང་པ་
 ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་
 གྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་
 འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་ལུས་དགེ་བའི་
 ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ལུས་ལས་རུང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་
 ལུས་ཤིན་སྐྱངས་དང་། སེམས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་
 མི་རུང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་
 ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་སེམས་ལས་རུང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་སེམས་
 ཤིན་སྐྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ལས་བདུས་ལས། ཤིན་དུ་
 སྐྱངས་པ་གང་ཞེ་ན་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནམས་ཀྱི་རྒྱན་གཅད་པའི་
 ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སྐྱར་བ་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཤིན་སྐྱངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་
 སེམས་ཤིན་སྐྱངས་སྒྲི། བདེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ལུས་བདེ་སྒྲི་བ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཙེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སྐྱ་
 རུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་ལས་སྐྱ་རུང་དེ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་
 རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལས་སྐྱ་རུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་དགའ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སེམས་གནས་སྒྲི་བའི་རིམ་

ཐསམ་གཟུགས་སྒྲི་དོན།

པ་བཤད་པ་ལ། དབྱས་མཐའ་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། མདོ་ལྷོ་གྲུན་ནས་བཤད་ཚུལ་
 དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉིས་པ་ལྷའི་གཉིན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བཞིན་ནས་
 སྒྲོམ་པ་ཡིན་དེ། དབྱས་མཐའ་ལས། ཉིས་པ་ལྷ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བཞིན་པའི་
 རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་གོགས་ཉིས་པ་
 དེ་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལ་ལྷ་ཡོད་ཉིས་པ།
 འཇུག་པའི་ཆོ་གདམ་ངག་བཞེད་པ་ཉིས་པ། སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ཆོ་བྱིང་གོད་ཉིས་པ།
 བྱིང་གོད་བྱུང་བའི་ཆོ་གཉིན་པོ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཉིས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་
 མེད་དུ་གནས་པའི་ཆོ་གཉིན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
 ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམ་ངག་ལྟམས། །བཞེད་དང་བྱིང་དང་གོད་པ་དང་། །འདུ་མི་
 བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉིས་པ་ལྷར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལྷ་པོ་དེའི་གཉིན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཉིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལེ་ལོ་འི་གཉིན་པོར་བཙོན་
 འབྱས་སྒྲུ་འབྲས་བཞི། གདམ་ངག་བཞེད་པའི་གཉིན་པོར་དམ་པ། བྱིང་གོད་ཀྱི་
 གཉིན་པོ་དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན། གཉིན་པོ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉིན་
 པོར་གཉིན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་
 མེད་དུ་གནས་པའི་ཆོ་གཉིན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་གཉིན་པོར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་བཏང་
 སྒྲོམས་བཞིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཙོན་འབྱས་སྒྲུ་འབྲས་བཞི་པོ་དེ་ལེ་ལོ་འི་
 གཉིན་པོར་འབྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། དད་པ་འདུན་པའི་རྒྱུ་འདུན་པ་བཙོན་འབྱས་ཀྱི་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

གནས། བཙུན་འབྲས་ལེ་ལོའི་གཉིན་པོ་དངོས། ཤིན་ཏུ་དངས་བཙུན་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་
བྱར་བྱེད་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་དངས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ལེ་ལོའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
སྒྲོམ་རིམ་ལས། ཤིན་ཏུ་དངས་པ་གང་ཞི་ན་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་
མཚན་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཉིན་པོ་ལ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཡོད་དོ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་
དབུས་མཐའ་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་འོ།
། དམིགས་པ་བཞེད་པར་མ་གྱུར་དང་། བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོག་པ་དང་། དེ་སྒྲོང་མཛོན་
པར་འདུ་བྱེད་དང་། ཞི་ཆེ་སྒྲུལ་དུ་འཕྱག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། སེམས་ནང་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་
དང་། ལྷན་དུ་འཛོག་པ་དང་། བསྐྱེད་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་།
དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་
གཅིག་དུ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དགུའི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་
དུ་འཛོན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱན་འཕྱད་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་གཉིས་པ་དང་
། རྣམ་གཡེང་རུང་ཟད་སྒྲེས་པ་ན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སྒྱུར་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སྤར་
ཡང་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བཞེན་པར་བྱེད་པ་དེ་གསུམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕྲེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུན་པ་ཤུགས་དྲག་པོས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞི་པ་

བསམ་གཞུགས་སྒྲིལ་ནི།

དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་པ་དང་། རྣམ་གཤམ་གྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་པ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 སྒྲོ་མ་པ་ལ་མི་དགའ་ན་དེ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་
 བྱེད་པ་དེ་དུག་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་བྱེད་སྒོད་དང་ཆགས་
 སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས་སྒྲིམ་པ་ན་དེ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པ་ལ་
 སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དེ་བདུན་པ་དང་། འབད་ཚོལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་
 རྣམ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པ་ལ་
 སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དེ་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་འབད་ཚོལ་
 རགས་པ་མེད་པར་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དགུ་པ་
 བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་དེར་ཐལ། མདོ་
 ལྷེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏོད་ནས། །དེའི་རྒྱན་རྣམ་པར་གཤམ་མི་
 གྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དེར་ཐལ། རྣམ་གཤམ་ལྟར་དུ་
 ཉོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྒྲུར་ནི་བརྒྱན་པར་གྲ། །ཞེས་དང་། གློ་ལྟན་གོང་ནས་གོང་
 ཏུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་གྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་དང་དུག་
 པ་དེར་ཐལ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་དུལ་ལོ།
 །ཞེས་དང་། རྣམ་གཤམ་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱེད།
 །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དེར་ཐལ། དེ་ནས་སྒྲོམ་བཙོན་ཅན་གྱིས་

ནི། །ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱེད།
 །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་དེར་ཐལ།
 དེ་གོམས་པ་ལས་འདྲ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྟོབས་རྒྱལ་གིས་
 འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་དེ་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། གཉིས་པ་བསམ་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་པོ་བྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ།
 ལྷ་པ་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་
 བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། དགུ་པ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དགའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཚང་བ་ཡིན་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་སྒྲིམས་དེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚང་། གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚང་། བརྒྱད་
 པའི་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚང་། དགུ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་པོ་བཤད་
 པ་ལ། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་
 སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཉོགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་ཉོགས་པའི་ཞི་གནས་
 གཉིས། ཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ཞི་གནས་དང་། ལམ་མ་
 ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་གཉིས་ཡོད། རང་གི་ཉེན་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་

བསམ་གཞུགས་སྒྲི་དོན།

ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་
ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་དེ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྤར་ཞི་གནས་
ལ་དབྱེ་བ་ལྟར་ཡོད། གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་ལ། གཞན་
ལུགས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པ། ཚུད་པ་སྤོང་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཁ་ཅིག |ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་ལྷག་མཐོང་སྒྲི་བ་ཡིན་ཞེ་ན་མི་
རིགས་པར་ཐལ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྒྲི་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་
གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་། ཚེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་
བདེ་བས་ཟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་ལ་
སོ་སོར་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས།
|ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛུམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། |ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་
ཡང་ནི། |འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགའ་འབྱུག། |ཅིས་གསུངས་པ་དང་།
དགོན་བརྟེན་ལས། དེར་བྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ། |ཉིང་ངེ་
འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྟོམ་པར་བྱེད། |ཅིས་དང་། |སྟོམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟ་
བས་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་
པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། |ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག |ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་ལྷག་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

མཐོང་སྒྲིབ་པར་ཐལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་
གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞི་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ལྷར་དུ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་སྒྲང་དོར་ལ་
དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་དེའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་སྒྲང་
དོར་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱབས་དེ། དེ་ལྷ་བུའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་ལམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྦྲང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་སྐད་དུ་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞན་ཡང་སྐྱབ་བསྐྱེལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་དུ་
ཡང་དག་པར་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་
མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་དུ་སེམས་འཛོལ་སྟེ། ཆོས་ནམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་མ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་
བསྐྱོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉིར་བསྐྱོགས་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་
བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཟུགས་སྒྲིལ་ནི།

འདྲི་ན་ན། མི་འཕྲད་དེ། དེ་ལྟར་འདྲི་པ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་
དེ་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྒྲིལ་གྱི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བྱེ་
བའི་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལས་དང་པོ་བ་ནི་ཅི་གཅིག་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་
ཅིང་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རིག་པའི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་
ཉོན་མོངས་རྣམས་པར་སྒྲུང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ལ་སེམས་སྒྲུང་བར་འདྲི་པའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
གང་ཡིན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ལེན་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོ་བ་ཐོབ་པའི་དུས་
མཚན་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཐོབ་པ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་ཐོབ་པ། སྒྲིང་མའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་
པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་བདུན་ཡོད་
དེ། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས།
ཡང་དེ་ལ་འདྲི་པའི་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་དུ་བརྩོན་པར་
རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་འདྲི་པའི་འདྲི་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཇིས་སུ་འཐོབ་པོ། །བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞིན་སྒྲུས་པ་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་
རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་དུ་དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་སྐྱད་པ་

མེར་སྐྱོད་ཕྱར་བཞོལ།

དང་། དཔྱད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྦྱར་བ་མཐར་
ཐུག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉིར་
བསྐྱོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་ཡིད་བྱེད་
ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། འོ་ན་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཙ་བར་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འདོད་པ་
ནམས་ནི་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་
ཡིད་བྱེད་དེ་ཡོག་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་འདོད་པ་ནམས་ནི་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ཞི་བར་བལྟ་བ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁམས་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མེ་འོབས་ལྟར་དུ་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །རང་ལྷགས་ལ། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་
བྱེད་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ནམས་ནི་རགས་པ་དང་དེ་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་ཙིང་བས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། འདོད་པ་ནམས་
ནི་ཐ་བ་ངན་པ་ལྟར་དུ་ཡོན་ཏན་སྒྲི་དཀའ་བ་དང་། ཉགས་སྒྲུག་པོ་ལྟར་དུ་ཉོན་མོངས་

བསམ་གཞུགས་སྒྲིལ་ནི།

གངས་མང་བ་དང་། ཅིག་པ་སྐྱབ་པོས་སྒྲོར་བ་ལྟར་དུ་སྒྲོན་ལས་དབུལ་དཀའ་བ་
དང་། དེ་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་བསམ་གཞན་དང་པོ་ཡོན་ཏན་སྒྲིམ་བ་སྐྱབས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་ཡུལ་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅི་རིགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་རབ་དུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཡོད་དེ། བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ལ་
མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་སྒྲོབས་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་ངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་མོས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་བའི་འདོད་སྤྲོད་ཆེན་པོ་མངོན་གྱུར་བ་སྒྲོར་
གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིན་བྱེད་པའི་བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱབས་ཀྱི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་རྩང་འབྲེལ་གྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་རབ་དུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཀའ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་
དེ། འདོད་སྤྲོད་འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་མངོན་གྱུར་བ་ཅི་རིགས་པའི་སྤྱོད་གཉིན་བྱེད་པའི་
བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་རྩང་འབྲེལ་གྱི་ཡིད་
བྱེད་དེ་དཀའ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བ་
ན་མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་ལམ་མ་བུལ་སྒྲིམ་དུ་འདོད་པའི་ཉོན་མངས་སྒྲི་
སྒྲི་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་མ་

སེར་སྒྲོན་རྒྱུ་བཀོལ།

ལུས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བུལ་བར་མཐོང་ནས། འདྲོད་ཉོན་ཆུང་ཏུ་སྒྲོར་གསུམ་
མངོན་གྱུར་བ་ཅི་རིགས་པའི་སྤྲོད་གཉེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་
བསྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷན་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉིར་བསྐྱབས་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་མེད་པ་དང་།
མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་མན་ཆད་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་མེད་དོ། ཞི་ན།
དེ་མི་འཐད་དེ། ཉིར་བསྐྱབས་དགའ་བ་སྦྱུད་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་
འདྲོད་སྲིད་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་གྱིས་དབེན་པས་དགའ་བ་དེ་ཆུང་ཏུས་རིག་པས་དེ་ལ་
དགའ་བ་སྦྱུད་པ་ཡང་བྱེད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་
བསྐྱབས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དེས་བྱིང་གོད་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཉིར་བསྐྱབས་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་མངོན་པ་མཛོད་
པ་ནམས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ཉིར་བསྐྱབས་གཉིས་ཡོད་པར་འདྲོད་
ཀྱང་། ཀྱན་ལས་བདུས་པ་དང་རང་ལུགས་ལ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་
བྱེད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བྱབ་སྟེ། ཉིར་བསྐྱབས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བ་
བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བྱབ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
མཐའི་ཡིད་བྱེད་དེས་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདྲོད་སྲིད་ཆུང་ཏུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་
གཉེན་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྐྱབས་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་
འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་

བསམ་གཞུགས་སྒྲིལ་

པའི་ཕྱིར། མཛོད་པ་བ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་ཉེར་བསྒྲུབས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད་པར་
འདོད་དེ། བསམ་གཞུག་བཞི་པའི་ཉེར་བསྒྲུབས་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་
ཡིད་བྱེད་ལ་བསམ་གཞུག་གི་དངོས་གཞིས་བྲབ་ཀྱང་། བསམ་གཞུག་གསུམ་པ་མན་
ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྒྲུབས་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་དངོས་གཞི་དང་
ཉེར་བསྒྲུབས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བསམ་
གཞུག་ནི། ཉེར་བསྒྲུབས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལས། བོང་མའི་ཉེར་བསྒྲུབས་ལས་
མིན་འཕགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་ཏགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཉེར་བསྒྲུབས་
ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བྲབ་སྟེ། དབང་རྣམ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནས་དགའ་བདེའི་ངོ་བོར་འཕོ་བ་དུས། དབང་རྣམ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནས་དགའ་བདེའི་ངོ་བོར་འཕོ་བ་དགའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྒྲུབས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྐྱབ་
བསྐྱལ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་བདུན་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་འཇིག་རྟེན་
པའི་ལམ་བཞིས་བསྐྱེད་ཆུང་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དང་།
མས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་
རབ་དུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་འཇིག་རྟེན་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་། དགའ་བ་སྐྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ལམ་བཞི་ཆར་
གྱིས་བསྐྱེད། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་

སེར་སྐད་ཟུར་བཀོལ།

གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས། དབྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བསྐྱས་པ་ལས། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་
སྦྱར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་དྲུ་དབེན་པ་དང་སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་པ་
གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་སྦྱད་པ་ནི་ལམ་
ནམ་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པར་ཅན་
གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
པའི་ལམ་གྱི་ནམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
སོགས་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡང་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་སྤིང་ཅིང་
བར་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ལས་བདུས་ལས། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་བར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། ཡན་ལག་དུ་ལྟན་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་གི་འོག་ས་འདོད་
པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟེན་པའི་རབ་དྲུ་བྱེ་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་སྒྲིམས་འཇུག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་
དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་སྒྲུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་དག་པ་བ། ཟག་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་

བསམ་གཟུགས་སྒྲིལ་ན།

།བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡིན་ན་རང་སའི་ཀུན་དགྲིས་ཀྱིས་མ་
བསྐྱད་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིལ་མ་འཕྲུག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་
པའི་མངོན་ཤེས་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཕྱི་རྒྱལ་པའམ་ཉན་ཤོས་སམ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའམ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་
ནམས་མངོན་པར་སྒྱབ་བོ། །ཚད་མེད་པ་ནམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཤེས་
པ་དང་པོ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལྷན་ཏེ།
ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡང་ཚས་ཅན་སྒྲིལ་མ་དེ་རང་
ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རང་ལྷགས་ལ་རང་སའི་ཀུན་དགྲིས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཙམ་པོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད། རྟོག་པ་
གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་ལྷན་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཙམ་པོ་བའི་
མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་

སེར་སྐད་རྩུབ་བཀོལ།

འཇགས་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ། དེ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
མཚན་ཉིད། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་དབྱེ་ན།
དེར་གྱུར་པའི་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན། ཇེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་བཞི་ཡོད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་
དག་པ་བ་དང་པོ་དང་། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་རང་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
དག་པ་བ་དེ་གཉིས་པ་དང་། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་གོང་སའི་དངོས་གཞི་
དག་པ་བ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གསུམ་པ་
དང་། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་འདྲེན་
པར་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ་
བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། མཛོད་ལས། དག་པ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་སོགས། །རྣམ་
བཞི་དེ་ཡི་གོ་རིམས་བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་
རྗེས་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་
མོངས་ཅན་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་རྒྱད་ལ་
མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྒྱད་ལ་
སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལས་མི་ཉམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་

བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན།

བའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་གཟུགས་གྱི་སྣོ་མས་འདུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་སྣོ་མས་འདུག་གི་མིང་
གིས་བདགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྣོ་མས་འདུག་ཅེས་པའི་མིང་འདོགས་པའི་
དོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་ཇས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པ་ཅེ་
གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྣོ་མས་འདུག་དུ་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
སྣོ་མས་འདུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་
དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། ཙ་བར་འདོད་ན། དག་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པ་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དེ་ནི་བསམ་གཟུགས་
དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྤྲས་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན། ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་དང་ཀུན་ལས་བདུས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྤེད་པ་
ཤས་ཆེ་བ། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ། མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྣོ་མས་འདུག་ཉོན་མོངས་
ཅན་དང་བཞིར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་དག་སྤེད་ལྟ་ང་རྒྱལ་མོངས།
ཞེས་དང་། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུང་དུ་མ་བསྟན་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

པའི་ཙ་བ་བཞི་པོ་སྟེད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་དང་བྱལ་དང་མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། སྤར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་
ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་ཡིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་མུང་གིས་སྟེད་པ་
སྦྱོམ་ཏེ་སྦྱོམས་འཇུག་དེ་སྟེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་དེའི་ཆེ་སྦྱོམས་འཇུག་
དེའི་ཇེས་རྒྱན་ཕྱི་མ་སྟེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་གནས་ཇེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤས་
སྦྱབ་སྟེ། དེས་རང་གི་སྟོན་དང་ཕྱི་བའི་ཆེ་རབས་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་འདི་ཚུན་
ཆད་དུ་སྦྱི་བ་སྤངས་དེ་ཕན་ཆད་དུ་སྦྱི་བ་མ་སྤངས་སྟེ་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་རན་སྦྱོམ་ཏེ་
སྦྱོམས་འཇུག་དེ་ལྟ་རན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་ན་དེའི་ཇེས་རྒྱན་ཕྱི་མ་ལྟ་བ་
ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྦྱོམས་འཇུག་འདི་ལྟ་བུ་བདག་གིས་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཐོབ་པོ་
སྟེ་མ་དུ་དང་བྱལ་སྦྱོམ་ཏེ་སྦྱོམས་འཇུག་དེའི་ཇེས་རྒྱན་དང་བྱལ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
སོང་སྟེ་དེའི་ཇེས་རྒྱན་ཕྱི་མ་དང་བྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྦྱོམས་འཇུག་འདི་ཐར་ལམ་
ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་སྦྱོམ་ཏེ་དེའི་ཇེས་རྒྱན་ཕྱི་མ་ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་
ལྡན་དུ་སོང་བ་ན་དེའི་ཇེས་རྒྱན་ཕྱི་མ་དེ་མོངས་པ་མ་རིག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྦྱོམས་
འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱོ་བ་ནམས་ནི་སྦྱོམས་
འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་སྟེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་
འདོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་རོ་མུང་གིས་སྟེད་པ་སྦྱོམ་ཏེ་དེའི་

བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན།

རྒྱུ་ཕྱི་མ་སྤེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཉན་མོངས་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
མཛོད་ལས། རོ་མུང་མཚུངས་ལྡན་སྤེད་བཅས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ནམས་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་གི་མིང་གིས་འདྲགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། སྟོམས་འཇུག་ཉན་མོངས་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཅམ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལས་
མི་ཉམས་པར་གྲེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བསམ་གཟུགས་གྱི་དངོས་གཞི་
དག་པ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དག་པ་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཡིན་པ་ལ་
བསམ་ནས་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ས་བོན་རུལ་པ་ལ་
ས་བོན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཉན་
མོངས་ཅན་ཇི་ལྟར་བསམ་གཟུགས་ཡིན་ཞེ་ན་ལོག་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར། ཏ་ཅང་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་དུ་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་ས་བོན་རུལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བསམ་གཟུགས་གྱི་དངོས་གཞི་ཉན་མོངས་ཅན་དེ་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་
ཡང་དེའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོམས་འཇུག་གི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་
པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལུང་མ་བཟུན་གྱི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དེ་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྟོམས་འཇུག་གི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། སྟོམས་འཇུག་
དག་པ་ཅེ་གཅིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོམས་འཇུག་ཉན་མོངས་ཅན་གང་

མེར་སྐྱད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། ཇི་ལྟར་ཉོན་
མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། གང་ཉོན་མོངས་པར་
བྱ་བའི་གཞི་ནི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ནམས་དང་། གང་གིས་ཉོན་
མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་ཉོན་མོངས་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྲིད་པ། ལྟ་བུའི་ཉོན་
མོངས། ང་གྱལ། མོངས་པར་མ་རིག་པ་ནམས་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
པའི་ཚུལ་ནི་སྟོམས་འཕྲུག་དག་པ་བ་དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་དེ་དག་ལ་རོ་
བྱང་གིས་སྲིད་པ་སྦྱེས་དེ་སྟོམས་འཕྲུག་དེའི་ཇུས་རྒྱན་གྱི་མ་སྲིད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་
སྟོམས་འཕྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དག་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་བྱང་བ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་
པའི་རྩ་བ་བཞི་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོམས་འཕྲུག་
ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མ་རིག་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེ་ཚོམ་
ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་མ་རིག་པའི་ཆར་གདོགས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གཞལ་བྱར་བྱུར་
པའི་བདེན་པའི་ནམ་པའམ་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་མངོན་སུམ་
ཏུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཐོག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུམ་པ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྟན་དཔྱད་པ་ལ།

བསམ་གཞུགས་སྒྲིལ་

བསམ་གཞུག་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཅམ་པོ་དེ་ཡན་ལག་ནམ་པ་ལྔ་དང་ལྔ་
ཏེ། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་གཉིས། ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་
གཉིས། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྔ་ཏེ། མདོ་ལས། འདོད་པས་
དབེན་སྒྲིག་ཏོ་མི་དག་བའི་ཚོས་ཀྱིས་དབེན་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་
བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཞུག་དང་པོ་ཉི་
བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། དང་པོ་ལ་ལྔ་རྟོག་དཔྱད་དང་།
།དགའ་དང་བདེ་དང་ཏིང་འཛིན་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་བྱད་པར་
ཡོད་དེ། སྤར་བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འདོད་པ་
ནམས་ནི་རགས་པ་དང་དེ་ལ་བལྟས་ཏེ་བསམ་གཞུག་དང་པོ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་ཡུལ་
ལ་རྗེས་བའི་ནམ་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེའི་རིགས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་
གཞུག་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་རྗེས་བའི་
ནམ་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་དེ་དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་
དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འདོད་པ་ནམས་ནི་ཐ་བ་ངན་པ་ལྟར་དུ་
ཡོན་ཏན་སྐྱེ་དཀའ་བ་སོགས་ཡུལ་ལ་ཞིབ་པའི་ནམ་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེའི་
རིགས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཞུག་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་
ལྟར་དུ་ཡུལ་ལ་ཞིབ་པའི་ནམ་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་དེ་དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་
གྱུར་པའི་དཔྱད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤེད་མཛན་གྱུར་བས་དབེན་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

པའི་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེས་ལུས་
ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་
བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་ཀྱི་རྟེན་
བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་འཛོན་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་དེ་དེའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། རྟོགས་དང་དཔྱད་པ་རྩེ་ཞིབ་ཉིད།
ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཅམ་པོ་བ་དེ་
ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་ཡིན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་དེ་ལྔ་
དང་ལྔ་ན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡན་
ལག་ལྔ་དང་མི་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེ་ལྔ་ན་པ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་དེ་དག་ཐུག་མེད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། ཡན་ལག་དུ་ལྔ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་འོག་ས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་ཟེན་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་རབ་དུ་
བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ཉེར་བཟླགས་དང་
དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་

བསམ་གཞུགས་སྒྲིལ་

སྒྲིལ་འཇུག་དེ། དེའི་ཉེར་བསྒྲུབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་དེར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་
དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
ཟེན་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲིལ་འཇུག་
འདི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲུབ་བཅོལ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། དག་པ་
བ། ཉན་མོངས་ཅན། ཟག་མེད་དང་གསུམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་
དག་པ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་སོགས་དང་པོས་རིགས་འབྲེ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་ཅམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
སྒྲིལ་འཇུག་སོགས་བྱིམ་གསུམ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནང་ཕན་ཚུན་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་དཀའ་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡན་ལག་དུ་ལྷན་དབྱེད་པ་
ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་དེ།
གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་དུ་དང་བ་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དྲིང་ངེ་འཛིན་
ལས་སྦྱིས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲིང་ངེ་འཛིན་དང་བཞི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་དུ་གྱུར་པས་ནང་རབ་དུ་དང་སྒྲེ།
དྲིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱིས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཉེ་
བར་བསྐྱབས་དེ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་
ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དགའ་དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། དེ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལ་ནང་རབ་དུ་
དང་བའི་མིང་གིས་བཏགས་བ། འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་
ཅམ་གྱི་བདེ་བ་མིན་པར་དྲི་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱིས་པའི་བདེ་བ་དེས་ལུས་ཤེས་འཁོར་
བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ། ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་
འདོགས་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་
པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཡན་ལག་དུ་ལྡན་དབྱེད་པ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་ཟེན་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
སྟོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་
དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་འོག་
ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག །དེའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་མཚན་
ཉིད། དབྱེ་ན། དེའི་ཞི་ལྷག་གཉིས། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟེན་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་
གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག །དེའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྦྱས་བཟོད་
རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་སོགས་
གསུམ། གསུམ་པ་ཡན་ལག་དུ་ལྡན་དབྱེད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་

བསམ་གཞུགས་སྒྲི་དོན།

གཞི་དག་པ་བ་དེ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ནི། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱིས་བཞིན་
བཏང་སྟོམས་གསུམ། ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཚོར་བ་བདེ་བ། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་
དྲིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས། ལྷག་
བསྐལ་བ་ཡང་སྤངས་སྟུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤྲོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་གྱུར་དེ།
བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་བླ་པ་དང་གཞི་དག་དང་བཏང་
སྟོམས་པའོ། ཞེས་དང་། མདོ་དེ་ལས། གསུམ་པ་ལ་ལྔ་བཏང་སྟོམས་དང་། བླ་
དང་གཞི་དག་བདེ་དང་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་ཀྱི་བྱད་པར་
ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དམིགས་ནམ་མི་བཟློག་པར་འཛིན་པའི་
བླ་པ་དང་། བྱིང་གོད་ཀྱི་སྟོན་བྱང་མ་བྱང་རྟོགས་པའི་གཞི་དག་དང་། བྱིང་གོད་
ཀྱི་སྟོན་མེད་པར་གནས་པའི་ཆེ་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་།
དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་དང་། ལྔ་མ་དེ་ནམས་ཀྱི་རྟོག་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་
ཅེ་གཅིག་པར་འཛིན་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་དེ་རིམ་པ་བཞིན་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཞན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་བླ་
གཞི་དག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གསུམ་དངོས་སུ་མི་སྟོས་པར་གསུམ་
པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅེ་ཡོན་ཞེས། ཁ་ཅིག་ །དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། བསམ་གཞན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་དཔྱད་མེ་ལྷ་
བུའི་སྟོན་དང་དགའ་བདེ་ཚུ་ལྷ་བུའི་སྟོན་དང་བཅས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་

སེར་སྒྲུང་བཀོལ།

ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དེས་རང་གི་ངོ་བོའི་
སྟོན་མ་བུ་བ་བྱེད་མི་རུས། གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོན་དེ་གཉིས་དང་བུ་
བས་དེ་ལྟར་རུས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་ན་འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དེས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་མ་བུ་
བ་བྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲན་པས་དམིགས་པ་མི་བཞེད་པར་འཛིན་པ་ཡང་རུས། ཤེས་
བཞིན་གྱིས་བྱིང་ཚོད་བྱུང་མ་བྱུང་རྟོགས་པ་ཡང་རུས། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བྱིང་ཚོད་
དང་བུ་བའི་ཆོ་ཆ་མཉམ་དུ་འཛོལ་རུས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་
ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་དེ་བྱེ་སྒྲུབ་བ་ནམས་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བར་
འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་
པའི་བདེ་བ་དེ་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བར་འདོད། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་
ལག་དུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་དེ་ཡིད་བདེར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཤིན་དུ་
སྒྲུངས་པ་བདེ་བའང་ཡིན། ཞེས་དང་། ལུང་ནམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལྷེ་པ་ནི་གསུམ་པའི་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་
པའི་བདེ་བ་དེ་ལུས་བདེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བར་བྱེད་ན་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་
བ་ཡོད་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་ལྷགས་

བསམ་གཞུགས་སྒྲི་དོན།

མདོ་ལྷེ་པ་ལྟར་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན་མི་འཕྲད་དེ། ལུས་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཡིན་ན་
དབང་ཤེས་ཡིན་དགོས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་བཞི་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་
པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་ཐུལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དྲུ་
གུར་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་
པའི་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་པར་ཐུལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ཉུས་ཏེ། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཙུ་བར་
འདྲོད་ན་མི་འཕྲད་པར་ཐུལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་ཤེས་སོགས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐུལ། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་
མིག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་
ཡན་ལག་དྲུ་གུར་པའི་བདེ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐུལ། ལུས་ཤིན་
ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐུལ། ལུས་བདེ་ཡིན་པར་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོན་དེ་དག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
མ་དེར་ཐུལ། དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་མདོ་
ལས་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་རྩྱུང་ལ་ཞེས་པ་དང་། མཛོད་ལས། གསུམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་
བདེ་དབང་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ལུས་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་
འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ། ཡིད་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཞོལ།

ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་ཡིན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
སྒྲིམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། ཡན་ལག་དུ་ལྔ་ན་དབྱེད་པ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
བྱེད་དང་བྲལ་ཟིན་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། རང་
གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གྱི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲིམས་འཇུག །དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དེར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས། རང་གི་འོག་ས་
བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པའི་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲིམས་འཇུག །དེའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད།
སྤྲུལ་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དག་པ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན། ཟག་མེད་དང་
གསུམ། དེ་ནམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོགས་དང་པོ་ལྟར་བྱེད། གསུམ་པ་ཡན་
ལག་དུ་ལྔ་ན་དབྱེད་པ་ལ། དག་པ་བ་དེ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྔ་ན་ཏེ། གཉིན་པོའི་ཡན་
ལག་ཅན་པ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྒྲིམས། ངན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཚར་བ་བཏང་སྒྲིམས།
གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། མཐའ་ན་
བཞི་ཅན་བཏང་སྒྲིམས་དང་། །བདེ་མིན་སྤྱག་མིན་ཏིང་འཛིན་གནས། །ཞེས་གསུངས་

བསམ་གཟུགས་སྒྲི་དོན།

པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་ཤེས་བཞིན་དངོས་སུ་
 སྒྲིས། བཞི་པའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་ཤེས་བཞིན་དངོས་སུ་མི་སྒྲིས་པའི་སྐྱ་མཚན་
 ལ། ཁ་ཅིག་ །དེའི་སྐྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་དགའ་བདེ་ཚུ་ལྟ་བུ་
 སོགས་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་བརྒྱད་པོ་ཅི་རིགས་པ་དང་བཅས། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་
 དེ་སྒྲིན་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། མཛེད་ལས། སྒྲིན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་དེ་དྲིང་
 ངེ་འཛིན་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་དེ་དྲོག་དཔྱད་གཉིས་དང་ལྷན་
 པ་གང་ཞིག་ །དེ་གཉིས་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 ན། དེ་ཚོས་ཅན། དྲིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིང་གོད་གྱི་སྒྲིན་དང་
 གྲལ་བའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་
 ལ་ཡང་མཚན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་སྒྲིར་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་མ་ཡིན་
 ཀྱང་བཞི་པ་ལ་བལྟས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ཞིང་། བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་གྲོལ་བས་ཤེས་བཞིན་
 གྱིས་བྱ་ར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་སྐྱ་མཚན་གྱིས་མ་སྒྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་བལྟས་
 པའི་སྒྲིན་ཡིན་དེ། སྒྲིན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡན་ལག་བཙུག་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱུ་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་བསྐྱ་ཚུལ་ལ། བྱེ་སྒྲི་བ་ནམས་
 དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བར་བྱེད།

མེར་སྐྱོད་རྩུབ་བཞེས།

རབ་དང་ཐ་དད་པར་བྱས་ནས་ཇུས་རིགས་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་ཇུས་རིགས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་
བྱེད། མདོ་སྡེ་པས་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ་ལུས་བདེར་བྱས་པས་དང་པོ་ལ་
ཇུས་རིགས་ལྔ། རབ་དང་བློ་སྤྲོས་གསུམ་ལ་བཏགས་པ་བར་བྱས་པས་གཉིས་པ་
ལ་ཇུས་རིགས་གསུམ། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་གཅིག་སྟེ་དགུར་བྱེད། ཀྱན་
བདུས་པ་རང་ལུགས་དགའ་བདེ་གཉིས་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་
བ་བདེ་བར་མཚུངས་པས་དང་པོ་ལ་ཇུས་རིགས་བཞི། གཉིས་པར་བློ་ཤེས་བཞིན་
བཏང་སྟོམས་གསུམ། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་བཅས་པས་ཇུས་རིགས་
བཅུ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཡང་རྟེན་པ་རིགས་མཐུན་ལ་འདིར་ཇུས་རིགས་གཅིག་
པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་བྱགས་ཀྱི་ཇུས་གཅིག་ཐ་དད་སྤྲོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་
དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ཇུས་གཅིག་པ་སྤྲོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
།སྐབས་འདིར་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱི་འབྱེད་ཚུལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་ཟེར་
ན། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལུས་
ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་
སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་པ་སྤྲོས་ན་ལུས་
མིག་དང་། ཞེས་སྤྲོས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དེ་དང་དེའི་ཡན་ལག་
རེ་རེ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་ཤིན་ཏུ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་རེ་

བསམ་གཞུགས་ལྟོ་དོན།

དེ་ནས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །བསམ་གཏན་གོང་མ་གོང་མའི་ཉིད་བསྟོགས་དང་འོག་མ་འོག་མའི་དངོས་
གཞི་ཡིན་པ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དང་
གཉིས་པའི་ཉིད་བསྟོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་མཛོད་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲི། དཔེར་ན། ཅིག་པས་ཅིག་པ་
ལ་དབྱུང་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་དྲི། བྱོད་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་ཉིད་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འབྲའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་
ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གོང་ས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཉིད་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ནུས་དྲི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རང་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོམས་འཇུག་
མོགས་ཀྱི་དྲིན་བདེན་པའི་དོན་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དྲིན་བདེན་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་
ཟིགས་པ་འདི་དག་ཀྱང་འཇུག་གོ །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་
འདོད་ཉོན་དག་པ་སྤངས་པས་བྱུང་བ་ན་ཅད་ཅིངས་དྲི། དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་
གྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དག་པ་སྤངས་པར་ཐལ།

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

འདྲོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྲལ་ན། འདྲོད་ཉོན་ཡིན་ན་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་ཉོན་དགུ་པ་ཡིན་ན་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་
དགུ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཁོང་ཁྱོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདྲོད་ན། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྐྱར་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་
གང་ཟག་ཡིན་པས་བྲལ་ཟེར་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་གཞན་དོན་
སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བཞིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །ཁ་ཅིག
།དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ། འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་
པས་བྲལ་ཟེར་ན། འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་བྲལ་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དེ་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་མངོན་གྱུར་
བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྲལ་ན། འཁོར་གསུམ་ཡོད། །གཞན་
ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་
མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པས་བྲལ་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པར་
ཐལ་ཡོ། །དེས་ན་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པས་ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་

བསམ་གཞུགས་སྒྲིག་

ལ་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་ཅེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་དང་དེས་བྱངས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
ནི་མངོན་གྱུར་བ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི། དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལྷགས་ལ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱངས་པའི་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་སྲིད་ལྟ་མོ་
མངོན་གྱུར་བ་ཅེ་ཞིག་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པར་འདྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་བྱིད་རྒྱས་པར་
མ་བཀོད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ནམས་བྱིས་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུ་ན།
འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱིད་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་བྱིད་དང་།
ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྤྱབ་བྱིད་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཉེར་བསྟོགས་ནམས་དང་པོ་དང་།
དག་པ་བ་ནམས་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་ནམས་གསུམ་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་
དང་པོ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་རང་གི་གོང་ས་གསུམ་
ཆར་ལ་ཆགས་བྲལ་ལྟས། ཉེར་བསྟོགས་གཞན་ནམས་ཀྱིས་འོག་ས་འབའ་ཞིག་ལ་
ཆགས་བྲལ་བྱིད་པའི་ཕྱིར་། དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད། འབྲས་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེར་
བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་
། བྱད་པར་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱིས་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་
བོར་ཉན་ཐོས་སྒྲོ་མ་ལམ་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཞོལ།

མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཉེར་བསྡོགས་མི་སྡོགས་
མེད་པ་ཡི། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ནམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་འོག་ས་འབའ་ཞིག་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་
བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་གཉིས་པ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་མི་སྡོགས། དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་ལམ་སྤྲོ་བ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་སྤྲོ་བ་པས་ཚོག་བཞིན་དུ་ལམ་དཀའ་
བ་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོ་བ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། མཛོད་ལས།
བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་ནམས་སྤྲོ། །ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དཀའ་སྤྲོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེར་
བསྡོགས་ནམས་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་བཞུ་བའི་དབྱེད་སྒྲོམ་གཙོ་ཆེ་བས་ཞི་ལྷག་
ཆ་མི་སྒྲོམས། དངོས་གཞི་ནམས་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟེན་པས་ཞི་ལྷག་ཆ་
སྒྲོམས་པས་སྤྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འདོད་སེམས་
དང་། སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་ནུས་ཀྱང་།
ཉན་ཐོས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་མི་ནུས་དེ། འདོད་སེམས་ཤིན་དུ་རགས་པ་དང་
སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་
སེམས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་

བསམ་གཞུགས་སྒྲིལ་ནི།

བསྐྱེད་མི་རྣམས་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཙམ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྣམས་ཏེ།
 དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཡོད། དེ་གཉིས་
 གང་རུང་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ནམས་མཐོང་ཆོས་
 ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ།
 དགའ་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས། མངོན་
 ཤེས་སོགས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་བྱེད་པས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ནམས་དེ་གསུམ་ཆར་དུ་འདུ་སྟེ། དེས་བྱ་བ་གསུམ་ཆར་
 དུ་བྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཞུག་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་དེ་ལ་ནང་གསེས་མི་འདྲ་
 བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་དང་པོ་གཉིས་ལ་རྟོག་དཔྱད་ལ་ཆགས་པ་དང་
 གྲུལ་མ་གྲུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཇོགས་མ་ཇོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད།
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་གྲུལ་མ་གྲུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕན་
 ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཇོགས་མ་ཇོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་སྦྱོན་
 བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་མ་གྲོལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཇོགས་མ་ཇོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་དགའ་བས་དཔེན་
 པའི་བདེ་བ་དགའ་བ་ཡིན་ཀྱང་དགའ་བ་ལ་ཆགས་གྲུལ་ཡིན་པར་མི་འགའ་ཏེ།
 དག་བཅོམ་པའི་སྐྱེད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་བདེ་བ་ཡིན་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་ཆགས་
 གྲུལ་དུ་མི་འགའ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྤྱིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུ་བཀོལ།

ཀྱི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས། མཛོད་ལས།
བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། བོང་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། ཅིས་
གསུངས་པས་བོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ལ་འོག་མ་གསུམ་
གའི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤྲེལ་བའི་ཐོད་བཞུལ་གྱི་
དངོས་གཞི་ལ་སྒྲུབས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འང་མཛོད་ཀྱི་ལུང་
དང་འགལ་བའི་སྒྲུབ་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་བོང་དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚོག་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལས་དམན་པའི་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་སྤུམ་ཟད་བོང་མའི་
སྔ་སྒྲིའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྒྲུབས་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། བོང་དུ་བསྒྲུབས་
ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྟའི་རྒྱུད་ལ་འོག་སའི་ཉོན་
མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་གཉིས་པ་བ་འཆི་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཤིན་
དུ་མི་རིགས་ཏེ། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་བོང་སའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་རྒྱུན་དུ་གང་
ལས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། བོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་
བར་རང་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་སྲུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྷག་མ་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔྱད་དོ། ཇིས་པ་བཞན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་

བསམ་གཞུགས་སྒྲི་དོན།

གང་ཟག་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྒྲི་བ་ཡིན་པའི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲི་བྱེད་པའི་
 བསམ་གཞན་གྱི་སྒྲི་མས་འཇུག། ཁང་ཉིད་སྒྲི་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་བསམ་གཞན་ཡིན་
 པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་དེར་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྒྲིགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་
 ཡོད། དེས་སྒྲི་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་གཞུགས་མེད་ལ་ཡང་མཚན་ནོ། སྒྲི་སྒྲི་མས་འཇུག་
 གི་བསམ་གཞན་བཤད་ཟེན་དོ། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྒྲི་བའི་བསམ་གཞན་ལ་གཞན་
 ལུགས་དགག་པ་མོགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག གཞུགས་ཁམས་པའི་
 གང་ཟག་གིས་སྒྲི་བ་གཞན་དུ་སྒྲི་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་བསམ་གཞན་བསྒྲི་མས་སྒྲི་བས་
 གྲོ་བ་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བདག་འབྲས་གང་རུང་གིས་བསྒྲི་བ་ལ། འབྲས་
 བུ་སྒྲི་བའི་བསམ་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མངས་རིས་པའི་སྒྲི་བྱེད་སྒྲི་སྒྲི་བས་
 གྲིས་གྲོ་བ་པའི་བསམ་གཞན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 མཚན་བུ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲི་བ་གཞན་དུ་སྒྲི་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་བསམ་གཞན་
 བསྒྲི་མས་སྒྲི་བས་གྲིས་གྲོ་བ་པའི་མངས་རིས་པའི་སྒྲི་བྱེད་སྒྲི་ཟག་བཅས་འབྲས་བུས་གྱི་
 ཆར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། དེ་ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་སྒྲིས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་དོ། དེའི་
 འབྲས་བུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་དོ། དེ་གཉིས་
 རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་
 མ་ཁྲུབ་ཟེར་ན། ཁྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲི་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་སྒྲི་བ་དེན་གྱི་གཞི་མཐུན་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཀོལ།

ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྒྲིབ་གཞན་དུ་སྒྱུ་སྒྲིབ་མ་འདྲུག་གི་བསམ་གཏན་བསྒྲིབ་མ་
སྒྲིབ་མ་གྱིས་ཐོབ་པའི་བདག་འབྲས་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། །སྒྲིབ་གཞན་སྒྱུ་སྒྲིབ་མ་འདྲུག་གི་བསམ་གཏན་
བསྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་མ་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། སྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་
དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཁམས་
པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོར་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ། སྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ།
བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་
ཁམས་པའི་ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་དང་། དེར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མ་གྱིས་ཐོབ་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་མ་འདྲུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྗེའི་གཞལ་མེད་
ཁང་རྣམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་སྒྲིབ་མ་འདྲུག་གི་བསམ་
གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྱུ་
སྒྲིབ་མ་འདྲུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྒྲིབ་མ་པས་
ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞེན་དུ་སྒྲིབ།
སྒྱུ་སྒྲིབ་མ་འདྲུག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྒྲིབ་མ་
པས་འོད་རྒྱུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞེན་དུ་སྒྲིབ། སྒྱུ་
སྒྲིབ་མ་འདྲུག་གི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྒྲིབ་མ་པས་

བསམ་གཟུགས་སྒྲི་དོན།

དག་ཅུང་། ཚད་མེད་དག། །དག་གྲས་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲི། རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཅུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པས། སྒྲིན་མེད།
བསོད་ནམས་སྒྲི། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་སྒྲི། ཉན་པོས་འཕགས་པ་ནམས་ནི་
བསམ་གཏན་སྒྲིལ་བསྟོམས་ལྡེ་དབང་གིས་གནས་གཙང་ལྔ་སྒྲི་བ་ལེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནམས་གནས་གཙང་དུ་སྒྲི་བ་ལ་སྒྲིལ་བསྟོམས་ལ་
བསྟོམས་མི་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་ནམས་པལ་ཆེར་གནས་གཙང་དུ་སྒྲིང་
ཇི་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲི་བའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་ཅུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལུས་སྦྱར་དང་ཉག་སྦྱར་གང་རུང་མེད་པ་ཅུང་དུ་དང་། གང་
རུང་དང་བཅས་པ་འབྲིང་པོ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག། །དམིགས་ནམ་གསལ་མི་གསལ་ཅུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་
བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག། །འབྲས་བུ་སྒྲི་བའི་
བསམ་གཏན་ཡིན་ན་སྒྲི་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གསེར་སྤང་ལས། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་
བཅུད་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲི་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་བདག་འབྲས་དང་ནམ་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མཚོན་པར་དགོངས་

མེར་སྐྱོད་རྩེ་བོ་ལ།

བསམ་སྒྲུབ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་
དོགས་པ་དབྱེད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་ །རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་
ལ། །ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དང་གཟུགས་
མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ལ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མེད་པས།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་བཞི་ཡང་མི་འགལ་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་
གཞི་ཟག་མེད་བཞི་ཡང་མི་འགལ་དེ། རྣམ་མཐུན་གཅིག་ཉིད་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་
སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིར་འཛོག་ །དང་པོའི་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འཛོག་པ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
སྦྱར་དེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས། སྤིང་ཅེའི་དངོས་
གཞིར་འཛོག་པས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ཀ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་འཕགས་དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་
བས་མི་འགལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་། ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་གཉིས་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགུ་བཙམ་གྱི་མཐུན་པ་གཅིག་ཉིད་འདོད་ཉོན་སྤངས་
པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཆ་
ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་གཅིག་ཉིད་དེ་

བསམ་གཟུགས་སྤྱོད་ན།

ལྷར་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཤིང་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཟུགས་བརྟུན་ཀའི་དངོས་གཞི་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བོཅམ་ཐོབ་མ་
ཐག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་དེ།
དགྲ་བོཅམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དེས་བསམ་གཟུགས་བྱ་དངོས་གཞི་
ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་བྱ་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཉོན་
མངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས།
ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། སྒྲེ་བོ་མ་རིག་གིས་ལྟོངས་པ། སྤྱིད་ཅེའི་བར་
དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྟུག་བསྐལ་ཡང་འབྱུང་སྤྱིད་པ་འབྱུབ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་
རྗེས་འགྲོ་བར། །བསམ་གཟུགས་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་
བཞིན་དུ། །སྤྱིད་པ་དག་ནི་ལྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་ཅིག་
ཅར་བའི་དགྲ་བོཅམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་བསམ་གཟུགས་བརྟུན་ཀའི་
དངོས་གཞིར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོན་གས་
ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱངས་པའི་བསམ་གཟུགས་གཉིས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་
སོགས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཙའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོན་གས་ཀྱང་ཡིན་གཉིས་པའི་ཉིར་བསྟོན་གས་ཀྱང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དངོས་སུ་འདྲན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
ཉེར་བསྟོན་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་འབྱུང། དེས་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲེེ། །ཡང་གལ་ཏེ་
བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀའི་ཉེར་བསྟོན་ནམས་མི་འགལ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོན་ཟག་མེད་ཀྱང་ཡིན། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོན་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
བསམ་གཏན་གཟུགས་བརྒྱད་ཀའི་ཉེར་བསྟོན་ནམས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། བསམ་གཏན་བྱི་མ་གསུམ་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཉེར་བསྟོན་ཟག་མེད་ཡོད་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་ན། མངོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ལས་ཉམས།
བྱེད་ཀྱི་སྤྱབ་བྱེད་ནམས་ཀྱང་ལྟར་སྤང་ཡིན་དེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་
ཡིན། བན་རྒྱན་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་དམིགས་ནམ་
ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རང་ལུགས་ལ་
བསམ་གཏན་དང་པོ་མ་གཏོགས་ཟག་མེད་ནམས་ལ་ཉེར་བསྟོན་ལོགས་སུ་མི་
དགོས་པར་མངོན་དེ། ཟག་མེད་ལ་ཉེར་བསྟོན་བདུན་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
འདི་ལྟར་ཡིན་དེ། དང་པོར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་བ་པ་

བསམ་གཟུགས་སྒྲི་དོན།

ངེས་པར་ཐོབ་ནས་དག་པ་བ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞི་ལྷག་རྩུང་འབྲེལ་གྱི་ནལ་འབྱོར་དེའི་
ངང་ནས་བདག་མེད་ལྷ་རགས་སམ་མི་ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་
ཏོགས་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་དངོས་གཞི་ཟག་
མེད་འཛོག་དགོས་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་
དོན་རང་གི་མཚུག་ཐོགས་སུ་ལམ་ཟག་མེད་འབྱེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བསྐྱབ་
ལས། གཞན་ཡང་སྐྱབ་བསྐྱལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
རབ་དུ་ཤེས་ལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་འདྲུག་མ་
ཐག་དུ་སེམས་རབ་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །ཚོས་རབ་ནས་པར་འབྱེད་པ་ནི་མི་བྱེད་དོ།
།ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་
དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་འགྲོས་ལས་
ཀྱང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་
མེད་གཉིས་ཅིམ་གྱིས་སྒྲི་དགོས་པ་ཡང་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དཔེར་བཅོམ་ན་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞི་ལྷག་རྩུང་འབྲེལ་
ནམས་ཀྱིས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་པ་ན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དུ་
སོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཞན་ལ་
ཡང་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཟག་མེད་
ལ་ཡང་མཚོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་གི་ཉིར་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

སྒྲོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་བཞེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱར་བྱར་པའི་བདེན་པའི་ནམ་
པའམ་བདག་མེད་པའི་ནམ་པ་ཅི་རིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱད་
ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དེས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་མཚོན་མོ། །དེ་ལ་ཞེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན།
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ཟག་མེད་གསུམ་ཡོད། དེས་བསམ་
གཏན་བཤད་ཟེན། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་
གཟུགས་མེད་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ལ་ཁ་
ཅིག །དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དག་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན།
མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ནམས་རགས་པ་
དང་དེ་ལ་བསྟོས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བར་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འོག་ས་འདོད་
པ་ལས་འདའ་བྱེད་ཀྱི་དག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་སྒྲ།

བསམ་གཟུགས་སྒྲི་དོན།

མདོར་ན་དངོས་གཞི་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་སྒྲི་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པ་དང་།
ཉེར་བསྟོགས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་སྒྲི་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བྱེད་ཡིན་པས་
མཚན་ཉིད་ཡིན་དུ་ཅིངས་སོ། །རང་ལུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲི་ནས་བཞག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་གོང་
སའི་སྒྲི་མས་འཇུག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེའི་སྤྱིང་དུ་
རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲི་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་
སྤྱར་བ། རྒྱ་སྒྲི་མས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་མེད་པ་ནམས་
ནི་ཞི་གནས་སུ་རྩ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་གྱི་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་སོགས་མེད་པ་མ་ཡིན་དེ། ཉེར་བསྟོགས་
ནམས་ལ་ཞི་ལྷག་རྩུང་འབྲེལ་མེད་ན་འོག་ས་ལས་འདའ་མི་རུས། དངོས་གཞི་ནམས་
ལ་ཞི་ལྷག་རྩུང་འབྲེལ་མེད་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྒྲི་མས་འཇུག་སོགས་བཞི་ཡོད། དེ་
ལ་བཞིར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་རགས་པ་ནམས་
བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ནམས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟེན་པའི་འོག་དུ། ཟག་
བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲི་མས་
འཇུག་བཞི་སྒྲི་མ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། །ནམ་མཁའ་ཅམ་གྱི་འཇུག་ཤེས་

ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་། ནང་ནམ་ཤེས་བཟུང་འཛིན་གྱི་
 འདུ་ཤེས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིམ་ཆེད། གཟུང་བྱ་
 རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་
 མིན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་སྒྲོམ་དགོས་པས་བཞིན་བྱེད་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ནམ་མཁའི་ཉིར་
 བསྐྱོགས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་
 རགས་པ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སྤིན་ཅེའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཀྱིས་
 ཆགས་བྲལ་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་འདུ་
 ཤེས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་ལྷ་པ་མི་འཇོག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་ལྷ་མོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱིས་
 ལམ་བྱིས་ཆགས་བྲལ་མི་ལྷས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་
 སྒྲོམ་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་ལྷ་པ་མ་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་
 གྱི་བྱིས་ལམ་མེད་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་བྱིས་ལམ་ཡོད་དེ། བཤད་
 མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་དགོས་ཏེ། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཟུགས་སྤྱོད་ན།

འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཕྱ་མོའི་མཆན་གཞི་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉེར་
ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རང་གྲུབ་དུས་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སྤྱི་མི་བསྔོན་པའི་རང་དོན་
གྱི་གནས་ལ་ཡིད་བདེན་མི་རུང་བའི་འགྱུར་བ་ཕྱ་མོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཕྱི་རོལ་པ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་རགས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ནམས་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ། སྤྱིད་ཅེ་མན་ཆད་གྱི་
སྟོམས་འཇུག་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་ནས་གསུམ་པོ་དེ་རགས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་ནུས་ཀྱང་།
འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཕྱ་མོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་
བྲལ་མི་ནུས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལས་གོང་དུ་འདས་ལམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།
།གསུམ་པ་སོ་སེའི་ངོ་བོ་ལ། མཛོད་ལས། ནམ་ཤེས་མཐའ་ལས་མཁའ་མཐའ་ལས།
ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་དེ་ལྟར། སྦྱོར་ཕྱིར་དམན་ཕྱིར་འདྲ་ཤེས་མེད། །འདྲ་ཤེས་མེད་
པའང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདེན་ནས་སྦྱོར་བའི་དུས་སྤྱི་ཚས་ཀྱན་ནམ་
མཁའ་ལྟར་མཐའ་ལས་སོ་སྟོམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་དངོས་བཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ། དེ་བཞིན་དུ་
སྦྱོར་བའི་དུས་སྤྱི་ཚས་ཀྱན་ནམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ལས་སོ་སྟོམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་ཞེས་
སོགས་དང་། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་གཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟོམ་དུ་བསྒྲོམས་
པས་ཞེས་དང་། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་འདྲ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཕྱ་མོ་
མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟོམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་ཞེས་སོགས་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

སྒྲིམས་འཇུག་གི་གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའ་སོགས་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ།
དེ་སོར་བཞག་བྱེད་ན་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉིར་བསྐྱོགས་
ཚུལ་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སོ་སྒྲིའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཚུལ་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཁྱོད་གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའི་དངོས་གཞིར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་དགོ
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་
ནམས་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །ལྟར་སྒྲོས་པ་དེ་ནམས་གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྒྲིམས་
འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་ཡང་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཚུལ་ཅན། མཚན་ཉིད་
དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྒྱུད་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་དེ་མེད་པར་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བརྒྱུད་བྱ་རགས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དོན་ལ་སྒྲིན་མེད་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་ཚིག་ལ་སྒྲིན་ཆེ་བར་སྤང་བས་ཅེ་ལྟར་རིགས་
པར་སྤྱར་རོ། །རྒྱས་པར་ནི་བཀལ་དགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་དོ། །རང་ལུགས་
ལུང་དེའི་དོན་ནམ་མཁའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཞུགས་དང་ཐོགས་པའི་
འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པ་དང་། ཐོགས་རིག་བཀལ་པའི་ནམ་མཁའ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་
ལ་མཚོག་དུ་ལྟ་བའི་དོན་དང་། ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་

བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན།

ཡང་རགས་པ་དང་ནམ་ཤེས་བཟུང་སྒྲིབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་མཚོག་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཅི་
ཡང་མེད་གྱི་སྐབས་སུ་ནམ་ཤེས་བཟུང་སྒྲིབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་རགས་པ་དང་
གཟུང་བྱ་རགས་པ་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་མཚོག་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྤྱི་
ཅེའི་སྐབས་སུ་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་རགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡིད་ཡུལ་
དུ་མི་བྱེད་པར་རྒྱ་བ་ཤིན་དུ་མི་གསལ་བའི་འདུ་ཤེས་སྤོ་མོ་ལ་མཚོག་དུ་ལྟ་བའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུགས་མེད་གྱི་སྣོ་མས་འཇུག་གང་
ཞིག །རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་
ཟེན་པ་གང་རུང་གི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྣོ་མས་འཇུག་གི་
མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོན་གས་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས།
དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྣོ་མས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་
འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ།
དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཡོད།
དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྣོ་མས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་
གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་
པའོ། །མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་སྤྱི་ཅེའི་བར་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།
།གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་གཟུགས་མེད་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྟེ་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་
སྣོ་མས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་གང་རྒྱུ་གིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཟག་བཅས་
ཀྱི་ཕུང་པོར་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་།
རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཡོད། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་མེད་པའི་སོ་
སྒྲིའི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་བདགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེར་སྐྱེས་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཕྱུག་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བདག་འབྲས་མེད་དེ།
བདག་འབྲས་ཡུལ་ལ་སྒྲིན་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གནས་གཞན་
ལོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྟོམས་འཕྱུག་གི་གཟུགས་མེད་བསྟོམས་པས་འབྲས་བྱ་
སྐྱེ་བ་འབྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཕུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བསྟོམས་པས་གཟུགས་མེད་མཐོ་
དམན་འབྲིང་གསུམ་དང་། བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མཐོ་དམན་
སོགས་དོགས་པ་མཐོ་དམན་དང་། ཆེ་རིང་ཕུང་སོགས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་དེ། དེ་
དག་ལ་སྒྲ་ལོག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེར་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་
འཚམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་ཡང་། གང་དུ་གི་བའི་གནས་དེར་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ཆགས་
ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་བར་སྲིད་བརྒྱུད་དགོས་པ་མ་ཡིན་དེ། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་ག་
ཚུགས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། ཀྱན་
ལས་བདུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
ཀའི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་

བསམ་གཟུགས་སྒྲི་དོན།

མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འབྲེལ་པད་མ་
དཀར་པོའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཁས་ཤིང་བྱུང་བ་བརྟེས་པའི་དག་སློང་དག་
འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་དོན་བཤད་ཅིན་རྟོ།།

༡༡། །མཁམ་གྲུབ་སྒྲ་བའི་བྱ་མཆོག་
 དག་འདུན་བསྟན་དར་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་
 བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ལུས་ཅན་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་ཀྱན་མཁའ་མཁའ་གྲུབ་བསྟན་ལྟ་ལམ་
 ཡངས་པའི་གཞིར། །མང་ཤོས་ལུང་གི་རྩ་བྱུར་དང་བཅས་མད་བྱུང་སྤྱང་ཇིའི་སྒོག་
 འཕྲེང་བྱ་དུ་འབྱུགས། །སྤྱང་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་འབྱུག་སྒྲ་ཆེར་སྒོགས་དངོས་སྟོབས་
 རིགས་པའི་དོ་རྒྱུད་མེ་ཆར་གྱིས། །ཕས་གྲོལ་བྲག་རི་བྱེ་མར་འཐག་བྱེད་ཡོངས་
 འཛིན་དབྱར་སྒྲིས་དབང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྱིན་
 སོགས་དང་། །ཞིས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱ། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། །བྱོད་འཇུག་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་ཉིད་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་སྦྱར་
 བ་ལག་ལེན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཉམས་སྤྱ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སྤྱ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། །སྒོམས་འཇུག་གི་རྟེན་བཤད་པ། བརྟེན་
 པ་སྒོམས་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངན་སོང་
 གསུམ་དང་ཆོ་དེ་ལ་མཚམས་མེད་དང་ཆོས་སྤྱང་གི་ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་ལ་མ་
 སྤྱངས་པ་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་། བྱང་སྒྲ་མི་སྟན་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་
མེད་པར་ཐལ། དང་པོ་བཞི་པོ་དེའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་གཞི་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེན་
པོས་བསྐྱབས། ཟ་མ་དང་མ་ཉིང་གི་རྟོན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཉན་མོངས་
པའི་སྐྱེ་བ་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས། སྐྱ་མི་སྟོན་པའི་རྟོན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་
གཞི་ཉན་མི་སྐྱེ་བ་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གོང་
སའི་རྟོན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
སྤྱད་ཅེའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟོན་ལ་
བརྟན་ནས་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། སྤྱད་ཅེའི་འཕགས་
པ་ཅི་ཡང་མེད། མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ་དེ་ཉན་ཐོས་བྱེད་བྲག་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་པས་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་
དབུ་སེམས་ནམས་ཀྱིས་སྤྱད་ཅེའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་
གཞིའི་སེམས་རྟོན་ལ་བརྟན་ནས་ལམ་ཟག་མེད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། སྤྱད་ཅེ་དང་
ཅི་ཡང་མེད་གཉིས་ཀའི་འགྲོ་བ་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་གནས་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་
འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རང་སའི་རྟོན་ལ་རང་སའི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་སྐྱེ་
བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་དང་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

པའི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པའི་
དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲེད་མཛོན་གྱུར་བ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་དགོ་བ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན། འོ་ན། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་
ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བུའི་རྣམ་
ཐར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སེམས་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་མེ་
སྒྲུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། ཞེས་དེའི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གདམ་ང་
ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྟོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་སྟོན་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ནང་རྣལ་
འབྱོར་པ་རང་ལུས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་བཞིག་སྤྲོ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་

མེར་སྐྱོད་ཕྱར་བཞོལ།

འདྲུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞིག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐོལ། དེ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གསུངས་
པ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དེ་ནང་ནས་འབྱོར་པ་
རང་ལུས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞིག་པའི་རྣམ་ཐར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐོལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐོལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐོལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐོལ། དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐོལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་
པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་ཇེ།
རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར། དེར་ཐོལ། དཀོན་ཚལ་སྦྱོན་མའི་གཟུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་
ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲ་ན་
མེད་ལ་དད་གྱུར་ན། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སེམས་ཡིན་པར་ཐོལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་
འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སྦོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐོལ།

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྒོ་མ་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་
 ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒོ་མ་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེ་རང་གི་སེམས་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་སེམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ། ས་དགའ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཞི་ལྷག་རྩེད་འབྲེལ་གྱི་ནྟལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ཉུས་དེ། སྒོ་བ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་རང་གི་
 ལུགས་བཞག་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཕྲུག་
 གསར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ལུས་རྟེན་ནི་
 སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་
 རྟེན་ལ་གསར་ཏུ་སྐྱེ། །སེམས་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་རང་གི་
 སེམས་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་སྒྲོར་བ་མཐའ་ཡིད་བྱེད་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དེ། དེའི་
 སེམས་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིར་བསྐྱོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྐྱེ། དེ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། དེ་འདྲ་བའི་ཞི་གནས་དེ་འདོད་སེམས་ཅེ

སེར་སྐད་རྒྱུ་བཀོལ།

གཅིག་པའི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ༥ གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ།
ཁ་ཅིག་ །ངན་སྤང་གི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་མ་དར་ཐལ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བའི་མངལ། སྤྱིང་རྩེ་
སྐྱེ་བའི་མ་མའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱབ་པོ། །ཁ་ཅིག་ །རང་སའི་
རྟེན་ལ་རང་སའི་དངོས་གཞི་སྐྱེ་བ་དང་། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད་རང་དང་ནི། གོང་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན་མ་བྱབ། ཁ་ཅིག་ །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟེན་ལ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བྱབ་པར་ཐལ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་མངོན་ཤེས་
ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་ཤེས་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ངོ་པོ་
གཅིག་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
རྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་པོར་སྐྱེས་པའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར ༥ དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཐོབ་པ་ལ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཐོབ་དགོས། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
སེམས་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ།

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
སེམས་རྟེན་ཐོབ་དགོས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བསྟོན་གས་
ཀྱང་མེད། འདྲོད་སེམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བསྟོན་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །ཞིང་གི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར།
མ་ཁྲུབ་ན་འཁོར་གསུམ་ཡོད། གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲོད་མི་རྒྱས་སོ། །ཁ་ཅིག
།ངན་སོང་གསུམ་དང་ཆེ་དེ་ལ་མཚམས་མེད་དང་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་སྟོབས་ཆེན་
བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། བྱང་སྦྱ་མི་སྦྱན་པའི་རྟེན་
ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་སྦྱོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
དག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་སྦྱོབ་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
དག་སངས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ། བསམ་
གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་
དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཤད་པ། འབྲས་བུ་སྦྱོབ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་པོ་ལ།

བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འདྲོད་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲོད་སྤང་
མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སེམས་ཙེ་གཅིག་
པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
ཕྱི་རོལ་པའི་གྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིད་བསྟོན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིད་བསྟོན་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
ན། དེ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འདྲོད་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲོད་སྤང་མངོན་གྱུར་བ་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་པའི་གྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་དངོས་
གཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་
པོའི་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲོད་
སྤང་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་རོལ་པའི་གྱུད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་ཟིན་པའི་དགེ་སེམས་ཙེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བསྟུན། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འཁོར་གསུམ་བྱེད། འདྲོད་
མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ལ་ཁ་ཅིག

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དབྱེད།

ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྲན་པ་
ཆོས་ཅན། དག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་
གོང་སས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་
ཡང་མ་ཡིན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡང་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས།
ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྣམ་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་གི་སྟོ་
ནས་རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་དག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདོད་པ་
ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྟོད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།

འདྲོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱར་བ་དང་བུལ་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་
 གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ན། གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རང་འབྲས་
 འཁོར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་
 རྒྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་
 ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བུལ་བྱས་པས་
 བྱབ་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། འདྲོད་
 པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་བུལ་བར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལམ་མ་

ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་
 མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱར་བ་
 ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་གཞན་
 རྟོན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་བསྐྱར་བཞིན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ཉུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལྷགས་བཞག་པ་ལ། དམིགས་
 པ་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་ས་བཞག་པས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་བཞི་ཡོད། གསུམ་པ་ཙོད་
 པ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་
 ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པར་ཐལ། འདོད་པ་ལ་འདུན་
 པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རེ་
 ཞིག་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང། ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
 དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་
 ལག་དང་ལྷན། དགའ་བདེ་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་དང་ལྷན་པའི་སྟོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་

མར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མེན་སྟེ། ཆོས་
 ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ལྟ་བུ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་པའི་གྱུར་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་
 ཅན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྟོག་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མེན་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་ཙམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོའི་གཉིན་
 པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་
 ལྡན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོའི་གཉིན་
 པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མེན་སྟེ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོའི་གཉིན་
 པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་པས་བྱུང་། དཔྱད་པ་ལ་དཔྱད་པས་བྱུང་
 ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་གཉིན་པོའི་ཡན་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དབྱེད།

ལག་དྲུག་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་
གཟུགས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
།ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དང་པོ་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བའི་དུས་སྟེ། ལུས་ཤིན་དུ་སྦྱངས་པ་དང་
། སེམས་ཤིན་དུ་སྦྱངས་པ་ནི་ཕྱ་བ་སྟེ། བརྟགས་དཀའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱིས་
ཟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་
གྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་
ཁམས་ན་ཞི་ལྷག་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་ནལ་འབྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུས་
ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་

ཁམས་ན་ལུས་ཡིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་མེད་
 ཁམས་ན་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་གཞུགས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་དབྱེ་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་
 སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་པ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་ན། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་
 ཏེ། ཞི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་པའི་རྒྱུ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
 རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ལྷག་མཐོང་སྟེ།
 དེ་ཆོས་ཞི་གནས་སྟེ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྒྲིག་སྟེ་སྟེ་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས།
 ཉན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་ཤེས་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ་དེ་ཡང་
 རེ། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཞུགས་མཐའ་དཔྱད།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་
དེ། བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། བསམ་
གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། ཉན་མོངས་
རྣམ་འཛུམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཉན་མོངས་རྣམ་འཛུམས་
ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བསམ་
གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཞན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ། ཐོས་བསམ་འདྲེས་
མའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀའི་ཡིད་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཞན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ། འདྲོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་རགས། བསམ་གཞན་
དང་པོ་ལ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ།
བསམ་གཞན་དང་པོ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཞན་དང་པོ་ཞི་
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བསྐྱེད་
པའི་རང་བཞིན་མི་འོབས་ལྟར་བལྟ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
བསམ་གཞན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཞན་དང་པོའི་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུར་བཀོལ།

ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ན། མོས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
གཙོ་སེམས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡི་
ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས། སྦྱོར་བའི་ལམ་
གྱིས་བསྟུས། རབ་དྲ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་
གཉིས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྟུས། དགའ་བ་སྦྱད་པ་ཡིད་བྱེད་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་ནམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཀས་བསྟུས། དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
ལམ་གྱིས་བསྟུས། སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད། ནམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྟུས་
པ་ཡིན་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་དྲ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་།
སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཚོས་ཅན། བྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་
བསྟུས་པར་ཐལ། བྱོད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་

བསམ་གཞུགས་མཐའ་དབྱེད།

པས་བྱབ་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་མེད་ཟེར་ན། བསམ་
གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་དགའ་བ་དང་
བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དགའ་བ་དང་སྤྱད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་
ཅིག་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་གཉེན་པོའི་ཡན་
ལག་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་འོག་ས་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཐག་སྤྱིང་གི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན།
རང་གི་འོག་ས་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རིགས་
གནས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དང་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་བའི་གཞི་
མཐུན་ཚོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འོག་ས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་

སེར་སྒྲུང་རྩུང་བཀོལ།

དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚེས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ལྟས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རང་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲོམས་འཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་ཉིར་བསྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ལ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་
ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་མི་ཅི་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་
གང་ཞིག །དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད།
དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་
ཡན་ལག་དུ་གླུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གྱི་གཉིན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
དེར་ཐལ། དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གླུར་པའི་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་
ཤིན་དུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱབ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་འོག་དུ་
སྒྱུབ། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེར་གླུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
།ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྤྲིང་པོ་བྱུང་ལས། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

བཞི་པའི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་
པར་ཐོབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་རགས།
དེ་ལ་ལྟོས་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེ་བར་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་རགས། དེ་
ལ་ལྟོས་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒྲོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་དང་མཉམ་གཞིག་ཐུན་
གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་དང་མཉམ་གཞིག་ཐུན་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་སྒྲོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་དེ། ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ།
ཕྱིར་མེ་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྤེལ་སྟོམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་
གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་དེ་ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་མེ་འོང་གནས་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཞེད།

གཙང་དུ་སྒྲིབ་ལེན་པའི་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་དགོས་སོ། ཁ་ཅིག །བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡིན་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་
ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་ཆོས་ཅན་གྱིས་བསྐྱབས། གཞན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་བྱམས་པ་ཚད་མེད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་གཞི་མཐུན་པ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་
ལས་བདུས་ལས། ཕྱི་རོལ་པའི་མ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡང་
རུང་གློ། དག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་ནམས་མངོན་པར་འབྱུང་
པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་སའི་ཀྱན་དཀྱིས་ཀྱིས་དག་པ་ཅམ་
གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བྱམས་པ་ཚད་མེད་
དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་
ལས་བདུས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱམས་པ་ཚད་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བཟླགས་ནམས་རང་གི་འོག་
ས་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲེད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བྱེད་ཡིན་པས།

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

བསམ་གཏན་གྱི་ཉིད་བསྟོགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འཐད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་འཐད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་མཐོང་ཆོས་
ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཐབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་མཐོང་ཆོས་
ལ་བདེ་བར་གནས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་མ་ཁྲབ་ན། སྤྱབ་བྱེད་
ནང་འགལ་གྱི་སྤྱང་དུ་འཁོར་གསུམ་འོང་། ཁ་ཅིག སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་
ཅན་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྟོམས་འཇུག་དག་བ་ཅེ་གཅིག་ལ།
ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་
ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
གོང་བཞིན་འགོག ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་
ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ན། རང་གི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་ངེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་སའི་སྟོམས་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

འཕུག་ལས་མི་ཉམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། སྟོམས་འཕུག་ཉན་མོངས་ཅན་
ལ་སྟོམས་འཕུག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོམས་
འཕུག་གི་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༥ བཞིས་པ་རང་
གི་ལུགས་ལ། རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་
ཆགས་པ་དང་བུལ་བྱེད་དང་བུལ་ཟིན་གང་ཡང་རུང་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་
གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཕུག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཕུག་གི་
མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་
ཆགས་པ་དང་བུལ་བྱེད་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
སྟོམས་འཕུག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉན་མོངས་ནམ་
འཛོམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་གཉིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཐོབ་
པའི་དུས་མཚམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཞི་གནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
ཀྱི་ཐོག་མ་དང་། གོང་མའི་སྟོམས་འཕུག་དང་། ཞི་གནས་དང་། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་སྟོམས་འཕུག་ནམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་
གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་

བསམ་གཞུགས་མཐའ་དབྱེད།

གྲིས་ཟེན་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན།
ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་། རང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་གཉིས། དམིགས་
པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། རོན་དམ་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་ཡོད། རང་གི་དེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ལ་བདེན་
ནས་རང་གི་དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་གྲིས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གོང་
དང་མཚུངས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཉོན་མོངས་ནམ་འཛམས་ཀྱི་ཡིད་
བྱེད་དེ་ལ། སྒྲིས་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་བདུན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད། མོས་པ་ཡིད་བྱེད། རབ་དུ་
དཔེན་པ་ཡིད་བྱེད། དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད། དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད། སྦྱར་བ་མཐའི་
ཡིད་བྱེད། སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་ཡིན་དེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་མིང་གིས་བདགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྟེད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
ཟེན་པས་རབ་དུ་ཕྱི་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་
།བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲིས་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
གསུམ་ཡོད། རང་སའི་ཀུན་དགུས་ཀྱིས་དག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
དག་པ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཙམ་པོ་
དང་། བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད། རང་གི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་པ་
ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཙམ་པོ་བའི་
མཚན་ཉིད། དེ་ཡན་ལག་ནམ་པ་ལྔ་དང་ལྔན་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཉོན་
དཔྱོད་གཉིས། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་གཉིས། གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲིང་ངེ་
འཛིན་དང་ལྔན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་དཔྱོད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་འོག་གི་ཞི་
རགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་ཅིང་དུ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཉོན་པ་དང་། ཞིབ་དུ་དཔྱོད་པའི་
ཡིད་བྱེད་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་ལྷས་ཤེས་
འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་
ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱད་པར་ཆ་མཐུན།

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དབྱེད།

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་བཞི་ཡོད། དེ་དག་གི་མཚན་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་གི་མཆོག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཉན་མོངས་ཅན་གཞན་འདྲིན་པ་དང་ཇེས་སྟུ་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ། དང་པོའི་མཚན་གཞི། རང་གི་མཆོག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། རང་གི་འཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གཞན་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གསུམ་པའི་མཚན་གཞི། རང་གི་འཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཇེས་སྟུ་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་བཞི་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གཞལ་བྱར་བྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནམ་བདག་མེད་ལྷ་རགས་གང་ཡང་རུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་གྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་བྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ཇེས་སྟུ་བྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པ་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྟེན་པ་ཤས་ཆེ་བ། ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བ། ང་གྱལ་ཤས་ཆེ་བ། མོངས་པ་མ་རིག་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་བཞི་ཡོད།

དེ་དག་གི་མཚན་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 དག་པ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྤེད་པ་སྦྱིས་ནས་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་
 བའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པ་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་པོའི་
 མཚན་གཞི། སྤར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྤོན་གྱི་
 མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་ངན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པ་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གཉིས་པའི་
 མཚན་གཞི། སྤར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོམས་
 འཇུག་འདི་ལྟ་བུ་བདག་གིས་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཐོབ་བོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པ་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་གསུམ་པའི་མཚན་གཞི། སྤར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་
 ཡིན་ཀྱང་། སྟོམས་འཇུག་འདི་ཐར་ལམ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པ་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་བཞི་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་
 བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་མཚན་ཉིད། ༥ གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་

བསམ་གཞུགས་མཐའ་དཔྱད།

ཉེར་བསྒྲགས་ལ་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཞུག་གི་
 ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་ན། ཚོར་བ་བཏང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྒྲགས་བརྒྱད། །དག་པ་
 བདེ་མེན་སྤྱག་བསྐྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྒྱས་
 མོ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཞུག་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་ཡིན་ན། རྟོག་དཔྱད་
 གཉིན་པོའི་ཡན་ལག །དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་
 གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་འདོད་པས་དབེན།
 སྤྱི་ཉེ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་དབེན། རྟོག་པ་དང་བཅས། དཔྱད་པ་དང་བཅས།
 དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཞུག་དང་པོ་ཉེ་བར་
 བསྐྱེད་ཏེ་གནས་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན་བཞག་
 ཟེན། །ཁ་ཅིག །བསམ་གཞུག་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཉེན་མོངས་ཅན་ཚོས་ཅན།
 བསམ་གཞུག་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་ཇས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཇས་རྒྱན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དགེ་བའི་ཇས་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྒྲུབ་པ་འཇུག་གི་ཇས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལུང་མ་བསྐྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །འཕགས་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཞུག་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །འཕགས་རྒྱུད་
 ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། མ་གྱུབ་ན་དེར་ཐལ།

མེས་སྐད་རྒྱུ་བཀོལ།

འཕགས་རྒྱུ་ལ་སོ་སྤྱི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་སོ། ། །བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ལ་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཁང་རབ་དུ་དང་བ་གཉིན་པོའི་
 ཡན་ལག་དུ་ལྷན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྤྱིས་པའི་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་
 ལྷན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 སྒྲིམས་འབྲུག། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན།
 ཕྱི་ངོལ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིར་བསྟོགས། སྤྱིར་བ་མཐའི་ཡིད་
 བྱེད་ཚུལ་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གཉིན་
 པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་དུ་དང་བ་ཡང་ཡོད། དེའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་
 ལག་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྤྱིས་པའི་དགའ་བདེ་ཡང་ཡོད། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲིམས་
 འབྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་ཉིར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲིམས་
 གསུམ་ཡང་ཡོད། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིར་བསྟོགས་
 བསྒྲིམ་པ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་མཛན་གྱུར་བ་དུག་པ་མན་ཆད་
 སྤངས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཉིར་
 བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་

བསམ་གཞུགས་མཐའ་དེའོ།

གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་དུ་དང་བ་ཆོས་ཅན། ནང་རབ་དུ་དང་བ་
གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་ལྷན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་དུ་དང་བ་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་
ཅིག །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་
ནང་རབ་དུ་དང་བ་ལ་དད་པས་བྱུང་བ་ན། འོ་ན། དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་
གྱུར་པའི་བྱ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ལ་ནང་རབ་དུ་དང་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡིན་ན་དད་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉོན་མོངས་དགྲ་པ་སྤངས་པས་བྱུང་བ་ན། འོ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་
ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དགྲ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཏོགས་མ་སྤྱོད་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་
ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་མཛོད་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱི་གང་ཡང་རུང་བས་རབ་དུ་བྱེད་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་བསམ་

གཏན་གྱི་སྒྲོམས་འབྲུག། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲོམས་འབྲུག་གི་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
 འདུན་པའི་འདོད་སྤྲོད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བྱེད་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་
 རིགས་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྒྲོམས་འབྲུག། །བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཉན་མངས་
 རྣམ་འཛུམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་གཉིས། བྱི་མ་ལ་སྦྱས་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་
 བདུན་ཡོད། མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་རགས། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཞི་བར་བལྟ་བའི་ཤོས་བསམ་
 གང་རུང་གི་ཡིད་བྱེད་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
 དེ་ལྟར་ཞི་རགས་སུ་བལྟས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཤིན་ཏུ་དང་གི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་
 ཟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་ནམ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་
 ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་དུ་དཔེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་
 ལ་རྒྱུ་འབྲེང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པས་རིམ་པ་བཞེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདུན་
 པའི་འདོད་སྤྲོད་མངོན་གྱུར་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་དེའི་རྒྱུ་རྩའི་བར་གྱི་སྤྲོད་གཉིན་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲེང་
 ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་རིམ་པ་བཞེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྲོད་

བསམ་གཞུགས་མཐའ་དཔྱད།

མངོན་གྱར་བ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ནས་འབྲིང་གི་རྒྱུ་རྩའི་བར་གྱི་སྤྲོད་གཉིན་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་
སྲིད་མངོན་གྱར་བ་ལ་ཆེར་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན། མ་ལུས་པ་ལ་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་ལམ་མ་བྲལ་སྒྲིམ་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་སྐྱ་བའི་མཚན་མ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་བ་མཐའ་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱར་བ་མ་
ལུས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་མཐོང་ནས་སྒྲར་ཡང་ཞི་རགས་སུ་བལྟས་ནས་
རྒྱུ་རྩའི་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདུན་པའི་
འདོད་སྲིད་མངོན་གྱར་བ་རྒྱུ་རྩའི་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱུ་རྩའི་བར་གྱི་སྤྲོད་གཉིན་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེས་
རིགས་འབྱེད། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱར་བ་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟེན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་གནས་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་སྒྲིམས་འབྲུག །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ནི། དེ་ལ་
སྒྲིམ་བཞོད་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་
བ་སོགས་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ་བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས་བཞི་ཡོད། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ་ཡན་ལག་ནམ་པ་བཞི་དང་ལྟན་ཏེ། རང་རབ་དུ་དང་བ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་
ཡན་ལག་དང་ལྷན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་བླ་
ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལ་ནང་རབ་དུ་དང་བའི་མིང་གིས་འདྲགས་པའི་གྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དགའ་བདེ་ཆུ་ལྟ་བུའི་སྟོན་དང་
བཅས་པས། རང་མིང་གིས་མ་སྟོོས་པར་དེ་ལ་ནང་རབ་དུ་དང་བའི་མིང་གིས་སྟོོས་
པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་
གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་
པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་པོ་དེ་འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདྲོད་སྟེད་མཛོན་གྱུར་བས་
དབེན་པ་ལས་གཙོ་བོར་སྐྱེས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་གཙོ་བོར་མ་སྐྱེས། ཕྱི་མ་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལས་གཙོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤྱོད་བ་ལ། ཁ་ཅིག
།བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་དགའ་བདེ་མ་
ལྷོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་
གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་དུ་དང་བ་ལ་དད་པས་བྱབ་པར་ཐལ།

བསམ་གནཱ་མཐའ་དཔྱད།

མཛོད་ལས། རབ་དྲ་དང་བ་དད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྒྲིན་མེད་དེ།
 དེ་བྱེད་བྱ་དུ་སྒྲིན་པའི་ལུགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །༥། བསམ་གནཱ་གསུམ་པ་ལ་
 མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །བསམ་གནཱ་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་གཉིན་པོའི་
 ཡན་ལག་དྲ་བྱར་པའི་བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་རང་མིང་ནས་སྒྲོས་
 ནས། བསམ་གནཱ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དྲ་བྱར་པའི་
 བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲིམས་གསུམ་རང་མིང་ནས་མི་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 བསམ་གནཱ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་རྟོག་དཔྱད་མེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་དང་བཅས། གཉིས་པའི་
 སྐབས་སུ་དགའ་བདེ་རྒྱ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་དང་བཅས་པས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་
 བྱེད་མེ་རྒྱས་བསམ་གནཱ་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིན་དེ་དག་གིས་དབེན་པས་
 དེ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་མིང་
 གིས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། བསམ་གནཱ་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་
 གསུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་མེ་རྒྱས་པར་ཐལ། བསམ་གནཱ་
 གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བསམ་གནཱ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲིམས་གསུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྲན་པས་རང་གི་དམིགས་
 ནས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་རྒྱས། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་གོད་ཀྱི་སྒྲིན་བྱུང་མ་བྱུང་རྟོགས་

སེར་སྒྲུང་རྒྱུར་བཀོལ།

ཉུལ། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱིས་དྲིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་མེད་ལ་གནས་པའི་ཚེ་བཏང་སྒྲོམས་སུ་
འཛིན་ཉུལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དེ་རང་
གི་དམིགས་ནམ་ཀྱང་མི་བཞེད་པར་འཛིན་ཉུལ། སྤྱང་སྒོད་ཀྱི་སྒྲོན་བྱུང་མ་བྱུང་ཡང་
ཉོགས་ཉུལ། དྲིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་མེད་ལ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་བཏང་སྒྲོམས་སུ་འཛིན་ཉུལ་
པའི་སྒྲོམས་འཕྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་
ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་དབང་དེ་བདེ་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ཉུལ་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན།
དེ་དབང་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ཉུལ་སོ། །གཞན་ཡང་
། ལུས་ཤེས་ཚོས་ཅན། བྱོད་གཙོ་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་
པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ཉུལ་ཏེ། བྱོད་དང་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན།
འོ་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
དུ་གྱུར་པའི་བདེ་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་རོལ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་

བསམ་གཞུགས་མཐའ་དཔྱད།

གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་གཉིས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཚས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་དབང་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་
 པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ།
 རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་བཞིན་གང་ཡན་རུང་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་
 གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་
 མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཉེར་བསྒྲོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་རིགས་
 འབྲེ། ཉི་ལ་དེར་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་
 གཉིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གོང་གི་རིགས་འབྲེའོ།
 །རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བཞིན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་
 པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དེའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲིམ་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྒྲི་
 རས་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་སོགས་གསུམ། དེའི་
 མཚན་གཞི་གོང་གི་རིགས་འབྲེ། དག་པ་བ་དེ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲི་རས་དབྱེ་ན་གོང་

མེས་སྐད་རྒྱུ་བཞོལ།

བཞིན་བཞི་ཡོད། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་དེ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་
ལྔ་ཏེ། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲིམས་གསུམ་དང་ལྔ། ཕན་
ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་བདེ་དབང་གི་མིང་ཅན་དང་གནས་གྱི་ཡན་ལག་དྲིང་ངེ་འཛིན་དང་
ལྔ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དམིགས་
ནམ་མེ་བཟླ་དཔར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་
ལ་བདེ་དབང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོགས་པའི་གྲུ་མཚན་ཡོད་
དེ། ལུས་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར།
ལུས་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ལུས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཚུད་པ་སྤྲོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་
ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དྲུ་གྱུར་པའི་བདེ་དབང་དེ་བདེ་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལུས་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་
ཀྱིས་སྤྲོང་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ལུས་ཤེས་
འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་
གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དྲུ་གྱུར་པའི་བདེ་དབང་གི་
མིང་ཅན་ཚོས་ཅན། ཡིད་བདེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཡིད་བདེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

མ་ཁྲབ། མ་ཁྲབ་ན་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཡིད་བདེ་ལ་
ཆགས་བྲལ་གྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁོ་རང་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
རྒྱད་གྱི་ཡིད་བདེ་ཡིད་བདེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིད་བདེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡིད་བདེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་གང་
ཟག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཡིད་བདེ་ལ་ཆགས་
བྲལ་གྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིད་བདེ་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཆགས་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཡིད་བདེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་
པའི་བདེ་དབང་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། དེ་
ལུས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ནམ། སེམས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན། ལུས་ཤིས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དངོས་
སྤངས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སེམས་བདེ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདྲོད་ན། ཡིད་བདེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག
།བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་
པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག །ལམ་སྤྲོ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་

སེར་སྤྲེད་རྒྱུ་བཀོལ།

བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་སྐབ་པས་ཚྲག་བཞིན་དུ་ལམ་དཀའ་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་
པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དཀའ་སྤེའི་བྱ་དང་པར་ཡོད་དེ། བསམ་
གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ། དངོས་གཞི་ལ་ཞི་ལྷག་ཆ་སྟོམས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་
གྱུར་པའི་དམ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་བཞིན་མི་སྟོམས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་བརྒྱུད་ལས་གྲོལ་བས་
བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་བཞིན་དུ་བྱིང་གོད་བྱུང་མ་བྱུང་གི་བྱ་དང་པར་རྟོགས་
མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་མ་སྟོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚོར་བ་
ཡིད་བདེ་དང་བདེ་དབང་གཉིས་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་དབང་ཡོད་པ་གང་ཞིག
དེ་གཉིས་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་ཚས་ཅན། བྱིད་དྲིང་ངེ་
འཛིན་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་དྲིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བྱིད་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་
ལ་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉིས་
བསྒྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་ཉིས་བསྒྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དགའ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉིས་བསྒྲིམས་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིས་བསྒྲིམས་ཉོན་མོངས་རྣམ་འཛུམས་ཀྱི་
ཡིད་བྱེད་ལ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱད་ཅེའི་བར་ལ་སྦྱར་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་བར་
འདུ་ཤིས་མེད་འདུ་ཤིས་མེད་མིན་སྒྱི་མཆིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མི་འཐད་དེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རང་གི་ལྷགས་ལ། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲེད་
མཛོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟེན་དང་བྲལ་བྱེད་གང་ཡང་རུང་བས་རབ་དུ་ཕྱི་
བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་
མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཉིས་བསྒྲིམས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་གོང་བཞིན་བྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་
དག་པ་བ་དེ་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་དེ། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་པ་

མེར་སྐྱད་རྩུབ་བཞེད།

འདྲ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གཉིས་དང་ལྷན། ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་
དང་ལྷན། གནས་གྱི་ཡན་ལག་དྲིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་
པའི་དངོས་གཞིའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་རྩན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་
གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་མི་སྟོམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞི་དེ་སྟོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་བཞིན་དུ་
བྱིང་ཤོད་བྱུང་མ་བྱུང་གི་བྱ་ར་རྟོག་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་མ་སྟོམས་པའི་ཕྱིར།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོན་དེ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་
སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་གཉིས། ཡིད་བདེ་དང་བདེ་དབང་གཉིས། རྟོག་
དཔྱོད་གཉིས། དགའ་བདེ་གཉིས། དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བཤད་མ་ཐག་པའི་བརྒྱད་པོ་དེ་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡིན་པར་
ཐལ། མཛོད་ལས། སྟོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་
ལྟོས་པའི་སྟོན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་ཚོས་ཅན། དྲིང་ངེ་འཛིན་
སྟོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲིང་ངེ་
འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དྲིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་བ་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དབྱེད།

གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་བཅས་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་པོ། ཁ་
ཅིག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་བསྡོམས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
རང་གི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་འོག་ས་བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཞིག །བྲལ་ཟེར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་པོ། ༥
གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་
ཅིག །འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་
འགལ་ཟེར་ན། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ནམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་སྒྲིམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་

སེར་སྐད་རྩུ་བཀོལ།

ཐལ། དག་སེམས་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་
བཅས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུ་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་
པའི་གང་ཟག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་
གཏན་ལ་བསམ་གཏན་གྱིས་བྱུང་བའི་ན། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཡོ།། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྒྲིམས་
འབྲུག་གི་བསམ་གཏན་བསྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་འབྲས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་
ཀྱི་ཕུང་པོར་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེར་
གྱུར་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སོགས་གསུམ་ཡོད། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་
ཁམས་པའི་ལྷའི་ལུས་དང་པོ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་པའི་
ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་སྐྱེ་
སེམས་དང་འཆི་སེམས་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་
ཐལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུ་ཏེ། སྐྱེ་སེམས་ཡིན་ན། སྤྱིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉན་མོངས་ཅན།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག །དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་
གཟུགས་བརྒྱད་ཀའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱལ་ཟེར་ན། སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ནམ་གྲོལ་
ལམ་དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་དག་
བཅོམ་པ་དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་བྱགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་
སྒོམ་ལམ་དོན་ལྡན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀའི་ཉར་བསྒྲགས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་
བསྒྲགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་ཉར་བསྒྲགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
མ་ཐོབ་ཀྱང་ཉན་སྐྱབ་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱོབ་
དཔོན་དཔའ་བོས། བྱོད་ཀྱི་བསྐྱན་པའི་ཇེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་
ཐོབ་ཀྱང་། བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། །སྲིད་པ་དག་ནི་ལྡོག་པར་བྱེད།
།བྱོད་ཀྱི་བསྐྱན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ། །སྐྱེ་བོ་མ་རིག་གིས་ལྡོངས་པ། །སྲིད་ཅེའི་བར་
དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྐྱག་བསྐྱེད་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་སྐྱབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མེར་སྐྱེད་རྒྱུ་ལོ་ལ།

གཞན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྒྱན་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་གྱི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྤང་འདས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷས་སོ། །ཁ་ཅིག
།ཙ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་
ཀའི་འདོད་སྲིད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཟུགས་
བརྒྱད་པོ་དེའི་ཟག་མེད་རྣམས་ལ་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
བྱལ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པ་གང་
ཞིག །དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་
ལྷས་སོ། །རང་ལུགས་ལ། སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེས་
བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་
ཆད་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཉར་བཟུགས་སྒྲོམ་མི་དགོས་ཀྱང་། བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་ཐོབ་པ་སྟེན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐོབ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

གྱིས་རྒྱད་སྤངས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
དག་པ་བཅེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དེ་རང་གི་མཁུག་དེ་མ་ཐག་དུ་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་
འབྲེན་པ་དང་ཇིས་སུ་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཙ་བའི་དྲགས་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་རྣམས་རང་གི་འོག་ས་ལ་
ཆགས་པ་དང་བུལ་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པ་ཁམས་གསུམ་ག་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བྱེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་
ཀའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་པན་རྒྱན་ཡིན་ཁྲུབ་མཉམ་ཡིན་ན། དེ་སྤྱིད་ཅེའི་
དངོས་གཞི་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཅེའི་དངོས་
གཞིའི་ངོ་བོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་བྱོལ་ལམ་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་འདྲོད་པ་ཁམས་དང་སྤྱིད་ཅེ་ན།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ།
རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་སོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །དམིགས་པའི་སྟོ་ནས་
རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བྱེད་དང་བུལ་བྱེན་གང་ཡང་རུང་བའི་གོང་
མའི་སྟོམས་འཇུག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་
རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་སྟེར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཆོས་
ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམིགས་པའི་སྟོ་ནས་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

རང་གི་འོག་ས་འདྲོད་པ་ལ་འདྲན་པའི་འདྲོད་སྟེང་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བྱེད་གང་ཞིག །གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
དེ་བསྐྱབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདྲོད་ན། མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཡན་ལག་མི་
འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་
ལག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གིས་
མ་བྱལ། དེའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་མ་བྱལ་པའི་
ཕྱིར། དེའི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་གི་འོག་ས་ལ་འདྲན་པའི་འདྲོད་
སྟེང་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག
།གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པས་བྱལ་ཟེར་ན།
ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་ག་
མཐོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་
སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཞི་གནས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་
རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་ན། གཟུགས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་བྱལ་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

མེད་ནམ་མཁའི་ཉིང་བསྟོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ།
གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདྲ་ཤེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་དང་
ཐོགས་པའི་འདྲ་ཤེས་རགས། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཞི་བར་བལྟ་
བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོམས་
འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱན་ནམ་མཁའ་
ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་སྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་
དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་པ། གཟུགས་
མེད་ནམ་མཁའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲ་ཤེས་
རགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་མོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱ་ལོ་མ་པའི་སྟམ་དུ་
སྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་པ། གཟུགས་མེད་སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་
འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ནམ་
མཁའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱན་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་
རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་དངོས་གཞི་ལ་ཆོས་ཀྱན་ནམ་
མཁའི་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག །དེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་དོན་དེ། ནམ་མཁས་གར་བྱབ་

སེར་སྒྲིབ་རྒྱུ་བཀོལ།

ཚེས་ཀུན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། རྣམ་མཁའ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱ་བཀག་
ཅམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚེས་ཀུན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱ་བཀག་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་
བྱིད་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁའ་གར་ཁྱབ་བུམ་པས་ཁྱབ་
པར་ཐལ་ལོ། བྱི་མ་ལྟར་ན། ཀ་བ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱ་བཀག་ཅམ་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་རྣམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་
ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དང་པོ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན།
གཟུགས་མེད་རྣམ་མཁའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་བྱི་མ་
དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་བྱི་མ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། འདུ་ཤེས་རགས་པ་མེད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་
རགས་པ་མེད་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་དེ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག ཤིག་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་ཅེའི་དངོས་
གཞི་དང་འདོད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་ལམ་ཟག་མེད་བསྐྱེད་མི་རྣམས་སོ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་
ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
འདྲ་བ་ཚེས་ཅན། ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། མཛོད་ལས། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་སྤྱི་ཅེད་དངོས་གཞིའི་ངོ་མོར་ཟག་མེད་བསྐྱེད་ཀྱས་པར་
ཐལ། དེས་སྤྱི་ཅེད་དངོས་གཞིའི་ངོ་མོར་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་བཤེན་བསྐྱེད་ཀྱས་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཕྱི་མ་ལ་རིགས་འབྱེད། །ཁ་ཅིག། །གཟུགས་མེད་སྤྱི་ཅེད་
དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེའི་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་
ཅེད་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་ཅེད་གོང་དུ་གཟུགས་མེད་གྱི་གནས་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ། དམིགས་པ་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་སྟེན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་གོང་སའི་སྟོམས་
འཇུག །གཟུགས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ནམ་
མཁའི་སྟོམས་འཇུག་སྟགས་བཞི་ཡོད། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་
འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་མངོན་གྱར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་ཟེན་གང་
ཡང་རུང་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག
།གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ནམ་
མཁའི་ཉིར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད། རང་གི་འོག་ས་བསམ་གཏན་བཞི་
པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྤྱོད་མངོན་གྱར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་
བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྟོམས་འཇུག །གཟུགས་མེད་ནམ་
མཁའི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེར་གྱར་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཉན་
མོངས་ནམ་འཛོམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་གཉིས། ཉན་མོངས་ནམ་འཛོམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

ལ་ཡང་སྐྱུས་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉིར་
བསྐྱབས་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་བྱིད་སོགས་བདུན་ཡོད། རང་གི་འོག་ས་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
ཟིན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའི་སྒྲོམས་འཇུག
།གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། རེ་ལ་སྐྱུས་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན། གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་སོགས་གསུམ་ཡོད།
རེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་གོང་གི་དེས་རིགས་འབྱེའོ། །རང་གི་འོག་ས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་
འདུན་པའི་འདོད་སྲིད་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱིད་དང་བྲལ་ཟིན་གང་
ཡང་རུང་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་གནས་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག །གཞུགས་མེད་སྲིད་
ཅེའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་ཉིར་བསྐྱབས་དང་དངོས་
གཞི་གཉིས། རེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཕལ་ཆེར་གོང་གིས་རིགས་འབྱེའོ། །རང་
སྐྱོད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྐྱེ་བྱིད་པའི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག །སྐྱེ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་གཞུགས་
མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་དང་ཉིར་བསྐྱབས་གཉིས་ཡོད།
༥ གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཞུགས་མེད་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་སྐྱེ་
བའི་གཞུགས་མེད་ལ་བདག་འབྲས་ཡོད་ཟེར་ན། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་ལྷའི་
གཞུགས་མེད་ཁང་ཡོད་པར་བྲལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འབྲས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

བདག་འབྲས་ཡུལ་ལ་སློན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཉུས་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་
གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་སྟོམས་འཇུག་གི་
གཟུགས་མེད་སྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ནམ་སློན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བྱ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུང་པོར་དམིགས་པ། འབྲས་བྱ་
སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་ནམ་སློན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་།
རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་ལ་ཆུང་འབྲིང་
ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་ཆུང་
འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་ལ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་མོངས་
ཤས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་ཆེ་རིང་གྲུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་དེ་དག་ལ་སྒྲ་འོག་གིས་བྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གཟུགས་
མེད་ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་སེམས་པ་
ཆེན་པོ་དག་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་
དཔྱད་པད་མ་དཀར་པོའི་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོགས་སོ། ། ། ཟག་མེད་ནམ་གྲོལ་
འབྲས་བྱའི་རིན་ཆེན་མཛོད། །ཐར་འདོད་སློ་གསལ་བྱེ་བའི་དགའ་སྟོན་དུ། །འབད་
མེད་ལྷག་པོར་དབྱེ་བའི་ལེགས་བཤད་འདི། །དག་གསལ་དཔར་གྱི་རི་མོར་བྲངས་
པའི་དགོས། །ཐུབ་བསྟན་བྱེ་བའི་ཡང་སྟིང་ཚོང་ཁ་པའི། །ལུགས་བཟང་མཐའ་ཡས་
ཕན་བདེའི་དཔྱད་དུ་རྒྱས། །གངས་ཅན་མགོན་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་མའི་རྒྱབས།

མེར་སྐྱོད་རྒྱུ་བཀོལ།

ཁྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ཡོར་རྫོགས་པར་གདལ་བྱུང་ཅིག །ཡངས་པའི་ནོར་འཛིན་མཐོ་
མིས་དགའ་ཚལ་དུ། །བཟོད་བྱེད་རི་མོ་འགོད་པའི་སྤྱི་གྲུ་ཀུན། །ཕན་ཚུན་བུམས་
བཙུའི་མཛའ་བས་ལག་སྦྱེལ་། །དགའ་བདེས་སྤྱོད་པའི་སྒྲོམ་གར་ཅིན་གྱུར་ཅིག
།དམར་སེར་མདངས་འཛིན་འཇམ་མགོན་མི་ཡི་གར། །སྒོ་བཟང་བཞེད་གཞུང་མ་
སྐྱོད་བྱ་མཚོ་ཆེར། །ཤོས་དང་བསམ་སྒྲོམ་བསམ་འཕེལ་ནོར་གྱི་བྱུའི། །གཏེར་བརྒྱ་
འཇམ་སྒྲིང་དཔལ་དུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །རྒྱ་སྐྱོར་ཉིད་ཀྱང་དེང་ནས་བྱང་ཆེན་བར།
།མཁའ་དང་གྲུབ་པའི་བྱ་མཚོ་ཉིན་བཟང་བརྒྱད། །ཤུབ་བསྐྱེད་ཡང་སྤྱིང་འཇམ་
མགོན་ལུགས་བཟང་འདི། །ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བྱང་ཚུབ་སྐྱེད་ཐོབ་ཤོག །ཅིས་པ་
འདི་ཡང་དད་སྟོབས་ལྷག་བསམ་གྱི་བྱན་མཛེས་མེར་སྐྱོད་སྒྲོམ་ར་དག་བཤེས་ཆོས་
མཛའ་མཁའ་གྲུབ་ཤུབ་བསྐྱེད་ནས་མེར་སྐྱོད་གྲུ་ཚང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིག་ཆ་གཤམ་
གསལ་ལྷམས་ཀྱི་དཔར་བསྐྱེད་དག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཆོག་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྱི་བྱང་སྐྱེལ་
མིང་པས་སྐྱུར་བའོ། །མེར་སྐྱོད་མཁའ་པོ་ལས་འཛིན་གྱུལ་ངག་དབང་ཐེག་མཚོ་ག
པས་བསྐྱེད་དོན་ལྷག་བསམ་ཤུགས་ཁྱུར་ཆེ་བཞེད་བགྱིས་ངོར་དད་གཏོང་ལྷག་བསམ་
ཡངས་པ་སྒྲོམ་ར་དག་བཤེས་ཆོས་མཛའ་མཁའ་གྲུབ་ཤུབ་བསྐྱེད་ནས་ཆེ་འདས་པ་ལྷ་
བྱུ་ཆེ་རིང་དང་། ཐོད་ལུས་གཤེགས་བཞུགས་མ་ངེས་པ་ཁྱེད་དག་བཤེས་གྱུལ་མཚན་
ཤུག། དག་སྒྲོང་ངག་དབང་བསོད་ནམ་བཙས་ཀྱི་འདི་ཕྱི་ཀུན་དགའི་དག་ཅེར་
དམིགས་རང་གཞུང་ཡིག་ཆ་དཔར་འདེབས་ལྷ་བྱེད་དུ་ཉིན་སྒོར་ཆིག་སྒྲོང་སུམ་བཙུ་

བསམ་གཟུགས་མཐའ་དཔྱད།

སོ་བདུན་གྱི་སྒྲོ་མཇེད་པའི་ཤོག་སེར་སྒྲིབ་ལྷ་ཚང་སྒྲིབ་ཁོངས་ནས་ཉིན་སྒྲོ་བདུན་
གྱི་ཐམ་པ་ཁ་སྒྲོན་མཇེད་སྟེང་ནས་དེ་དུས་ཀྱི་ཕན་ཉེར་མཁོའི་རང་གཞུང་ཀྱི་གཞི་
སྒྲིམ་ཐའ། དོན་བདུན་གྱི་དྲགས་རིགས། ཐུབ་མཐའ་བཅས་དང་བསམ་གཟུགས་སྒྲི་
མཐའ། དག་ཉི། བྲངས་ངེས། རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་དཔེ་བསྒྲུན་ལས་
བྱེད། ཞུ་དག་པ་གཙང་ཐུབ་བསྟན་རིན་ཆེན་དང་། སྒྲོ་མ་ར་སྒྲོ་བཟང་དངོས་ཐུབ་
གཉིས་ཀྱིས་མ་དཔེ་གཞིར་བཟུང་ཤོག་ཞུ་དག་དང་། ཡིག་བྲིས་པ་མི་བྲངས་ནས་
འདིའི་ཡིག་བྲིས་གཞུང་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན། དཔར་ཅ་བདག་སྒྲོད་པ་མི་ཉལ་སྒྲོ་
ཟང་ཡོན་གཏན་སོགས་ལས་བྱེད་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་རང་ཁྱིའི་ཞུ་བྱར་ལྷག་བསམ་
དང་བས་ཁུར་དུ་སྒྲངས་ཏེ་སེར་སྒྲིབ་ལྷ་ཚང་ལས་བྱེད་སྒྲི་བྱུང་གིས་བྲི་ལོ་༡༩༥༨་
བོད་ཀྱི་ལོ་༡༩༥༩་ས་བྱ་ལྷ་མ་ཡར་ཆོ་ལ་གོང་གསལ་ཡིག་ཆ་ལེན་ཆན་རེ་རེར་ཆར་
བྲངས་༡༧༠་ཉོ་དཔར་གྱི་ལམ་ནས་དཔར་འདེབས་ལེགས་བསྒྲུབ་ཞུ་བའི་དགོ་བས་
ཡབ་ཇེ་འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོའི་བསྟན་གསེར་ཞུན་ལྷ་བྱ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་མུའུ་དུ་
དར་ཞིང་གྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

། ༡༩༩༠་ཐམ་པའི་ནང་ཐེ་དགོ་སྒྲོང་སྒྲོ་བཟང་གྱི་མཚོའི་དགོ་བཤེས་གཏོང་སྟེའི་
སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་སྟོན་བཀྱར་སྐབས་སྒྲི་འབུལ་མཚན་བྱེད་དུ་བྱར་བཀོལ་ཡིག་

མེར་སྐྱོད་ཟུར་བཀོལ།

ཆ་ཆ་ཚང་དང་ཀུན་གཞི་ཙུ་བ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བཟུས་པ། དང་ངེས་སྒྲིམས་བཅས་
ཕྱོགས་སྒྲེབས་དེབ་གངས་དང་གཉིས་སོ་སོར་ལྷ་བརྒྱ་རེ་དཔར་སྐྱོན་ཡོན་སྦྱར་ཉུས་
པའི་ནམས་དཀར་དགེ་བས་བདག་དང་འབྲེལ་ཐོབ་འདས་གསོན་ནམས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་
ལེགས་ཚོགས་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་འབྲུར་གཅིག ། །ཡིག་ཆ་འདི་ནམས་མེར་སྐྱོད་གྲ་
ཚང་གི་ཁམ་ཕེུ་ཏར་ནང་བཅུགས་ཏེ། ཨ་རིར་དགེ་སློང་སློ་བཟང་ཆོས་འཛིན་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཤག་ཏུ་བོད་ཡིག་ཐོག་ཕབ་སྟེ་ཉུ་དག་ངེས་འདྲོངས་དང་། གན་མཁན་རིན་པོ་
ཆེ་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་མཁར་ཕྱིན་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཉུ་དག་རོགས་མགོན་མཛད་དེ།
ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠་ཟླ་༡༢་ཆོས་༡་ཉིན་ལེགས་པར་བྲུབ་པའོ། །

